

A Guide For The Youth

by Bediuzzaman Said Nursi

Gençlik Rehberi

Müellifi Bediüzzaman Said Nursî

#2

Foreword

This guide for the youth was printed with the new alphabet and also published with the old (Ottoman) alphabet in Isparta and the government and the police department did not interfere with it

and it's being studied on and spread everywhere with enthusiasm show that :

This guide is very beneficial for the nation especially for the young generation.

Although the chief of police department in Ankara questioned the sentence in the fifty second page, eighth line "it is necessary to open a small study center of Light in every neighbourhood if possible" without reading the sentence in the fifth line, "due to government's permission to open private schools for religious education".

But he understood the true situation and did not prevent it's publishing.

Although "the Point on He" is profound, not everybody immediately can understand.

However that subtle point turn into pieces the foundation stone of the Naturalists and unbelievers

and it is astounding many stubborn philosophers and introduced to many of them the belief

and through the key of spiritual travel in the universe of similitude which is opened with the key of that subtle point a cinema of the other world has been observed "with the certainty of vision".

However it was not published because it was too fine.

Bediuzzaman Said Nursi.

#3

The First Word

Bismillah, "In the Name of God," is the start of all things good.

We too shall start with it.

Know, O my soul! Just as this blessed phrase is a mark of Islam, so too it is constantly recited by all beings through their tongues of disposition.

If you want to know what an inexhaustible strength, what an unending source of bounty is Bismillah, listen to the following story which is in the form of a comparison.

Önsöz

Bu Gençlik Rehberi, yeni harfle basıldığı gibi, eski harfle Isparta'da dahi teksir edilip, hükûmetin ve zabitanın ilişmemesi

ve her tarafta ihtiyakla okunması ve intişarı gösteriyor ki;

bu Rehber'in millete, hususan gençlere çok menfaati var.

Yalnız Ankara'nın emniyet müdürü elliikinci sahifede beşinci satırında "dini tedrisat için hususî dershaneler açılmağa izin verilmesine binaen" cümlesini okumadan, sekizinci satırdaki "mümkün olduğu kadar her yerde küçük birer dersane-i Nuriye açmak lâzımdır" cümlesine ilişmişti.

Demek sonra hakikatini anlamış ki, daha intişarına mâni' olmadı.

"Hüve Nüktesi" gerçi derindir, herkes birden kavramaz.

Fakat o nükte, tabiiyunun ve ehl-i küfrün temel taşı parça parça ettiği gibi,

muannid feylesofları hayretler içinde bırakıp çoklarını imana getirmiş.

Hem o nükte anahtarıyla açılan âlem-i misaldeki seyahat-i maneviye miftahı ile, âhiretin bir sineması "aynelyakîn" görülmüş.

Fakat çok ince olmasından neşredilmedi.

Bediüzzaman Said Nursî

Birinci Söz

Bismillah her hayrın başıdır.

Biz dahi başta ona başlarız.

Bil ey nefsim! Şu mübarek kelime İslâm nişanı olduğu gibi bütün mevcudatın lisan-ı haliyle vird-i zebanıdır.

Bismillah ne büyük tükenmez bir kuvvet, ne çok bitmez bir bereket olduğunu anlamak istersen şu temsilî hikâyeciğe bak, dinle.

It goes like this: Someone who makes a **journey** through the deserts of Arabia has to travel in the name of a **tribal chief** and enter under his **protection**,

for in this way he may be saved from the assaults of **bandits** and secure his **needs**.

On his own he will **perish** in the face of innumerable enemies and needs.

And so, two men went on such a journey and entered the **desert**.

One of them was **modest** and **humble**, the other **proud** and **conceited**.

The humble man **assumed** the name of a tribal **chief**, while the proud man did not.

The first travelled **safely** wherever he went.

If he **encountered** **bandits**, he said: "I am travelling in the name of such-and-such tribal leader," and they did not molest him.

If he enters a **tent**, he was treated respectfully due to the name.

But the proud man **suffered** **indescribable** **calamities** throughout his journey.

He both trembled before everything and begged from everything.

He was abased and became an object of scorn.

My proud soul! You are the **traveller**, and this world is a desert.

#4

Your **impotence** and **poverty** have no limit, and your enemies and needs are **endless**.

Since it is thus, take the name of the **Pre-Eternal Ruler** and **Post-Eternal Lord** of the desert

and be saved from begging before the whole universe and trembling before **every event**.

Yes, this phrase is a **treasury** so **blessed** that

your **infinite** impotence and poverty **bind** you to an infinite power and mercy;

it makes your impotence and poverty a most **acceptable** **intercessor at the Court of** One All-Powerful and Compassionate.

The person who acts saying, "In the Name of God," **resembles** someone who **enrolls** in the army. He acts in the name of the government;

he has **fear** of no one; he speaks, performs every matter, and **withstands** everything in the name of the law and the name of the government.

Şöyle ki: Bedevî Arap çöllerinde **seyahat** eden adama gerektir ki bir **kabile reisinin** ismini alsın ve **himayesine** girsin,

tâ **şakîlerin** şerrinden kurtulup **hâcatını** tedarik edebilsin.

Yoksa **tek başıyla** hadsiz düşman ve ihtiyacatına karşı **perişan olacaktır**.

İşte böyle bir seyahat için iki adam **sahraya** çıkıp gidiyorlar.

Onlardan birisi **mütevazî** idi, diğeri **mağrur**.

Mütevazîi, bir **reisin** ismini **aldı**. Mağrur, almadı.

Alanı, her yerde **selâmetle** gezdi.

Bir **katıu't-tarîke rast gelse** der: "Ben, filan reisin ismiyle gezerim." Şakî def olur, ilişemez.

Bir **çadır**a girse o nam ile hürmet görür.

Öteki mağrur, bütün seyahatinde öyle **belalar çeker** ki **tarif edilmez**.

Daima titrer, daima dilencilik ederdi.

Hem zelil hem rezil oldu.

İşte ey mağrur nefsim! Sen o **seyyahsın**. Şu dünya ise bir çöldür.

Aczin ve **fakrın** hadsizdir.

Düşmanın, hâcatın **nihayetsiz**dir.

Madem öyledir, şu sahranın **Mâlik-i Ebedî'si** ve **Hâkim-i Ezeli'sinin** ismini al.

Tâ bütün kâinatın dilencilüğünden ve **her hâdisatın** - karşısında titremeden kurtulasın.

Evet, bu kelime öyle **mübarek** bir **definedir** ki

senin **nihayetsiz** aczin ve fakrın, seni nihayetsiz kudrete, rahmete **rabtedip**

Kadîr-i Rahîm'in **dergâhında** aczi, fakrı en **makbul** bir **şefaatchi** yapar.

Evet, bu kelime ile hareket eden, o adama **benzer** ki askere **kaydolur**, devlet namına hareket eder.

Hiçbir kimseden **pervası** kalmaz. Kanun namına, devlet namına der, her işi yapar, her şeye karşı **dayanır**.

At the beginning we said that all beings say “In the Name of God” through the tongue of disposition.

Is that so?

Indeed, it is so. If you were to see that a single person had come and had driven all the inhabitants of a town to a place by force and compelled them to work,

you would be certain that he had not acted in his own name and through his own power,

but was a soldier, acting in the name of the government and relying on the power of the king.

In the same way, all things act in the name of Almighty God, for minute things like seeds and grains bear huge trees on their heads; they raise loads like mountains.

That means all trees say: “In the Name of God,”

fill their hands from the treasury of mercy, and offer them to us.

All gardens say: “In the Name of God,”

and become cauldrons from the kitchens of Divine power in which are cooked numerous varieties of different foods.

#5

All blessed animals like cows, camels, sheep, and goats, say: “In the Name of God,”

and produce springs of milk from the abundance of mercy,

offering us a most delicate and pure food like the water of life in the name of the Provider.

The roots and rootlets, soft as silk, of plants, trees, and grasses say: “In the Name of God,”

and pierce and pass through hard rock and earth.

Mentioning the name of God, the name of the Most Merciful, everything becomes subjected to them.

The roots spreading through hard rock and earth and producing fruits as easily as the branches spread through the air and produce fruits,

and the delicate green leaves retaining their moisture for months in the face of extreme heat,

deal a slap in the mouths of Naturalists and jab a finger in their blind eyes, saying:

“Even heat and hardness, in which you most trust, are under a command.

For like the Staff of Moses, each of those silken rootlets conform to the command of, And We said, O Moses, strike the rock with your staff,* and split the rock.

* Qur'an, 2:60

Başta demiştik: Bütün mevcudat, lisan-ı hal ile Bismillah der.

Öyle mi?

Evet, nasıl ki görsen, bir tek adam geldi, bütün şehir ahalisini cebren bir yere sevk etti ve cebren işlerde çalıştırdı.

Yakînen bilirsin; o adam kendi namıyla, kendi kuvvetiyle hareket etmiyor.

Belki o, bir askerdir, devlet namına hareket eder, bir padişah kuvvetine istinad eder.

Öyle de her şey, Cenab-ı Hakk'ın namına hareket eder ki zerrecikler gibi tohumlar, çekirdekler başlarında koca ağaçları taşıyor, dağ gibi yükleri kaldırıyorlar.

Demek her bir ağaç, Bismillah der.

Hazine-i rahmet meyvelerinden ellerini dolduruyor, bizlere tablacılık ediyor.

Her bir bostan, Bismillah der.

Matbaha-i kudretten bir kazan olur ki çeşit çeşit, pek çok muhtelif leziz taamlar, içinde beraber pişiriliyor.

Her bir inek, deve, koyun, keçi gibi mübarek hayvanlar Bismillah der.

Rahmet feyzinden bir süt çeşmesi olur.

Bizlere Rezzak namına en latîf, en nazîf, âb-ı hayat gibi bir gıdayı takdim ediyorlar.

Her bir nebat ve ağaç ve otların ipek gibi yumuşak kök ve damarları, Bismillah der.

Sert olan taş ve toprağı deler, geçer.

Allah namına, Rahman namına der, her şey ona musahhar olur.

Evet, havada dalların intişarı ve meyve vermesi gibi o sert taş ve topraktaki köklerin kemal-i suhuletle intişar etmesi ve yer altında yemiş vermesi

hem şiddet-i hararete karşı aylarca nazik, yeşil yaprakların yaş kalması,

tabiiyunun ağzına şiddetle tokat vuruyor. Kör olası gözüne parmağını sokuyor ve diyor ki:

En güvendiğin salabet ve hararet dahi emir tahtında hareket ediyorlar ki,

o ipek gibi yumuşak damarlar, birer asâ-yı Musa (as) gibi

فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ

emrine imtisal ederek taşları şakkeder.

And the delicate leaves fine as cigarette paper **recite the verse, O fire be coolness and peace*** against the heat of the fire, each like the members of Abraham (UWP).

* *Qur'an, 21:69*

Since all things say: "In the Name of God,"

and bearing God's **bounties** in God's name, give them to us,

we too should say: "In the Name of God."

We should give in the name of God, and take in the name of God.

#6

And we should not take from **heedless** people who neglect to give in God's name.

Question: We give a **price** to people, who are like **tray-bearers**.

So what price does God want, Who is the **true owner**?

The Answer: Yes, the price **the True Bestower of Bounties** wants **in return** for those valuable bounties and goods is three things:

one is **remembrance**, another is **thanks**, and the other is **reflection**.

Saying, "In the Name of God" at the start is remembrance,

and, "All praise be to God" at the end is thanks.

And **perceiving** and thinking of those bounties, which are priceless **wonders of art**, being **miracles of power** of the **Unique and Eternally Besought One** and gifts of His mercy, is reflection.

However foolish it is to kiss the foot of a lowly man who conveys to you the **precious** gift of a king and not to recognize **the gift's owner**,

it is a thousand times more **foolish to praise** and love the **apparent** bestower of bounty and forget **the True Bestower of Bounties**.

O my soul! If you do not wish to be **foolish** in that way, give in God's name, take in God's name, begin in God's name, and **act** in God's name. *And that's the matter in a nutshell!*

#7

Ve o sigara kâğıdı gibi ince nâzenin yapraklar, birer aza-yı İbrahim (as) gibi ateş saçan hararete **karşı**

يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا

âyetini okuyorlar.

Madem her şey manen **Bismillah** der.

Allah namına Allah'ın **nimetlerini** getirip bizlere veriyorlar.

Biz dahi **Bismillah** demeliyiz.

Allah namına vermeliyiz, Allah namına almalıyız.

Öyle ise Allah namına vermeyen **gafil** insanlardan almamalıyız.

Sual: **Tablacı** hükmünde olan insanlara bir **fiyat** veriyoruz.

Acaba **asıl mal sahibi** olan Allah, ne fiyat istiyor?

Elcevap: Evet, **o Mün'im-i Hakiki**, bizden o kıymettar nimetlere, mallara **bedel** istediği fiyat ise üç şeydir.

Biri **zikir**, biri **şükür**, biri **fikir**dir.

Başta **Bismillah** zikirdir.

Âhirde **Elhamdülillah** şükürdür.

Ortada, bu kıymettar **hârika-i sanat** olan nimetler **Ehad-i Samed**'in **mu'cize-i kudreti** ve hediye-i rahmeti olduğunu düşünmek ve **derk etmek** fikirdir.

Bir padişahın **kıymettar** bir hediyesini sana getiren bir miskin adamın ayağını öpüp **hediye sahibini** tanımamak ne derece belâhet ise

öyle de **zahiri** mün'imleri **medih** ve muhabbet edip **Mün'im-i Hakiki**'yi unutmak, ondan bin derece daha **belâhettir**.

Ey nefis, böyle **ebleh** olmamak istersen Allah namına ver, Allah namına al, Allah namına başla, Allah namına **işle**. *Vesselâm.*

The Second Station Of The Thirteenth Word

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

Onüçüncü Sözün İkinci Makamı

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

[A conversation held with some young people who, though surrounded by temptation, had not yet lost their power of reason.]

Being assaulted by the **deceptive**, seductive amusements of the present time, a group of young people were asking: “How can we save our lives in the hereafter?”, and they sought help from the Risale-i Nur.

So I said the following to them in the name of the Risale-i Nur:

The grave is there and no one can deny it.

Whether they want to or not, everyone must enter it.

And apart from the following “Three Ways”, there is no other way it can be approached:

First Way: For those who believe, the grave is the door to a world far better than this world.

#8

Second Way: For those who believe in the hereafter, but who approach it on the path of **dissipation** and **misguidance**,

it is the door to a **prison of solitary confinement**, an **eternal dungeon**, where they will be separated from all their loved ones.

They will receive such treatment because although they viewed it as such and believed in it, they did not act accordingly.

Third Way: For the **unbelievers and the misguided** who do not believe in the hereafter, it is the door to **eternal extinction**.

That is to say, it is the **gallows** on which both themselves and all those they love will be **executed**.

Since they think it is thus, that is exactly how they shall experience it: **as punishment**.

These last two Ways are **self-evident**, they do not require proof, they are plain for all to see.

Since the **appointed hour** is secret, and death may come any time and cut off his head, and it does not differentiate between young and old,

perpetually having such an awesome and serious matter before him, unhappy man

will surely search for the means to deliver himself from that **eternal extinction**, that infinite, endless **solitary confinement**;

the means to transform the door of the grave into a door opening on to an **everlasting world**, **eternal happiness**, and a **world of light**. It will be a question for him that looms as large as the world.

#9

(Câzibedâr bir fitne içinde bulunan ve daha aklını kaybetmeyen bâzı gençlerle bir **muhavere**dir.)

Bir kısım gençler tarafından şimdiki **aldatıcı** ve câzibedâr lehviyat ve hevesâtın hücumları karşısında “**Âhiretimizi ne sûretle kurtaracağız**” diye, Risale-i Nur'dan meded istediler.

Ben de Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi nâmına onlara dedim ki:

Kabir var, hiç kimse inkâr edemez.

Herkes ister istemez oraya girecek.

Ve oraya girmek için de üç tarzda “Üç Yol”dan başka yol yok:

Birinci yol: O kabir, **ehl-i îmân için** bu dünyadan daha güzel bir âlemin kapısıdır.

İkinci yol: Âhireti tasdik eden, fakat **sefahet** ve **dalâlette** gidenlere,

bir **haps-i ebedî** ve bütün dostlarından bir tecrid içinde bir **haps-i münferid**, yalnız başına bir hapis kapısıdır.

Öyle gördüğü ve itikad ettiği ve inandığı gibi hareket etmediği için öyle muamele görecektir.

Üçüncü yol: *Âhirete inanmayan* **ehl-i inkâr ve dalâlet** için bir **ıdam-ı ebedî** kapısı...

Yâni: Hem kendisini, hem bütün sevdiklerini **ıdam** edecek bir **darâğacı**dır.

Öyle bildiği için, **cezası olarak** aynısını görecektir.

Bu iki şık **bedihî**dir, delil istemiyor, göz ile görünür.

Mâdem **ecel** gizlidir; her vakit ölüm, başını kesmek için gelebiliyor ve genç ihtiyar farkı yoktur.

Elbette **daima** gözü önünde öyle büyük dehşetli bir mes'ele karşısında biçare insan;

o **ıdam-ı ebedî**, o dipsiz, nihayetsiz **haps-i münferid**den kurtulmak çaresini aramak

ve kabir kapısını bir **âlem-i bâkîye**, bir **saadet-i ebediyyeye** ve **âlem-i nura** açılan bir kapıya kendi hakkında çevirmek hâdisesi; o insanın dünya kadar büyük bir mes'alesidir.

The certain fact of death, then, can only be approached in these three ways, and one hundred and twenty-four thousand **veracious messengers** –**the prophets**, in whose hands

are miracles as **signs of confirmation**– have announced that the three ways are as described above.

And, relying on their **illuminations** and **visions**, one hundred and twenty-four million **saints** have confirmed and set their **signatures** on the prophets' **tidings**.

And innumerable **exact scholars** have proved it rationally with their **categorical proofs** at the level of **certainty at the degree of knowledge**.

One of these is the Risale-i Nur.

They have all **unanimously** declared it to be a ninety-nine per cent certain probability, saying: “*The only way to be saved from **extinction** and **eternal imprisonment**, and be directed towards **eternal happiness**, is through **belief in God and obedience to Him**.*”

If a person considers but does not heed the word of a single messenger not to take a **dangerous** road on which there is a one per cent danger of **perishing**, and takes it,

the anxiety at perishing he suffers will destroy even his **appetite** for food.

Thus hundreds of thousands of **veracious** and **verified** messengers announced that there is a one hundred per cent **probability** that

misguidance and **vice** lead to **the gallows of the grave**, ever before the eyes, and eternal solitary confinement,

and that there is a one hundred percent probability that **belief** and **worship** remove those gallows, close the solitary prison,

#10

and transform the ever-apparent grave into a door opening onto an **everlasting treasury** and **palace of felicity**; and they have pointed out **signs** and traces of these.

Confronted as he is, then, with this **strange**, **awesome**, terrifying matter, if wretched man –**especially** if he is a Muslim– does not believe and worship,

is he able to banish the **grievous pain** arising from the **anxiety** he suffers as he all the time awaits his turn to be summoned to those gallows, ever-present before his eyes, even if he is given **rule over the whole world** together with all its pleasures? I ask you.

Since old-age, illness, **disaster**, and on all sides **death** open up the frightful pain and are a reminder,

even if the people of misguidance and vice enjoy a hundred thousand **pleasures** and **delights**,

they most certainly experience a sort of hell in their hearts, but a profound **stupor of heedlessness temporarily** makes them insensible to it.

Bu kat'î hakikat, bu üç yol ile bulunduğunda ve bu üç yolun da mezkûr üç hakikat ile olacağını ihbar eden yüzüymidört bin **muhibir-i sâdik**, ellerinde **nişâne-i tasdik** olan mu'cizeler bulunan **enbiyalar**

ve o enbiyaların haber verdikleri aynı **haberleri**, **keşf** ve zevk ve **şuhud** ile tasdik eden ve **imza** basan yüzüymidört milyon **evliyanın** aynı hakikate şهادetleri

ve hadd ü hesaba gelmeyen **muhakkiklerin**, **kat'î delilleriyle** -o enbiya ve evliyanın verdikleri aynı haberleri- aklen **ilmelyakîn** derecesinde (*) isbat ettikleri

() Onlardan birisi Risale-i Nur'dur. Meydandadır.*

ve yüzde doksandokuz ihtimal-i kat'î ile “*İdam ve zindan-ı ebedîden kurtulmak ve o yolu **saadet-i ebediyeye** çevirmek, yalnız **îmân** ve **itaat** ile dir...*” diye **ittifakan** haber veriyorlar.

Acaba yüzde bir ihtimal-i **helâket** bulunan bir **tehlike** yolunda gitmemek için, bir tek muhibirin sözü nazara alınsa ve onun sözünü dinlemeyip o yolda giden adamın,

endişe-i helâketten gelen elem-i mânevî, onun yemek **iştahasını** kaçırdığı halde;

böyle yüzbinler **sadık** ve **mûsaddak** muhibirlerin yüzde yüz **ihtimal** ile,

dalâlet ve **sefahet** göz önündeki **kabir darağacı**na ve ebedî haps-i münferidine kat'î sebep olduğunu

ve **îman**, **ubûdiyyet**; yüzde yüz ihtimal ile o darağacını kaldırıp, o haps-i münferidi kapatıp,

şu göz önündeki kabri, bir **hazine-i ebediyeye**, bir **saray-ı saadete** açılan bir kapıya çeviriyor diye ihbar eden ve **emârelerini** ve âsârlarını gösterdikleri halde,

bu **acîb** ve **garib** ve **dehşetli** ve âzametli mes'ele karşısında bulunan bîçare insan ve **bâhusus** müslüman: Eğer îmân ve ubûdiyyeti olmazsa,

bütün **dünya saltanatı** ve lezzeti bir tek insana verilse; acaba o göz önündeki, **her vakit oraya çağırılmasına nöbetini bekleyen bir insana verdiği o endişeden gelen **elîm elemi kaldırabilir mi?**** Sizden soruyorum.

Mâdem ihtiyarlık, hastalık, **musibet** ve her tarafta **vefiyât**lar o dehşetli elemi deşiyorlar ve ihtar ediyorlar.

Elbette o ehl-i dalâlet ve sefahet yüzbin **lezzeti** ve **zevki** alsa da,

yine o mânevî bir cehennem kalbinde yaşar ve yakar. Fakat pek kalın **gaflet sersemliği muvakkaten** hissettirmez.

Since for **the people of belief and worship** the grave, ever before their eyes, is the door to an everlasting treasury and **eternal happiness**,

and since, by reason of the '**belief coupon**', a **ticket** from **the pre-eternal lottery of Divine Determining** for millions upon millions of poundsworth of gold and diamonds has come up for each of them,

they all the time await the word, "Come and collect your ticket" with a truly **profound** pleasure and real **spiritual delight**.

Mâdem **ehl-i îmân ve taat**, göz önünde gördüğü kabri bir hazine-i ebediyeye, bir **saadet-i lâyezâliye** kendisi hakkında bir kapı olduğunu

ve o **ezelî mukadderat piyngosundan** milyarlar altun ve elmasları kazandıracak bir **bilet** dahi **îmân vesikasıyla** ona çıkmış.

Her vakit "Gel biletini al!" diye beklemesinden **derin**, esâslı, hakikî lezzet ve **zevk-i mânevî** öyle bir lezzettir ki:

www.risaleglobal.com

This pleasure is such that **if it materialized** and the seed became a tree, it would be like **a private paradise**.

However, one who abandons the delight and **great pleasure** due to the drives of youth,

and chooses **in a dissolute and licentious manner** temporary **illicit pleasures**, *which resemble poisonous honey polluted with those innumerable pains*, falls to a degree a hundred times lower than an animal.

Furthermore, such a person will not be like **unbelieving Europeans**, for if they deny the Prophet Muhammad (PBUH), they may recognize the other prophets.

...

And if they do not know God, they may possess some **good qualities** which are the means to certain **perfections**.

But a Muslim knows both the prophets, and his **Sustainer**, and all perfection by means of Muhammad the Arabian (PBUH).

If one of them abandons the Prophet's **instruction** and puts himself outside his fold,

he will not recognize any other prophet, neither will he recognize God.

Nor will he know any of the **fundamentals within his spirit** which will preserve his perfections.

For, since Muhammad (PBUH) is the **last** and greatest of the prophets, and his religion and summons are for the **whole of mankind**,

and since he is **superior** to all with regard to his **miracles** and religion, and acts as teacher to all mankind **in all matters concerning reality**,

and has proved this in a brilliant manner for fourteen centuries, and is **the cause of pride for mankind**, a Muslim who abandons Muhammad (PBUH)'s **essential training** and the **principles of his religion**

will most certainly be unable to find any light, or achieve any perfection. He will be condemned to **absolute decline**.

#12

And so, you **unfortunates** who are **addicted** to the pleasures of the life of this world, and with **anxiety at the future**, struggle to secure it and your lives!

If you want pleasure, delight, **happiness**, and ease in this world, make do with what is **licit**.

That is sufficient for your enjoyment.

You will surely have understood from other parts of the Risale-i Nur that in each pleasure which is outside this and is illicit, lies a thousand pains.

Eğer tecessüm etse ve o çekirdek bir ağaç olsa, o adama **hususî bir cennet** hükmüne geçtiği halde;

o zevk **ve lezzet-i azîme**yi terkedip, gençlik sâikasıyla,

o hadsiz elemeler ile âlûde zehirli bir bala benzeyen sefihane ve heveskârane muvakkat bir **lezzet-i gayr-ı meşruayı** ihtiyar eden, hayvandan yüz derece aşağı düşer.

Ecnebi dinsizleri gibi de olamaz. Çünkü onlar, peygamberi inkâr etseler, diğerlerini tanıyabilirler.

Peygamberleri bilmeseler de Allah'ı tanıyabilirler.

Allah'ı bilmeseler de **kemâlâta** medâr olacak bâzı **güzel hasletler** bulunabilir.

Fakat bir müslüman; hem enbiyayı, hem **Rabbini**, hem bütün kemâlâtı Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm vasıtasıyla biliyor.

Onun **terbiyesini** bırakan ve zincirinden çıkan

daha hiçbir peygamberi (A.S.) tanımaz ve Allah'ı da tanımaz.

Ve **ruhunda** kemâlâtı muhafaza edecek hiçbir **esâsâtı** bilemez.

Çünkü peygamberlerin **en âhiri** ve en büyükleri ve dini ve dâveti, **umum nev'-i beşere** baktığı için

ve **mu'cizât**ça ve dince umuma **faik** ve bütün nev'-i beşere bütün **hakaikte** üstadlık edip,

ondört asırda parlak bir sûrette isbat eden ve **nev'-i beşerin medâr-ı iffiharı** bir zâtın **terbiye-i esâsiyelerini** ve **usûl-ü dîni**ni terkedem,

elbette hiçbir cihette bir nur, bir kemâl bulamaz. **Sukut-u mutlaka** mahkûmdur.

İşte ey hayat-ı dünyeviyyenin zevkine **mübtelâ** ve **endişe-i istikbal** ile istikbalini ve hayatını temin için çabalayan **bîçareler!**

Dünyanın lezzetini, zevkini, **saadetini**, rahatını isterseniz; **meşrû** dairedeki keyfe iktifa ediniz.

O, keyfinize kâfidir.

Haricinde ve gayr-ı meşrû dairedeki bir lezzetin içinde bin elem olduğunu sâbık beyânâtta elbette anladınız.

If the **events** of the future –for example, of fifty years hence– were shown in the cinema *in the same way that they show at the present time the events of the past*,

those who indulge in vice would weep filled with horror and disgust at those things which now amuse them.

Those who wish to be permanently, eternally happy in this world and the next should take as their guide **the instruction of Muhammad** (PBUH) within the bounds of belief.

* * *

#13

True Pleasure

In the playground of the High School opposite the prison the older girls were dancing and laughing,

but they seemed to me to be like the houris of Hell in that worldly paradise.

They suddenly appeared to me as they would be in fifty years' time,

and their laughter had turned into **piteous** weeping.

From this the following truth became apparent.

That is to say, I saw them as they would be in fifty years on an **imaginary** cinema screen.

I saw that fifty of those sixty **laughing** girls were suffering the **torments** of the grave and had become earth.

While ten of them were ugly seventy-year-olds attracting only **looks of disgust**. I too wept for them.

The true nature of the **dissension** at the **end of time** appeared to me. It seemed to me that its most fearsome and **seductive** aspect would spring from the shameless faces of women.

Negating free choice, it would cast people into the flames of debauchery, **like moths**,

and make them prefer one minute of the life of this world to years of eternal life.

#14

Another day while watching the street, I noticed a **powerful example** of this. I felt great pity for the young people I saw.

While thinking: "These unfortunates cannot save themselves from the fire of these seductive temptations *which attract like magnets*,"

a sort of embodiment of all the forces urging apostasy appeared before me, *which fans the flames of those temptations and that dissension, and gives instruction in them*.

Eğer **mâzi**, *yâni geçmiş zamanın hâdisatını, sinema ile halihâzırda gösterdikleri gibi*, istikbaldeki **ahvâl** dahi, meselâ elli sene sonraki halleri bir sinema ile gösterilse idi,

ehl-i sefahet şimdiki güldüklerine yüzbinlerce nefrin ve nefret edip ağlayacaklardı.

Dünya ve âhirette ebedî ve daimî süruru isteyen, îmân dairesindeki **terbiye-i Muhammediye**yi (A.S.M.) kendine rehber etmek gerektir.

* * *

Bir Zaman Eskişehir Hapishanesinin Penceresinde Oturmuştum

Karşısında bulunan Lise mektebinin büyük kızları onun avlusunda gülerek raks ederken,

onları, o dünya cennetinde cehennem hurileri hükmünde gördüm.

Fakat birden elli sene sonraki vaziyetleri bana göründü.

Onların gülmeleri **elîm** ağlamaları suretini aldı.

Ondan bu gelen hakikat inkişaf etti.

Yani, elli sene sonraki hallerini manevî ve **hayalî** bir sinema ile gördüm ki:

O **gülen** altmış kızdan ellisi; kabirde **azab** çekiyorlar, toprak olmuşlar.

Ve on tanesi, yetmiş yaşında çirkinleşmiş, herkesin **nazar-ı nefretini** celbediyorlar. Ben de onlara ağladım.

Fitne-i âhirzamanın mahiyeti bana göründü ki; o fitnenin en dehşetlisi ve **cazibedarı**, kadınların yüz­süz yüzünden çıkıyor.

İhtiyarı selbedip, **pervane gibi** sefahet ateşine atıyor.

Ve bir dakika hayat-ı dünyeviyeyi, senelerle hayat-ı bâkiyeye tercih ettiriyor.

Ben bir gün sokağa bakarken, o fitnenin **tesirli bir numunesini** hissettim. Gençlere çok acıdım.

Dedim: "Bu biçareler kendilerini, bu **mıknatıs gibi cezbedici** fitnenin ateşinden kurtaramazlar." diye düşünürken;

birden, *o fitneyi ateşlendiren ve talim eden irtidadkâr bir şahs-ı manevî önümde tecessüm etti*.

I said to it and to those **apostates** who follow its lessons and deviate from Islam:

Oh you miserable creatures who sacrifice their religion on the way of taking pleasure with the houris of Hell,

and loving it **perpetrate** depravity on the way of misguidance,

who accept irreligion and **deviation** on the way of the pleasures and **lusts of the soul**,

and **worship** life, are terrified of death,

do not want to remember the grave, and have turned their faces towards apostasy! You should know **definitely** that,

by reason of your irreligion, this mighty world of yours, the previous hour and the coming minute, **all** this universe of yours and your past and your future,

all your species and races of the past and **the creatures and generations of the future**, and **all the worlds and nations that have gone** and **all the peoples and communities that will come**, all these are completely non-existent and dead.

Therefore, **because of the form of your misguidance**, all these **traveling** worlds and **flowing** universes *with which you are connected by reason of your humanity and intellect continuously*

rain down on your head the severe suffering of a worldful of terrible and innumerable deaths.

#15

If you possessed **consciousness**, it would be searing your heart.

If you had a spirit, it would be scorching it.

If your reason had not been extinguished, it would be drowning in grief.

If one short hour of your **drunken dissipation** and **filthy pleasure** can make up for this boundless grief, sorrow, and pain, then remain in it. But if it does not, come to your senses!

In order to be saved from that hell, enter the paradise *which belief ensures in this world also*, and taste the **happiness of life**,

take heed of the lessons of the Qur'an, **exchange** a **partial**, transitory minute's worth of pleasure for the **universal**, unending, eternal pleasures of belief. *

**Indeed, belief may produce the pleasures of Paradise in this world too.*

Consider the following single benefit out of hundreds of pleasurable lights.

Ben de ona ve ondan ders alan **mülhidlere** dedim:

Ey cehennem hurileri ile zevklenmek yolunda dinini feda eden

ve sefihane dalaleti severek **irtikâb** eden

ve **hevesat-ı nefsiye** lezzeti yolunda dinsizliği ve **ilhadı** kabul eden

ve hayatı **perestiş** edip ölümden şiddetli korkan

ve kabri hatırına getirmek istemeyen ve irtidada yüz tutan **bedbah!**... **Kat'iyen** bil ki:

Dinsizlik cihetiyle senin bu koca dünyan; bu saatten evvel ve bu dakikadan sonra, **bil'umum** senin bu kâinatın ve mazi ve müstakbelin

ve **geçmiş nev'in ve cinsin** ve **gelecek mahluklar ve nesiller** ve **gitmiş dünyalar ve milletler** ve **gelen insanlar ve taifeler** tamamen madum ve ölüdürler.

İşte *insaniyet ve akıl cihetiyle alâkadar olduğun* bütün o **seyyar** dünyalar ve **seyyal** kâinatlar, **mütemadiyen** **senin dalaletin suretiyle**,

senin başına dünya dolusu dehşetli ve hadsiz ölümlerin şiddetli elemelerini yağdırıyor.

Senin **şuurun** varsa, kalbini yakıyor.

Ruhun varsa, yandırıyor.

Aklın sönmemiş ise, gamlar içinde boğuyor.

Eğer bir saatçık **sarhoşça sefahetin** ve **pis lezzetin** bu nihayetsiz gamlara, hüznülere, elemelere mukabil gelebilirse o sefahette kal... Yoksa, aklını başına al!

O manevî cehennemden kurtulmak ve *imanın bu dünyada dahi temin ettiği* bir manevî cennete girmek ve **saadet-i hayatiye**yi tatmak için,

Kur'anın dersini dinle. **Cüz'î**, fâni bir dakika lezzeti; **küllî**, bâki, daimî, imanî lezzetler ile **mübadele et...**

(): Evet iman, bu dünyada dahi Cennet lezaizini manen verebilir.*

Yüzer lezzetli ışıklarından bu tek faydasına bak:

For example, at the very minute you see someone you love dearly in great danger and dying,

a doctor who is like both Loqman the Sage and Khidr arrives.

Suddenly your friend is restored to life. What great joy you feel.

In the same way, belief gives you happiness and joy to the number of the dead whom you love and with whom you are connected.

For through the light of belief, millions of people loved by you in the graveyard of the past are suddenly delivered from extinction and death and resurrected before you.

They come to life saying, "We did not die, and we shall not die."

In place of the numberless pains resulting from those numberless separations, through belief, the innumerable pleasures and joys arising from union and coming to life may be experienced in this world also. Thus, this shows that

"Belief is a seed which produces for those who believe the shoots of Paradise together with all its pleasures and properties in this world, and so too will it produce them in the next."

#16

Also do not say: "I shall pass my life like an animal", because

for an animal the past and the future are hidden, as though non-existent.

By not causing them to realize this, the All-Wise and Compassionate One has saved them from innumerable pains.

A hen which is being held down to be slaughtered, even, does not feel any pain or grief.

It wants to feel it as the knife cuts, but the feeling passes and it is saved from that pain, too.

That is to say, God Almighty's most vast and perfect mercy, clemency, and compassion do not make the unseen known to them.

They are more complete for innocent animals in particular.

And so, in licentious pleasure you cannot reach the level of the animals; you fall a thousand times lower.

For your intellect sees things that are hidden to animals, and receives pain from them.

You are altogether deprived of the total ease to be found in the veiling of the unseen.

Also, since your good qualities, like brotherhood, respect, and zeal, which are a cause of pride for you,

Nasıl ki senin gayet sevdiğin bir zâtı bir tehlikede ölüyorken gördüğün dakikasında,

Hekim-i Lokman ve Hızır gibi bir doktor geldi.

Birden dirildi. Ne kadar sevinç hissediyorsun.

Öyle de: Sen, sevdiğin ve alâkadar olduğun ölmüşlerin adedince sevinçleri, sürurları iman veriyor.

Çünkü mazi mezaristanında milyonlarla sence mahub zâtlar; mahvdan ve ölümden, birden iman nuruyla senin karşında diriliyorlar.

"Biz ölmemişiz ve ölmeyeceğiz" deyip hayat buluyorlar.

O hadsiz firaklardan gelen hadsiz elemeler yerine, visal ve hayat bulmalarından nihayetsiz lezzetler ve sevinçler, iman noktasından bu dünyada dahi geldiğini gösteriyor ki:

İman öyle bir çekirdektir ki; ehl-i imana Cennet'i bütün lezaiz ve mehasiniyle sünbül veriyor ve verecektir.

Hem deme ki: "Ben hayvan gibi hayatımı geçireceğim."

Çünkü hayvana nisbeten mazi, müstakbel gayb hükmündedir.

Cenab-ı Hakîm-i Rahîm o gaybı onlara bildirmemekle, onları hadsiz elemelerden kurtarmış.

Hattâ kesilmek için yatırılan bir tavuk, hiçbir elem ve hüzün hissetmez.

Bıçak kestiği vakit hissetmek ister, fakat his gider, o elemden de kurtulur.

Demek Cenab-ı Hakk'ın gayet büyük ve mükemmel bir rahmeti, re'feti ve şefkati, gaybı bildirmemektedir.

Bilhâssa masum hayvanlar hakkında daha tamdır.

Demek sefihane lezzette, sen hayvanlara yetişemezsin. Binler derece aşağı düşersin.

Çünkü hayvana nisbeten gaybî olan şeyleri senin aklın görüyor, elemi alıyor.

Setr-i gaybda bulunan istirahat-i tammeden bilkülliye mahrumsun.

Hem senin medar-ı fahrin olan uhuvvet ve hürmet ve hamiyet gibi güzel hasletlerin;

are **restricted** to a minute point of time and the space of a finger out of a vast **desert**, and are **special** to only the present hour out of limitless time,

they become **artificial**, temporary, **contrived**, baseless, and most insignificant,

and your humanity and achievements diminish **proportionately**, and are reduced to nothing.

#17

Whereas, since the brotherhood, **respect**, **love**, and zeal of the believers encompass the past and the future, *which are existent by reason of their belief*,

they elevate their humanity and achievements proportionately.

Also, like a **crazy** Jewish diamond merchant who gives the price of **diamonds** for pieces of glass, for your worldly **success**,

you have given the price of a long, permanent, and broad life for a brief, short time and life, so of course you will be dominant *within those limits*.

Since you address yourself to one minute with a year's worth of such emotions as a fierce **greed**, love and **revenge**, you will prevail temporarily over the people of religion.

Also, since your mind, spirit, heart, and feelings have abandoned their **exalted** duties,

and **shared** and assisted in the vile doings of your **base soul** and **filthy lusts**, you will be victorious over the believers in this world. And superficially you will appear more lovable.

For your mind, heart, and spirit have **declined**, **degenerated**, and **fallen** to an extreme degree,

and have been transformed, deformed, into filthy lust and **despicable** soul.

For sure, in this respect you will prevail temporarily, which will gain you Hell, and the **wronged** people of belief Paradise.

#18

The Way To Preserve Beauty

It is understood from the **narrations** of certain Hadith that what will play the most fearsome role in **the dissension at the end of time** will be **women** and their dissension.

Indeed, just as **it is related** in the histories that in olden times a group of soldiers **composed** of warrior women called Amazons were extremely skilful in **war**,

incecik bir zamana, büyük bir **sahra**dan bir parmak kadar yere **inhisar** ve hadsiz zamanda yalnız hazır saate **mahsus** olduğundan,

sun'î ve muvakkat ve **sahtekâr** ve asılsız ve gayet cüz'î olup,

senin insaniyetin ve kemalâtın **o nisbette** küçülür, hiçe iner.

Fakat iman ehlinin uhuvveti ve **hürmeti** ve **muhabbeti** ve hamiyeti, *iman cihetiyle mevcud bulunan* mazi ve müstakbeli ihata ettiğinden,

insaniyeti ve kemalâtı o nisbette teali eder.

Hem senin dünyaca **muvaffakiyetin**, elmasçı ve **divane olmuş** bir Yahudinin cam parçalarını **elmas** fiatiyle aldığı gibi;

sen de küçücük, kısacık bir zamana, bir hayata, uzun ve daimî ve geniş bir hayatın fiatını verdiğin için, elbette *o had dairesinde* galebe edersin.

Bir dakikaya bir sene kadar şiddetli **hırs**, muhabbet, **intikam** gibi hissiyatla müteveccih olduğun için, ehl-i diyanete muvakkaten tefevvuk edersin.

Hem senin aklın, ruhun, kalbin, duyguların **ulvî** vazifelerini bırakıp,

süflî nefsin ve **pis hevesin** rezil işlerine **iştirak** ve yardım ettiklerinden, ehl-i imana dünyada galebe edersin. Ve zahirde daha sevimli görürsün.

Çünkü senin akıl ve kalb ve ruhun gayet derecede **tedenni** ve **tereddi** ve **sukut** edip,

pis heves ve **rezil** nefse inkılab etmişler, mesholmuşlar.

Elbette bu cihette, sana Cehennem'i ve **mazlum** ehl-i imana Cennet'i kazandıran bir muvakkat galeben olacak.

Birden Ihtar Edilen Bir Mes'ele-i Mühimme

Âhırzamanın fitnesinde en dehşetli rolü oynayan, **taife-i nisaiye** ve onların fitnesi olduğu hadîsin **rivayet**lerinden anlaşılıyor.

Evet nasıl ki tarihlerde, eski zamanlarda "Amazonlar" namında gayet silâhşör kadınlardan **mürekkeb** bir taife-i askeriye olarak hârika **harbler** yaptıkları **naklediliyor**.

so in just the same way at the present time, the most fearsome of the group in the war of **atheistic misguidance** against Islam, *the commandership of which has been given to Satan through the scheming of the evil-commanding soul,*

is half-naked women, who with their bare legs -those **ghastly knives**- attack and assault the believers.

By **striving** to close the road to marriage and **widen** the road to **houses of debauchery**,

they take many people's souls **captive**, and wound their hearts and spirits with **grave sins**. Indeed, they kill some of those hearts.

#19

As a **perfect punishment** for displaying them to the desirous gazes of **those who are canonically strangers**, those knife-like legs become the **logs** to fuel Hell and will be the first to burn.

And since such women have lost **confidence** and **faithfulness** in this world, they are no longer able to find **suitable** husbands, *which by their natures they want, and of which they are in great need.* And even if they do find one, it only brings them trouble.

It is understood from **the narrations of some Hadith**, even, **that as a result of this situation**, at the end of time, because marriage will be neither **sought after** nor observed in some places, the value of women will fall to the degree at which one man **looks after** forty women.

Since the reality of the matter is this; and since every beauty loves her beauty and wants to **preserve** it *as far as she can*, and does not want it to be spoiled;

and since beauty is a **bounty**, and if bounty is thanked for, **it increases**, while if it is not thanked for, it changes and becomes ugly,

for sure, if such a person is sensible, **she will flee with all her strength** from committing sins, and making her **beauty and loveliness** commit sins, and making them ugly and **poisonous**, and through **ingratitude** turning that bounty into something that leads to punishment.

#20

And in order to make permanent that fleeting five or ten years' beauty, she will give thanks for the bounty **by using it in a licit fashion**.

Otherwise for the long period of her old age, she will be **spurned** and will weep **despairingly**.

If her loveliness is made beautiful with the **adornment of Qur'anic conduct** and manners within the sphere of Islamic training,

that fleeting beauty will in effect become eternal, and in Paradise she will be given a beauty more **graceful** and **shining** than that of the houris, as is definitely **established** in some Hadiths.

Aynen öyle de: Bu zamanda **zındıka dalaleti**, İslâmiyete karşı **muharebesinde**, **nefs-i emmarenin plâniyla**, *Şeytan kumandasına verilen* firkalardan en dehşetlisi;

yarım çıplak hanımlardır ki, açık bacağıyla **dehşetli bıçaklar**la ehl-i imana taarruz edip saldırıyorlar.

Nikâh yolunu kapamağa, **fuhuşhane** yolunu **genişletmeye** **çalışarak**;

çokların nefislerini birden **esir** edip, kalb ve ruhlarını **kebair** ile yaralıyorlar. Belki o kalblerden bir kısmını öldürüyorlar.

Birkaç sene **nâmahrem** hevesatına göstermenin **tam cezası olarak**; o bıçaklı bacaklar Cehennem'in **odunları** olup, en evvel o bacaklar yanacaklarını

ve dünyada **emniyet** ve **sadakâtı** kaybettiği için, *hilkatен çok istediği ve fitratен çok muhtaç olduğu münasib* kocayı daha bulamaz. Balsa da başına bela bulur.

Hattâ **bu hâlin neticesi olarak** o âhîrzamanda, bazı yerlerde nikâha **rağbetsizlik** ve riayetsizlik yüzünden, kırk kadına bir erkek **nezaret** edecek derecede ehemmiyetsiz, sahipsiz, kıymetsiz bir surete gireceği, **hadîsin rivayetinden** anlaşılıyor.

Madem hakikat budur. Ve madem her güzel, güzelliğini sever ve **elinden geldiği kadar muhafaza** etmek ister ve bozulmasını istemez.

Ve madem güzellik bir **nimettir**. Nimete şükredilse manen **ziyadeleşir**. Şükredilmezse değişir, çirkinleşir.

Elbette akli varsa, **hüsün ve cemalini** günahları kazanmak ve kazandırmak ve çirkin ve **zehirli** yapmak ve o nimeti **küfran** ile medar-ı azab bir surete çevirmekten **bütün kuvvetiyle kaçacak**.

Ve o fâni, beş-on senelik cemali bâkileştirmek için, **meşru' bir tarzda istimal ile**, o nimete şükredek.

Yoksa ihtiyarlıkta uzun zaman **istiskale** maruz kalıp, **me'yusane** ağlayacak.

Eğer terbiye-i İslâmiye dairesinde, **âdâb-ı Kur'aniye zînetiyle** o cemal güzelleştirilse;

o fâni hüsün, manen bâki kalacağı ve Cennet'te hurilerin cemalinden daha **şirin** ve daha **parlak** bir tarzda kendine verileceği hadîste kat'iyetle **sabittir**.

If such a beauty has even the **minutest amount** of sense, she will not allow this beautiful, shining, and everlasting result to slip from her hand.

Eğer o güzelin **zerre miktar** akli varsa, bu güzel ve parlak ve ebedî neticeyi elinden kaçırmayacak...

www.risaleglobal.com

A Warning, Lesson And Reminder Given To A Number Of Unhappy Youths

One day a number of bright youths came to me, seeking an **effective** deterrent in order to guard themselves against the dangers arising from life, youth, and **the lusts of the soul**. I said to these youths as I had to **those who had** previously **sought help** from the Risale-i Nur:

Your **youth** will definitely leave you, and if you do not remain *within the bounds of the licit*, it will be lost, and rather than its pleasures, it will bring you **calamities** and suffering in this world, in the grave, and in the **hereafter**.

But if, through Islamic training, you spend the bounty of your youth as thanks honourably, in **uprightness** and **obedience**, it will in effect remain perpetually and will be the cause of gaining eternal youth.

As for life, if it is without belief, or because of **rebelliousness** belief is ineffective, it will produce pains, sorrows and grief *far exceeding the superficial, fleeting enjoyment it brings*.

#22

Because, since, *contrary to the animals*, man possesses a mind and he thinks, he is connected to both the **present time**, and to the past and the future. He can obtain both pain and pleasure from them.

Whereas, since the animals do not think, **the sorrows arising from the past** and **the fears and anxieties arising from the future** do not spoil their pleasure of the present.

...

Especially if the pleasure is illicit; then it is like an altogether poisonous honey.

That is to say, from the point of view of **the pleasure of life**, man falls to a level a hundred times lower than the animals.

In fact, life for **the people of misguidance and heedlessness**, and indeed their **existence**, rather their world, is the day in which they find themselves.

From the point of view of their misguidance, all the time and **universes** of the past are **non-existent**, are dead.

So their intellects, which connect them to the past and the future, produce **darkness**, blackness for them.

Due to their lack of belief, the future is also non-existent.

Furthermore, because they think, the eternal **separations** resulting from this **non-existence** continuously produce darkness for their lives.

Birkaç Biçare Gençlere Verilen Bir Tenbih, Bir Ders, Bir İhtardır.

Bir gün yanıma parlak birkaç genç geldiler. *Hayat ve gençlik ve hevesât cihetinden gelen tehlikelerden sakınmak için* **tesirli** bir ihtar almak isteyen bu gençlere, ben de eskiden Risale-i Nur'dan **meded isteyen** gençlere dediğim gibi dedim ki:

Sizdeki **gençlik** kat'iyen gidecek. Eğer siz *daire-i meşruada* kalmazsanız, o gençlik zayi' olup başınıza hem dünyada, hem kabirde, hem **âhirette** kendi lezzetinden çok ziyade **belalar** ve elemeler getirecek.

Eğer terbiye-i İslâmiye ile o gençlik nimetine karşı bir şükür olarak iffet ve **namusluluk** ve **taatte** sarfetseniz, o gençlik mânen bâki kalacak ve ebedî bir gençlik kazanmasına sebep olacak.

Hayat ise, eğer îmân olmazsa veyahut **isyan** ile o îmân tesir etmezse; hayat, zâhirî ve kısacık bir zevk ve lezzetle beraber, *binler derece o zevk ve lezzetten ziyade* elemeler, hüznler, kederler verir.

Çünkü insanda akıl ve fikir olduğu için, *hayvanın aksine olarak* **hâzır zamanla** beraber geçmiş ve gelecek zamanlarla da fitraten alâkadardır. O zamanlardan dahi hem elem, hem lezzet alabilir.

Hayvan ise, fikri olmadığı için, hâzır lezzetini, **geçmişten gelen hüznler** ve **gelecekte gelen korkular, endişeler** bozmuyor.

İnsan ise, eğer dalâlet ve gaflete düşmüş ise, hâzır lezzetine geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen endişeler o cüz'î lezzeti cidden acılaştırıyor, bozuyor.

Hususan gayr-ı meşru ise, bütün bütün zehirli bir bal hükmündedir.

Demek hayvandan yüz derece, **lezzet-i hayat** noktasında aşağı düşer.

Belki **ehl-i dalâletin ve gafletin** hayatı, belki **vücudu**, belki kâinatı; bulunduğu gündür.

Bütün geçmiş zaman ve **kâinatlar**, onun dalâleti noktasında **madumdur**, ölmüştür.

Akıl alâkadarlığı ile ona **zulmetler**, karanlıklar veriyor.

Gelecek zamanlar ise, **îtikadsızlığı cihetiyle** yine madumdur.

Ve **ademle** hasıl olan ebedî **firaklar**, mütemadiyen onun fikir yoluyla hayatına zulmetler veriyorlar.

But if belief gives life to life, through its light both the past and the future are illuminated and find existence.

#23

Like present time, it produces elevated, spiritual pleasures and lights of existence for the spirit and heart – in respect of belief.

There is an explanation of this truth in the ‘Seventh Hope’ in The Treatise for the Elderly. You may refer to that.

Life is thus. If you want the pleasure and enjoyment of life, give life to your life through belief, and adorn it with religious duties, and preserve it by abstaining from sins.

Concerning the fearsome reality of death, which is demonstrated by deaths every day, everywhere, at all times,

I shall explain it to you with a comparison, in the same way that I told the other youths.

For example, a gallows has been erected here in front of your eyes.

Beside it is a lottery office, but one which gives tickets for truly huge prizes.

We people here are ten people, whether we like it or not, we shall be summoned there; there is no other alternative.

They will call us, and since the time is secret, any minute they may say **either**: “Come and collect the ticket for your execution! Mount the gallows!”

Or: “A ticket to win a prize of millions of dollars’ worth of gold has come up for you. Come and collect it!”

#24

While waiting for them to say this, two people suddenly appear at the door.

One of them is a scantily dressed woman, beautiful and deceiving.

In her hand is some apparently extremely delicious, but in fact poisonous, candy, which she has brought wanting us to eat it.

The other is an undeceiving and undeceivable serious person. He enters behind the woman, and says:

“I have brought you a talisman, a lesson. If you study it, and if you do not eat that candy, you will be saved from the gallows.

With this talisman, you will receive your ticket for the matchless prize.

Look, you see with your own eyes that those who eat the honey mount those gallows,

and until that time they suffer dreadful stomach pains from the poison of the candy.

Eğer îman hayata hayat olsa; o vakit hem geçmiş, hem gelecek zamanlar îmanın nuruyla ışıklanır ve vücud bulur.

Zaman-ı hâzır gibi ruh ve kalbine îmân noktasında ulvî ve mânevî ezvakı ve envar-ı vücudiyeyi veriyor.

Bu hakikatın, “İhtiyar Risâlesin”de Yedinci Rica’da izahı var. Ona bakmalısınız.

İşte hayat böyledir. Hayatın lezzetini ve zevkini isterseniz, hayatınızı îmân ile hayatlandırınız ve feraizle zînetlendiriniz ve günahlardan çekinmekle muhafaza ediniz.

Her gün ve her yerde ve her vakit vefiyatların gösterdikleri dehşetli hakikat-ı mevt ise,

size; -başka gençlere söylediğim gibi- bir temsil ile beyân ediyorum:

Meselâ, burada gözünüz önünde bir darağacı dikilmiş.

Onun yanında bir piyango (fakat pek büyük bir ikramiye biletleri veren) dairesi var.

Biz buradaki on kişi alâküllihal, ister istemez, hiç başka çare yok, oraya davet edileceğiz, bizi çağıracaklar.

Ve çağırma zamanı gizli olmasından her dakika, **ya** “Gel idam biletini al, darağacına çık!”

veyahut “Gel, milyonlar altın kazandıran bir ikramiye bileti sana çıkmış gel, all..”

Demelerini beklerken, birden kapıya iki adam geldi.

Biri yarı çıplak güzel ve aldatıcı bir kadın,

elinde zâhiren gâyet tatlı, fakat zehirli bir helva getirip yedirmek istiyor.

Diğer biri de: aldatmaz ve aldanmaz ciddî bir adam, o kadının arkasından girdi. Dedi ki:

“Size bir tılsım, bir ders getirdim. Bunu okusanız, o helvayı yemezseniz, o darağacından kurtulursunuz.

Bu tılsım ile emsalsiz ikramiye biletini alırsınız.

İşte bu darağacında zâten gözünüzle görüyorsunuz ki, bal yiyenler oraya giriyorlar

ve oraya girinceye kadar o helvanın zehirinden dehşetli karın sancısı çekiyorlar

And who it is that will receive the ticket for the large prize is not apparent; it seems that they too mount the gallows.

But there are millions of **witnesses** who testify that they can enter the **prize arena** easily.

So, look from the windows! The highest officials and the high-ranking persons **concerned** with this business proclaim with loud voices:

‘Just as you see with the clear certainty of your own eyes those mounting the gallows,

so be certain as daylight, with no **doubt** or **misgiving**, that those with the talisman receive the ticket for the prize.’”

#25

Thus, like the comparison, since **the dissolute pleasures of youth in the sphere of the illicit**, which are like poisonous honey, lose **belief**, which is the ticket for an eternal treasury and the passport for everlasting happiness,

a person who indulges in them descends to death, which is like the gallows, and to the **tribulations** of the grave, which is like the door to eternal darkness.

And since the **appointed hour** is unknown, its **executioner**, not differentiating between young and old, may come at any time to cut off your head.

If you give up **illicit desires**, which are like the poisonous honey, and **acquire** belief and perform the religious duties, which are the *Qur'anic talisman*,

one hundred and twenty-four thousand **prophets** (Peace be upon them) together with innumerable **saints** and **people of truth** have **unanimously** announced that you shall receive the ticket for the treasury of eternal happiness which comes up from the extraordinary lottery of human destiny. And they have pointed to traces of it.

In Short: Youth will go. And if it goes being squandered, it results in thousands of calamities and pains both in this world and in the next.

If you want to understand how the majority of such youths end up in hospitals with **imagined diseases** arising from **misspent** youth and **prodigality**,

and in **prisons** or **hostels for the destitute** through their **excesses**,

and in **bars** due to the **distress** arising from their pain and suffering,

#26

then go and ask at the hospitals, prisons and graveyards.

For sure, just as you will hear from most of the hospitals the **moans and groans** of those ill from **dissipation** and debauchery resulting from the drives of youth,

ve o büyük ikramiye biletini alanlar çendan görünmüyorlar ve zâhiren onlar da o darağacına çıktıkları görünüyor.

Fakat onlar asılmadıklarını, belki oradan kolayca **ikramiye dairesine** girmek için basamak yaptıklarını milyonlar **şahidler** var, haber veriyorlar.

İşte pencerelerden bakınız. En büyük memurlar ve bu işle **alâkadar** büyük zâtlar yüksek sesle ilân ediyorlar ve haber veriyorlar ki;

o darağacına gidenleri aynelyakîn gözünüz ile gördüğünüz gibi,

bu ikramiye biletini tılsımcılar aldıklarını hiç **şek** ve **şübhesiz** gündüz gibi kat'î biliniz.” dedi.

İşte bu temsil gibi *zehirli bir bal hükmünde olan gayr-ı meşrû dairedeki gençliğin sefahetkârane zevkleri, hazine-i ebediyyenin ve saadet-i sermediyyenin bileti ve vesİKası olan İmânı* kaybettiği için,

darağacı hükmünde olan ölüm ve ebedî zulûmat kapısı olan kabrin musibetine, aynen zâhiren görüldüğü gibi düşer

ve **ecel** gizli olduğu için genç, ihtiyar farketmeyerek her vakit **ecel cellâdı**, başını kesmek için gelebilir.

Eğer o zehirli bal hükmünde olan **hevesât-ı gayr-ı meşruayı** terkedip, *tılsım-ı Kur'anî olan* İman ve feraizi **elde etmekle**

ve fevkalâde mukadderat-ı beşer piyangosundan çıkan saadet-i ebediyye hazinesi biletini alacağına, yüzyirmidört bin **Enbiya** Aleyhimüsselâm ile beraber hadd ü hesaba gelmeyen **ehl-i velâyet** ve **ehl-i hakikat** **müttefikan** haber veriyorlar: **ve âsârını gösteriyorlar.**

Elhâsıl, gençlik gidecek. Sefahette gitmiş ise, hem dünyada, hem âhirette, binler bela ve elemeler netice verdiğini

ve öyle gençler ekseriyetle **suiistimal** ile, **israfat** ile gelen **evhamlı hastalıkla** hastahanelere

ve **taşkınlıklarıyla** **hapishanelere** veya **sefaletanelere**

ve mânevî elemelerden gelen **sıkıntılarla** **meyhanelere** düşeceklerini *anlamak isterseniz*,

hastahanelerden ve hapishanelerden ve kabristanlardan sorunuz.

Elbette hastahanelerin ekseriyetle lisan-ı halinden, gençlik sâikasıyla **israfat** ve suiistimalden gelen hastalıktan **eninler**, **eyvâhlar** işittiğiniz gibi;

so will you hear from the prisons the regretful sighs of unhappy youths who are being punished for illicit deeds mostly resulting from the excesses of youth.

And you will understand that **most of the torments** of the grave – that **Intermediate Realm** the doors of which continuously open and shut for those who enter it – are **the result of misspent youth**, as is testified to by those who have divined the life of the grave, and is affirmed by the people of reality.

Also, ask the elderly and the sick, *who form the majority of mankind*.

Certainly, the great majority of them will say with sorrow and regret: “**Alas!** We wasted our youth on passion and fancy; indeed, harmfully. Be careful, do not do as we did!”

Because, as a consequence of the illicit pleasures of five to ten years’ youth, a person suffers years of **grief and sorrow** in this world, *torment and harm in the Intermediate Realm*, and the calamities of Hell in the hereafter.

And although such a person is in a most pitiable situation, he in no way **deserves** pity.

For those who freely consent to indulge in harmful actions may not be pitied. They are not worthy of it.

May Almighty God save us and you from the **alluring** temptations of this time, and preserve us from them. Amen.

#27

Today's Most Pressing Question

The question we asked 'Ustad', our Master, was this: "For two years during the most critical times of this World War*, which is closely connected with **the fate of the Islamic World**, -and now it is about ten years-

**The Second World War.*

you have asked neither us, nor Emin, *who everyday sees to your needs*, anything at all about it, you have given it no importance at all.

Is there some other fact more momentous than this event, that dominates and overrules it? Or is it harmful in some way to be **preoccupied** with it?"

He answered as follows: Yes, there is a fact more momentous, an event of greater consequence than the **World War**, and since it dominates the War, the War becomes extremely unimportant **in comparison with it**.

#28

hapishanelerden dahi, ekseriyetle gençliğin taşkınlık sâikasıyla gayr-ı meşru dairedaki harekâtın tokatlarını yiyen bedbaht gençlerin teessüflerini işiteceksiniz.

Ve kabristanda ve mütemadiyen oraya girenler için kapıları açılıp kapanan o **âlem-i berzah**ta -ehl-i keşfelkuburun müşahedâtıyla ve bütün ehl-i hakikatın tasdikıyla ve şehadetiyle- **ekser azablar**, **gençlik sû'-i istimalâtının neticesi** olduğunu bileceksiniz.

Hem *nev'-i insanın ekseriyetini teşkil eden* ihtiyarlardan ve hastalardan sorunuz.

Elbette ekseriyet-i mutlaka ile esefler, hasretler ile 'Eyvah gençliğimizi bâdiheva, belki zararlı zayi' ettik. Sakın bizim gibi yapmayınız." diyecekler.

Çünkü, beş-on senelik gençliğin gayr-ı meşru zevki için, dünyada çok seneler **gam ve keder** ve **berzah**ta **azab ve zarar** ve âhirette cehennem ve sakar belasını çeken adam,

en acınacak bir halde olduğu halde **الرَّاضِي بِالضَّرِّ لَا**

يُنْظَرُ لَهُ sırıyla hiç acınmaya **müstehak** olamaz.

Çünkü zarara rızasıyla girene merhamet edilmez ve lâıyk değildir.

Cenâb-ı Hak bizi ve sizi, bu zamanın **cazibedâr** fitnesinden kurtarsın ve muhafaza eylesin, âmîn...

* * *

Risale-i Nur Talebeleri Tarafından Sorulan Bir Suale Cevab

Âlem-i İslâmın mukadderatıyla ciddî alâkadar olan bu cihan harbinin dehşetli zamanlarında iki sene (*şimdi on sene kadar oldu*)

ne bizden ve ne de *her gün hizmetinizde bulunan* Emin'den bir defacık olsun sormadınız, ehemmiyet vermediniz.

Acaba bu büyük hâdiseden daha büyük diğer bir hakikat mı hükmediyor ki, bunu ehemmiyetten ıskat ediyor; yahut onun ile **meşgul** olmanın bir zararı mı var?. diye Üstadımızdan sorduk.

O da elcevab diyor ki: Evet bu **cihan harbinden** daha büyük bir hakikat, daha azîm bir hâdiseye hükmettiği için, cihan harbi **ona nisbeten** çok ehemmiyetsiz düşüyor.

The reason is this: this World War is to do with two governments disputing a **claim** for **world supremacy**;

and at a time when the two great religions have opened **suits** for **peace** and **reconciliation**,

and an **alarming current of irreligion** has embarked on a **mighty struggle** with the revealed religions,

a **case** has been opened far exceeding in importance the cases opened in the **supreme court** of the 'proletariat' and 'bourgeoisie' of mankind.

Such an immense matter has arisen that the amount of this case that concerns even a single person is greater than the World War. The case is as follows:

For every believer, indeed for everyone at this time, such a case has been opened that

if each had as much **wealth** and power as the English and Germans put together, and sense as well, he would spend all of it just to win the case.

For sure, anyone who attaches importance to other things before winning the case is **crazy**.

And even it has become so full of risk that according to the **observation** of **one seer of the realities of creation**,

out of forty people in a place who received their **demobilization papers** from the hand of the appointed hour, only one won the case. Thirty-nine lost.

#29

And so, if a **lawyer** is to be found who has won such great and important cases for eight out of ten people for twenty years, and will win this one,

anyone with any sense will be **bound to** attach greater importance to anything he can do *which will induce such a lawyer to do his duty* and win the case for him.

One such lawyer, indeed the **foremost**, is the Risale-i Nur, *which proceeds, issues and is derived from the miraculousness of the Qur'an of Miraculous Exposition*, as thousands who have won the case through it can testify.

Indeed, it has been **indisputably established** that each human being sent as an official to this **world** is a temporary guest here, and that **his true nature** is **turned towards an eternal life**.

But at this time the **fortresses** *which are his point of support and will save eternal life for him* have been shaken,

and it seems he will leave for ever this world and all his friends who are in it.

Çünkü bu cihan harbinde iki hükümet **küre-i arzın hâkimiyeti** için **mürâfaa** ve muhakeme davasında bulunmaları içinde,

iki muazzam dinin **musalaha** ve **sulh** mahkemesine barışmak **davaları** açılarak

ve **dinsizliğin dehşetli cereyanı** da semavî dinler ile **mücadele-i azîmesi** başladığı hengâmda,

nev'-i beşerin sosyalist tabakası ile burjuvalar taifesinin **mahkeme-i kübralarında** açılan büyük davalarından çok mühim öyle bir **dava** açılmış

ve öyle muazzam bir hakikat meydana çıkmış ki, O davanın tek bir adama isabet eden miktarı bu cihan harbinden daha büyüktür. İşte o dava da budur ki:

Şu zamanda her mü'min için, belki herkes için küre-i arz kadar bir bâki tarla ve o tarla baştan başa bahçeler ve kasırlarla müzeyyen ebedî bir mülk almak ve o mülkü kazanmak veya kaybetmek davası açılmış. Demek her bir tek adamın **başına öyle bir dava açılmış ki;**

eğer İngiliz ve Alman kadar **serveti** ve kuvveti olsa ve aklı da varsa, yalnız o davayı kazanmak için bütününe sarfedecek.

Elbette o davayı kazanmadan evvel başka şeylere ehemmiyet veren, **divanedir**.

Hattâ o dava o derece tehlikeye düşmüş ki; bir **ehl-i keşfin müşahedesiyile,**

bir yerde ecel elinden **terhis tezkeresi** alan kırk adamdan bir adam kazanabilmiş, otuzdokuzu kaybetmiş.

İşte bu ehemmiyetli, azîm davayı kazandıracak ve yirmi senedir tecrübelerle onda sekizine o davayı kazandıran bir **dava vekili** bulunsa,

elbette aklı başında her adam, o davayı kazandıracak, **öyle bir dava vekilini vazifeye sevkedecek** bir hizmete her hâdisenin fevkinde ehemmiyet vermeğe **mükelleftir**.

İşte o dava vekilinin birisi belki **birincisi**, **Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın i'caz-ı manevîsinden süzülen ve çıkan ve tevellüd eden** Risale-i Nur olduğuna, binler onunla o davayı kazananlar şahiddir.

Evet bu **küre-i arza** memuriyetle gönderilen her insan, burada misafir ve fâni olduğu ve **mahiyeti bir hayat-ı bâkiyeye müteveccih** bulunduğu **kat'iyyen tahakkuk etmiştir**.

O her bir insan, *bu zamanda hayat-ı ebediyesini kurtaracak olan istinad kal'aları* sarsıldığından

bu dünyasını ve içindeki bütün alâkadar ahabını ebedî terketmekle beraber,

At such a time a case has been opened that will either gain him or lose him **an eternal property** *thousands of times more perfect than the world.*

#30

If he does not have **the document of belief**, and if his **belief**, *which forms his warrant and papers*, is not firm, he will lose the claim.

Then is there anything that can take the place of what he has lost?

Thus, *in consequence of this fact*, even if the minds and ideas of each of us, that is, myself and my brothers, expanded a hundred times over,

they would still be only just **sufficient** for this **immense** and **sacred duty**.

To consider other **matters** is superfluous and meaningless.

Indeed, we have only considered other things when certain students of the Risale-i Nur have been involved in the other cases;

at times when for no reason, we have been subject to unnecessary **aggression** and **assaults** by the brainless, and then it was against our wishes and to the minimum degree necessary.*

**This refers to defense speeches in court.*

Furthermore, it is harmful to become **involved** mind and heart with cases and **conflicts** outside this immense and rightful case.

For a person who pays attention to and becomes preoccupied with the large and **exciting** sphere of politics

will either neglect the duties *with which he is charged in a narrow sphere*, or his **enthusiasm** will be dampened.

Also, a person sometimes gets carried away by paying attention to the **enticing** broad sphere of politics and conflict. Then, just as he does not carry out his duties,

even if he does not lose his **soundness of heart**, **purity of intention**, **integrity of thought** and **sincerity in his duties**, he may anyway be accused of it.

In fact, when they were attacking me in **court** concerning this very point, *I silenced them with the following words*

“Just as the sun-like **truths of belief and the Qur'an** cannot be a **tool** to and follow the **attraction** of transitory lights on the ground,

so also one who truly knows those truths cannot use them as a tool for the whole **universe**, let alone events **on the earth.**”

Our Master's answer ended here. And we assent to it with all our strength.

Students of the Risale-i Nur.

bu dünyadan binler derece daha mükemmel **bâki bir mülkü** de kaybetmek veya kazanmak davası başına açılmış.

Eğer **iman vesikası** olmazsa ve **beratı ve senedi olan itikadı** sağlam bir surette elde etmezse, o davayı kaybeder.

Acaba bu kaybettiği şeyin yerini hangi şey doldurabilir?

İşte *bu hakikata binaen*, benim ve kardeşlerimin herbirimizin yüz derece aklımız ve fikrimiz ziyadeleşse de,

bu **muazzam vazife-i kudsiye**nin hizmetine ancak **kâfi** gelebilir.

Sair **mesaile** bakmak, bize fuzulî ve malayani olur.

Yalnız bu kadar var ki, Risale-i Nur şakirdlerinin bir kısmı öteki davalar içinde bulunduğu

ve lüzumsuz, sebepsiz bazan bize akılsızların **tecavüzleri** ve **taarruzları** zamanlarında zaruret derecesinde, istemeyerek bakmışız.

(): Mahkemedeki müdafaatına işaretidir.*

Hem de bu hakikî ve pek büyük dava haricindeki davalara ve **boğuşmalar**a alâkadarane fikren, kalben **karışmak** zararlıdır.

Çünkü böyle geniş, siyasî ve **heyecan veren** dairelere dikkat eden ve onlarla meşgul olan bir adam,

kısa bir daire içinde vazifedar olduğu ehemmiyetli hizmetlerden geri kalır veya **şevki** kırılır.

Hem de o geniş, **cazibedar** siyaset ve boğuşma dairelerine dikkat eden, bazan kapılır; vazifesini yapamadığı gibi,

selâmet-i kalbini ve **hüsn-ü niyetini** ve **istikamet-i fikrini** ve **hizmetteki ihlasını** kaybetmese de o itham altında kalabilir.

Hattâ bu noktada bana **mahkemede** hücum ettikleri zaman dedim:

“Güneş gibi **hakikat-i imaniye ve Kur'aniye**, yerdeki muvakkat ışıkların **cazibesine tâbi** ve **âlet** olmadığı gibi,

o hakikatı cidden tanıyan, değil **küre-i arzdaki** hâdisata, belki **kâinata** da âlet edemez,” *diye onları susturdum.*

İşte üstadımızın cevabı bitti, biz de bütün kuvvetimizle tasdik ettik.

Risale-i Nur şakirdleri

A Footnote To The Second Station Of The Thirteenth Word

In His name, be He glorified!

Those in prison are in great need of the true **consolation** of the Risale-i Nur.

Particularly those who having suffered **the blows of youth**, are passing their sweet, young lives in prison; they need the Risale-i Nur as much as they need bread.

Indeed, youth heeds the **emotions** rather than reason, and emotions and **desires** are blind; they do not consider the consequences.

They prefer one ounce of **immediate pleasure** to tons of future pleasure.

They kill for the one minute pleasure of **revenge**, then suffer for eighty thousand hours the pain of prison.

And one hour's **dissolute pleasure in questions of honour** may result in life's enjoyment being utterly destroyed due to distress at the fear of both prison and enemies.

There are many other examples, many pitfalls for the unfortunate young because of which they transform their sweet lives into the most **bitter** and **pitiable** lives.

Consider a vast state to the **north**;(*) it has gained possession of the passions of its young people and **is shaking** this century with its storms.

(*) *Russia. [Tr.]*

#32

For *it has made lawful* for its youths the pleasing daughters and wives of **upright people**, and these youths act only according to their **feelings**, which are blind to all consequences.

By permitting men and women to go together to the **public baths**, they are even encouraging **immorality**.

And they consider it lawful for **vagabonds** and the poor to plunder the property of the rich. All mankind **trembles** in the face of this calamity.

It is therefore most necessary in this century for all Muslim youths to act **heroically**, and to **respond** to this two-pronged attack with **keen swords** like *the Fruits of Belief* and *the Guide For Youth* from the Risale-i Nur.

Otherwise those unfortunate youths will destroy utterly both their futures in this world, and their **agreeable** lives, and their **happiness** in the hereafter, and their **eternal lives**, and transform them into torment and suffering.

Risale-i Nur Mizanlarından Onüçüncü Söz'ün İkinci Makamının Haşiyesidir

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Risale-i Nur'daki hakikî **teselliye** mahpuslar çok muhtaçtırlar.

Hususan gençlik darbesini yeyip, taze ve şirin ömrünü hapiste geçirenlerin, Nurlara ekmek kadar ihtiyaçları var.

Evet gençlik damarı, akıldan ziyade **hissiyatı** dinler... His ve **heves** ise kördür. Âkibeti görmez.

Bir dirhem **hâzır lezzeti**, ileride bir batman lezzete tercih eder.

Bir dakika **intikam** lezzeti ile katleder. Seksen bin saat hapis elemelerini çeker

ve bir saat **sefahet keyfiyle** bir **namus mes'elesinde**- binler gün hem hapsin, hem düşmanın endişesinden sıkıntılarla ömrünün saadeti mahvolur.

Bunlara kıyasen biçare gençlerin çok vartaları var ki: En tatlı hayatını en **acı** ve **acınacak** bir hayata çeviriyorlar

ve bilhassa **şimalde** koca bir devlet, gençlik hevesâtını elde ederek, bu asrı fırtınalarıyla **sarsıyor**.

Çünkü: Âkibeti görmeyen kör **hissiyatla** hareket eden gençlere, **ehl-i namusun** güzel kızlarını ve karılarını **ibahe eder**.

Belki **hamamlarında** erkek kadın beraber çıplak olarak girmelerine izin vermeleri cihetinde bu **fuhşiyatı** teşvik eder.

Hem **serseri** ve fakir olanlara zenginlerin mallarını helâl eder ki: Bütün beşer bu musibete karşı **titiriyor**.

İşte bu asırda İslâm ve Türk gençleri **kahramânâne** davranıp iki cihetten hücum eden bu tehlikeye karşı, Risale-i Nur'un *Meyve* ve *Gençlik Rehberi* gibi **keskin kılınçlarıyla mukabele** etmeleri elzemdir.

Yoksa o biçare genç, hem dünya istikbalini, hem **mes'ud** hayatını, hem âhiretteki **saadetini** ve **hayat-ı bâkiyesini** azablara, elemelere çevirip mahveder

And through their **abuses** and **dissoluteness**, they will end up in hospitals, and through their **excesses** in life, in prisons. In their old age, they will weep **copiously** with a thousand regrets.

If, on the other hand, they protect themselves with **Qur'anic training** and with the truths of the Risale-i Nur,

they will become truly **heroic** youths, perfect human beings, successful Muslims, and in some ways **rulers** over **animate beings** and the rest of the animal kingdom.

#33

When a youth in prison spends one hour out of the twenty-four each day on the five obligatory prayers, on the one hand prison prevents him committing most sins, and on the other he **repents** for the mistakes *that were the cause of his disaster*, and abstains from other harmful, **painful** sins,

this will be of great benefit for both his life, and his future, and his **country**, and his nation, and his **relatives**,

and he will also gain with his fleeting youth of ten to fifteen years an eternal, brilliant youth.

Foremost **the Qur'an of Miraculous Exposition**, and all **the revealed scriptures**, have given this certain good news.

If such a youth demonstrates **through moderation and obedience**, his **gratitude** for the pleasing, delightful bounty of youth, it will both increase it, and make it eternal, and make it a pleasure.

Otherwise it will be both **calamitous**, and become painful, grievous, and a **nightmare**, and then it will depart.

It will cause him to become like a **vagrant**, **harmful** for both his relatives, and his country, and his nation.

If the **prisoner** has been sentenced **unjustly**, on condition he performs **the obligatory prayers**, each hour will be the equivalent of a day's worship, and the prison will be like a recluse's cell.

He will be counted among the **pious hermits** of olden times who retired to **caves** in order to devote themselves to worship.

#34

If he is poor, aged, and ill, and **desirous** of the truths of belief, **on condition** he performs the obligatory prayers and repents,

each hour will become the equivalent of twenty hours' worship,

and prison will become like a **rest-house** for him, and because of his friends there *who regard him with affection*, a **place of love, training, and education**.

He will probably be happier staying in prison than **being free**, for outside he is confused and **subject to the assaults of sins from all sides**.

ve **sû-i istimâl** ve **sefahet**le hastahanelere ve hissiyat **taşkınlıkları**yla hapishanelere düşer. Eyvahlar, esefler ile ihtiyarlığında **çok** ağlayacak.

Eğer **terbiye-i Kur'aniye** ve Nur'un hakikatleriyle kendini muhafaza eylese,

tam bir **kahraman** genç ve mükemmel bir insan ve mes'ud bir Müslüman ve sâir **zîhayatlara**, hayvanlara bir nevi **sultan** olur.

Evet bir genç, hapiste yirmidört saat her günkü ömründen tek bir saatini beş farz namazına sarfetse

ve ekser günahlardan hapis mâni olduğu gibi *o musibete sebebiyet veren* hatâdan dahi **tövbe** edip sâir zararlı, **elemli** günahlardan çekilse

hem hayatına, hem istikbaline, hem **vatanına**, hem milletine, hem **akrabasına** büyük faidesi olması gibi

o on-onbeş senelik fâni gençlikle ebedî parlak bir gençliği kazanacağını,

başta **Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyân**, bütün Kütüb ve **Suhuf-u Semâviyye** kat'î haber verip müjde ediyor.

Evet o şirin, güzel gençlik ni'metine **istikametle**, **tâatle şükretse**; hem ziyadeleşir, hem bâkileşir, hem lezzetlenir.

Yoksa hem **belalı** olur, hem elemli, gamlı, **kâbuslu** olur, gider.

Hem akrabasına, hem vatanına, hem milletine **muzır** bir **serseri** hükmüne geçirmeğe sebebiyet verir.

Eğer **mahpus**, **zulmen** mahkûm olmuş ise, **farz namazını** kılmak şartıyla, herbir saati, bir gün ibâdet hükmünde olduğu gibi, o hapis onun hakkında bir çilehane-i uzlet olup

eski zamanda **mağaralara** girerek ibâdet eden **münzevî sâlih**lerden sayılabilirler.

Eğer fakir veya ihtiyar veya hasta ve î mân hakikatlarına **müştak** ise; farzını yapmak ve tövbe etmek **şartıyla**

herbir saatleri dahi yirmişer saat ibâdet olup

hapis ona bir **istirahathane** ve **merhametkârâne ona bakan** dostlar için **bir muhabbethane**, **bir terbiyehane**, **bir dersane** hükmüne geçer.

O hapiste durmakla haricindeki müşevveş, *her tarafta günahların hücumuna mâruz* **serbestiyetten** daha ziyade hoşlanabilir.

He may receive a complete education from prison.

On being released, it will not be as a **murderer**, or **thirsting for revenge**, but as someone **penitent**, **proven by trial**, **wellbehaved**, and beneficial for his nation.

In fact, the Denizli prisoners became so **extraordinarily** well-behaved after studying the Risale-i Nur for only a short time that some of those concerned said:

“Studying the Risale-i Nur for fifteen weeks is more effective at reforming them than putting them in prison for fifteen years.”

Since death does not die, and the appointed hour is unknown, it may come at any time; and since the grave cannot be closed, and **troop after troop** enter it and are lost;

and since it has been shown through **the truths of the Qur'an** that for **those who believe death** is transformed into **the discharge papers** releasing them from **eternal annihilation**,

while for **the corrupt and the dissolute** it is disappearing for ever into eternal annihilation, and is **unending separation** from their loved ones and all beings,

#35

most certainly and with no doubt at all, the most fortunate person is he who with patience and thanks fully benefits from his time in prison,

and studying the Risale-i Nur works to **serve** the Qur'an and his belief on **the straight path**.

O man who is **addicted** to enjoyment and pleasure! I am seventy-five years old, and I know with utter certainty from thousands of experiences, proofs, and events that

true enjoyment, **pain-free** pleasure, **grief-free** joy, and life's happiness are only to be found in belief and in the sphere of **the truths of belief**.

While a single worldly pleasure yields numerous pains; as though dealing ten **slaps** for a single grape, it drives away all life's pleasure.

O you unfortunate people who are experiencing the misfortune of prison! Since your world is weeping and your life is bitter,

strive so that your hereafter will not also weep, and your **eternal life** will smile and be sweet! Benefit from prison!

Just as sometimes under severe **conditions** in the face of the enemy, an hour's watch may be equivalent to a year's **worship**,

so in the severe conditions you are experiencing, the **hardship** of each hour spent as worship becomes the equivalent of many hours, it transforms that hardship into **mercy**.

#36

Hapisten tam terbiye alır.

Çıktığı zaman bir **kâtil**, bir **müntakim** olarak değil, belki **tövbekâr**, **tecrübeli**, **terbiyeli**, millete menfaatli bir adam çıkar.

Hattâ Denizli hapsindeki zâtların az bir zamanda Nurlardan **fevkalâde** hüsn-ü ahlâk dersini alanlarını gören bâzı alâkadar zâtlar demişler ki:

“Terbiye için onbeş sene hapse atmaktansa, onbeş hafta Risale-i Nur dersini alsalar, daha ziyade onları ıslah eder.”

Mâdem ölüm ölmüyor ve ecel gizlidir; her vakit gelebilir ve mâdem kabir kapanmıyor; **kafile kafile arkasında** gelenler oraya girip kayboluyorlar

ve mâdem ölüm, **ehl-i îmân** hakkında **idam-ı ebedîden terhis tezkeresine** çevrildiğini, **hakikat-ı Kur'aniye** ile Risale-i Nur güneş gibi göstermiş

ve **ehl-i dalâlet ve sefahet** hakkında göz ile görüldüğü gibi bir idam-ı ebedîdir; bütün mahubâtından ve mevcûdâtтан bir **firak-ı lâyezâlîdir**:

Elbette ve elbette hiç bir şübhe kalmaz ki, en bahtiyar odur ki; sabır içinde şükredip hapis müddetinden tam istifade ederek,

Nurlar dersini alarak, **istikamet** dairesinde îmanına ve Kur'ana **hizmete** çalışmaktır.

Ey zevk ve lezzete **mübtelâ** insan! Ben yetmiş yaşında binler tecrübelerle ve hüccetlerle ve hâdiselerle aynelyakîn bildim ki:

Hakikî zevk ve **elemsiz** lezzet ve **kedersiz** sevinç ve hayattaki saadet yalnız îmândadır ve **îmân hakikatleri** dairesinde bulunur.

Yoksa dünyevî bir lezzette çok elemeler var. Bir üzüm tanesini yedirir on **tokat** vurur, hayatın lezzetini kaçıır.

Ey hapis musibetine düşen biçareler! Mâdem dünyanız ağlıyor ve tatlı hayatınız acılaştı;

çalışınız, âhiretiniz dahi ağlamasın ve **hayat-ı bâkiyeniz** gülsün, tatlılaşsın, hapisten istifade ediniz.

Nasıl bâzan ağır **şerait** altında düşman karşısında bir saat nöbet, bir sene **ibâdet** hükmüne geçebilir.

Öyle de, sizin ağır şerait altında her bir saat ibâdet **zahmeti**; çok saatler olup, o zahmetleri **rahmetlere** çevirir.

Prison As Profit

In His Name, be He glorified!

My dear and loyal brothers!

I shall explain in three 'Points' an effective solace for those who are experiencing the calamity of prison, and for those who kindly help them and faithfully supervise their food, which comes from outside.

First Point: Each day spent in prison may gain as much as ten days' worship,

and, with regards to their fruits, may transform those transient hours into enduring hours,

and through five or ten years' punishment may be the means of saving a person from millions of years of eternal imprisonment.

For the believers, the condition for gaining this most significant and valuable advantage is to perform the obligatory prayers, repent for the sins that were the cause of their imprisonment, and offer thanks in patience.

For sure, prison is an obstacle to many sins; it does not provide the opportunity for them.

Second Point: Just as the cessation of pleasure causes pain, so does the cessation of pain give pleasure.

#37

Yes, on thinking of past happy, enjoyable days, everyone feels a pang of regret and longing, and says: "Alas!",

and recalling calamitous, unhappy days of the past, experiences a sort of pleasure since they are passed,

and says: "Praise and thanks be to God, that calamity has left its reward and departed." He breathes a sigh of relief.

That is to say, an hour's temporary pain and sorrow leave behind a sort of pleasure in the spirit, while a pleasurable hour leaves a pain.

Since the reality is thus; and since past calamitous hours together with their pains are no longer existent, and future distressing days are at the present time non-existent,

and there is no pain from nothing, to continually eat bread and drink water today, for example, because of the possibility of being hungry and thirsty in several days' time, is most foolish.

In just the same way, to think now of the past and future unhappy hours, which simply do not exist, and to display impatience,

and ignoring one's faulty self, to moan as though complaining about God is also most foolish.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hapis musibetine düşenlere merhametkârane, sadâkatla, hariçten gelen erzaklarına nezaret ve yardım edenlere kuvvetli bir teselli "Üç Nokta" da beyân edeceğim.

Birinci Nokta: Hapiste geçen ömür günleri, herbir gün on gün kadar bir ibâdet kazandırabilir

ve fâni saatleri, meyveleri cihetiyle mânen bâki saatlere çevirebilir

ve beş-on sene ceza ile, milyonlar sene haps-i ebedîden kurtulmağa vesile olabilir.

İşte ehl-i îmân için bu pek büyük ve çok kıymetdar kazanç şartı, farz namazını kılmak ve hapse sebebiyet veren günahlardan tövbe etmek ve sabır içinde şükretmektir.

Zâten hapis çok günahlara mânidir, meydan vermiyor.

İkinci Nokta: Zeval-i lezzet elem olduğu gibi, zeval-i elem dahi lezzettir.

Evet herkes geçmiş lezzetli, safalı günlerini düşünse; teessüf ve tahassür elem-i mânevîsini hissedip "Eyvah!" der

ve geçmiş musibetli, elemli günlerini tahattur etse; zevalinden bir mânevî lezzet hisseder ki:

"Elhamdülillah şükür, o bela sevabını bıraktı gitti" der. Ferah ile teneffüs eder.

Demek bir saat muvakkat elem, zevaliyle ruhta bir mânevî lezzet bırakır ve lezzetli saat, bilakis elem bırakır.

Mâdem hakikat budur ve mâdem geçmiş musibet saatleri, elemli ile beraber madum ve yok olmuş ve gelecek bela günleri şimdi madum ve yoktur

ve yoktan elem yok ve madumdan elem gelmez. Meselâ, birkaç gün evvel aç ve susuz olmasından, bir-iki gün sonra aç ve susuz olmak ihtimalinden, bugün onlar niyetiyle mütemadiyen ekmek yese ve su içse, ne derece divaneliktir.

Aynen öyle de, geçmiş ve gelecek elemli saatleri -ki hiç ve madum ve yok olmuşlar- şimdi onları düşünüp sabırsızlık göstermek

ve kusurlu nefsinin bırakıp, Allah'tan şekva etmek gibi "oof! of!" demek divaneliktir.

So long as the power of **patience** is not scattered to left and right, that is, to the past and future, and is held firm in the face of the present of hour and day, it is **sufficient**. The **distress** is reduced from ten to one.

In fact, but let it not be complaining, **Divine favour** pointed out the above fact to me while, during a few days of **material and spiritual** affliction, illness and trial **the like of which I had never before experienced in my life**, I was being crushed in particular by the **despair** and **distress of the heart and spirit** which resulted from my being unable to serve the Qur'an and belief with the *Risale-i Nur*.

#38

I was then **content** with my distressing illness and **imprisonment**. For, saying: "It is great **profit** for an unfortunate like myself who waits at the door of the grave to make one hour which might be passed in **heedlessness** ten hours' worth of worship," I gave thanks.

Third Point: There is great gain in **compassionately** aiding and assisting prisoners, in giving them the **sustenance** they need, and in soothing their **spiritual wounds** with consolation.

Giving them their food which comes from outside is like **alms-giving** which, exactly to the amount of the food, is written in **the book of good deeds** of those, outside and inside, who do this, together with the **warders** concerned.

Especially if the unhappy prisoner is old, ill, poor, or a **stranger**, then the reward of this alms-giving **increases** many times over.

The condition of this high profit is to perform the obligatory prayers **so that** such service is for **God's sake**.

Another condition is **to hasten** to their assistance with sincerity, compassion and joy, and in such a way as to not make them feel obliged.

#39

Reconciliation Through The Risale-i Nur

In His Name, be He glorified!

And there is nothing but it glorifies Him with praise.

My friends in prison and brothers in religion!

It occurred to me **to explain** a truth to you *which will save you from both worldly torment and the torment of the hereafter*. It is as follows:

For example, a person killed someone's brother or one of his relatives.

Eğer sağa-sola yâni geçmiş ve geleceğe karşı **sabır** kuvvetini dağıtmazsa ve hâzır saate ve o güne karşı tutsa, tam **kâfi** gelir. **Sıkıntı** ondan bire iner.

Hattâ şekva olmasın, ben bu üçüncü Medrese-i Yusufiyede, birkaç gün zarfında, **hiç ömrümde görmediğim maddî ve mânevî** sıkıntılı, hastalıklı musibetimde, *hususan Nur'un hizmetinden mahrumiyetimden gelen me'yusiyet ve kalbî ve ruhî sıkıntılar beni ezdiği sırada, inâyet-i İlahiye* bu mezkûr hakikatı gösterdi.

Ben de sıkıntılı hastalığımдан, **hapsimden razı** oldum. Çünkü: "benim gibi kabir kapısında bir biçareye, **gafletle geçebilir bir saati, on saat ibâdet saatleri yapmak büyük bir kârdır**" diye şükreyledim.

Üçüncü Nokta: Şefkatkârane hizmetiyle yardım etmek ve muhtaç oldukları **rızıkların** ellerine vermek ve **mânevî yaralarına** tesellilerle merhem sürmek, az bir amel ile büyük bir kazanç var.

Ve dışarıdan gelen yemeklerini onlara vermek, aynı yemek kadar o **gardiyan** ve gardiyan ile beraber dâhilde ve hariçte biçare mahpuslara çalışanlara -bir **sadaka** hükmünde- **defter-i hasenatına** yazılır.

Hususan musibettede, ihtiyar veya hasta veya fakir veya **garib** olsa, o sadaka-i mâneviyenin sevabını çok **ziyadeleştirir**.

İşte bu kıymetli kazancın şartı, farz namazını kılmaktır. **Tâ ki** o hizmeti, **lillah** için olsun.

Hem bir şartı da sadakat ve şefkat ve sevinçle ve minnet etmemek tarzda yardımlarına **koşmaktır**.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Ey hapis arkadaşlarım ve din kardeşlerim!

Size *hem dünya azabından, hem âhiret azabından kurtaracak* bir hakikatı **beyân etmek**, kalbime ihtar edildi. O da şudur:

Meselâ: Birisi birisinin kardeşini veya akrabasını öldürmüş.

A murder which yields one minute's pleasure of revenge causes millions of minutes of both distress for the heart and the **anguish** of prison.

And the fear of revenge by the **murdered** man's relatives, and anxiety of finding himself face to face with his enemy drives away all his pleasure in life. He suffers the torment of both fear and **anger**.

There is only one **solution** for this, and that is **reconciliation**, which the Qur'an commands, and truth, reality, **benefit**, humanity, and Islam **require** and **encourage**.

#40

Certainly, what is required in reality is **peace**, because the appointed hour is set, it does not change. Since his **appointed hour** had come, in any event the murdered man would have stayed no longer.

As for the murderer, he was the **means** of **God's decree** being carried out. So long as there is no reconciliation, both sides **perpetually** suffer the torments of fear and revenge.

It is because of this that Islam commands that "one **believer** should not be vexed with another believer for more than three days."

Muslim, Birr, 25

If the murder was not the result of a **vindictive grudge** and **enmity**, and a **two-faced trouble-maker** instigated the **discord**, it is essential to make peace quickly.

Otherwise, that **minor** disaster becomes a large one, and continues. If they make peace, and the murderer **repents** and prays continuously for the man he killed,

then both sides will gain much and become like brothers. **In place of** one departed brother, he will gain several **religious** brothers.

He will be resigned to **Divine Decree and Determining** and forgive his enemy. Especially since they heed the lessons of the Risale-i Nur,

both **individual and public peace** and wellbeing, and the **brotherhood** that there is in the sphere of the Risale-i Nur, **require** that they put aside all the hard feelings that exist between them.

Bir dakika o hiddet yüzünden milyonlar dakika hem kalbi sıkıntı, hem hapis **azabını** çeker.

Ve **maktulün** akrabası dahi intikam endişesiyle ve karşısında düşmanını düşünmesiyle, hayatının lezzetini ve ömrünün zevkini kaçıır. Hem korku, hem **hiddet** azabını çekiyor.

Bunun tek bir **çaresi** var: O da, *Kur'anın emrettiği ve hak ve hakikat ve **maslahat** ve insâniyet ve İslâmiyet **iktiza** ve **teşvik** ettikleri olan **barışmak** ve Mûsalaha etmektir.*

Evet, hakikat ve maslahat **sulh**tur. Çünkü: Ecel birdir, değişmez. O maktul, herhalde **ecel** geldiğinden daha dünyada kalmayacaktı.

O katil ise, o **kaza-i İlâhiyeye** **vasıta** olmuş. Eğer barışmak olmazsa, iki taraf da **daima** korku ve intikam azabını çekerler.

Onun içindir ki, "Üç günden fazla bir **mü'min** diğer bir mü'mine küsmemek" İslâmiyet emrediyor.

Eğer o katil, bir **adavetten** ve bir **kinli garazdan** gelmemişse ve bir **münafık** o **fitneye** vesile olmuş ise; çabuk barışmak elzemdir.

Yoksa o **cüz'î** musibet büyük olur, devam eder. Eğer barışsalar ve öldüren **tövbe** etse ve maktule her vakit dua etse,

o halde her iki taraf çok kazanırlar ve kardeş gibi olurlar. Bir gitmiş kardeşe **bedel**, birkaç **dindar** kardeşleri kazanır.

Kazâ ve kader-i İlâhîye teslim olup düşmanını afveder ve bilhassa mâdem Risale-i Nur dersini dinlemişler,

elbette mabeynlerinde bulunan bütün küsmekleri bırakmağa hem maslahat ve **istirahat-ı şahsiye ve umumiye**, hem *Nur dairesindeki* **uhuvvet** **iktiza** ediyorlar.

It was thus in Denizli Prison; all the **prisoners** who were enemies became brothers through the lessons of the Risale-i Nur.

It was one reason for our **acquittal**, and caused even **the irreligious** and ungodly to say about those prisoners: "Masha'llah! Barakallah!" And it was an utter relief for those prisoners.

I myself have seen here a hundred men suffer **inconvenience** on account of one man and not go out to take exercise together. It is **oppression** towards them.

A **manly** believer of **sound conscience** will not cause hundreds of other believers harm because of some insignificant and minor error or **benefit**. If he makes a mistake and does cause harm, he should repent **immediately**.

Brotherhood In Prison

In His Name, be He glorified!

My loyal new brothers and old prisoners!

I have formed the firm conclusion that, *in respect of Divine favour*, you are an **important** cause in our entering here.

That is to say, *with its consolation and the truths of belief*, the Risale-i Nur is to save both you from the distress of this calamity of prison and from much worldly harm,

and your life from passing **profitlessly** and **in vain** through grief and sorrow and **being wasted** on the winds of fancy, and your hereafter from weeping like your world is weeping now; it is to provide you with true **solace**.

Since the reality of the matter is this, of course you must be brothers to one another, like the Denizli prisoners and **students of the Risale-i Nur**.

You can see that they examine all your possessions, food, bread, and soup which come from outside so that a knife does not get in among you and you do not **attack** one another.

The warders who **faithfully** serve you suffer much **trouble**.

Also, you do not go out to exercise together, **as though** you were going to attack one another like **wild beasts**.

And so, new friends, who are by nature bold and courageous, with great **moral courage** you should say to the **group** at this time:

Nasıl ki Denizli hapsinde birbirine düşman bütün **mahpuslar**, Nurlar dersiyse birbirlerine kardeş oldular

ve bizim **beraetimize** bir sebep olup (hattâ **dinsizlere**, serserilere de) o mahpuslar hakkında "Maşâallah, bârekâllah" dedirttiler, o mahpuslar tam teneffüs ettiler.

Ben burada gördüm ki, birtek adamın yüzünden yüz adam **sıkıntı** çekip beraber teneffüse çıkmıyorlar. Onlara **zulüm** olur.

Merd, **vicdanlı** bir mü'min, küçük ve cüz'î bir hatâ veya **menfaatle** yüzer zararı ehl-i imânâ vermez. Eğer hatâ etse verse, **çabuk** tövbe etmek lâzımdır.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz yeni kardeşlerim ve eski mahpuslar!

Benim kat'î kanaatım gelmiş ki; buraya girmemizin *inâyet-i İlâhiye cihetinde* bir **ehemmiyetli** sebebi sizsiniz.

Yâni sizi, Nurlar **tesellileriyle** ve **îmanın hakikatlarıyla** sizi bu hapis musibetinin sıkıntılarında ve dünyevî çok zararlarından

ve **boşuboşuna** gam ve hüzn ile giden hayatınızı **faidesizlikten**, bâdiheva **zâyi'** olmasından ve dünyanın ağlaması gibi âhiretinizi ağlamaktan kurtarıp tam bir **teselli** size vermektir.

Mâdem hakikat budur. Elbette siz dahi, Denizli mahpusları ve **Nur talebeleri** gibi birbirinize karşı kardeş olmanız lâzımdır.

Görüyorsunuz ki: Bir bıçak içinize girmemek ve birbirinize **tecavüz** etmemek için dışarıdan gelen bütün eşyanız ve yemek ve ekmeğinizi ve çorbanızı karıştırıyorlar.

Size **sadakatla** hizmet eden gardiyanlar çok **zahmet** çekiyorlar.

Hem siz beraber teneffüse çıkmıyorsunuz, **gûya canavar** ve **vahşi** gibi birbirinize saldıracaksınız.

İşte şimdi sizin gibi fitrî kahramanlık damarını taşıyan yeni arkadaşlar, bu zamanda mânevî büyük bir **kahramanlık** ile **heyet'e** deyiniz ki:

“If not knives, but Mausers and revolvers were given us, and the **order** to fire as well, we would not hurt our friends who are **unfortunate** and suffering this calamity like ourselves.

*Through the guidance and at the command of the Qur'an, and belief, and **Islamic brotherhood**, and our **interests**, we have decided to forgive them and to **try not to offend them**, even if formerly there were a hundred reasons for our enmity and **hostility**.” And so transform this prison into an **auspicious** place of study.*

* * *

#43

An Important Matter Which Occured To My Heart On The Night Of Power

(The Addendum to the Second Station of the Thirteenth Word)

I shall allude briefly to a most **extensive** and lengthy truth which occurred to my heart on **the Night of Power**.

Because of **the extreme tyranny and despotism** of this last **World War** and its **merciless destruction**,

and hundreds of **innocents** being scattered and ruined on account of a single enemy, and the awesome **despair** of **the defeated**,

and the fearsome alarm of **the victors** and their ghastly **pangs of conscience** arising from the **supremacy** they are unable to maintain and the destruction they are unable to **repair**,

and the **utter** transitoriness and ephemerality of the life of this world and the **deceptive, opiate** nature of the fantasies of **civilization** becoming apparent **to all**,

and **the exalted abilities** lodged in **human nature** and the **human essence** being wounded in a **universal** and awesome manner,

#44

and man's innate love and desire for immortality being aroused and awakened,

and **heedlessness** and **misguidance** and deaf, lifeless **nature** being smashed by the diamond sword of the Qur'an,

and the exceedingly ugly, **exceedingly cruel** true face of **world politics** becoming apparent, *which is the widest and most **suffocating** and **deceptive cover for heedlessness and misguidance**,*

“Değil elimize bıçak, belki mavzer ve rovelver verilse, hem **emir** de verilse, biz bu **bîçâre** ve bizim gibi musibettede arkadaşlarımıza dokunmayacağız.

Eskide yüz düşmanlık ve **adavet**imiz dahi olsa da, onları helâl edip **hatırlarını kırmamağa çalışacağımıza**, *Kur'anın ve îmânın ve **uhuvvet-i İslâmiyenin** ve **maslahatımızın emriyle ve irşadıyla** karar verdik.” diyerek, bu hapsi bir **mübarek** dershaneye çeviriniz.*

* * *

Leyle-i Kadirde İhtar Edilen Bir Mes'ele-i Mühimme

(Onüçüncü Sözün İkinci Makamının Zeyli)

Leyle-i Kadir'de kalbe gelen pek **geniş** ve uzun bir hakikate, pek kısaca bir işaret edeceğiz. Şöyle ki:

Nev'-i beşer bu son **harb-i umumînin eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdadı** ile ve **merhametsiz tahrifatı** ile

ve birtek düşmanın yüzünden yüzer **mâsumu** perişan etmesiyle ve **mağlûbların** dehşetli **me'yusiyet**leriyle

ve **galiblerin** dehşetli telâş ve **hâkimiyyet**lerini muhafaza ve büyük tahrifatlarını **tâmir** edememelerinden gelen dehşetli **vicdan azabları**yla

ve dünya hayatının **bütün bütün** fâni ve muvakkat olması ve **medeniyet** fantaziyelerinin **aldatıcı** ve **uyutucu** olduğu **umuma** görünmesiyle

ve **fitrat-ı beşeriyedeki yüksek istidatın** ve **mahiyet-i insâniyyesinin** **umumî** bir sûrette dehşetli yaranlanmasıyla

...

ve **gaflet** ve **dalâletin**, sert ve sağır olan **tabiatın**, Kur'anın elmas kılıncı altında parçalanmasıyla

ve **gaflet** ve **dalâletin en boğucu**, **aldatıcı** ve **en geniş perdesi olan siyaset-i ruy-i zeminin** pek çirkin, **pek gaddarâne** hakikî sûreti görünmesiyle

most certainly and without any shadow of a doubt, since **the life of this world** –which is the metaphorical beloved of mankind– is thus ugly and transient, man’s true nature will search with all its strength for eternal life, which it truly loves and yearns for, just as there are signs of this occurring in the *North*, the *West*, and in *America*.

Most certainly there is also no doubt that since **the Qur’an of Miraculous Exposition**, which each century for one thousand three hundred and sixty years has had three hundred and fifty million students,

and sets the seal on each of its pronouncements and claims through the affirmation of millions of profound, veracious scholars,

and each minute has been present with its sacredness in the hearts of millions of hafiz’s and given instruction to mankind through their tongues,

and which in a way unmatched by any other book conveys the good news of eternal life and everlasting happiness to mankind and heals all their wounds,

–since the Qur’an has given this certain good news of eternal life and happiness with thousands of its insistent, powerful and repeated verses, and with its certain unshakeable proofs and innumerable indubitable arguments which invite and give news explicitly and implicitly tens of thousands of times,

#45

so long as human kind does not altogether lose its mind and a material or immaterial doomsday does not erupt over its head,

the broad masses and great states in the world will search out the Qur’an of Miraculous Exposition, and having grasped its truths, will embrace it with all their lives and spirits, just as there are [now] famous preachers in Sweden, Norway, Finland and England working to have the Qur’an accepted, and the important community of America is searching for the true religion.

Because in view of this fact, the Qur’an by no means has –nor can have– any equal. Absolutely nothing can take the place of this greatest miracle.

Secondly: Since the Risale-i Nur has performed the service of a diamond sword in the hand of this greatest miracle and compelled its stubborn enemies to submit,

and acts as a herald to the treasures of the Qur’an in a fashion that illuminates and heals completely both the heart, and the spirit, and the emotions, and has no source or authority other than the Qur’an and is its miracle, it performs that duty perfectly.

Furthermore it has completely routed the obstinate atheists and their fearsome propaganda against it,

and smashed to pieces with the treatise “Nature: Cause or Effect” nature, which is the most impregnable bastion of misguidance,

#46

elbette ve elbette hiç şüphe yok ki: *Şimalde, Garpta, Amerika’da emâreleri görüldüğüne binaen* nev-i beşerin mâşuk-u mecâzisi olan **hayat-ı dünyeviyye**, böyle çirkin ve geçici olmasından **fitrat-ı beşerin hakikî sevdiği, aradığı hayat-ı bâkiyyeyi** bütün kuvvetiyle arayacak

ve elbette hiç şüphe yok ki: Bin üçyüztaltmış senede, her asırda üçyüzelli milyon şâkirdi bulunan

ve her hükmüne ve dâvasına milyonlar ehl-i hakikat tasdik ile imza basan

ve her dakikada milyonlar hâfızların kalbinde kudsiyyet ile bulunup lisanlarıyla beşere ders veren

ve hiç bir kitapta emsali bulunmayan bir tarzda, beşer için hayat-ı bâkiyyeyi ve saadet-i ebediyyeyi müjde veren ve bütün beşerin yaralarını tedâvi eden

Kur’an-ı Mu’cizül-Beyân’ın şiddetli, kuvvetli ve tekrarlı binler âyâtıyla, belki sarihan ve işareten onbinler defa dâva edip haber veren ve sarsılmaz kat’î delillerle, şüphe getirmesiz hüccetleriyle hayat-ı bâkiyyeyi kat’iyyetle müjde ve saadet-i ebediyyeyi ders vermesi,

elbette nev-i beşer, bütün bütün aklını kaybetmezse, maddi veya mânevî bir kıyamet başlarına kopmazsa;

İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere’nin Kur’anı kabûl etmeğe çalışan meşhur hatipleri ve Amerikanın dîn-i hakkı arayan ehemmiyetli cem’iyyeti gibi rûy-i zeminin geniş kıt’aları ve büyük hükümetleri Kur’an-ı Mu’cizül-Beyân’ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla sarılacaklar.

Çünkü bu hakikat noktasında kat’iyyen Kur’anın misli yoktur ve olamaz ve hiçbir şey bu mu’cize-i ekberin yerini tutamaz.

Sâniyen: Mâdem Risale-i Nur, bu mu’cize-i kübrânın elinde bir elmas kılıç hükmünde hizmetini göstermiş ve muannid düşmanlarını teslime mecbur etmiş.

Hem kalbi, hem ruhu, hem hissiyatı tam tenvir edecek ve ilâçlarını verecek bir tarzda hazine-i Kur’anıyyenin dellâllığını yapan ve Ondan başka me’hazî ve mercii olmayan ve bir mu’cize-i mâneviyyesi bulunan Risale-i Nur o vazifeyi tam yapıyor

ve aleyhindeki dehşetli propagandalara ve gâyet muannid zındıklara tam galebe çalmış

ve dalâletin en sert kuvvetli kalesi olan tabiatı, “Tabiat Risalesi” yle parça parça etmiş

and, with the Sixth Topic of the **treatise Fruits of Belief** together with the First, Second, Third and Eighth **Proofs** all of which are included in the book **The Staff of Moses**, *has banished heedlessness in a most brilliant fashion in its most **dense**, **suffocating** and **extensive** form beneath the wide-reaching veils of science and has demonstrated the **light of Divine unity**.*

For sure, since **religious instruction** is now **officially** permitted and permission has been given to open **private places of study**, it is necessary for us and **essential** for the nation that,

as far as is possible, **Students of the Risale-i Nur** should open a small 'Risale-i Nur Study Centre' in every place.

Although everyone would benefit **to some extent**, not everyone would understand every **matter** completely.

But since these matters are **explanations** of the truths of belief, they are both learning, and **knowledge of God**, and lead to a sense of God's presence, and are worship.

God willing, these Risale-i Nur 'Medreses' **will secure** in five to ten weeks the **results** that the former medreses produced in five to ten years –and they have been so doing for twenty years.

Also, it is essential that the **Government** does not interfere with these **flashes** of the Qur'an, the Risale-i Nur, **which is the Qur'an's herald and is beneficial in many ways for the worldly and political life of this nation and country, and for its life in the hereafter.**

Indeed, it should work for its total **spread** and acceptance, so that it may **atone** for the grievous sins of the past, and form a **barrier** to the severe **trials** and anarchy of the future.

* * *

#47

Seventh Hope

Deliverance through Belief, from Treatise for the Elderly

One time at the start of my old age **when** the **laughter** of the Old Said was being **transformed** into the weeping of the New Said, **supposing** me still to be the Old Said, **the worldly** in Ankara invited me there, and I went.

At the close of autumn I climbed to the top of the **citadel**, which was far more aged, **dilapidated**, and **worn out** than me.

It seemed to me to be formed of **petrified historical events**.

The old age of the **season** of the year together with my old age, the citadel's old age, mankind's old age,

the old age of the **glorious** Ottoman State and the death of **the Caliphate's rule**, and the world's old age

ve gafletin en **kalın** ve **boğucu** ve **geniş** daire-i âfâkında ve fennin en geniş perdelerinde "Asâ-yı Mûsa" daki **Meyvenin** Altıncı Mes'elesi ve Birinci, İkinci, Üçüncü, Sekizinci **Hüccetleri**yle **gâyet parlak bir tarzda gafleti dağıtıp nur-u tevhidi göstermiş**.

Elbette bize lâzım ve millete **elzemd**ir ki, şimdi **resmen** izin verilen **din tedrisatı** için **hususî dershaneler** açılmağa izin verilmesine binaen,

Nur şakirdleri mümkün olduğu kadar her yerde küçücük birer **dershane-i Nuriye** açmak lâzımdır.

Gerçi herkes kendi kendine **bir derece** istifade eder, fakat herkes herbir **mes'elesini** tam anlamaz.

İman hakikatlarının **izahı** olduğu için; hem ilim, hem **marifetullah**, hem huzur, hem ibadettir.

Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, **inşâallah** Nur medreseleri beş-on haftada aynı **neticeyi temin edecek** ve yirmi senedir ediyor.

Hem **hükûmet**, **bu millet ve vatanın hayat-ı dünyeviyesine ve siyasiyesine** ve uhreviyesine pek çok faidesi bulunan bu Kur'an **lemaatlarına** ve **Kur'an dellâli olan** Risale-i Nur'a değil ilişmek,

belki tamamıyla terviç ve **neşrine** çalışmaları elzemdır ki; geçen dehşetli günahlara **keffaret** ve gelecek şiddetli **belalar**a ve anarşiliğe karşı bir **sed** olabilsin.

* * *

Yedinci Rica

Bir zaman ihtiyarlığımın başlangıcında, Eski Said'in **gülmeleri** Yeni Said'in ağlamalarına **inkılab** ettiği **hengâmda**, Ankara'daki **ehl-i dünya**, beni Eski Said **zannedip** oraya istediler; gittim.

Güz mevsiminin âhirlerinde Ankara'nın benden çok ziyade ihtiyarlanmış, **yıpranmış**, **eskimiş kal**'asının başına çıktım.

O kal'a, **tahaccür etmiş hâdisat-ı tarihiye** suretinde bana göründü.

Senenin ihtiyarlık **mevsimi**yle benim ihtiyarlığım, kal'anın ihtiyarlığı, beşerin ihtiyarlığı,

şanlı Osmanlı Devleti'nin ihtiyarlığı ve **Hilafet saltanatının** vefatı ve dünyanın ihtiyarlığı;

all caused me to look in a most **grieved**, **compassionate** and melancholy **state** in that lofty citadel at the valleys of the past and the mountains of the future.

As I experienced an utterly black **state of mind** in Ankara **encompassed** by four or five layers of the darknesses of old age one within the other*, I sought a **light**, a solace, a **hope**.

** My state of mind at that time prompted me to write a supplication in Persian. It was printed in Ankara, in a treatise entitled, Hubab.*

#48

As I sought consolation looking to the right, that is, to the past, my father and **forefathers** and the human race appeared in the form of a **vast grave** and filled me with gloom rather than consoling me.

Seeking a **remedy** I looked to the future, which was my left. I saw that it appeared as a huge, dark grave for myself, **my contemporaries**, and **future generations**; it produced horror in place of **familiarity**.

Feeling desolate in the face of the left and right, I looked at the present day. It appeared to my **heedless and historical eye** as a **coffin** bearing my half-dead, suffering and **desperately struggling corpse**.

Then, despairing from that **direction** as well, I raised my head and looked at the top of the tree of my life,

and saw that the tree bore only a single fruit, and that was my **corpse**; it stood at the top of the tree and was watching me.

Feeling horror at this direction, too, I bowed my head. I looked to the foot of the tree of my life, to its **roots**,

and saw that the soil there, **the earth which was the source of my creation** and **the dust of my bones** mixed together, **was being trampled** underfoot.

#49

That was no remedy, rather it added further pain to my **affliction**. Then I was forced to look behind me.

I saw that this unstable, transient world was **tumbling**, disappearing into **the valleys of nothingness** and **the darkness of non-existence**.

While seeking a salve for my pain, it only added **poison**. Since I could see no good in that direction I looked in front of me, I sent forward my view to the future.

I saw that the door of the grave was to be seen open right in the middle of my **path**, it was watching me with **its mouth** open.

The highway beyond it which stretched away to eternity, and the **convoys** travelling that highway struck the eye from the distance.

bana gayet **hazîn** ve **rikkatli** ve firkatli bir **halet** içinde, o yüksek kal'ada geçmiş zamanın derelerine ve gelecek zamanın dağlarına baktırdı ve baktım.

Birbiri içinde beni **ihata** eden dört-beş ihtiyarlık karanlıkları içinde, Ankara'da en kara bir **halet-i ruhiye** hissettiğimden, bir **nur**, bir teselli, bir **rica** aradım.

(Haşiye): O zaman bu halet-i ruhiye Farisî bir münacat suretinde kalbe geldi, yazdım. Ankara'da Hubab Risalesi'nde tab' edilmiştir.

Sağa, yani mazi olan geçmiş zamana bakıp teselli ararken; bana mazi, pederimin ve **eccadımın** ve nev'immin bir **mezar-ı ekberi** suretinde göründü, teselli yerine vahşet verdi.

Sol tarafım olan istikbale **derman** ararken baktım. Gördüm ki: Benim ve **emsalimin** ve **nesl-i âtinin** büyük ve karanlıklı bir kabri suretinde göründü, **ünsiyet** yerine dehşet verdi.

Sağ ile soldan **tevahhuş edip** hazır günüme baktım. O **gafletli ve tarihvari nazarıma** o hazır gün, yarım ölmekte ve **hareket-i mezbuhane**deki ızdırab çeken cismimin cenazesini taşıyan bir **tabut** suretinde göründü.

Sonra bu **cihetten** dahi me'yus olunca, başımı kaldırıp ömrümün ağacının başına baktım.

Gördüm ki; o ağacın tek bir meyvesi var, o da benim **cenazemdir**; o ağaç üstünde duruyor, bana bakıyor.

O cihetten dahi **tevahhuş edip** başımı aşağıya eğdim, o ömür ağacının aşağısına, **köküne** baktım.

Gördüm ki: O aşağıda olan toprak, **kemiklerimin toprağıyla**, **mebde-i hilkatimin toprağı** birbirine karışmış bir surette ayaklar altında **çiğneniyor** gördüm.

O da derman değil, belki **derdime** dert kattı. Sonra mecburiyetle arkama baktım.

Gördüm ki; esassız, fâni olan dünya, **hiçlik derelerinde** ve **yokluk zulûmatında** **yuvarlanıp** gidiyor.

Derdime merhem ararken, **zehir** ilâve etti. O cihette dahi hayır göremediğimden ön tarafıma baktım; ileriye nazarımı gönderdim.

Gördüm ki; kabir kapısı tam **yolumun** üstünde açık görünüp, **ağzını** açmış bana bakıyor.

Onun arkasında ebed tarafına giden cadde ve o caddede giden **kafiler** uzaktan uzağa nazara çarpıyor.

And apart from a **limited, partial power of choice** as my **support** and **defensive weapon** in the face of the horrors coming from these six directions, I had nothing else.

Since the partial power of choice, man's only weapon against those innumerable **enemies** and endless **harmful things**,

is both **defective**, and short, and **weak**, and lacks the power to create, man is capable of nothing apart from **acquisition**.

I could neither pass to the past in order to silence the **sorrows** which came to me from there,

nor could I **penetrate** the future to prevent the fears which came from there.

I saw that there was no benefit in my **hopes** and **pains** concerning the past and future.

#50

At the time I was struggling in the horror, **desolation**, darkness and **despair** coming from these six directions, the lights of belief which shine in the **sky of the Qur'an of Miraculous Exposition** suddenly came to my assistance.

They lit up and **illuminated** those six directions to such a degree that if the terrors and darkness *I had seen* increased a **hundredfold**, that light would still have been **sufficient** to meet them.

It transformed all those horrors **one by one** into solace and the desolation into familiarity. It was as follows:

Belief **rent asunder** the desolate view of the past as a **vast grave**, and showed it with utter certainty to be a **familiar** and **enlightened gathering of friends**.

And belief showed the future, which had appeared in the form of a **huge grave** to my **heedless eyes**, to be most certainly a **banquet of the Most Merciful One** in delightful **palaces of bliss**.

And belief rent the view of present time as a coffin, as it had appeared to my heedless view,

and showed it with certainty to be a **place of trade for the Hereafter** and a **glittering guest-house of the All Merciful One**.

And belief showed with utter certainty that the only fruit at the top of **the tree of life** was not a corpse as had appeared to my neglectful eye,

rather, that my spirit, *which would manifest eternal life and was designated for eternal happiness*, would leave its worn out home to travel around the stars.

Ve bu altı cihetten gelen dehşetlere karşı bana **nokta-i istinad** ve **silâh-ı müdafaa** olacak, **cüz'î** bir **cüz'-i ihtiyarî**den başka bir şey elimde yok.

O hadsiz **a'da** ve hesabsız **muzır şeylere** karşı tek bir silâh-ı insanî olan o cüz'-i ihtiyarî;

hem **nâkıs**, hem kısa, hem **âciz**, hem icadsız olduğundan, **kesb**den başka bir şey elinden gelmez.

Ne geçmiş zamana geçebilir, tâ ondan bana gelen **hüzün**leri sustursun

ve ne de istikbale **hulûl** edebilir, tâ ondan gelen korkuları men'etsin.

Geçmiş ve geleceklere ait **emellerime** ve **elemlerime** faidesi olmadığını gördüm.

Bu altı cihetten gelen dehşet ve **vahşet** ve karanlık ve **me'yusiyet** içinde çırpındığım hengâmda, birden **Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan**'ın **semasında** parlayan iman nurları imdada yetişti.

O altı ciheti o kadar tenvir edip **ışıklandırdı** ki; *gördüğüm* o vahşetler, o karanlıklar **yüz derece** tezauf etse idi, yine o nur, onlara karşı **kâfi** ve **vâfi** idi.

Bütün o dehşetleri **birer birer** teselliye ve o vahşetleri birer birer ünsiyete çevirdi. Şöyle ki:

İman, o vahşetli geçmiş zamanın **mezar-ı ekber** suretini **yırtp**, **ünsiyetli** bir meclis-i **münevver** ve bir **mecma-ı ahbab** olduğunu biaynelyakîn, bihakkalyakîn gösterdi.

Hem iman, bir **kabr-i ekber** suretinde **nazar-ı gaflete** görünen gelecek zamanı, sevimli **saadet saraylarında** bir **ziyafet-i Rahmaniye** meclisi suretinde biilmelyakîn gösterdi.

Hem iman, nazar-ı gaflete bir tabut vaziyetinde görünen hazır zamanı ve o hazır günün tabutiyet şeklini kırıp,

o hazır gün **uhrevî** bir **ticaretgâh** dükkânı ve **şaşaalı** bir **misafirhane-i Rahmanî** suretinde bilmüşahede gösterdi.

Hem iman, nazar-ı gaflete **ömür ağacının** başında cenaze şeklinde görünen tek meyvesi cenaze olmadığını,

belki **ebedî bir hayata mazhar** ve **ebedî bir saadete namzed olan** ruhumun, eskimiş yuvasından, yıldızlarda gezmek için çıktığını biilmelyakîn gösterdi.

#51

And belief showed **through the mystery of belief** that my bones and **the earth which was the source of my creation** were not valueless **pulverized** bones **trampled underfoot**,

rather, that the soil was the door to **Divine Mercy** and a veil before **the hall of Paradise**.

And belief showed **through the mystery of the Qur'an** that the world which had appeared to my heedless eye behind me as tumbling into nothingness and non-existence

to consist of **missives of the Eternally Besought One** and **pages** of decorations and **embroideries** glorifying God *which had completed their duties, stated their meanings, and left their results in existence in their place.*

It made known with complete certainty what the true nature of the world is.

And belief showed through the light of the Qur'an that the grave **which would open its eyes and look at me in the future** was not the door of a **well**, rather, that it was the door to **the world of light**,

#52

and that the highway which stretched to eternity beyond the grave led not to nothingness and non-existence, but to **existence**, a **place of light**, and **eternal bliss**.

Since belief demonstrated this **to a degree which afforded utter conviction**, it was both a remedy and a **salve** for my afflictions.

And **in place of** a very minor ability to receive, belief puts a document into the hand of the limited, partial power of choice so that it may **rely on an infinite Power** and be **connected** to a **boundless Mercy** in the face of those **innumerable enemies** and layers of **darkness**.

Indeed, belief is a **document** in the hand of the partial power of choice.

And although this **human weapon** of partial choice, is **in itself** both short, and powerless, and **deficient**,

just as when a soldier **utilizes** his **partial strength on account of the state**, he performs duties far exceeding his own strength,

so too through the mystery of belief, if the **limited, partial power of choice** is used in the name of **Almighty God** and in His way, it may gain also a Paradise as broad as five hundred years.

And belief takes from the hands of the body the **reins** of the partial power of choice, **which cannot penetrate to the past and future**, and **hands** them **over** to the heart and spirit.

#53

Since the spirit and heart's **sphere of life** is not **restricted** to present time like the body, and **included** within it are a great many years from the past and a great many years from the future,

Hem iman; kemiklerimle, **mebde-i hilkatimin toprağı, ayak altında** ehemmiyetsiz **mahvolmuş** kemikler olmadığını;

belki o toprak, **rahmet** kapısı ve **Cennet salonunun** bir perdesi olduğunu **sırr-ı iman ile** gösterdi.

Hem iman; nazar-ı gafletle, arkamda, hiçlikte, yokluk karanlığında yuvarlanan dünyanın vaziyetini **sırr-ı Kur'an ile** gösterdi ki; o zahirî zulümatta yuvarlanan dünya ise;

vazifesi bitmiş, manasını ifade etmiş, neticelerini kendine bedel vücudda bırakmış bir kısım **mektubat-ı Samedaniye** ve **sahaif-i nukuş-u Sübhaniye** olduğunu gösterdi.

Dünyanın mahiyeti ne olduğunu biilmelyakîn bildirdi.

Hem iman, **ileride gözünü açıp bana bakan** kabri ve kabrin arkasında ebede giden caddeyi, nur-u Kur'an ile gösterdi ki; o kabir, **kuyu** kapısı değil, belki **âlem-i nurun** kapısıdır.

Ve o yol ise; hiçliğe ve ademistana değil, belki **vücuda, nuristana** ve **saadet-i ebediyeye** giden yol olduğunu

tam kanaat verecek bir derecede gösterdiğinden, dertlerime hem derman, hem **merhem** oldu.

Hem iman, o elinde pek cüz'î bir kesb bulunan cüz'î bir cüz'-i ihtiyarî **yerine**, o **hadsiz düşman** ve **zulmetlere** karşı, **gayr-ı mütenahî bir kudrete istinad etmek** ve **hadsiz bir rahmete intisab etmek** için o cüz'-i ihtiyarînin eline bir vesika veriyor..

belki de iman, o cüz'-i ihtiyarînin elinde bir **vesika** oluyor.

Hem o cüz'-i ihtiyarî olan **silâh-ı insanî**, gerçi **zâtında** hem kısa, hem âciz, hem **noksandır**.

Fakat nasıl ki bir asker, **cüz'î kuvvetini devlet hesabına istimal** ettiği vakit, binler derece kuvvetinden fazla işler görür;

öyle de sırr-ı imanla o **cüz'î cüz'-i ihtiyarî**, **Cenab-ı Hak** namına onun yolunda istimal edilse, beşyüz sene genişliğinde bir Cennet'i dahi kazanabilir.

Hem iman, **geçmiş ve gelecek zamana nüfuz edemeyen** o cüz'-i ihtiyarînin **dizginini** cismin elinden alıp, kalbe ve ruha **teslim eder**.

Ruh ve kalbin **daire-i hayatı** ise, cisim gibi hazır zamana **münhasır** olmadığından, pek çok seneler maziden, pek çok seneler istikbalden daire-i hayatına **dâhil** olduğundan;

the partial power of choice ceases **being partial** and **acquires universality**.

Just as through **the strength of belief** it may enter the deepest **valleys** of the past and **repel** the **darkness** of its sorrows,

so also with the light of belief it may rise as far as the farthest mountains of the future, and **remove** its fears.

And so my elderly brothers and sisters who are suffering the difficulties of old age like myself!

Since, **praise be to God**, we are believers, and in belief there are this many luminous, pleasurable, **agreeable**, and gratifying **treasures**;

and since our old age **impels** us even more to the contents of the treasure, for sure, rather than **complaining** about old age accompanied by belief, we should offer endless thanks.

#54

Eighth Hope

(The Inner Face of the World), from Treatise for the Elderly

At a time when gray hairs, **the sign of old age**, were appearing in my hair, the **turmoil** of the First World War which made even heavier the deep sleep of youth,

the **upheaval** of my **captivity** as a prisoner-of-war, the position of great **fame and honor** accorded to me on my final return to Istanbul

and the **kind treatment** and **attention** far exceeding my **due** from everyone, from the **Caliph**, even, sheyhu'llIslam, and **Commander-in-Chief** of the Army to the medrese students,

the intoxication of youth, and the **mental state** produced by position made the sleep of youth so heavy that I **quite simply** saw the world as permanent and myself in a wonderful **undying** situation **cemented** to it.

Then, one day in Ramazan, I went to Bayazid Mosque to listen to the **sincere** reciters of the Qur'an.

The Qur'an of Miraculous Exposition was **proclaiming** with its **exalted heavenly address** through the tongues of the reciters the decree of, **Every living creature shall taste death {Qur'an 21:35, etc.}** which most powerfully tells of man's death and that of all **animate creatures**.

#55

It entered my ear, penetrated to the depths of my heart and established itself there; it **shattered** that profound sleep and heedlessness. I went out from the mosque.

o cüz'-i ihtiyarî, **cüz'iyetten** çıkıp **külliyet kesbeder**.

Zaman-ı mazinin en derin **derelerine kuvvet-i iman** ile girebildiği ve hüznlerin **zulmetlerini def** edebildiği gibi;

nur-u iman ile istikbalin en uzak dağlarına kadar çıkar, korkuları **izale eder**.

İşte ey benim gibi ihtiyarlık zahmetini çeken ihtiyar ve hemşire ihtiyareler!

Madem **Elhamdülillah** biz ehl-i imanınız ve madem imanda bu kadar nurlu, lezzetli, **sevimli**, şirin **defineler** var

ve madem ihtiyarlığımız bizi bu definenin içine daha ziyade **sevkediyor**.. elbette imanlı ihtiyarlıktan **şekva** değil, belki binler teşekkür etmeliyiz.

Sekizinci Rica

İhtiyarlığın alâmeti olan beyaz kıllar saçıma düştüğü bir zamanda, gençliğin derin uykusunu daha ziyade kalınlaştıran Harb-i Umumî'nin **dağdağaları**

ve **esaretimin keşmekeşlikleri** ve sonra İstanbul'a geldiğim vakit ehemmiyetli bir **şan ve şeref** vaziyeti;

hattâ **Halife**'den, Şeyhülislâm'dan, **Başkumandan**'dan tut, tâ medrese talebelerine kadar **haddimden çok ziyade** bir **hüs-n-ü teveccüh** ve **iltifat** gösterdikleri cihetle,

gençlik sarhoşluğu ve o vaziyetin verdiği **halet-i ruhiye**, o uykuyu o derece kalınlaştırmıştı ki; **âdeta** dünyayı daimî, kendimi de **lâyemutane** dünyaya **yapışmış** bir vaziyet-i acibede görüyordum.

İşte o zamanda, İstanbul'un Bayezid câmi-i mübarekine, Ramazan-ı Şerifte, **ihlaslı** hâfızları dinlemeye gittim.

Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan, **semavî yüksek hitabıyla** beşerin fenasını ve **zîhayatın** vefatını haber veren gayet kuvvetli bir surette

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

fermanını, hâfızların lisanıyla **ilân** etti.

Kulağıma girip, tâ kalbimin içine yerleşip, o pek kalın gaflet ve uyku ve sarhoşluk tabakalarını **parça parça etti**. Câmiden çıktım.

Because of **the stupor of the sleep** which for a long time had settled in my head, for several days a **tempest** was now raging in it, and I saw myself as a **boat** with **smoking** boilers and **compass** spinning.

Every time I looked at my hair in the mirror, the grey hairs told me: "**Take note of us!**" And so the situation **became clear** through the warnings of my gray hairs.

I looked and saw that my youth which so **captivated** me with its **pleasures** and **in which I so trusted** was bidding me **farewell**,

and that this worldly life which I so loved and with which I was so involved was beginning to be **extinguished**,

and that the world *with which I was closely connected* and **of which I was quite simply the lover** was saying to me: "Have a good journey", and was warning me that I would be leaving this guest-house.

Itself, too, was saying "Good-bye", and was preparing to leave.

From the indications of the Qur'an of Miraculous Exposition's verse, **Every living creature shall taste death, {Qur'an 21:35, etc}** the following meaning was **unfolding in my heart**:

the human race is a living creature; it shall die in order to **be resurrected**.

And the globe of the earth is a living creature; it also will die **in order to** take on an eternal form.

And the world, too, is a living creature; it will die in order to assume the form of the Hereafter

#56

So, while in this state, I considered my situation. I saw that youth, **which is the source of pleasure**, was departing, and old age, **which is the source of sorrow**, was approaching,

that life, **which is so shining and luminous**, was taking its leave, while death, **which is terrifying and apparently darkness** was preparing to arrive,

and that the lovable world, **which is thought to be permanent and is the beloved of the heedless**, was hastening to its **decease**.

In order to **deceive** myself and again plunge my head into heedlessness I considered the **pleasures of the social standing** I enjoyed in Istanbul, **which was far higher than my due**, but there was no advantage in it at all.

All their **regard**, attention, and consolation could only come **as far as** the looming door of the grave; there it would be extinguished.

Daha çoktan beri başımda yerleşen o eski **uykunun sersemliğiyle** birkaç gün başımda bir **fırtına**, **dumanlı** bir ateş ve **pusulasını** şaşırılmış **gemi** gibi kendimi gördüm.

Âyinede saçıma baktıkça, beyaz kıllar bana diyorlar: "**Dikkat et!**" İşte o beyaz kılların ihtarıyla vaziyet **tavazzuh etti**.

Baktım ki; **çok güvendiğim** ve **ezvakına meftun** olduğum gençlik **elveda** diyor

ve muhabbetiyle pek çok alâkadar olduğum hayat-ı dünyeviye **sönmeye** başlıyor

ve **pek çok alâkadar** ve **âdetâ âşık olduğum** dünya, bana "Uğurlar olsun" deyip, misafirhaneden gideceğimi ihtar ediyor.

Kendisi de "Allah'a ısmarladık" deyip, o da gitmeye hazırlanıyor.

Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

âyetinin külliyetinde:

"Nev'-i insanî bir nefistir, **dirilmek** üzere ölecek.

Ve Küre-i Arz dahi bir nefistir, bâki bir surete **girmek için** o da ölecek.

Dünya dahi bir nefistir, âhiret suretine girmek için o da ölecek!" manası, âyetin işaretinden **kalbe açılyordu**.

İşte bu halette vaziyetime baktım ki; **medar-ı ezvak olan** gençlik gidiyor, **menşe-i ahzan olan** ihtiyarlık yerine geliyor.

Ve **gayet parlak ve nuranî** hayat gidiyor; **zahirî karanlıklı dehşetli** ölüm, yerine gelmeye hazırlanıyor.

Ve **o çok sevimli ve daimî zannedilen ve gafillerin maşukası olan** dünya, pek sür'atle **zeval**e kavuşuyor gördüm.

Kendi kendimi **aldatmak** ve yine başımı gaflete sokmak için, İstanbul'da **haddimden çok fazla** gördüğüm **makam-ı içtimaînin ezvakına** baktım, hiçbir faidesi olmadı.

Bütün onların **teveccühü**, iltifatı, tesellileri; yakınımnda olan kabir kapısına **kadar** gelebilir, orada söner.

And since I saw it as a **tedious hypocrisy**, cold **conceit**, and temporary **stupefaction** under the **embellished** veil of glory and renown, *which is the imaginary aim of the worshippers of fame*,

I understood that -these things which had deceived me until then could provide me with no solace, there was no light to be found in them at all.

I again started to listen to the reciters in Bayazid Mosque in order to hear the Qur'an's heavenly teaching, and to **awaken** once more.

Then from that sublime instruction I heard good news through **sacred decrees** of the sort, *And give glad tidings to those who believe {Qur'an 2:25, etc.}*

#57

Through the **effulgence** of the Qur'an, I sought consolation, hope, and light, not outside them, but within the points *at which I had felt horror, desolation, and despair*.

A hundred thousand thanks be to Almighty God, I found the cure **within the malady itself**. I found the light **within the darkness itself**. I found the solace **within the horror itself**.

Firstly, I looked in the face of death, which is **imagined to be the most terrible thing**, and terrifies everyone. Through the light of the Qur'an I saw that

although death's veil is black, dark, and ugly, for believers its true face is **luminous** and beautiful.

And we have proved this truth **decisively** in many parts of the Risale-i Nur.

For example, as we explained in the Eighth Word and the Twentieth Letter;

death is not **annihilation**, it is not **separation**, it is rather the **introduction** to eternal life, its **beginning**.

It is a rest from the **hardships** of life's duties, a **demobilization**. It is a **change of residence**.

It is to meet with the caravan of one's friends who have already **migrated** to the Intermediate World; and so on.

I saw death's true, beautiful face through truths like these.

It was not with fear that I looked at death's face, indeed, in a sense, it was **with longing**.

I understood one meaning of **the Sufis'** 'contemplation of death'.

#58

Ve **şöhretperestlerin bir gaye-i hayali olan şan ve şeref**in **süslü perdesi altında sakil bir riya**, soğuk bir **hodfuruşluk**, muvakkat bir **sersemlik** suretinde gördüğümden,

anladım ki; beni şimdiye kadar aldatan bu işler, hiçbir teselli veremez ve onlarda hiçbir nur yok.

Yine tam **uyanmak** için, Kur'anın semavî dersini işitmek üzere, yine Bayezid Câmîindeki hâfızları dinlemeye başladım.

O vakit o semavî dersten

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا

ilâ âhir.. nev'inden **kudsî ferman**larla müjdeler işittim.

Kur'andan aldığım **feyz** ile hariçten teselli aramak değil, belki **dehşet ve vahşet ve me'yusiyet aldığım** noktalar içinde teselliye, ricayı, nuru **aradım**.

Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür olsun ki; **ayn-ı dert içinde** dermanı buldum, **ayn-ı zulmet içinde** nuru buldum, **ayn-ı dehşet içinde** teselliye buldum.

En evvel herkesi korkutan, **en korkunç tevehhüm edilen** ölümün yüzüne baktım.. nur-u Kur'an ile gördüm ki:

Ölümün peçesi gerçi karanlık, siyah, çirkin ise de; fakat mü'min için asıl sîması **nuranîdir**, güzeldir gördüm.

Ve çok risalelerde bu hakikatı **kat'î bir surette** isbat etmişiz.

Sekizinci Söz ve Yirminci Mektub gibi çok risalelerde izah ettiğimiz gibi;

ölüm **i'dam** değil, **firak** değil, belki hayat-ı ebediyenin **mukaddemesidir**, **mebdeidir**

ve vazife-i hayat **külfetinden** bir paydostur, bir **terhistir**, bir **tebdil-i mekân**dır.

Berzah âlemine göçmüş kabile-i ahbaba kavuşmaktır. Ve hâkeza

bunlar gibi hakikatlar ile ölümün hakikî güzel sîmasını gördüm.

Korkarak değil, belki **bir cihetle müştakane** mevtin yüzüne baktım.

Ehl-i tarikatça **rabıta-i mevtin** bir sırrını anladım.

Then I looked at my departed youth -youth, *which makes everyone weep with its passing, which infatuates and fills them with desire*, causing them to pass it in sin and heedlessness.

I saw that within its beautiful embroidered **garb** was a most ugly, **drunken**, stupefied face.

Had I not learned its **true nature**, instead of **intoxicating** and amusing me for a few years if I remained in the world a hundred years, it would have made me weep that long.

Just as one such person said **lamenting**:

"If only one day my youth would return, I would tell it of the woes old age has brought me."

Indeed, elderly people like the one above who do not know the true nature of youth, think of their own youth, and weep with **regret** and **longing**.

But when youth belongs to **believers** with sound minds and hearts, so long as they spend it on worship, **good works**, and **trade for the Hereafter**,

it is the most powerful, agreeable and pleasant **means** of securing that trade and those good works.

And for those who know their **religious duties**, and do not **mispend** their youth, it is a most precious and delightful **divine bounty**.

#59

When it is not spent in **moderation**, **uprightness**, and **fear of God**, it contains many dangers, it damages **eternal happiness** and the life of this world.

Indeed, **in return** for the pleasures of one or two years' youth, it causes many years of **grief and sorrow** in old age.

Since for most people youth is harmful, we elderly people should thank God that we have been saved from its dangers and harm.

Like everything else, the pleasures of youth depart. If they have been spent on worship and good works,

the fruits of such a youth remain **perpetually** in their place and are the means of gaining youth in eternal life.

Next, I considered the world, with which **most people** are **infatuated** and to which they are **addicted**. Through the light of the Qur'an, I saw that the world has three faces, *one within the other*.

The First: This looks to the Divine Names; it is a **mirror** to them.

Sonra *herkesi zevâliyle ağlatan ve herkesi kendine meftun ve müştak eden* ve günah ve gaflet ile geçen ve geçmiş gençliğime baktım;

o güzel süslü çarşafı (**elbisesi**) içinde, gayet çirkin, **sarhoş**, sersem bir yüz gördüm.

Eğer **mahiyetini** bilmeseydim birkaç sene beni **sarhoş edip** güldürmesine bedel, yüz sene dünyada kalsam beni ağlattıracaktı.

Nasılki öylelerden birisi **ağlayarak** demiş:

لَيْتَ الشَّبَابَ يَعُودُ يَوْمًا فَأُخِيرَهُ بِمَا فَعَلَ الْمَشِيبُ

Yani: "**Keşke** gençliğim bir gün dönseydi, ihtiyarlık benim başıma ne kadar **hazîn haller** getirdiğini ona şekva edip söyleyecektim."

Evet bu zât gibi gençliğin mahiyetini bilmeyen ihtiyarlar, gençliklerini düşünüp, **teessüf** ve **tahassürle** ağlıyorlar.

Halbuki gençlik, eğer ehl-i kalb, ehl-i huzur ve aklı başında ve kalbi yerinde bulunan **mü'min**lerde olsa, ibadete ve **hayrata** ve **ticaret-i uhreviyeye** sarfedilse;

en kuvvetli bir **vesile-i ticaret** ve güzel ve şirin bir **vasita-i hayratı**.

Ve o gençlik, **vazife-i diniyesini** bilip **sû-i istimal** etmeyenlere; kıymetdar, zevkli bir **nimet-i İlahiyedir**.

Eğer **istikamet**, **iffet**, **takva** beraber olmazsa çok tehlikeleri var. Taşkınlıklarıyla, **saadet-i ebediyesini** ve hayat-ı uhreviyesini zedeler, belki hayat-ı dünyeviyesini de berbad eder.

Belki bir iki sene gençlik zevkine **bedel**, ihtiyarlıkta çok seneler **gam ve keder** çeker.

Madem ekser insanlarda gençlik zararlı düşüyor, biz ihtiyarlar Allah'a şükretmeliyiz ki, gençlik tehlikelerinden ve zararlarından kurtulduk.

Her şey gibi, elbette gençliğin dahi lezzetleri gidecek. Eğer ibadete ve hayra sarfedilmiş ise;

o gençliğin meyveleri onun yerinde **bâki** kalıp, hayat-ı ebediyede bir gençlik kazanmasına vesile olur.

Sonra **ekser nâsın âşık** ve **mübtela** olduğu dünyaya baktım. Nur-u Kur'an ile gördüm ki; *birbiri içinde* üç küllî dünya var.

Birisi esma-i İlahiyeye bakar, onların **âyinesidir**.

Its Second Face: This looks to the Hereafter, and is its tillage.

Its Third Face: This looks to the worldly; it is the playground of the heedless.

#60

Moreover, everyone has his own vast world in this world. Simply, there are worlds one within the other to the number of human beings.

But the pillar of everyone's private world is his own life. Whenever his body gives way, his world collapses on his head, it is doomsday for him.

Since the heedless and neglectful do not realize that their world will be so quickly destroyed, they suppose it to be permanent like the general world and worship it.

I thought to myself: "I, too, have a private world that will swiftly collapse and be demolished like the worlds of other people. What value is there in this private world, this brief life of mine?"

Then, through the light of the Qur'an I saw that both for myself and everyone else, this world is a temporary place of trade, a guest-house which is every day filled and emptied,

a market set up on the road for the passers-by to shop in, an ever-renewed notebook of the Pre-Eternal Inscraper which is constantly written and erased,

and every spring is a gilded letter, and every summer a well-composed ode, that it is formed of mirrors reflecting and renewing the manifestations of the All-Glorious Maker's Names,

is a seed-bed of the Hereafter, a flower-bed of Divine Mercy, and a special, temporary workshop for producing signboards which will be displayed in the World of Permanence.

İkinci yüzü âhirete bakar, onun mezraasıdır.

Üçüncü yüzü, ehl-i dünyaya bakar, ehl-i gafletin mel'abegâhıdır.

Hem herkesin bu dünyada koca bir dünyası var. Âdeta insanlar adedince dünyalar birbiri içine girmiş.

Fakat herkesin hususî dünyasının direği, kendi hayatıdır. Ne vakit cismi kırılrsa, dünyası başına yıkılır; kıyameti kopar.

Ehl-i gaflet, kendi dünyasının böyle çabuk yıkılacak vaziyetini bilmediklerinden, umumî dünya gibi daimî zannedip perestîş eder.

"Başkalarının dünyası gibi çabuk yıkılır, bozulur, benim de hususî bir dünyam var. Bu hususî dünyam, bu kısacık ömrümle ne faidesi var" diye düşündüm.

Nur-u Kur'an ile gördüm ki: Hem benim, hem herkes için, şu dünya muvakkat bir ticaretgâh ve her gün dolar boşalır bir misafirhane

ve gelen geçenlerin alış-verişi için yol üstünde kurulmuş bir pazar ve Nakkaş-ı Ezelî'nin teceddüd eden (hikmetle yazar bozar) bir defteri

ve her bahar bir yaldızlı mektubu ve herbir yaz bir manzum kasidesi ve o Sâni'-i Zülcelal'in cilve-i esmasını tazelandiren, gösteren âyineleri

ve âhiretin fidanlık bir bahçesi ve rahmet-i İlahiyenin bir çiçekdanlığı ve âlem-i bekada gösterilecek olan levhaları yetiştirmeye mahsus muvakkat bir tezgâhı mahiyetinde gördüm.

I offered a hundred thousand thanks to the All-Glorious Creator Who had made the world in this way. And I understood that

while **love** for the beautiful, **inner faces** of the world which look to the Hereafter and **Divine Names** had been given to mankind,

since they spent it on its transient, ugly, harmful, heedless face, they manifested the **meaning** of the Hadith:

"Love of this world is the source of all transgression".

And so, o elderly people! I realized this truth through the light of the All-Wise Qur'an and the **warnings** of my old age and belief opening my eyes. And I have demonstrated it **with decisive proofs** in many places in the Risale-i Nur.

I experienced a true solace, powerful **hope**, and shining **light**. I was thankful for my old age. And I was happy that my youth had gone.

You, too, do not weep, but offer thanks. Since there is belief and the truth is thus, let **the heedless** weep, let **the misguided** lament.

Bu dünyayı bu surette yaratan Hâlık-ı Zülcelal'e yüzbin şükrettim. Ve anladım ki;

dünyanın, âhirete ve **esma-i İlahiyeye** bakan güzel **içyüzlerine** karşı **nev'-i insana muhabbet** verilmişken,

o muhabbeti sù'-i istimal ederek fâni, çirkin, zararlı, gafletli yüzüne karşı sarfettiğinden,

حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ

hadîs-i şerifinin **sırına** mazhar olmuşlar.

İşte ey ihtiyar ve ihtiyareler! Ben Kur'an-ı Hakîm'in nuruyla ve ihtiyarlığımın **ihтарыyla** ve iman dahi gözümü açmasıyla bu hakikatı gördüm ve çok risalelerde **kat'î bürhanlarla** isbat ettim.

Kendime hakikî bir teselli ve kuvvetli bir **rica** ve parlak bir **ziya** gördüm. Ve ihtiyarlığıma memnun oldum ve gençliğim gitmesinden mesrur oldum.

Siz de ağlamayınız ve şükrediniz. Madem iman var ve hakikat böyledir; **ehl-i gaflet** ağlasın, **ehl-i dalalet** ağlasın.

The Sixth Topic From The Fruits Of Belief Meyve Risalesinden Altıncı Mes'ele

[This consists of a single, brief proof of **the pillar of belief**, 'Belief in God,' for which there are **numerous decisive** proofs and **explanations** in the Risale-i Nur.]

In Kastamonu a group of high-school students came to me, saying: "Tell us about our **Creator**, **our teachers** do not speak of God."

I said to them: "All the **sciences** you study **continuously** speak of God and make known the Creator, **each with its own particular tongue**. Do not listen to your teachers; listen to them.

"For example, a well-equipped **pharmacy** with **life-giving potions and cures** in every **jar weighed out in precise and wondrous measures**

doubtless shows an extremely **skilful**, practised, and **wise** pharmacist.

[Risale-i Nur'un çok yerlerinde **izahı** ve **kat'î hadsiz** hüccetleri bulunan **îmân-ı billah rûknünün** binler küllî bürhânlarından bir tek bürhâna kısaca bir işaretir.]

Kastamonu'da lise talebelerinden bir kısmı yanıma geldiler. "Bize **Hâlık**ımızı tanıttır, **muallimlerimiz** Allah'tan bahsetmiyorlar" dediler.

Ben dedim: Sizin okuduğunuz **fenlerden** her fen, **kendi lisan-ı mahsusuyla mütemadiyen** Allah'tan bahsedip Hâlıkı tanıttırıyorlar. Muallimleri değil, onları dinleyiniz.

Meselâ: Nasilki mükemmel bir **eczahane** ki, her **kavanozunda hârîka ve hassas mizanlarla alınmış hayatdar macunlar ve tiryaklar** var.

Şübhesiz gâyet **meharetli** ve kimyager ve **hakîm** bir eczacıyı gösterir.

In the same way, **to the extent that it is bigger and more perfect and better stocked than the pharmacy in the market-place**, **the pharmacy of the globe of the earth** with its **living** potions and **medicaments** in the jars which are the four hundred thousand species of plants and animals

Öyle de, **küre-i arz eczahanesinde** bulunan dört yüz bin çeşit nebâtat ve hayvanat kavanozlarındaki **zîhayat** macunlar ve **tiryaklar** cihetiyle, **bu çarşıdaki eczahaneden ne derece ziyade mükemmel ve büyük olması nisbetinde**,

shows and makes known to eyes that are blind even – by means of the measure or scale of the science of medicine that you study – **the All-Wise One of Glory, Who is the Pharmacist of the mighty pharmacy of the earth.**

“To take another example; a wondrous factory which **weaves** thousands of sorts of cloth from a simple material **doubtless** makes known a manufacturer and **skilful** mechanic.

In the same way, to whatever extent it is larger and more perfect than the human factory, **this travelling dominical machine known as the globe of the earth with its hundreds of thousands of heads, in each of which are hundreds of thousands of factories,**

shows and makes known –*by means of the measure or scale of the science of engineering which you study*– its Manufacturer and **Owner.**

“And, for example, a depot, **store**, or shop in which has been brought together and stored up **in regular and orderly fashion a thousand and one varieties of provisions** undoubtedly makes known a wondrous **owner, proprietor,** and overseer of **provisions** and **foodstuffs.**

In just the same way, **to whatever degree it is vaster and more perfect than such a store or factory, this foodstore of the Most Merciful One known as the globe of the earth, this Divine ship, this dominical depot and shop holding goods, equipment, and conserved food, which in one year travels regularly an orbit of twenty-four thousand years, and carrying groups of beings requiring different foods and passing through the seasons on its journey and filling the spring with thousands of different provisions like a huge waggon, brings them to the wretched animate creatures whose sustenance has been exhausted in winter,**

– by means of the measure or scale of the science of economics which you study – this **depot of the earth** makes known and makes loved its **Manager, Organizer,** and **Owner.**

#64

“And, for example, let us imagine an army **which consists of four hundred thousand nations,** and each nation requires different provisions, uses different weapons, wears different uniforms, undergoes different **drill,** and is **discharged from its duties** differently.

If this army and camp has a **miracle-working** commander who on his own provides all those different **nations** with all their different provisions, **weapons,** uniforms, and equipment *without forgetting or confusing any of them,*

then surely the **army** and **camp** show the commander and make him loved **appreciatively.**

In just the same way, the spring camp of the face of the earth in which every spring a newly **recruited** Divine army of the four hundred thousand species of **plants** and **animals**

okuduğunuz fenn-i tıp mikyasıyla **küre-i arz eczahane-i kübrâsının eczacısı olan Hakîm-i Zülcelâl'i** hattâ kör gözlere de gösterir, tanıttırır.

Hem meselâ: Nasıl bir hârîka fabrika ki, binler çeşit çeşit kumaşları basit bir maddeden **dokuyor. Şeksiz,** bir fabrikatörü ve **meharetli** bir makinisti tanıttırır.

Öyle de, **küre-i arz denilen yüzbinler başlı, her başında yüzbinler mükemmel fabrika bulunan bu seyyar makine-i Rabbâniye,** ne derece bu insan fabrikasından büyükse, mükemmelse,

o derecede *okuduğunuz fenn-i makine mikyasıyla* küre-i arzın ustasını ve **sahibini** bildirir ve tanıttırır.

Hem meselâ, nasilki gâyet mükemmel **binbir çeşit erzak** etrafından celbedip içinde **muntâzaman** istif ve ihzâr edilmiş depo ve **iaşe anbarı** ve dükkân,

şeksiz bir fevkalâde **iaşe** ve **erzak mâlikini** ve **sahibini** ve memurunu bildirir.

Öyle de, **bir senede yirmidört bin senelik bir dairede muntâzaman seyahat eden ve yüzbinler ve ayrı ayrı erzak isteyen taifeleri içine alan ve seyahatıyla mevsimlere uğrayıp, baharı bir büyük vagon gibi, binler ayrı ayrı taamlarla doldurarak, kışta erzakı tükenen biçare zihayatlara getiren ve küre-i arz denilen bu Rahmanî iaşe anbarı ve bir sefine-i Sübhaniye ve binbir çeşit cihazatı ve malları ve konserve paketleri taşıyan bu depo ve dükkân-ı Rabbânî,** ne derece o fabrikadan büyük ve mükemmel ise;

okuduğunuz ve okuyacağınız fenn-i iaşe mikyasıyla, o kat'iyette ve o derecede **küre-i arz deposunun sahibini, mutasarrıfını, müdebbirini,** bildirir, tanıttırır, sevdirebilir.

Hem nasilki: **Dört yüz bin millet içinde bulunan** ve her milletin istediği erzakı ayrı ve istimal ettiği silâhı ayrı ve giydiği elbisesi ayrı ve **tâlimatı** ayrı ve **terhisatı** ayrı olan bir ordunun

mu'cizekâr bir kumandanı, tek başıyla bütün o ayrı ayrı **milletlerin** ayrı ayrı erzaklarını ve çeşit çeşit **eslihalarını** ve elbiselerini ve cihazatlarını,

hiçbirini unutmuyarak ve şaşırılmayarak verdiği o acib **ordu** ve **ordugâh,** şübhesiz bedâhetle o hârîka kumandanı gösterir, **takdirkârane** sevdirebilir.

Aynen öyle de, zemin yüzünün ordugâhında ve her baharda yeniden **silâh altına alınmış** bir yeni ordu-yu Sübhanîde, **nebâtat** ve **hayvanat** milletlerinden dört yüz bin nev'in

are given their **varying** uniforms, **rations**, weapons, training, and **demobilizations in utterly perfect and regular fashion** by a single **Commander-in-Chief** Who forgets or confuses not one of them

– to whatever extent the spring camp of the face of the earth is vaster and more perfect than that human army, – *by means of the measure or scale of the **military science** that you study* –

it makes known **to the attentive and sensible**, its **Ruler**, **Sustainer**, **Administrator**, and **Most Holy Commander**, causing wonderment and acclaim, and makes Him loved and praised and glorified.

“Another example: millions of electric lights that move and travel through a **wondrous** city, **their fuel** and power source **never being exhausted**,

self-evidently **make known** a **wonder-working craftsman** and **extraordinarily talented electrician** *who manages the electricity, makes the moving lamps, sets up the power source, and brings the fuel*, they cause others to congratulate and applaud him, and to love him.

#65

In just the same way, although some of the lamps of the stars **in the roof of the palace of the world in the city of the universe** –if they are considered in the way that **astronomy** says–

are a thousand times larger than the earth and move seventy times faster than a **cannon-ball**, they do not spoil their **order**, **nor collide with one another**, **nor become extinguished**, nor is their fuel exhausted.

According to astronomy, which you study, **for our sun to continue burning**, *which is a million times larger than the earth and a million times older and is a lamp and stove in one **guest-house of the Most Merciful One**,*

as much oil as the seas of the earth and **as much coal as its mountains** or **as many logs and much wood as ten earths** are necessary for it not to be extinguished.

And **however much greater and more perfect than this example** are the electric lamps of the palace of the world **in the majestic city of the universe**, which point with their fingers of light to an infinite power and sovereignty which **illuminates the sun and other lofty stars like it without oil, wood, or coal**, *not allowing them to be extinguished or to collide with one another*, though travelling together at speed,

to that degree – *by means of the measure of the science of electricity which you either study or will study* – they testify to and make known the **Monarch**, **Illuminator**, **Director**, and **Maker** of the **mighty exhibition of the universe**; they make Him loved, glorified, and worshipped.

#66

çeşit çeşit elbise, **erzak**, esliha, tâlim, **terhisleri gâyet mükemmel ve muntâzam** ve hiç birini unutmuyarak ve şaşırılmayarak bir tek **kumandan-ı âzam** tarafından verilen küre-i arzın bahar ordugâhı,

ne derece mezkûr insan ordu ve ordugâhından büyük ve mükemmel ise, *sizin okuyacağınız **fenn-i askerî** mikyasıyla*,

dikkatli ve akli başında olanlara o derece küre-i arzın **Hâkimini** ve **Rabbini** ve **Müdebbirini** ve **Kumandan-ı Akdes**'ini hayretler ve takdislerle bildirir ve tahmid ve tesbihle sevdirebilir.

Hem nasıllı: Bir **hârîka** şehirde milyonlar elektrik lâmbaları hareket ederek her yeri gezerler, **yanmak maddeleri tükenmiyor** bir tarzdaki elektrik lâmbaları ve fabrikası,

şeksiz, bedâhetle elektriği idare eden ve seyyar lâmbaları yapan ve fabrikayı kuran ve işial maddelerini getiren bir mu'cizekâr ustayı ve **fevkalâde kudretli bir elektrikçiyi** hayretler ve tebriklerle **tanıttırır**, yaşasınlar ile sevdirebilir.

Aynen öyle de, **bu âlem şehrinde dünya sarayının damındaki** yıldız lâmbaları, bir kısmı **kozmoğrafyanın** dediğine bakılsa-

küre-i arzdan bin defa büyük ve **top güll**esinden yetmiş defa sür'atli hareket ettikleri halde, **intizâmını** bozmuyor, **birbirine çarpmıyor**, **sönüyor**, yanmak maddeleri tükenmiyor.

Okuduğunuz kozmoğrafyanın dediğine göre, **küre-i arzdan bir milyon defadan ziyade büyük ve bir milyon seneden ziyade yaşayan ve bir misafirhane-i Rahmâniyede bir lâmba ve soba olan güneşimizin yanmasının devamı için**,

her gün küre-i arzın denizleri kadar gazyağı ve dağları kadar kömür veya **bin arz kadar odun yığınları** lâzımdır ki sönmesin.

Ve onu ve onun gibi **ulvî yıldızları** gazyağsız, odunsuz, kömürsüz yandıran ve **söndürmeyen** ve beraber ve çabuk gezdiren ve **birbirine çarptırmayan** bir nihayetsiz kudreti ve saltanatı, ışık parmaklarıyla gösteren **bu kâinat şehir-i muhteşemindeki dünya sarayının elektrik lâmbaları ve idareleri** ne derece o misâlden daha büyük, daha mükemmeldir,

o derecede *sizin okuduğunuz veya okuyacağınız **fenn-i elektrik mikyasıyla** bu **meşher-i âzam-ı kâinatın Sultanını**, **Münevvirini**, **Müdebbirini**, **Sâniini**, o nuranî yıldızları şahid göstererek tanıttırır. Tesbihatla, takdisatla sevdirebilir, perestîş ettirir.*

And, for example, take a book in every **line** of which a whole book is **finely written**, and in every word of which a sura of the Qur'an is inscribed with a fine pen.

Being most meaningful with all of its **matters corroborating one another**, and a **wondrous collection** showing its writer and **author** to be **extraordinarily** skilful and **capable**,

it **undoubtedly** shows its writer and **author** together with all his perfections and **arts** as clearly as daylight, and makes him known. It makes him appreciated with phrases like, "What wonders God has willed!" and, "Blessed be God!"

Just the same is **the mighty book of the universe**; we see with our eyes a pen at work which writes **on the face of the earth**, which is a **single of its pages**,

and on the spring, **which is a single folio**, the three hundred thousand plant and animal species, **which are like three hundred thousand different books**,

all together, one within the other, without fault or error, **without mixing them up or confusing them**, perfectly and with complete order,

and sometimes writes an **ode** in a word like a tree, and the complete **index** of a book in a point like a seed.

However much vaster and more perfect and **meaningful** than the book in the example mentioned above is this compendium of the universe and **mighty embodied Qur'an of the world**, which is infinitely full of meaning and in every word of which are numerous instances of wisdom,

#67

to that degree –in accordance with the extensive **measure** and far-seeing vision of **the natural science** that you study and **the sciences of reading and writing** that you have practised at school–

it makes known **the Inscraper** and Author of **the book of the universe** together with His infinite perfections.

Proclaiming "God is Most Great!", it makes Him known. Uttering words like "Glory be to God!", it describes Him. Uttering praises like "All praise be to God!", it makes Him loved.

"Thus, hundreds of other sciences like these make known **the Glorious Creator** of the universe together with His Names, each through its **broad measure** or scale, its **particular mirror**,

its **far-seeing eyes**, and **searching gaze**; they make known His **attributes** and perfections.

"It is in order to give instruction in this matter, which is a **brilliant** and **magnificent proof of Divine unity**,

Hem meselâ, nasıl ki bir kitab bulunsa ki: Bir **satırında** bir kitab **ince yazılmış** ve herbir kelimesinde ince kalemle bir sûre-i Kur'aniye yazılmış,

gâyet mânidar ve bütün **mes'eleleri birbirini teyid eder** ve kâtibini ve **müellifini fevkalâde** meharetli ve **iktidarlı** gösteren bir **acib mecmua**,

şeksiz, gündüz gibi, kâtib ve **mûsannifini kemâlâtıyla**, **hünerleriyle** bildirir, tanıttırır. **Mâşâallah, Bârekâllah** cümleleriyle takdir ettirir.

Aynen öyle de, bu **kâinat kitab-ı kebiri** ki, **bir tek sahifesi olan zemin yüzünde**

ve **bir tek forması olan** baharda, **üçyüz bin ayrı ayrı kitaplar hükmündeki** üçyüz bin nebatî ve hayvanî taifeleri

beraber, birbiri içinde, yanlışsız hatâsız, **karıştırmayarak, şaşırmayarak**; mükemmel, muntâzam

ve bazen ağaç gibi bir kelimedede bir **kasideyi**; ve çekirdek gibi bir noktada bir kitabın tamam bir **fihristesini** yazan bir kalem işlediğini gözümüzle gördüğümüz

bu nihayetsiz mânidar ve her kelimesinde çok hikmetler bulunan şu mecmua-i kâinat ve bu **mücessem Kur'an-ı Ekber-i Âlem**, mezkûr misâldeki kitaptan ne derece büyük ve mükemmel ve **mânidar** ise,

o derecede sizin okuduğunuz **fenn-i hikmet-ül eşya** ve mektebde bilfiil mübaşeret ettiğiniz **fenn-i kıraat ve fenn-i kitabet**, geniş **mikyalarıyla** ve dürbün gözleriyle

bu **kitab-ı kâinatın nakkaşını**, kâtibini hadsiz kemâlâtıyla tanıttırır.

"Allahü Ekber" cümlesiyle bildirir, "Sübhanallah" takdisiyle târif eder, "Elhamdülillah" senalarıyla sevdendir.

İşte bu fenlere kıyasen, yüzer fünundan herbir fen, **geniş mikyasıyla** ve **hususî aynasıyla**

ve **dürbünlü gözüyle** ve **ibretli nazarıyla** bu kâinatın **Hâlık-ı Zülcelâl**'ini esmâsıyla bildirir; **sıfâtını**, kemâlâtını tanıttırır.

İşte bu **muhteşem** ve **parlak** bir **bürhân-ı vahdâniyet** olan mezkûr hücceti ders vermek içindir ki;

that the Qur'an of Miraculous Exposition teaches us about our Creator most often with the verses,

"Sustainer of the Heavens and the Earth" and, "He created the Heavens and Earth."

{Qur'an, 6:1; Qur'an, 13:16.}

I said this to the schoolboys, and they **accepted** it **completely**, **affirming** it by saying:

"Endless thanks be to God, for we have received an **absolutely true** and **sacred** lesson. May God be pleased with you!"

#68

And I said: "Man is a living machine who is **grieved** with thousands of different **sorrows** and receives pleasure in thousands of different ways;

and despite his utter **impotence** has innumerable enemies, **physical and spiritual**; and despite his infinite **poverty**, has countless needs, **external and inner**;

and is a **wretched** creature continuously suffering **the blows of death and separation**.

Yet, through belief and **worship**, he **at once** becomes connected to a **Monarch so Glorious** he finds a **point of support** against all his enemies

and a **source of help** for all his **needs**,

and **like everyone takes pride** at the **honour** and **rank** of the lord **to whom he is attached**,

*you can compare for yourselves how pleased and grateful and thankful and full of pride man becomes at **being connected** through belief to **an infinitely Powerful and Compassionate Monarch**, at entering His service through worship,*

and transforming for himself **the announcement of the execution of the appointed hour** into **the papers releasing him from duty**."

I repeat to the **calamity-stricken** prisoners what I said to the schoolboys:

"One who recognizes Him and obeys Him is **fortunate** even if he is in prison.

While one who forgets Him is **wretched** and a prisoner even if he resides in a **palace**."

Even, one **wronged** but fortunate man said to the wretched **tyrants** who were executing him:

"I am not being executed but being **demobilized** and departing for where I shall find happiness.

But I see that you are being **condemned** to **eternal execution** and am therefore taking **perfect revenge** on you."

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyân çok tekrar ile en ziyade

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ve رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

âyetleriyle Hâlıkımızı bize tanıttırıyor,

diye o mektebli gençlere dedim. Onlar dahi **tamamıyla kabûl** edip **tasdik** ederek:

"Hadsiz şükür olsun Rabbimize ki, tam **kudsî** ve **ayn-ı hakikat** bir ders aldık. Allah senden razı olsun." dediler.

Ben de dedim: İnsan binler çeşit **elem**ler ile **müteallim** ve binler nevi lezzetler ile mütelezziz olacak bir zihayat makine

ve gâyet derece **acziyle** beraber hadsiz **maddî, mânevî** düşmanları ve nihayetsiz **fakrıyla** beraber hadsiz **zâhirî ve bâtinî** ihtiyaçları bulunan

ve mütemadiyen **zeval ve firak tokatlarını** yiyen bir **bîçare** mahluk iken,

birden îmân ve **ubûdiyetle** böyle bir **Padişah-ı Zülcelâl'e** intisab edip bütün düşmanlarına karşı bir **nokta-i istinad**

ve bütün **hâcâtına** medâr bir **nokta-i istimdad** bularak,

herkes mensub olduğu efendisinin **şerefiyle**, **makamıyla iftihar ettiği gibi**,

o da böyle **nihayetsiz Kadîr ve Rahîm bir padişaha** îmân ile **intisab** etse ve ubûdiyetle hizmetine girse

ve **ecelin idam ilânını** kendi hakkında **terhis tezkeresine** çevirse **ne kadar memnun ve minnetdar ve ne kadar müteşekkirene iftihar edebilir, kıyas ediniz**.

O mektebli gençlere dediğim gibi **musibettede** mahpuslara da tekrar ile derim:

Onu tanıyan ve itaat eden zindanda dahi olsa **bahtiyardır**.

Onu unutan **saraylarda** da olsa zindandadır, **bedbahttır**.

Hattâ bir bahtiyar **mazlum** idam olunurken bedbaht **zalimlere** demiş:

"Ben idam olmuyorum. Belki **terhis** ile saadete gidiyorum.

Fakat ben, de sizi **idam-ı ebedî** ile **mahkûm** gördüğümden sizden **tam intikamımı** alıyorum.

And declaring: "There is no god but God!", he happily surrendered his spirit.

"Lâ ilahe illallah" diyerek sürur ile teslim-i ruh eder.

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

Qur'an, 2:32.

#69

The First Part Of An Important Supplement And Addendum To The Tenth Word

Onuncu Söz'ün Mühim Bir Zeyli Ve Lâhikasının Birinci Parçası

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

So [give] glory to God, when you reach eventide and when you rise in the morning; Yea, to Him be praise, in the heavens and on earth; and in the late afternoon and when the day begins to decline. It is He Who brings out the living from the dead, and brings out the dead from the living, and Who Gives life to the earth after it is dead: and thus shall you be brought out [from the dead]. Among His Signs is this, that He created you from dust; and then,- behold, you are men scattered [far and wide]! And among His Signs is this, that He created for you mates from among yourselves, that you may dwell in tranquillity with them, and He has put love and mercy between your [hearts]: Verily in that are Signs for those who reflect. And among His Signs is the creation of the heavens and the earth, and the variations in your languages and your colours: verily in that are Signs for those who know. And among His Signs is the sleep that you take by night and by day, and the quest that you [make for livelihood] out of His Bounty: verily in that are Signs for those who hearken.

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَالْوَأْنِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْمَعُونَ

www.risale.com

And among His Signs, He shows you the lightning, by way both of fear and of hope, and He sends down rain from the sky and with it gives life to the earth after it is dead: verily in that are Signs for those who are wise. And among His Signs is this, that heaven and earth stand by His Command: then when He calls you, by a single call, from the earth, behold, you [straightway] come forth. To Him belongs every being that is in the heavens and on earth: all are devoutly obedient to Him. It is He Who begins [the process of] creation; then repeats it; and for Him it is most easy. To Him belongs the loftiest similitude [we can think of] in the heavens and the earth: For He is Exalted in Might, Full of Wisdom.

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبُرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهُ قَانِتُونَ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

Qur'an, 30:17-27.

In this Ninth Ray will be expounded a **supreme point** of these **sublime heavenly verses**, which demonstrate one of the **'poles' of belief**, these **mighty sacred proofs** of the **resurrection of the dead** will be explained.

İmanın bir kutbunu gösteren bu semavî âyât-ı kübranın ve haşri isbat eden şu kudsî berahin-i uzmânın bir nükte-i ekberi ve bir hüccet-i a'zamı; bu "Dokuzuncu Şua" da beyan edilecek.

It is a subtle instance of **dominical grace** that thirty years ago at the end of his work entitled Muhâkemat (Reasonings), which was an **introduction** to **Qur'anic commentaries**, the Old Said wrote:

Latif bir **inayet-i Rabbaniye**dir ki: Bundan otuz sene evvel Eski Said, yazdığı **tefsir mukaddemesi** "Muhakemat" namındaki eserin âhirinde;

"Second Aim: Two Qur'anic verses **alluding** to the resurrection of the dead will be expounded and explained.

"İkinci Maksad: Kur'anda haşre **işaret eden** iki âyet tefsir ve beyan edilecek.

"In the Name of God, the Merciful, the Compassionate."

"حُوِّبِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ"

There he stopped and could write no further.

deyip durmuş. Daha yazamamış.

#70

Now, praise and thanks to my **Compassionate Creator** to the number of **signs and indications of the resurrection**, that after thirty years He has given me **success**.

Hâlık-ı Rahîm'ime **delail ve emarat-ı haşriye** adedince şükür ve hamd olsun ki, otuz sene sonra **tevfik** ihсан eyledi.

Yes, nine or ten years ago, He **bestowed** the Tenth and Twenty-Ninth Words, two brilliant and powerful proofs expounding the **Divine decree** of: *So look to the signs of God's mercy, how He raises to life the earth after its death; He it is who will raise the dead to life, for He is Powerful Over All Things {Qur'an, 30:50.}* which was the first of the two verses. They **silenced** the **deniers** of resurrection.

Evet bundan dokuz-on sene evvel, o iki âyetten birinci âyet olan:

فَانظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ferman-ı İlahî'nin iki parlak ve çok kuvvetli hüccetleri ve tefsirleri bulunan Onuncu Söz ile Yirmidokuzuncu Söz'ü **in'am etti. Münkirleri susturdu.**

Now, nine or ten years after those two impregnable **bastions of belief in the resurrection of the dead**, He **bestowed** with the present treatise a commentary on the second of the **above** two sublime verses.

Hem **iman-ı haşrînin** hücum edilmez o iki metin **kal'**asından dokuz ve on sene sonra ikinci âyet olan başta **mezkûr** âyât-ı ekberin tefsirini bu risale ile **ikram etti.**

This Ninth Ray, then, consists of Nine Elevated **Stations**, indicated by the **above-mentioned** verses, and an important Introduction .

İşte bu Dokuzuncu Şua; **mezkûr** âyâtıyla işaret edilen dokuz âlî **makam** ve bir ehemmiyetli mukaddimeden ibarettir.

Introduction

[This consists of two Points comprising a concise explanation of one comprehensive result of the numerous spiritual benefits of belief in resurrection and of its vital consequences;

a demonstration of how essential it is for human life and especially for the life of society;

a summary of one universal proof out of numerous proofs of the tenet of belief in the resurrection ;

and a statement of how indubitable and self-evident is that tenet of belief.]

First Point

We shall indicate, as a measure, *only four out of hundreds of proofs* that belief in the hereafter is fundamental to the life of society and to man's personal life, and is the basis of his happiness, prosperity, and achievement.

The First: It is only with the thought of Paradise that children, *who form almost a half of mankind*, can endure all the deaths around them, which appear to them to be grievous and frightening, and strengthen the morale of their weak and delicate beings.

Mukaddime

[Haşır akidesinin, pek çok ruhî faidelerinden ve hayatî neticelerinden bir tek netice-i câmiayı ihtisar ile beyan

ve hayat-ı insaniyeye hususan hayat-ı içtimaiyesine ne derece lüzumlu ve zarurî olduğunu izhar

ve bu iman-ı haşrî akidesinin pek çok hüccetlerinden bir tek hüccet-i külliyeyi icmal ile göstermek

ve o akide-i haşriye ne derece bedihî ve şübhesiz bulunduğunu ifade etmekten ibaret olarak "İki Nokta" dir.]

Birinci Nokta

Âhîret akidesi; hayat-ı içtimaiye ve şahsiye-i insaniyenin üss-ül esası ve saadetinin ve kemalâtının esasatı olduğuna, yüzer delillerinden bir makyas olarak yalnız dört tanesine işaret edeceğiz.

Birincisi: *Nev'-i beşerin hemen yarısını teşkil eden çocuklar, yalnız Cennet fikriyle, onlara dehşetli ve ağılatıcı görünen ölümlere ve vefatlara karşı* dayanabilirler ve gayet zaîf ve nazik vücudlarında bir kuvve-i maneviye bulabilirler

www.risaleglobe.com

Through Paradise they **find hope** in their **vulnerable** spirits, prone to weeping, and may live **happily**.

For example, with the **thought** of Paradise, one may say: “My little brother or friend has died and become a bird in Paradise. He is flying around Paradise and living more happily than us.”

The frequent deaths before their unhappy eyes of other children like themselves or of **grown-ups** will otherwise destroy all their **resistance** and morale,

making their **subtle faculties** like their spirits, hearts, and minds weep in addition to their eyes; they will either **decline utterly** or become crazy, **wretched** animals...

Second Proof: It is only through **the life of the hereafter** that the elderly, *who form half of mankind*, can endure the proximity of the grave,

and be consoled at the thought that their lives, *to which they are firmly attached*, will soon be extinguished and their fine worlds **come to an end**.

It is only at the hope of eternal life that they **can respond** to the grievous **despair** they feel in their **emotional child-like** spirits at the thought of death.

Those worthy, **anxious** fathers and mothers, **so deserving of compassion** and in need of **tranquillity** and peace of mind,

will **otherwise** feel a terrible **spiritual turmoil** and distress in their hearts, and this world will become a **dark** prison for them, and life even, **grievous** torment.

Third Proof: It is only the thought of Hell-fire that checks the turbulent **emotions** of youths, *the most vigorous element in the life of society*, and their violent excesses, restraining them from aggression, **oppression**, and **destruction**, and **ensuring** that the life of society continues **tranquilly**.

If not for fear of Hell, in accordance with the **rule** ‘might is right,’ *in pursuing their desires*, those **drunken** youths would turn the worlds of the wretched weak and **powerless** into Hell, and elevated **humanity** into **base animality**.

Fourth Proof: The most **comprehensive** centre of man’s worldly life, and its **mainspring**, and a paradise, **refuge**, and fortress of worldly happiness, is the life of the family.

Everyone’s home is a small world for him.

And the life and happiness of his home and family are possible through **genuine**, earnest, and **loyal** respect and true, **tender**, and **self-sacrificing** compassion.

ve her şeyden çabuk ağlayan gayet **mukavemetsiz** mizacı-ı ruhlarında, o Cennet ile bir **ümid bulup mesrurane** yaşayabilirler.

Meselâ Cennet **fikriyle** der: “Benim küçük kardeşim veya arkadaşım öldü, Cennet’in bir kuşu oldu. Cennet’te gezer, bizden daha güzel yaşar.”

Yoksa her vakit etrafında kendi gibi çocukların ve **büyüklerin** ölümleri, o zâif bîçarelerin endişeli nazarlarına çarpması; **mukavemet**lerini ve kuvve-i maneviyelerini zîr ü zeber ederek

gözleriyle beraber ruh, kalb, akıl gibi bütün **letaifini** dahi öyle ağlattırarak, ya **mahvolup** veya divane bir **bedbaht** hayvan olacaktır.

İkinci delil: *Nev’-i insanın* -bir cihette- **nısfı olan** ihtiyarlar, yalnız **hayat-ı uhreviye** ile yakınlarında bulunan kabre karşı tahammül edebilirler.

Ve çok alâkadar oldukları hayatlarının yakında sönmesine ve güzel dünyalarının **kapanmasına** mukabil bir teselli bulabilirler

ve **çocuk hükmüne geçen seri-üt teessür** ruhlarında ve mizaçlarında, mevt ve zevalden çıkan elîm ve dehşetli **me’yusiyete** karşı, ancak hayat-ı bâkiye ümidiyle **mukabele edebilirler**.

Yoksa o **şefkate lâvık muhteremler** ve **sükûnete** ve istirahat-i kalbiyeye çok muhtaç o **endişeli** babalar ve analar,

öyle bir **vaveylâ-i ruhî** ve bir dağdağa-i kalbî hissedeceklerdi ki; bu dünya onlara **zulmetli** bir zindan ve hayat dahi **kasavetli** bir azab olurdu.

Üçüncü delil: *İnsanların hayat-ı içtimaiyesinin medarı olan* gençler, delikanlılar, şiddet-i galeyanda olan **hissiyatlarını** ve ifratkâr bulunan nefis ve hevalarını tecavüzattan ve **zulümlerden** ve **tahribattan** durduran ve hayat-ı içtimaiyenin **hüsn-ü cereyanını** **temin eden**; yalnız Cehennem fikridir.

Yoksa Cehennem endişesi olmazsa “El-hükmü lil-galib” **kaidesiyle** o **sarhoş** delikanlılar, **hevesatları peşinde** bîçare zâiflere, **âcizlere**, dünyayı Cehenneme çevireceklerdi ve yüksek **insaniyeti** gayet **süflî** bir **hayvaniyete** döndüreceklerdi.

Dördüncü delil: Nev’-i beşerin hayat-ı dünyeviyesinde en **cem’iyetli** merkez ve en esaslı **zenberek** ve dünyevî saadet için bir Cennet, bir **melce**, bir tahassüngâh ise; aile hayatıdır.

Ve herkesin hanesi, küçük bir dünyasıdır.

Ve o hane ve aile hayatının hayatı ve saadeti ise; **samimî** ve ciddî ve **vefadarane** hürmet ve hakikî ve **şefkatli** ve **fedakârane** merhamet ile olabilir

This true respect and genuine kindness may be achieved with **the idea** of the members of the family having an **everlasting companionship and friendship and togetherness**, and their **parental, filial, brotherly, and friendly relations** continuing for all eternity in a limitless life, and their believing this.

One says, for example: “**My wife** will be my **constant companion** in an everlasting world and eternal life.

It does not matter if she is now old and ugly, for she will have an immortal beauty.”

He will tell himself that he will be as kind and devoted as he can **for the sake of** that permanent companionship, and treat his elderly wife lovingly and kindly as though she was a beautiful houri.

A companionship that was to end in eternal **separation** after an hour or two of brief, **apparent** friendship would otherwise afford only superficial, temporary, **feigned**, animal-like feelings, and false compassion and **artificial** respect.

As with animals, self-interest and other **overpowering emotions** would prevail over the respect and compassion, transforming that worldly paradise into Hell.

Thus, one of the hundreds of results of belief in resurrection is **connected** with the life of society.

If a comparison is made between the above four proofs out of the hundreds of **aspects** and benefits of this single consequence and the rest, it will be understood that

the realization of **the truth of resurrection**, and **its occurrence**, are as certain as the **elevated** reality of humanity and its **universal need**.

It is **clearer** even than the **evidence** for **the existence of food** offered by the existence of need in man’s stomach, and tells of its existence even more clearly.

And it proves that if the consequences of the truth of resurrection were to quit humanity, whose **nature** is extremely significant, lofty, and **living**, it would descend to being a **corrupt corpse** fed on by microbes .

#73

The **sociologists, politicians, and moralists**, who govern mankind and are **concerned** with its social and moral questions should be aware of this!

How do they propose to fill this vacuum? With what can they cure these deep wounds?

Second Point

This explains **in summary form** a proof -one of many- proceeding from the testimony to the truth of resurrection of the other **pillars of belief**.

ve bu hakikî hürmet ve samimî merhamet ise; **ebedî bir arkadaşlık ve daimî bir refakat ve sermedî bir beraberlik** ve hadsiz bir zamanda ve hududsuz bir hayatta birbiriyle **pederane, ferzendane, kardeşane, arkadaşane münasebetlerin bulunmak fikriyle**, akidesiyle olabilir.

Meselâ der: “Bu **haremim**, ebedî bir âlemde, ebedî bir hayatta, **daimî bir refika-i hayatımdır**.

Şimdilik ihtiyar ve çirkin olmuş ise de **zararı yok**. Çünkü ebedî bir güzelliği var, gelecek.

Ve böyle daimî arkadaşlığın **hatırı için** herbir fedakârlığı ve merhameti yaparım.” diyerek

o ihtiyare karısına, güzel bir huri gibi muhabbetle, şefkatle, merhametle mukabele edebilir.

Yoksa kısacık bir-iki saat **surî** bir refakatten sonra ebedî bir **firak ve müfakate** uğrayan arkadaşlık; elbette gayet surî ve muvakkat ve **esassız**, hayvan gibi bir rikkat-i cinsiye manasında ve bir mecazî merhamet ve **sun’î** bir hürmet verebilir.

Ve hayvanatta olduğu gibi; başka menfaatler ve sair **galib hisler**, o hürmet ve merhameti mağlub edip o dünya cennetini, cehenneme çevirir.

İşte iman-ı haşrinin yüzer neticesinden birisi; hayat-ı içtimaiye-i insaniyeye **taalluk** eder.

Ve bu tek neticenin de yüzer **cihetinden** ve faydalarından mezkûr dört delile sairleri **kıyas edilse** anlaşılır ki:

Hakikat-ı haşriyenin tahakkuku ve vukuu; insaniyetin **ulvî hakikatı ve küllî haceti** derecesinde kat’idir.

Belki insanın midesindeki ihtiyacın vücudu, **taamların vücuduna delalet** ve şahadetinden **daha zahirdir** ve daha ziyade tahakkukunu bildirir.

Ve eğer bu hakikat-ı haşriyenin neticeleri insaniyetten çıksa; o çok ehemmiyetli ve yüksek ve **hayattar** olan insaniyet **mahiyeti, murdar** ve mikrop yuvası bir lâşe hükmüne sukut edeceğini isbat eder.

Beşerin idare ve ahlâk ve içtimaiyatı ile çok **alâkadar** olan **içtimaiyun ve siyasiyun ve ahlâkiyunun** kulakları çınlasın!

Gelsinler, bu boşluğu ne ile doldurabilirler ve bu derin yaraları ne ile tedavi edebilirler?

İkinci Nokta

Hakikat-ı haşriyenin hadsiz bürhanlarından sair **erkân-ı imaniyeden** gelen şahadetlerin hülâsasından çıkan bir bürhanı, gayet **muhtasar bir surette** beyan eder.

It is as follows: All the miracles **indicating** the Messengership of Muhammad (Peace and blessings be upon him) and **the evidences for his prophethood**, and all the **proofs** of his **veracity**, together testify to **the occurrence** of the resurrection, and prove it.

For after **Divine unity**, everything he claimed throughout his life was **centred on** the resurrection of the dead.

Also, all his miracles and proofs **affirming, and making affirmed**, **all the previous prophets** attest to the same truth.

Also, the **testimony** of the phrase **“and in His Scriptures,”** which makes **completely clear the testimony** of the phrase **“and in His Prophets,”** testifies to the same truth.

Like this:

All the miracles, truths, and proofs **proving foremost the veracity of the Qur’an of Miraculous Exposition**, testify to and prove the **realization** and **occurrence** of resurrection.

For almost a third of the Qur’an is about resurrection, and at the beginning of **most** of its short suras are powerful **verses** about it.

It expresses the same truth **explicitly** and **implicitly** with thousands of its verses, and proves and demonstrates it. For example:

When the sun is folded up.

Qur’an, 81:1.

O men, fear your Sustainer; the trembling of the Hour is an awesome event;

Qur’an, 22:1.

When the earth is convulsed;

Qur’an, 99:1.

When the heavens are torn asunder;

Qur’an, 82:1.

When the heavens are torn apart;

Qur’an, 84:1.

Concerning what they dispute;

Qur’an, 78:1.

Şöyle ki: Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâm’ın risaletine **delalet eden** bütün mu’cizeleri ve bütün **delail-i nübüvveti** ve **hakkanîyetinin** bütün **bürhanları**, birden hakikat-ı haşriyenin **tahakkukuna** şهادet ederek isbat ederler.

Çünkü bu zâtın bütün hayatında bütün davaları, **vahdaniyetten** sonra haşirde **temerküz** ediyor.

Hem **umum peygamberleri tasdik eden ve ettiren** bütün mu’cizeleri ve hüccetleri, aynı hakikate şهادet eder.

Hem **وَبُرُؤِهِ** kelimesinden gelen şهادeti bedahet **derecesine çıkaran, وَكُتِبَ** şهادeti de aynı hakikate şهادet eder.

Şöyle ki:

Başta Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan’ın hakkanîyetini isbat eden bütün mu’cizeleri, hüccetleri ve hakikatları, birden hakikat-ı haşriyenin **tahakkukuna** ve **vukuuna** şهادet edip isbat ederler.

Çünkü Kur’anın hemen üçten birisi haşirdir ve **ekser** kısa surelerinin başlarında gayet kuvvetli **âyât-ı haşriyedir**.

Sarihân ve **işareten** binler âyâtıyla aynı hakikatı haber verir, isbat eder, gösterir. Meselâ:

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ

Qur'an, 88:1.

#74

Besides demonstrating **with complete certainty** at the beginning of thirty or forty suras that resurrection is the most important and **necessary** truth in the universe,

it **sets forth** various persuasive evidences for that truth in others of its **verses**.

Is there any possibility that belief in the hereafter should be false, **which emerges like the sun** from the thousands of declarations and statements of a Book *a single indication of one of the verses of which has yielded before our eyes the fruits of numerous learned and cosmic truths in the Islamic sciences?*

Is there any possibility of **denying** the sun, or the existence of the universe? Would it not be **impossible** and **absurd**?

Is it at all possible that although an army may sometimes be plunged into battle so that **a mere sign** of the king should not be given the lie,

to show as false the thousands of words, **promises**, and **threats** of that most **serious**, **proud monarch**? Is it possible that they should be false?

Although a single sign of that **glorious spiritual monarch** who for thirteen centuries **without break** has ruled over innumerable spirits, minds, hearts, and souls **within the bounds of truth and reality**, and trained and raised them, would be sufficient to prove the truth of resurrection,

it has demonstrated it with thousands of **explicit statements**. Is the torment of Hell-fire not necessary then for the compounded **idiot** who does not recognize this fact? Is it not **pure justice**?

Moreover, *by their definite acceptance of the truth of resurrection*, which the Qur'an *-prevailing over the future and all times-* repeatedly proves **in detail** and **elucidates**, all the **revealed scriptures** and sacred books, **each of which dominated a particular period**,

proved it according to their own times and centuries, but in **undetailed**, **veiled**, and **summary manner**, confirming with a thousand **signatures** what the Qur'an teaches.

#75

Included here *since it is related to this discussion* is the testimony at the end of the Third Ray of the other **pillars** of faith and particularly **"the Prophets"** and **"Holy Scriptures"** to **"belief in the Last Day."** It forms a convincing **proof of resurrection**, and is in the form of a powerful yet **succinct** supplication, **which dispels all doubts**.

It says in the supplication:

gibi, otuz-kırk surelerin başlarında **bütün kat'iyetle** hakikat-ı haşriyeyi kâinatın en ehemmiyetli ve **vâcib** bir hakikatı olduğunu göstermekle beraber,

sair **âyetler** dahi o hakikatın çeşit çeşit delillerini **beyan edip** ikna eder.

Acaba *bir tek âyetin birtek işareti*, gözümüz önünde **ulûmu İslâmiyede müteaddid ilmi, kevnî hakikatları** meyve veren bir kitabın böyle şahadetleriyle ve davaları ile, **Güneş gibi zuhur eden** iman-ı haşrî; hakikatsız olması

Güneşin **inkârı** belki kâinatın ademi gibi **hiçbir cihet-i imkânı var mı** ve yüz derece **muhal** ve **bâtil** olmaz mı?

Acaba bir sultanın **bir tek işareti** yalan olmamak için bazan bir ordu hareket edip çarpıştığı halde,

o pek **ciddî** ve **izzetli** sultanın binler sözleri ve **va'dleri** ve **tehdidlerini** yalan çıkarmak hiçbir cihette kabil midir ve hakikatsız olmak mümkün müdür?

Acaba onüç asırda **fâsılasız** olarak hadsiz ruhlara, akıllara, kalblere, nefislere **hak ve hakikat dairesinde** hükmeden, terbiye eden, idare eden bu **manevî Sultan-ı Zîşan**'ın bir tek işareti böyle bir hakikatı isbat etmeye kâfi iken,

binler **tasrihat** ile bu hakikat-ı haşriyeyi gösterip isbat ettikten sonra, o hakikatı tanımayan bir echel **ahmak** için Cehennem azabı lâzım gelmez mi ve **ayn-ı adalet** olmaz mı?

Hem **birer zamana ve birer devre hükmeden** bütün **semavî suhufları** ve mukaddes kitabları dahi, **bütün istikbale ve umum zamanlara hükümran olan** Kur'anın **tafsilatla**, **izahatla**, tekrar ile beyan ve isbat ettiği hakikat-ı haşriyeyi,

asırlarına ve zamanlarına göre **o hakikatı kat'î kabul ile beraber**, **tafsilatsız** ve **perdeli** ve **muhtasar bir surette** beyan, fakat kuvvetli bir tarzda iddia ve isbatları; Kur'anın davasını binler **imza** ile tasdik ederler.

Bu bahsin münasebetiyle Risale-i Münacat'ın âhîrinde, **iman-un bilyevm-il âhîr** rüknüne, sair **rükünlerin** hususan **"Rusûl"** ve **"Kütüb"**ün şahadetini, münacat suretinde zikredilen pek kuvvetli ve **hülâsalı** ve **bütün evhamları izale eden** bir **hüccet-i haşriye** aynen buraya giriyor.

Şöyle ki: Münacat'ta demiş:

“O My **Compassionate Sustainer!** “I have understood from the **instruction** of Your Noble Messenger (PBUH) and the teaching of the Qur’an,

that foremost the Qur’an and the Messenger, and all the sacred scriptures and prophets, have **unanimously** testified and pointed out **that the manifestations of the Names related to Your beauty and glory, examples of which are to be seen in this world, will continue even more radiantly for all eternity, and that Your bounties, samples of which are to be observed in this transitory world, will continue in the abode of bliss in more glittering fashion,** and **that those who long for them in this world will accompany them for all eternity.**

“Also, **relying on hundreds of evident miracles and decisive signs,** foremost Your Most Noble Messenger (Peace and blessings be upon him) and the All-Wise Qur’an, and the prophets with their **luminous spirits,** and the **saints,** who are spiritual poles with their **light-filled hearts,**

and the **purified scholars** with their enlightened intellects, relying on Your repeated **threats** and **promises** in all the sacred scriptures,

and trusting in Your **sacred attributes like power, mercy, favour, wisdom, glory, and beauty,** and on Your **functions,** and **the dignity of Your glory,** and **the sovereignty of Your dominicality,**

and in consequence of their **illuminations** and **visions** and beliefs at ‘the knowledge of certainty,’ give the glad tidings to men and jinn of **eternal happiness** and inform them of Hell for **the people of misguidance;** they firmly believe this and **testify** to it.

“O All-Powerful and Wise One! O Most Merciful and Compassionate! O Munificent One True to His Promise! O All-Compelling One of Glory, One of Dignity, Grandeur, and Wrath!

#76

“You are utterly **exempt** from and **exalted** above giving the lie to so many **loyal** friends, and so many **promises,** and attributes and **functions,** and **denying** the certain **demands** of the **sovereignty** of Your dominicality

and the endless prayers and supplications of Your innumerable **acceptable servants,** *whom You love and who attract Your love by assenting to You and obeying You;*

and You are exempt from **confirming** the denial of resurrection by **the people of misguidance and unbelief,** *who through their disbelief and rebellion and denial of Your promises, offend the magnificence of Your grandeur and affront Your dignity and glory and the honour of Your Godhead, and sadden the compassion of Your dominicality.*

Ey Rabb-i Rahîm'im! Resul-i Ekrem'inin talimiyle ve Kur'an-ı Hakîm'in dersiyle anladım ki:

Başta Kur'an ve Resul-i Ekrem'in olarak bütün mukaddes kitaplar ve peygamberler, **bu dünyada ve her tarafta nûmuneleri görülen celalli ve cemalli isimlerinin tecellileri daha parlak bir surette ebed-ül âbâdda devam edeceğine ve bu fânî âlemde rahîmane cilveleri, nûmuneleri müşahede edilen ihsanatının daha şaşaalı bir tarzda dâr-ı saadette istimrarına ve bekasına ve bu kısa hayat-ı dünyeviyede onları zevk ile gören ve muhabbet ile refakat eden müştakların, ebedde dahi refakatlarına ve beraber bulunmalarına icma' ve ittifak ile şehadet ve delalet ve işaret ederler.**

Hem **yüzer mu'cizat-ı bahirelerine ve âyât-ı katıalarına istinaden,** başta Resul-i Ekrem ve Kur'an-ı Hakîm'in olarak bütün **nuranî ruhların** sahipleri olan peygamberler ve bütün **münevver kalblerin** kutubları olan **veliler**

ve bütün keskin ve nurlu akılların madenleri olan **siddikînler,** bütün suhuf-u semaviyede ve kütüb-ü mukaddesede senin çok tekrar ile ettiğin binler **va'dlerine** ve **tehdidlerine** istinaden,

hem senin kudret ve rahmet ve inayet ve hikmet ve celal ve cemel gibi âhireti iktiza eden **kudsî sıfatlarına,** **şe'nlerine** ve senin **izzet-i celaline** ve **saltanat-ı rububiyetine** itimaden,

hem âhiretin izlerini ve tereşsuhatını bildiren hadsiz **keşfiyatlarına** ve **müşahedelerine** ve ilmelyakîn ve aynelyakîn derecesinde bulunan itikadlarına ve imanlarına binaen **saadet-i ebediyeyi** insanlara müjdeliyorlar. **Ehl-i dalalet** için Cehennem ve ehl-i hidayet için Cennet bulunduğunu haber verip ilân ediyorlar. Kuvvetli iman edip **şehadet** ediyorlar.

Ey Kadîr-i Hakîm! Ey Rahman-ı Rahîm! Ey Sadık-ul Va'd-il Kerim! Ey **izzet** ve azamet ve celal sahibi **Kahhar-ı Zülcelal!**

Bu kadar **sadık** dostlarını, bu kadar **va'dlerini** ve bu kadar sıfât ve **şuunatını** yalancı çıkarmak, **tezkib etmek** ve saltanat-ı **rububiyetinin** kat'î **muktezibatını** tezkib edip yapmamak

ve **senin sevdiğin ve onlar dahi seni tasdik ve itaat etmekle kendilerini sana sevdiren** hadsiz **makbul ibadının** âhirete bakan hadsiz dualarını ve davalarını reddetmek, dinlememek

ve **küfür ve isyan** ile ve seni va'dinde **tezkib etmekle,** senin **azamet-i kibriyana dokunan ve izzet-i celaline dokunduran ve uluhiyetinin haysiyetine ilişen ve sefkat-i rububiyetini müteessir eden ehl-i dalaleti ve ehl-i küfrü** haşrin inkârında, onları **tasdik** etmekten yüzbinler derece mukaddessin ve hadsiz derece **münezzeh** ve **âlisin.**

We declare Your **justice**, **beauty**, and **mercy** to be exempt from such infinite **tyranny**, such ugliness.

We believe with all our strength that the **testimony** of the **prophets**, **purified scholars**, and **saints**, who are those **truthful** envoys of Yours, those **heralds** of Your sovereignty,

at the degrees of '**absolute certainty**,' '**knowledge of certainty**,' and '**the vision of certainty**,' to the treasures of Your mercy in the hereafter and the stores of Your bounties **in the everlasting realm**,

and to the wondrously beautiful **manifestations** of Your Beautiful Names, *which will be manifested totally in the **abode of bliss***, are **absolutely true and veracious**, and what they have indicated conforms absolutely with reality, and that what they have given **glad tidings** of is true and will occur.

Believing that the supreme **ray** of Your Name of **Truth**, which is the **source**, sun, and **protector** of all realities, is this truth of the resurrection and Great Gathering, they teach it to Your **servants**.

"O God! For the sake of what they teach and in **reverence** of it, grant us and all students of the Risale-i Nur **perfect belief** and a **happy death**. And allow us to receive their **intercession**. Amen!"

#77

Moreover, just as all the proofs **demonstrating** the **veracity** of the **revealed scriptures**, and all the **miracles** and evidences proving the **prophethood** of God's Beloved (PBUH) and of all the prophets,

indirectly prove the reality of the hereafter, which is what they teach above all else;

so **most of** the evidences for **the existence and unity of the Necessary Existent**

testify indirectly to the existence and opening up of an eternal **realm of bliss**, *which will be the supreme manifestation of **dominicality** and **divinity***.

For as is explained and proved in the following paragraphs, both the existence of the Necessarily Existent One, and most of His **attributes**, **functions** and Names, *like **dominicality**, **Godhead**, **mercy**, **grace**, **wisdom**, and **justice***,

necessitate the hereafter with the utmost certainty, and **demand** an eternal realm and the resurrection of the dead and Last Judgement **for the granting of reward and punishment**.

Since there is a **pre-eternal** and **post-eternal** God, most certainly there is the hereafter, *the **everlasting** means of the sovereignty of His **Godhead***.

Böyle nihayetsiz bir **zulüm**den ve nihayetsiz bir çirkinlikten, senin o nihayetsiz **adaletini** ve nihayetsiz **cemalini** ve hadsiz **rahmetini**, hadsiz derece takdis ediyoruz.

Ve bütün kuvvetimizle iman ederiz ki: O yüzbinler **sadık** elçilerin ve o hadsiz doğru **dellâl**-ı saltanatın olan **enbiya**, **asfiya**, **evliyalar**,

hakkalyakîn, **aynelyakîn**, **ilmelyakîn** suretinde senin uhrevî rahmet hazinelerine, **âlem-i bekadaki** ihsanatının definelerine

ve **dâr-ı saadette** *tamamıyla zuhur eden* güzel isimlerinin hârika güzel **cilvelerine** **şehadetleri** **hak ve hakikattir** ve işaretleri doğru ve mutabıktır ve **beşaretleri** sadık ve vaki'dir.

Ve onlar bütün hakikatların **merci** ve güneşi ve **hamisi** olan "**Hak**" isminin en büyük bir **şua**; bu hakikat-ı ekber-i haşriye olduğunu **iman ederek**, senin emrin ile senin **ibadına** hak dairesinde ders veriyorlar ve ayn-ı hakikat olarak talim ediyorlar.

Ya Rab! Bunların ders ve talimlerinin hakkı ve **hürmeti için**, bize ve Risale-i Nur talebelerine **iman-ı ekmel** ve **hüsün-ü hâtime** ver. Ve bizleri onların **şefaathine** mazhar eyle, âmîn...

Hem nasıl ki Kur'anın, belki bütün **semavî kitabların** **hakkaniyetini** **isbat eden** umum deliller ve hüccetler ve Habibullah'ın belki bütün enbiyanın **nübüvvetlerini** isbat eden umum **mu'cizeler** ve bürhanlar,

dolayısıyla en büyük müddeaları olan âhiretin tahakkukuna **delalet ederler**.

Aynen öyle de, **Vâcib-ül Vücut**'un vücuduna ve **vahdetine** şahadet eden **ekser** deliller ve hüccetler,

dolayısıyla **rububiyetin** ve **uluhiyetin** en büyük medarı ve **mazharı olan dâr-ı saadetin** ve âlem-i bekanın vücuduna, açılmasına **şehadet ederler**.

Çünkü gelecek makamatta beyan ve isbat edileceği gibi; Zât-ı Vâcib-ül Vücut'un hem mevcudiyeti, hem umum sıfatları, hem ekser isimleri, hem **rububiyet**, **uluhiyet**, **rahmet**, **inayet**, **hikmet**, **adalet** gibi **vasıfları**, **şerhleri**

lüzum derecesinde âhireti **iktiza** ve vücub derecesinde bâki bir âlemi **istilzam** ve zaruret derecesinde **mükâfat ve mücazat için** haşri ve neşri isterler.

Evet madem **ezelî**, **ebedî** bir Allah var; elbette **saltanat-ı uluhiyetinin** **sermedî** bir medarı olan âhiret vardır.

And since there is in the universe and in living beings a most majestic, wise, and compassionate absolute dominicality, and it is apparent;

there is certain to be an eternal realm of happiness which will save the majesty of that dominicality from abasement, its wisdom from purposelessness, and its compassion from cruelty; and that realm shall be entered.

And since the unlimited bestowals, bounties, favours, gifts, and instances of grace and mercy which are to be seen,

show to minds that are not extinguished and hearts that are not dead that behind the veil of the Unseen is One All-Merciful and Compassionate;

surely there is an immortal life in an eternal realm which will save the bestowal from mockery, the bounties from deception, the favours from enmity, the mercy from torment, the grace and gifts from treachery, and will make the bounties bounty and the bestowal bestowal.

And since in the springtime on the narrow page of the earth, a pen of power writes a hundred thousand books without error tirelessly before our eyes;

#78

and since the Holder of the pen has promised a hundred thousand times:

“I am going to write a fine, immortal book in a broad realm, easier than this book of the spring, which is written in this narrow realm, confused and intermingled, and I shall allow you to read it;”

He mentions the book in all his decrees ;

certainly, the main part of the book has been written, and with the resurrection and Last Judgement its footnotes shall be added, and all the notebooks of people's actions shall be recorded in it.

And since, with its multiplicity of creatures, and its being the dwelling, source, factory, exhibition, and gathering place of hundreds of thousands of constantly changing species of living beings and beings with spirits,

and the heart, centre, summary, and result of the universe, and the reason for its creation, the earth has such a supreme importance that

it is held equal to the mighty heavens despite its smallness; in the heavenly decrees, it is always said: *Sustainer of the Heavens and Earth...*

And since there is mankind, who rules all over the earth, which is of which true nature is aforementioned, has possession over most creatures, and subjects most living beings gathering them around himself;

Ve madem bu kâinata ve zîhayatta gayet haşmetli ve hikmetli ve şefkatli bir rububiyet-i mutlaka var ve görünüyor.

Elbette o rububiyetin haşmetini sukuttan ve hikmetini abesiyetten ve şefkatini gadirden kurtaran ebedî bir dâr-ı saadet bulunacak ve girilecek.

Hem madem göz ile görünen bu hadsiz in'amlar, ihsanlar, lütuflar, keremler, inayetler, rahmetler;

perde-i gayb arkasında bir Zât-ı Rahman-ı Rahîm'in bulunduğunu sönmemiş akıllara, ölmemiş kalblere gösterir.

Elbette in'amı istihzadan ve ihsanı aldatmaktan ve inayeti adavetten ve rahmeti azabdan ve lütuf ve keremi ihanetten halâs eden ve ihsanı ihsan eden ve nimeti nimet eden bir âlem-i bâkide bir hayat-ı bâkiye var ve olacaktır.

Hem madem bahar faslında zeminin dar sahifesinde hatasız yüzbin kitabı birbiri içinde yazan bir kalem-i kudret gözümüz önünde yorulmadan işliyor.

Ve o kalem sahibi yüzbin defa ahd u va'detmiş ki:

“Bu dar yerde ve karışık ve birbiri içinde yazılan bahar kitabından daha kolay olarak geniş bir yerde güzel ve lâyemut bir kitabı yazacağım ve size okutturacağım”

diye, bütün fermanlarda o kitabdan bahsediyor.

Elbette ve herhalde o kitabın aslı yazılmış ve haşir ve neşir ile haşiyeleri de yazılacak. Ve umumun defter-i a'malleri onda kaydedilecek.

Hem madem bu Arz, kesret-i mahlukat cihetiyle ve mütemadiyen değişen yüzbinler çeşit çeşit enva'-ı zevil-hayat ve zevil-ervahın meskeni, menşei, fabrikası, meşheri, mahşeri olması haysiyetiyle

bu kâinatın kalbi, merkezi, hülâsası, neticesi, sebeb-i hilkatı olarak gayet büyük öyle bir ehemmiyeti var ki;

küçüklüğüyle beraber koca semavata karşı denk tutulmuş.

Semavî fermanlarda daima رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ deniliyor.

Ve madem bu mahiyetteki arzın her tarafına hükmeden ve ekser mahlukatına tasarruf eden ve ekser zîhayat mevcudatını teshir edip kendi etrafına toplattıran

and so **orders**, **displays**, and gathers each remarkable species together in one place like a list, **adorning** them,

that he attracts not only the attention and admiration of men and jinn, but of **the dwellers of the heavens** and the universe, and **the appreciative gaze** of the universe's Owner,

thus gaining great importance and high worth; and who shows **through his sciences and arts** that he is **the purpose of the universe's creation**, and its most important result, and most precious fruit, and **the Divine vicegerent on earth**;

and who *because with respect to this world*, he has ordered and displayed excellently **the miraculous arts of the world's Maker**, is left in this world despite his **rebellion** and **disbelief**, and whose punishment is **postponed**, and because of this work of his, whose term is **prolonged** and is allowed success...

#79

And since there is an extremely powerful, wise, and compassionate **Disposer**, **Who makes the mighty globe into a treasury of every sort of metal and mineral that man needs in a way entirely beyond his strength and will** -who despite being weak, impotent, and wanting by nature and creation, has innumerable needs and is subject to innumerable pains - and a **store** of every sort of **food**, and a shop stocking goods of every kind **that pleases man**, and **looks to man in this way**, and **nurtures him**, and **gives him what he wants**...

And since there is a **Sustainer** Who has these aforementioned truths, Who both loves man, and causes man to love Him, and Who is **eternal**, and has eternal worlds,

and Who performs every work with justice, and carries out everything with wisdom;

and since **the splendour of that Pre-Eternal Sovereign's rule** and His **eternal rule** cannot be contained in this brief worldly life, and in **man's fleeting span**, and in the **temporary** and transient earth;

and since the excessive wrongdoing and rebellion **that occur among men**, *which are contrary to and opposed to the universe's order, justice, balance, and beauty*,

and their denial, **treachery**, and disbelief towards their **Benefactor**, *Who nurtures them tenderly*, are not punished in this world, and the **cruel oppressor** passes his life in ease, while the unhappy **oppressed** live in hardship;

and since the absolute justice *whose traces are to be seen throughout the universe* is entirely opposed to **the cruel tyrant** and **despairing** oppressed **being equal** in death, and would not bear it and in no way **permit** it ...

ve ekser masnuatını kendi hevesatının hendesiyle ve ihtiyacatının düsturlarıyla öyle güzelce **tanzim** ve **teşhir** ve **tezyin** ve çok antika nevilerini liste gibi birer yerlerde öyle toplayıp süslettirir ki;

değil yalnız ins ve cin nazarlarını, belki **semavat ehlinin** ve kâinatın nazar-ı dikkatlerini ve takdirlerini ve kâinat sahibinin **nazar-ı istihsanını** celbetmekle

gayet büyük bir ehemmiyet ve kıymet alan ve bu haysiyetle bu **kâinatın hikmet-i hilkatı** ve büyük neticesi ve kıymetli meyvesi ve **Arzın halifesi** olduğunu; **fenleriyle**, **san'atlarıyla** gösteren..

ve *dünya cihetinde* **Sâni'-i Âlem**'in **mu'cizeli san'atlarını** gayet güzelce teşhir ve tanzim ettiği için, **isyan** ve **küfrüyle** beraber dünyada bırakılan ve azabı **te'hir** edilen ve bu hizmeti için **imhal** edilip muvaffakiyet gören nev'-i benî-Âdem var.

Ve madem **bu mahiyetteki nev'-i benî-Âdem**, mizaç ve hilkat itibariyle gayet zaif ve âciz ve gayet acz ve fakırla beraber hadsiz ihtiyacı ve teellümatı olduğu halde, **bütün bütün kuvvetinin ve ihtiyarının fevkinde olarak** koca Küre-i Arzı, o nev'-i insana lüzumu bulunan her nevi madenlere mahzen ve her nevi **taamlara anbar** ve **nev'-i insanın hoşuna gidecek** her çeşit mallara bir dükkân **suretine getiren**, gayet kuvvetli ve hikmetli ve şefkatli bir **mutasarrıf** var ki, **böyle nev'-i insana bakıyor, besliyor, istediğini veriyor**.

Ve madem bu hakikatteki bir **Rab**; hem insanı sever, hem kendini insana sevdirebilir, hem **bâkidir**, hem bâki âlemleri var,

hem adaletle her işi görür ve hikmetle her şeyi yapıyor.

Hem bu kısa hayat-ı dünyeviyede ve bu **kısacık ömr-ü beşer**de ve bu **muvaqqat** ve fâni zeminde o **Hâkim-i Ezeli**'nin **haşmet-i saltanatı** ve **sermediyet-i hâkimiyeti** yerleşmiyor.

Ve **nev'-i insanda vuku bulan ve kâinatın intizamına ve adalet ve müvazenelerine ve hüsn-ü cemaline münafî ve muhalif** çok büyük zulümleri ve isyanları

ve **velinimetine** ve **onu şefkatle besleyene** karşı **ihanetleri**, inkârları, küfürleri bu dünyada cezasız kalıp, **gaddar zalim**, rahat ile hayatını ve biçare **mazlum** meşakkatler içinde ömürlerini geçirirler.

Ve **umum kâinatta eserleri görünen** şu adalet-i mutlakanın mahiyeti ise; dirilmemek suretiyle o **gaddar zalimlerin** ve **me'yus** mazlumların vefat içindeki **müsavatlarına** bütün bütün zıddır, kaldırmaz, **müsaade** etmez!

And since just as the universe's Owner has **chosen** the **earth** from the universe, and man from the earth, and bestowed on him a high **rank** and importance;

so out of mankind He has chosen the **prophets**, **saints**, and **purified ones**, **true human beings** *who conform to the aims of His dominicality and through their belief and submission make Him love them*;

He has taken them as friends and **addressees**, and bestowed miracles and **success** on them and punished their enemies with **heavenly blows**.

#80

And out of these worthy and **lovable** friends He has chosen their leader and **source of pride**, Muhammad (Peace and blessings be upon him),

and for long centuries has **illuminated** with his Light half of the important globe and a fifth important humanity;

as though the universe was created for him, all its purposes **become apparent** through him and his religion and the Qur'an.

And although he **deserved** to live for an infinite time in recompense for his infinitely valuable service, for millions of years,

he only lived a brief sixty-three years of great **hardship** and **striving**.

Is there any possibility then that he should not be resurrected together with all his **peers** and friends? That they should not now be **living** in the spirit?

That they should have been annihilated eternally? **God forbid**, a hundred thousand times!

Yes, all the universe and the reality of the world **demand** that he should be resurrected and they beseech the universe's Owner that he should be living...

And since in the Seventh Ray, **The Supreme Sign**, each with the strength of a mountain, the thirty-three **powerful consensuses** have proved

that the universe emerged from a single hand and is the property of a single being;

and have demonstrated **self-evidently** His **unity** and **oneness**, the means of the Divine perfections;

and through unity and oneness the entire universe become as if His soldiers **under orders** and **subservient** officials;

and with the coming of the hereafter, His **perfections** are saved from **decline**, His justice from **mocking cruelty**, **universal wisdom** from foolish absurdity, **all-embracing mercy** from **jeering** torment, and the dignity of power from **abased** impotence, and they are **exonerated** from these...

Ve madem nasıl ki kâinatın sahibi, kâinattan **zemini** ve zeminden nev'-i insanı **intihab** edip gayet büyük bir **makam**, bir ehemmiyet vermiş.

Öyle de, nev'-i insandan dahi **makasid-ı rububiyetine tevafuk eden** ve **kendilerini iman ve teslim ile ona sevdiren hakikî insanlar** olan **enbiya** ve **evliya** ve **asfiya**ı intihab edip

kendine dost ve **muhatab** ederek, onları mu'cizeler ve **tevfikler** ile ikram ve düşmanlarını **semavî tokatlar** ile tazib ediyor.

Ve bu kıymetli, **sevimli** dostlarından dahi, onların imamı ve **mefhari** olan Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâm'ı intihab ederek,

ehemmiyetli Küre-i Arzın yarısını ve ehemmiyetli nev'-i insanın beşten birisini uzun asırlarda onun nuruyla **tenvir** ediyor.

Âdeta bu kâinat onun için yaratılmış gibi; bütün gayeleri onun ile ve onun dini ile ve Kur'anı ile **tezahür ediyor**.

Ve o pek çok kıymetdar ve milyonlar sene yaşayacak kadar hadsiz hizmetlerinin ücretlerini hadsiz bir zamanda almaya **müstehak** ve **lâyık** iken,

gayet **meşakkatler** ve **mücadeleler** içinde altmışüç sene gibi kısacık bir ömür verilmiş.

Acaba hiçbir cihetle hiçbir imkânı, hiçbir ihtimali, hiçbir kabiliyeti var mı ki; o zât, bütün **emsali** ve dostlarıyla beraber dirilmesin ve şimdi de ruhen **diri** ve **hayy** olmasın?

İ'dam-ı ebedî ile mahvolsunlar? **Hâşâ**, yüz bin defa hâşâ ve kellâ!..

Evet bütün kâinat ve hakikat-ı âlem, dirilmesini **dava eder** ve hayatını Sahib-i Kâinat'tan talep ediyor.

Ve madem Yedinci Şua olan "**Âyet-ül Kübra**" da herbiri bir dağ kuvvetinde otuzüç aded **icma-ı azîm** isbat etmişler ki:

Bu kâinat bir elden çıkmış ve bir tek zâtın mülküdür.

Ve kemalât-ı İlahiyenin medarı olan **vahdetini** ve **ehadiyetini bedahetle** göstermişler

ve vahdet ve ehadiyet ile bütün kâinat, o Zât-ı Vâhid'in **emirber** neferleri ve **müsahtar** memurları hükmüne geçiyor

ve âhiretin gelmesiyle, **kemalâtı sukuttan** ve adalet-i mutlakası **müstehziyane** **gadr-ı mutlak**tan ve **hikmet-i âmmesi** sefahetkârane abesiyetten ve **rahmet-i vasiası lâhiyane** tazibden ve izzet-i kudreti **zelilane** acizden kurtulurlar, **takaddüs** ederler.

Certainly and certainly without any doubt, *as necessitated by the truths in these eight 'sinces'* -eight out of hundreds of points of **belief in God**- *the end of the world* shall come and the resurrection of the dead occur. Abodes of reward and punishment shall be thrown open

Elbette ve elbette ve herhalde **iman-ı billah**ın yüzer nüktesinden *bu sekiz mademlerdeki hakikatların muktezasıyla*; *kıyamet* kopacak, haşir ve neşir olacak, dâr-ı mücazat ve mükâfat açılacak.

www.risaleglobal.com

so that the **above-mentioned** importance of the earth, and its **centrality**, and man's importance and value shall be **realized**,

and the above-mentioned justice, wisdom, mercy, and sovereignty of the **All-Wise Disposer**, *Who is the Creator of the earth and of man, and their Sustainer*, shall be **established**;

and the true and **yearning** friends of that eternal Sustainer shall be saved from eternal annihilation;

and the most eminent and worthy of those friends receive the recompense for his **sacred** services, which have made all beings **pleased** and indebted;

and the perfections of the **Eternal Sovereign** should be **exempted** and **exonerated** from all fault and deficiency, and His power from impotence, and His wisdom from **foolishness**, and His justice from tyranny.

In Short: Since God exists, so does the hereafter certainly exist.

Moreover, just as with all the evidences that prove them, the above three **pillars of belief** testify to and **indicate** resurrection;

so do the two pillars *"and in the angels, and in Divine Determining, that both the good of it and the evil of it are from God Almighty,"* also **necessitate** resurrection; testify and indicate in powerful fashion to the **eternal realm**.

It is like this: All the evidences proving the existence of the angels and their **duties of worship**, and innumerable **observations** of them and **conversations** with them,

prove **indirectly** the existence of the **Spirit World**, and the **World of the Unseen**, and the eternal realm and world of the hereafter, and the existence of an **abode of happiness** and Paradise and Hell, *which in the future shall be populated with men and jinn*.

For with Divine permission, the angels can see these worlds and enter them.

And all the **high-ranking angels** who meet with humans, like Gabriel, tell **unanimously** of the existence of these aforementioned worlds and of their travelling round them.

Just as we are certain, due to the information of those coming from there, that the **continent** of America exists, although we have not seen it,

so due to **information** about the angels, which has the strength of a hundredfold **consensus**, we should believe in the existence of the world of eternity, the **realm of the hereafter**, and Paradise and Hell with the same certainty.

And thus we do believe in it.

Tâ ki Arzın **mezkûr** ehemmiyeti ve **merkeziyeti** ve insanın ehemmiyeti ve kıymeti **tahakkuk** edebilsin

ve Arz ve insanın **Hâlıkı ve Rabbi olan Mutasarrıf-ı Hakîm**'in mezkûr adaleti, hikmeti, rahmeti, saltanatı **takarrur** edebilsin

ve o Bâki Rabb'in mezkûr hakikî dostları ve **müştaqları** i'dam-ı ebedîden kurtulsun

ve o dostların en büyüğü ve en kıymettarı, bütün kâinatı **memnun** ve minnettar eden **kudsî** hizmetlerinin mükâfatını görsün

ve **Sultan-ı Sermedî**'nin kemalâtı naks u kusurdan ve kudreti acizden ve hikmeti **sefahetten** ve adaleti zulümden **tenezzüh** ve **takaddüs** ve teberri etsin.

Elhasıl: Madem Allah var, elbette âhiret vardır...

Hem nasıl ki mezkûr **uç erkân-ı imaniye** onları isbat eden bütün delilleriyle haşre şهادet ve **delalet** ederler.

Öyle de **وَبِمَلِيكَتِهِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى** olan iki rükn-ü imanî dahi haşri **istilzam** edip kuvvetli bir surette **âlem-i bekaya** şهادet ve delalet ederler.

Şöyle ki: Melaikenin vücudunu ve **vazife-i ubudiyet**lerini isbat eden bütün deliller ve hadsiz **müşahedeler**, **mükâlemeler**,

dolayısıyla âlem-i ervahın ve **âlem-i gaybın** ve âlem-i bekanın ve âlem-i âhiretin ve **ileride cin ve ins ile şenlendirilecek olan dâr-ı saadetin**, Cennet ve Cehennem'in vücudlarına delalet ederler.

Çünkü melekler bu âlemleri izn-i İlahî ile görebilirler ve girerler

ve Hazret-i Cebrail gibi, insanlar ile görüşen umum **melaike-i mukarrebîn** mezkûr âlemlerin vücudlarını ve onlar, onlarda gezdiklerini **müttefikân** haber veriyorlar.

Görmediğimiz Amerika **kit'asının** vücudunu, ondan gelenlerin ihbarıyla bedihî bildiğimiz gibi;

yüz **tevatür** kuvvetinde bulunan melaike **ihbaratıyla** âlem-i bekanın ve **dâr-ı âhiretin** ve Cennet ve Cehennem'in vücudlarına o kat'iyette iman etmek gerektir

ve öyle de iman ederiz.

Furthermore, all the evidences proving the pillar of “**belief in Divine Determining**,” included in the **Treatise on Divine Determining**, the Twenty-Sixth Word,

prove indirectly the resurrection of the dead, the **balancing of deeds** on the **supreme scales**, and the **publishing of the pages of deeds**.

For the recording before our eyes of the **appointed courses** of all things on the **tablets of order and balance**,

and the inscribing of the **life-stories** of all **living beings** in their faculties of memory,

and the transcribing of the notebooks of deeds of all **beings with spirits**, and especially men, on the **Preserved Tablet**,

such a **comprehensive** determining and **wise apportioning** and **precise** recording and **preserving inscription**

could surely only be the result of a general **judgement** in a **supreme tribunal** set up to mete out permanent reward and **punishment**.

That comprehensive and **precise** recording and **preservation** would otherwise be completely meaningless and purposeless, and **contrary** to wisdom and reality.

Also, if there was no resurrection, all the **certain** meanings of the book of the universe, written with the **pen of Divine Determining**, would be nullified, which is completely impossible.

It is as impossible as denying the universe’s existence, indeed, is a **delirium**.

In Short: The five **pillars** of belief demand with all their evidences the **occurrence** of the resurrection and Last Judgement, and their **existence**, and the existence and opening up of the **realm of the hereafter**, and they testify to these and necessitate them.

Thus, it is because there are such vast and **unshakeable** supports and proofs of the resurrection, **completely in conformity with its vastness**,

that almost one third of the **Qur’an of Miraculous Exposition** is formed by resurrection and the hereafter, and it makes it the basis and **foundation stone** of all its truths, and **constructs** everything on it.

(The end of the Introduction)

#83

Hem Yirmialtıncı Söz olan “**Risale-i Kader**”de “**İman-ı Bilkader**” rüknünü isbat eden bütün deliller;

dolayısıyla haşre ve **neşr-i suhufa** ve **mizan-ı ekber**deki **müvazene-i a’male** delalet ederler.

Çünkü her şeyin **mukadderatını** gözümüz önünde **nizam** ve **mizan levhalar**ında kaydetmek

ve her **zîhayatın** **sergüzeşt-i hayatiyelerini** kuvve-i hâfızalarında ve çekirdeklerinde ve sair elvah-ı misaliyede yazmak

ve her **zîruhun**, hususan insanların defter-i a’mallerini **elvah-ı mahfuzada** tesbit etmek, geçirmek;

elbette öyle **muhit** bir kader ve **hakîmane** bir **takdir** ve **müdakkikane** bir kayıt ve **hafızane** bir **kitab**et;

ancak **mahkeme-i kübrada** umumî bir **muhakeme** neticesinde daimî bir mükâfat ve **mücazat** için olabilir.

Yoksa o ihatalı ve **inceden ince** olan kayıt ve **muhafaza**; bütün bütün manasız, faidesiz kalır; hikmete ve hakikate **münafi** olur.

Hem haşir gelmezse; **kader kalem**ıyla yazılan bu kitab-ı kâinatın bütün **muhakkak** manaları bozulur ki, hiçbir cihet-i imkânı olamaz

ve o ihtimal, bu kâinatın vücudunu inkâr gibi bir muhal, belki bir **hezeyan** olur.

Elhasıl: İmanın beş **rüknü** bütün delilleriyle, haşir ve neşrin **vukuuna** ve **vücuduna** ve **dâr-ı âhiretin** vücuduna ve açılmasına delalet edip isterler ve şehadet edip talep ederler.

İşte **hakikat-ı haşriyenin** **azamet**ine tam muvafık böyle azametli ve **sarsılmaz** direkleri ve bürhanları bulunduğu içindir ki;

Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan’ın hemen hemen üçten birisi haşir ve âhireti teşkil ediyor ve onu bütün hakaikına **temel taşı** ve üss-ül esas yapıyor ve her şeyi onun üstüne **bina ediyor**.

(Mukaddime nihayet buldu.)

The Air: A Window Onto Divine Unity

In His Name, be He glorified!

And there is nothing but it glorifies Him with praise.

Hüve Nüktesi

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ * وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

My very dear and loyal brothers!

My brothers, I observed in a subtle point concerning God's unity, which suddenly became clear while studying the page of the air on a journey of the imagination and mind, that is, in the word HE (HU) in the phrases THERE IS NO GOD BUT HE, and, SAY HE IS GOD, (and that was only in its material aspect)

that the way of belief is infinitely easy, easy to the point of being necessary, and that the way of misguidance and associating partners with God is infinitely difficult, so difficult as to be impossible.

I shall explain that long and extensive point with an extremely brief indication.

Yes, if soil, one handful of which can act as a flower-pot for hundreds of plants in turn, is attributed to nature or causes, it becomes necessary

either for there to be present in such a handful hundreds of immaterial machines, indeed, machines and factories to the number of the plants,

or for each particle of that small amount of soil to know how to make all those different plants together with their different characteristics and living organs;

quite simply, each would have to possess infinite knowledge and limitless power like a god.

The same is true for the air, which is a place of maximum manifestation of the Divine will and command,

either there would have to be present on a minute scale in each of its molecules, in each waft of wind, each breath, and in the tiny amount air expended with the word HE, the innumerable different exchanges, centres, receivers and transmitters of all the telephones, telegraphs and radios in the world

so that each could perform those innumerable acts at the same time;

or else, each particle of each molecule of air exhaled with HE, and indeed of the element air, would have to possess abilities and personalities to the number of all the different telephone users, telegraphers, and those who speak on the radio,

and know all their different languages, and broadcast them to the other particles at the same time.

#84

For such a situation is actually apparent, and every bit of air possesses that ability.

Thus, in the ways of the unbelievers, Naturalists, and Materialists not one impossibility, but impossibilities and difficulties are clearly apparent to the number of molecules of air.

Çok aziz ve sıddık kardeşlerim;

Kardeşlerim, **قُلْ هُوَ اللَّهُ** ve **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** deki **هُوَ** lâfzında yalnız maddî cihette bir seyahat-ı hayaliyye-i fikriyyede hava sahifesinin mütalâasıyla âni bir sûrette görünen bir zarif nükte-i tevhidde;

meslek-i îmâniyyenin hadsiz derece kolay ve vücut derecesinde sühuletli bulunmasını ve şirk ve dalaletin mesleğinde hadsiz derecede müşkilâtli, mümteni' binler muhal bulunduğunu müşahede ettim.

Gâyet kısa bir işaretle o geniş ve uzun nükteyi beyân edeceğim.

Evet nasıl ki bir avuç toprak, yüzer çiçeklere nöbetle saksılık eden kabında eğer; tabiata, esbaba havale edilse lâzım gelir ki;

ya o kabda küçük mikyasta yüzer, belki çiçekler adedince mânevî makineler, fabrikalar bulunsun

veyahut o parçacık topraktaki her bir zerre, bütün o ayrı ayrı çiçekleri, muhtelif hâsiyetleriyle ve hayattar cihazatıyla yapmalarını bilsin;

âdeta bir ilâh gibi hadsiz ilmi ve nihayetsiz iktidarı bulunsun.

Aynen öyle de: Emr ve iradenin bir arşı olan havanın,

rüzgârın her bir parçası ve bir nefes ve tırnak kadar olan **هُوَ** lâfzındaki havada; küçücük mikyasta, bütün dünyada mevcûd telefonların, telgrafların, radyoların ve hadsiz ve muhtelif konuşmaların merkezleri, santralleri, âhize ve nâkileleri bulunsun

ve o hadsiz işleri beraber ve bir anda yapabilsin

veyahut o **هُوَ** deki havanın belki unsur-u havanın her bir parçasının her bir zeresi, bütün telefoncular ve ayrı ayrı umum telgrafçılar ve radyo ile konuşanlar kadar mânevî şahsiyetleri ve kabiliyetleri bulunsun

ve onların umum dillerini bilsin ve aynı zamanda başka zerrelere de bildirsin, neşretsin.

Çünkü bilfiil o vaziyet kısmen görünüyor ve havanın bütün eczasında o kabiliyet var.

İşte ehl-i küfrün ve tabiiyyun ve maddiyyunların mesleklerinde değil bir muhal, belki zerrelere adedince muhaller ve imtinalar ve müşkülâtlar âşikâre görünüyor.

If attributed to the All-Glorious Maker, however, the air together with all its particles becomes a soldier under His command.

With its Creator's permission and through His power, and through being connected to its Creator and relying on Him, and through the manifestation of its Maker's Power, in an instant with the speed of lightning, and with the ease of uttering the word HE and the movement of the air in waves, its innumerable universal duties are performed as easily as an orderly, single duty of a single particle.

That is to say, the air becomes a page for the endless, wonderful, and orderly writings of the pen of power, and its particles become the nibs of the pen, and their duties the points inscribed by it.

The air functions as easily as the movement of a single particle.

Thus, while on my journey of contemplation prompted by the phrases THERE IS NO GOD BUT HE, and, SAY, HE IS GOD, and while observing the world of the air and studying the page of that element,

I witnessed this brief truth with utter certainty and clarity, and in detail.

#85

And I understood with 'knowledge of certainty' that it was because there is in the word HE, in the air of its utterance, such a brilliant proof and flash of Divine unity, and also in its meaning and allusions such a luminous manifestation of Divine oneness and powerful proof of Divine unity, and in that proof an indication that since the pronoun HE is unconditional and indefinite, it suggests the question, "Who does it refer to?" that

both the Qur'an of Miraculous Exposition and those who constantly recite the Divine Names frequently repeat this sacred word in the station of unity.

If, for example, there is one point on a piece of white paper and two or three other points are jumbled around with it

and then someone who already has numerous jobs tries to distinguish them, he will be confused;

and if many burdens are loaded on a small creature, it will be crushed;

and if numerous words issue from one tongue and enter one ear altogether at the same time, their order will be broken and they will be a muddle. Despite this being the case,

I saw with complete certainty that with the key and compass of HE, although thousands of different points, letters and words had been put in each molecule –and even in each particle– of the element air, through which I journeyed in my mind,

#86

Eğer Sâni-i Zülcelâl'e verilse, hava bütün zerratiyla onun emirber neferi olur.

Bir tek zerrenin muntâzam bir tek vazifesi kadar kolayca, hadsiz küllî vazifelerini Hâlık'ının izniyle ve kuvvetiyle ve Hâlık'a intisab ve istinad ile ve Sâni'inin cilve-i kudreti ile

bir anda şimşek sür'atinde ve **هُوَ** telâffuzu ve havanın temevvücü sühuletinde yapılır.

Yâni, kalem-i kudretin hadsiz ve hârîka ve muntâzam yazılarına bir sahife olur ve zerreleri, o kalemin uçları ve zerrelere vazifeleri dahi, kalem-i kaderin noktaları bulunur.

Bir tek zerrenin hareketi derecesinde kolay çalışır.

İşte ben **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** ve **قُلْ هُوَ اللَّهُ** deki hareket-i fikriye ile seyahatimde hava âlemini temaşa ve o unsurun sahifesini mütalâa ederken,

bu mücmel hakikatı tam vâzih ve mufassal aynelyakîn müşahede ettim

ve **هُوَ** nin lâfzında, havasında böyle parlak bir bürhân ve bir lem'a-yı vâhidiyyet bulunduğu gibi; mânâsında ve işaretinde gâyet nurani bir cilve-i ehadiyyet ve çok kuvvetli bir hüccet-i tevhid ve **هُوَ** zamirinin mutlak ve mübhem işareti hangi zâta bakıyor işaretine bir karine-i taayyün o hüccette bulunması içindir ki,

hem Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyân.. hem ehl-i zikir makam-ı tevhidde bu kudsî kelimeyi çok tekrar ederler diye ilmelyakîn ile bildim.

Evet meselâ: bir nokta beyaz kâğıtta, iki-üç nokta konulsa karıştığı

ve bir adam, muhtelif çok vazifeleri beraber yapmasıyla şaşıracağı

ve bir küçük zihayata, çok yükler yüklenmesiyle altında ezildiği

ve bir lisan ve bir kulak, aynı anda müteaddid kelimelerin beraber çıkması ve girmesi intizâmını bozup karışacağı halde;

aynelyakîn gördüm ki: **هُوَ** nin anahtarı ile ve pusulasıyla fikren seyahat ettiğim hava unsurunda herbir parçası hattâ herbir zerresi içine muhtelif binler noktalar, harfler, kelimeler konulduğu veya konulabileceği halde,

neither did they become mixed up nor did they spoil their order; and although they performed a great many different duties, these were carried out **without being confused** in any way;

and although very heavy loads were laid on each molecule and particle,

they bore them **in order** without lagging or displaying any weakness at all.

And I saw that thousands of different words of all different sorts **enter and issue** with perfect order from what is in effect those minute ears and tongues without being mixed up and spoilt in any way,

they enter those minute **ears** and issue from those tiny **tongues**, and by performing these extraordinary duties, each particle and each molecule declares through the **enraptured** tongue of its being and its **perfect freedom**, and through the testimony and tongue of **the above truth**:

THERE IS NO GOD BUT HE, and SAY, HE IS GOD, THE ONE, and travels among **air-clashing waves** like storms and **lightning** and thunder without in any way spoiling their order or confusing their duties.

One duty is not an obstacle to another duty. I observed this and was utterly certain.

#87

That is to say, either every **particle** and piece of the air has to possess infinite **wisdom**, knowledge, **will**, and power,

and the **qualities** for being **absolutely dominant** over all the other particles so that it can be the means of those functions being carried out,

which is **absurd** and impossible to the number of particles, and no devil even could imagine it,

or else, and it is self-evident to the degree of **'knowledge of certainty,' 'vision of certainty,' and 'absolute certainty'** that the page of the air functions through the boundless, infinite knowledge and wisdom of **the All-Glorious One**,

and is the **changing page** for **the pen of Divine Power and Determining**, and like a **signboard** for writing and erasing, **known as a Tablet of Appearance and Dissolution, which has the function of the Preserved Tablet in the world of transformation and change.**

Thus, just as the element of air demonstrates the **above-mentioned wonders** and **manifestation of Divine unity** in only the duty of **transmitting sound** and shows the **impossibilities** of misguidance,

so does it perform other important duties **with order** and without confusing them, such as transmitting subtle forces and energy, like electricity, light, and the forces of **attraction and repulsion.**

karışmadığını ve **intizâm**ını bozmadığını; hem ayrı ayrı pek çok vazifeler yaptığı halde, **hiç şaşırmadan** yapıldığını

ve o parçaya ve zerreye pek çok ağır yükler yüklendiği halde

hiç za'f göstermeyerek, geri kalmayarak **intizâm ile** taşıdığını;

hem binler ayrı ayrı kelime, ayrı ayrı tarzda, mânâda o küçücük kulak ve lisanlara kemâl-i intizâmla **gelip çıkıp**, hiç karışmayarak bozulmayarak

o küçücük **kulaklara** girip, o gâyet incecik **lisanlar**dan çıktığı ve o her zerre ve her parçacık, bu acib vazifeleri görmekle beraber **kemâl-i serbestiyet** ile **cezbedârâne** hal dili ile ve **mezkûr hakikatın** şehadeti ve lisanıyla

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ve **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** deyip gezer ve

fırtınaların ve şimşek ve **berk** ve gök gürültüsü gibi **havayı çarpıştırıcı dalgalar** içerisinde intizâmını ve vazifelerini hiç bozmuyor ve şaşırıyor

ve bir iş diğer bir işe mâni olmuyor... Ben aynelyakîn müşahede ettim.

Demek ya herbir **zerre** ve herbir parça havada nihayetsiz bir **hikmet** ve nihayetsiz bir ilmi, **iradesi** ve nihayetsiz bir kuvveti, kudreti

ve bütün zerrata **hâkim-i mutlak** bir **hassaları** bulunmak lâzımdır ki; bu işlere medâr olabilsin.

Bu ise, zerrelere adedince muhal ve **bâtıldır**. Hiçbir şeytan dahi bunu hatıra getiremez.

Öyle ise bu sahife-i havanın; **hakkalyakîn, aynelyakîn, ilmelyakîn** derecesinde bedâhetle **Zât-ı Zülcelâl**'in hadsiz gayr-ı mütenahî ilmi ve hikmetle çalıştırdığı

kalem-i kudret ve kaderin **mütebeddil sahifesi** ve **bir levh-i mahfuzun âlem-i tegayyürde** ve **mütebeddil şuunatında bir levh-i mahv-isbat namında** yazar bozar **tahtası** hükmündedir.

İşte hava unsurunun yalnız **nakl-i asvat** vazifesinde **mezkûr cilve-i Vahdaniyyeti** ve mezkûr **acaibi** gösterdiği ve dalaletin hadsiz **muhaliyetini** izhar ettiği gibi,

unsur-u havâinîn sâir ehemmiyetli vazifelerinden biri de elektrik, **câzibe, dâfia**, ziya gibi sâir letâifin naklinde şaşırmadan **muntâzaman**, asvat naklindeki vazifeyi gördüğü

At the same time as conveying these, **with perfect order**, it carries out duties essential for the lives of plants and animals, such as **respiration** and **pollination**.

#88

It proves **in decisive fashion** that it is a place of maximum manifestation of the Divine will and command.

I came to the firm conclusion that it proves that in no way is there any possibility of **vagrant chance**, **blind force**, **deaf nature**, **confused and aimless causes**, and **powerless, lifeless, unknowing matter** interfering in the writing and duties of *the page of the air*.

And I understood that every particle and part of it says with the tongue of its being: **SAY, HE IS GOD, THE ONE**, and: **THERE IS NO GOD BUT HE**.

Just as with the key of **HE** I saw these wonders in the material aspect of the air,

so also, as a **HE**, did the element of air become a key to **the World of Similitudes** and **the World of Meaning**.

I saw that the World of Similitudes is all the time taking innumerable photographs *without confusing them*, and that each photograph contains innumerable **events** occurring in this world.

I understood that it was **a gigantic camera**, and **a vast cinema of the hereafter** thousands of times larger than the world for showing in eternal theatres the fruits of the transitory and impermanent states and lives of ephemeral beings, for showing **to those enjoying everlasting bliss in Paradise** scenes from their old memories and **adventures** in this world.

#89

** Since the time and place and conditions do not allow this to be proven with firm proofs and arguments like clear facts, it is cut short here.*

While **the faculties of memory and imagination**, which are two proofs, two small examples, and two points of both **the Preserved Tablet** and **the World of Similitudes** situated in man's head, are as tiny as lentils,

within them are written in perfect order and without being mixed up as much information as may be contained in a large library.

This proves decisively that large examples of those faculties are **the World of Similitudes** and **the Preserved Tablet**.

It is definite and certain with 'knowledge of certainty' that the elements of air and water, and the element air and water like seminal fluid in particular,

aynı zamanda, bu vazifeleri dahi gördüğü aynı zamanında, bütün nebâat ve hayvanata **teneffüs** ve **telkîh** gibi hayata lüzumu bulunan levazımatı **kemâl-i intizâm** ile yetiştiriyor.

Emir ve irade-i İlahiyyenin bir arşı olduğunu **kat'î bir sûrette** isbat ediyor.

Ve **serseri tesadüf** ve **kör kuvvet** ve **sağır tabiat** ve **karışık, hedefsiz esbab** ve **âciz, câmid, câhil maddeler** bu **sahife-i havaiyyenin** kitabetine ve vazifelerine karışması hiçbir cihetle ihtimal ve imkânı bulunmadığını aynelyakın derecesinde isbat ettiğini kat'î kanaat getirdim

ve herbir zerre ve herbir parça lisan-ı hal ile **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ**

ve **قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ** dediklerini bildim

ve bu **هُوَ** anahtarı ile havanın maddî cihetindeki bu acabi gördüğüm gibi,

hava unsuru da bir **هُوَ** olarak **âlem-i misâl** ve **âlem-i mânâya** bir anahtar oldu.

Gördüm ki, âlem-i misal, nihayetsiz fotoğraflar ve herbir fotoğraf, hadsiz **hâdisât**-ı dünyeviye'yi aynı zamanda **hiç karıştırmayarak** alıyor.

Binler dünya kadar büyük ve **geniş bir sinema-i uhreviye** ve **fânîyâtın fânî** ve **zâil hallerini** ve **vaziyetlerini** ve **geçici hayatlarının meyvelerini sermedi temâşâgâhlarda** ve **Cennette saadet-i ebediye ashablarına** da dünya **maceralarını** ve eski **hâtıratlarını** levhalarıyla gözlerine göstermek için **pek büyük bir fotoğraf makinası** olarak bildim.

Haşiye: Fakat zahir hakikatlar gibi kuvvetli bürhanlarla ve hüccetlerle isbat etmeğe, zaman ve zemin, hal ve vaziyet müsaade etmediğinden kısa kesildi.

Hem Levh-i Mahfuzun, hem âlem-i misâlin iki hücceti ve iki küçük nümunesi ve iki noktası, insanın başında olan kuvve-i hafıza ve kuvve-i hayaliye, mercimek küçüklüğünde iken,

hiç karıştırmayarak kemâl-i intizamla içlerinde bir büyük kütüphane kadar malumatın yazılması

kat'î ispat eder ki, o iki kuvvenin nümune-i ekber ve a'zamları, **âlem-i misal** ile **Levh-i Mahfuz**'dur.

Hava ve su unsurlarının, hususan nutfelerin suyu ve hava unsuru

are far superior to the element of earth, and are written with more wisdom and will, and with the pen of Divine Determining and Power, and that it is completely impossible for chance, blind force, deaf nature, and lifeless and aimless causes to interfere in them, and that they are a page of the pen of power and the wisdom of the All-Wise One of Glory.

toprak unsurunun pek fevkinde daha ziyade hikmet ve irade ile ve kalem-i kader ve kudret ile yazıldıkları ve tesadüf ve kör kuvvetin ve sağır tabiatın ve camid ve hedefsiz esbabın karışması yüz derece muhal ve hiçbir cihetle mümkün olmadığı ve Hakîm-i Zülcelal'in kalem-i kader ve hikmetinin sahifesi olduğu ilmelyakîn ile kat'î bilindi.

...

#90

Mütebâkisi şimdilik yazdırılmadı. Umuma binler selâm.

The Second Station Of The Seventeenth Word *

*{The pieces in this Second Station resemble poetry, but they are not poetry. They were not put into verse intentionally. They rather took on that form to a degree due to the perfect order of the truths they express.}

Cry not out at misfortune, O wretch, come, trust in God!

For know that crying out compounds the misfortune and is a great error.

Find misfortune's Sender, and know it is a gift within gift, and pleasure.

So leave crying out and offer thanks; like the nightingale, smile through your tears!

If you find Him not, know the world is all pain within pain, transience and loss.

So why lament at a small misfortune while upon you is a worldful of woe? Come trust in God!

Trust in God! Laugh in misfortune's face; it too will laugh.

As it laughs, it will diminish; it will be changed and transformed.

Know, O arrogant one, happiness in this world is in abandoning it.

To know God is enough. Abandon the world; all things will be for you.

To be arrogant is total loss; whatever you do, all things will be against you.

So both states demand abandoning the world here.

Abandoning the world is to regard it as God's property, with His permission, in His Name;

If you want to do trade, it lies in making this fleeting life eternal.

If you seek yourself, it is both rotten and without foundation.

If you seek the world outside, the stamp of ephemerality is upon it.

Onyedinci Söz'ün İkinci Makamı *

*{(Hâşiye): Bu ikinci makamdaki parçalar şiire benzer, fakat şiir değiller. Kasdî nazmedilmemişler. Belki hakikatların kemâl-i intizâmı cihetinde, bir derece manzum sûretini almışlar...}

Bırak bîçare feryadı, beladan gel tevekkül kıl!

Zira feryad, belâ-ender, hatâ-ender beladır bil!

Belâ vereni buldunsa, atâ-ender, safâ-ender belâdır bil!

Bırak feryadı, şükür kıl mânend-i belâbil, dema keyfinden güler hep gül mül.

Ger bulmazsan, bütün dünya cefâ-ender, fena-ender hebadır bil!

Cihan dolu belâ başında varken, ne bağırırın küçük bir belâdan, gel tevekkül kıl!

Tevekkül ile bela yüzünde gül, tâ o da gülsün.

O güldükçe küçülür, eder tebeddül.

Bil ey hodgâm! Bu dünyada saadet, terk-i dünyada.

Hudabîn isen, o kâfidir, bıraksan da bütün eşya lehinde.

Ger hodbîn isen, helâkettir, ne yaparsan bütün eşya aleyhinde.

Demek terki gerektir her iki halde bu dünyada.

Terki demek: Huda mülkü, Onun izni, Onun namıyla bakmakta...

Ticaret istiyorsan ger, şu fâni ömrünü bâkiye tebdilde.

Eğer nefesine talib isen, çürüktür hem temelsiz de.

Eğer âfâkı ister isen, fena damgası üstünde.

That means there is no value in taking it; the goods in this market are all rotten.

Demek değmez ki alınsa, çürük maldır hep bu çarşıda.

So pass on; the sound goods are all lined up beyond it.

Öyle ise geç, iyi mallar dizilmiş arkasında...

www.risaleglobal.com

A Fruit Of The Black Mulberry

[The Old Said spoke this with the tongue of the New Said under the blessed mulberry tree.]

The one I'm addressing isn't Ziya Pasha, it's **those enamoured of Europe**.

The one speaking isn't **my soul**, it's my heart in the name of **the students of the Qur'an**.

The previous words are all truth; beware, don't lose course, don't exceed their **bounds**!

Don't heed **the ideas of Europe** and deviate, or they'll make you regret it!

You see the most **enlightened** of them, **in brilliance** their **standard-bearer**,

Exclaim in bewilderment: Of whom, to whom can I **complain**?

The Qur'an says, and I say too – I won't hold back:

I lodge my complaint with Him. I'm not confused, like you.

I cry out to the True God; I don't slip away, like you.

I shout my cause from the ground to the skies; I don't flee, like you.

For all the Qur'an's **cause** is light upon light; **I don't renege**, like you.

In the Qur'an is truth and wisdom; I'll prove it. I count as nothing hostile philosophy.

In the **Criterion** are diamond truths; **I take them to myself**, not sell them, like you.

I journey from creation to Creator; I don't lose the way, like you.

I **pass over** thorny paths, I don't tread on them, like you.

From the earth to the Throne, I offer thanks; I don't neglect it, like you.

I look on death and **the appointed hour** as a friend; I am not frightened, like you.

I'll enter the grave smiling, not trembling, like you.

I don't see it as a **monster's** mouth, a beast's lair, descending to nothingness, like you.

It joins me with my **friends**; I'm not vexed at the grave, like you.

It's the door of Mercy, gate of Light, **portal** of Truth; I am not discomforted by it; I won't retreat.

Siyah Dutun Bir Meyvesi

[O mübarek dut başında Eski Said, Yeni Said lisanıyla söylemiştir.]

Muhatâbım Ziya Paşa değil, **Avrupa meftunlarıdır**.

Mütekellim nefsim değil, **tilmiz-i Kur'an** namına kalbimdir.

Geçen sözler hakikattir, sakın şaşma, **hududundan** hazer aşma,

Ecânib fikrine sapma, dalâlettir kulak asma, eder elbet seni nâdim.

Görürsün en **ziyâdârın**, **zekâvette alemdârın**,

O hayretten der daim: "Eyvah, kimden kime **şekva** edeyim ben dahi şaşım!"

Kur'an dedirtir ben de derim, hiç de çekinmem.

O'ndan O'na **şekva** ederim sen gibi şaşmam

Hak'tan Hakk'a feryad ederim, sen gibi aşmam,

Yerden göğe dâva ederim, sen gibi kaçmam.

Ki, Kur'anda hep **dâva** nurdan nuradır, sen gibi **caymam**.

Kur'an'dadır hak hikmet, isbat ederim, muhalif felsefeyi beş paraya saymam.

Furkan'dadır elmas hakikat, **dercan ederim**, sen gibi satmam.

Halktan Hakk'a seyran ederim, sen gibi sapmam.

Dikenli yolda **tayran ederim**, sen gibi basmam.

Ferşten arşa şükran ederim, sen gibi asmam.

Mevte, **ecele** dost bakarım, sen gibi korkmam.

Kabre gülerekten girerim, sen gibi ürkmem.

Ejder ağzı, vahşet yatağı, hiçlik boğazı; sen gibi görmem.

Ahbaba kavuşturur beni, kabirden darılmam, sen gibi kızmam.

Rahmet kapısı, Nur kapısı, Hak **kapısı**, ondan sıkılmam, geri çekilmem.

Saying: **In the Name of God**, I'll knock on it. (*) I'll not look behind me nor feel terror.

*{I won't exclaim: 'Alas!', and flee.}

Saying: **All Praise be to God!**, I'll lay down and find ease. I'll suffer no trouble nor remain **solitary**.

Saying, **God is Most Great!**, I'll hear the **Call to the Resurrection** and rise up, (*) I won't hang back from the **Great Gathering**, or the **Mighty Mosque**.

*{I'll hear the **Call of Israfil on the dawn of the Resurrection**, and declaring, 'God is Most Great!', shall rise up. I won't hold back from the **Great Gathering and Congress of Prayers**.}

I'll feel no distress, thanks to **Divine favour**, the Qur'an's light, and the **effulgence of belief**;

Not stopping, I'll hasten, fly, **to the shade of the Most Merciful's Throne**. God willing, I won't go astray, like you.

#93

On Recognizing The World's Owner

Fifth Matter: Since this world is **transitory** and this life brief; and since the duties to be accomplished here are many and **eternal life** is to be gained here;

and since this guest-house of the world is not without an **owner**, but has a most **Wise** and **Generous Manager**;

and since neither good works nor bad will remain without **recompense**; and since according to the verse,

On no soul does God place a burden greater than it can bear {Qur'an 2:286} nothing is proposed by God which is unbearable;

and since a safe way is **preferable** to a harmful one; and since **worldly** friends and position continue only to the door of the **grave**,

for sure, **the most fortunate person** is he who does not forget the Hereafter for the sake of this world,

nor sacrifice the Hereafter for this world, nor spoil his eternal life for the sake of his life here, nor waste his life on **trifles**,

but considers himself to be a **guest** and acts in accordance with the commands of the guest-house's owner, opens the door of the grave **with safety**, and enters **eternal bliss**.

#94

The Best Youth

Bismillah diyerek çalışıyorum, (Haşiye-1) arkama bakmam, dehşet de almam.

{(Haşiye-1): **Eyvah** diyerek kaçmıyorum.}

Elhamdülillah diyerek rahat bulup yatacağım, zahmeti çekmem, **vahşette** kalmam.

Allahü Ekber diyerek **Ezan-ı Haşr**'i işitip kalkacağım, (Haşiye-2) **Mahşer-i Ekber**'den çekinmem, **Mescid-i Âzam**'dan çekilmem.

{(Haşiye-2): **İsrafil'in ezanını fecr-i haşirde işitip Allahü Ekber** diyerek kalkacağım. **Salât-ı Kübrâ**'dan çekilmem, **Mecma-ı Ekber**'den çekinmem...}

Lütf-u Yezdan, nur-u Kur'an, **feyz-i îmân** sayesinde hiç üzülmem.

Durmayıp koşacağım, **arş-ı Rahmân zılline** uçacağım, sen gibi şaşmam inşâallah.

Beşinci Mes'ele

Dünya madem **fânî**dir. Hem madem ömür kısadır. Hem madem gayet lüzumlu vazifeler çoktur. Hem madem **hayat-ı ebediye** burada kazanılacaktır.

Hem madem dünya **sahibsiz** değil. Hem madem şu misafirhane-i dünyanın gayet **Hakim** ve **Kerim** bir **Müdebbiri** var.

Hem madem ne iyilik ve ne fenalık, **cezasız** kalmayacaktır. Hem madem

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

sırrınca teklif-i mâlâyutak yoktur.

Hem madem zararsız yol, zararlı yola **müreccah**tır. Hem madem **dünyevî** dostlar ve rütbelere, **kabir** kapısına kadardır.

Elbette **en bahtiyar** odur ki: Dünya için âhireti unutmasın,

âhiretini dünyaya feda etmesin, hayat-ı ebediyesini hayat-ı dünyeviye için bozmasın, **malayani şeylerle** ömrünü telef etmesin;

kendini **misafir** telakki edip misafirhane sahibinin emirlerine göre hareket etsin; **selâmetle** kabir kapısını açıp **saadet-i ebediye**ye girsin.

Yedinci Sualiniz

Your Seventh Question: Is the following a Hadith, and what is meant by it?

"The best youth is the one who resembles an elderly man, while the worst elderly man is the one who resembles a youth."

The Answer: I have heard that it is a Hadith. Its meaning is this:

The best youth is one who, thinking of death and working for the Hereafter like an elderly person, does not become a prisoner to the desires of youth and submerged in heedlessness.

And the worst of the elderly among you is one who wants to resemble a youth in heedlessness and sensuality, and follows the desires of the soul like a child.

The correct form of the second part you saw on your board is the following, which I have hung above me as words of wisdom.

I look at it every morning and evening, and take a lesson from it:

If you want a friend, God is sufficient.

Yes, if He is the friend, everything is a friend.

If you want companions, the Qur'an is sufficient.

Indeed, for in the imagination one meets with the prophets and angels in it, observes the events in which they were involved, and becomes familiar with them.

If you want possessions, contentment is sufficient.

Yes, one who is content is frugal; and one who is frugal, finds the blessing of plenty.

If you want an enemy, the soul is sufficient.

Yes, one who fancies himself is visited with calamities and meets with difficulties. Whereas one who is not fond of himself, finds happiness, and receives mercy.

If you want advice, death is sufficient.

Yes, one who thinks of death is saved from love of this world, and works in earnest for the hereafter.

#95

Fifth Remedy

O you who is afflicted with illness!

Through experience I have formed the opinion at this time that sickness is a Divine bounty for some people, a gift of the Most Merciful One.

*{Bukhari, Marda 1; Muwatta', Ayn 7; Musnad ii, 237.}

Although I am not worthy of it, for the past eight or nine years, a number of young people have come to me in connection with illness, seeking my prayers.

خَيْرُ شَبَابِكُمْ مَنْ تَشَبَهَ بِكُهُولِكُمْ وَشَرُّ كُهُولِكُمْ

مَنْ تَشَبَهَ بِشَبَابِكُمْ

hadîs midir; bundan murad nedir?

Elcevab: Hadîs olarak iştirilmişim. Murad da şudur ki:

"En hayırlı genç odur ki; ihtiyar gibi ölümü düşünüp âhiretine çalışarak, gençlik hevesatına esir olmayıp gaflette boğulmayandır.

Ve ihtiyarlarınızın en kötüsü odur ki; gaflette ve hevesatta gençlere benzemek ister; çocukçasına hevesat-ı nefsanıye tâbi olur."

Senin levhanda gördüğün ikinci parçanın sahih sureti şudur ki; ben başımın üstünde onu bir levha-i hikmet olarak talik etmişim.

Her sabah ve akşam ona bakarım, dersimi alırım:

Dost istersen Allah yeter.

Evet O dost ise, her şey dosttur.

Yârân istersen Kur'an yeter.

Evet ondaki enbiya ve melaike ile hayalen görüşür ve vukuatlarını seyredip ünsiyet eder.

Mal istersen kanaat yeter.

Evet kanaat eden, iktisad eder; iktisad eden, bereket bulur.

Düşman istersen nefis yeter.

Evet kendini beğenen, belayı bulur zahmete düşer; kendini beğenmeyen, safayı bulur, rahmete gider.

Nasihat istersen ölüm yeter.

Evet ölümü düşünen, hubb-u dünyadan kurtulur ve âhiretine ciddî çalışır.

Beşinci Deva

Ey maraza mübtela hasta!

Bu zamanda tecrübemle kanaatım gelmiştir ki; hastalık bazılara bir ihsan-ı İlahîdir, bir hediye-i Rahmanîdir.

Bu sekiz dokuz senedir, liyakatsız olduğum halde, bazı genç zâtlar, hastalık münasebetiyle dua için benimle görüştüler.

I have noticed that each of those ill youths had begun to think of the **Hereafter** to a greater degree than **other** young people.

He lacked **the drunkenness of youth**. He was saving himself to a degree from **animal desires** and heedlessness.

So I would consider them and then **warn** them that their illnesses were **a Divine bounty** within the limits of their **endurance**.

I would say: "I am not opposed to this illness of yours, my brother.

I don't feel **compassion** and pity for you because of your illness, so that I should pray for you.

Try to be patient until illness awakens you completely, and after it has performed its duty, **God willing, the Compassionate Creator** will restore you to health."

I would also say to them: "Through the calamity of **good health**, some of **your fellows become neglectful**, give up the five daily prayers, do not think of the grave, and forget God Almighty.

Through the **superficial** pleasure of a brief hour's worldly life, they shake and **damage** an unending, eternal life, and even **destroy it**.

Due to illness, you see the grave, *which you will in any event enter*, and **the dwellings of the Hereafter** beyond it, and you act in accordance with them.

That means for you, illness is good health, while for some of **your peers** good health is a sickness..."

#96

On The Evils Of The Soul

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

This is a point concerning the verse, the meaning of which is:

The [human] soul is certainly prone to evil,*
**Qur'an 12:53*

and the Hadith, the meaning of which is:

Your most harmful enemy is your own soul.

So long as an **unpurified evil-commanding soul** is present in a person, and he loves and fancies himself, he will not love anyone else. Even if he **apparently** loves them, he will not do so sincerely.

Rather, he will love for the benefits and pleasure to be gained, and will always try to make himself liked and admired.

Dikkat ettim ki; hangi hastalıklı genci gördüm, **sair** gençlere nisbeten **âhiretini** düşünmeye başlıyor.

Gençlik sarhoşluğu yok. Gaflet içindeki **hayvanî hevesattan** bir derece kendini kurtarıyor.

Ben de bakıyordum, onların **tahammül** dâhilindeki hastalıklarını **bir ihsan-ı İlahî** olduğunu **ihzar** ederdim.

Derdim ki: "Kardeşim, senin bu hastalığının aleyhinde değilim,

hastalık için sana karşı bir **şefkat** hissedip acımıyorum ki dua edeyim.

Hastalık seni tam uyandırınca kadar sabra çalış ve hastalık vazifesini bitirdikten sonra **Hâlık-ı Rahîm inşâallah** sana şifa verir."

Hem derdim: "Senin bir kısım **emsalin sıhhat** belasıyla **gaflete düşüp**, namazı terkedip, kabri düşünmeyip, Allah'ı unutup,

bir saatlik hayat-ı dünyeviye'nin **zahirî** keyfi ile, hadsiz bir hayat-ı ebediyesini sarsar, **zedeler**, belki de **harab eder**.

Sen hastalık gözüyle, *her halde gideceğin* bir menzilin olan kabrini ve daha arkasında **uhrevî menzilleri** görürsün ve onlara göre davranıyorsun.

Demek senin için hastalık, bir sıhattır. Bir kısım **emsalindeki sıhhat**, bir hastalıktır."

Bu Parçanın Herkese Faidesi Var

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ

"Nefis daima kötü şeylere sevkeder." âyetinin, hem de

أَعْدَى عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ

mana-yı şerifi: "Senin en zararlı düşmanın nefsidir." hadîsinin bir nüktesidir.

Tezkiyesiz nefs-i emmare bulunmak şartıyla kendi nefsini beğenen ve seven adam, başkasını sevmez. Eğer **zahirî** sevse de samimî sevmez,

belki ondaki menfaatini ve lezzetini sever. Daima kendini beğendirmeye ve sevdirmeye çalışır

He will not attribute faults to himself, but will **defend** and **exonerate** himself like a lawyer.

Praising and **absolving** himself **with exaggerations** and even lies, he will quite simply worship himself,

and in accordance with the degree of it, will receive a slap from the verse,

*Who takes as his god his own desires***

****Qur'an 25:43**

And as for his **boasting** and trying to make him self liked, it will **attract coldness** and an unsympathetic reception as a **reaction**.

Moreover, he will lose **sincerity** in the aspect of his **actions** which **pertain to the Hereafter**, he will mix **hypocrisy** in with them.

He will be conquered by emotions *which do not consider the consequences*, nor think of the results, and are **addicted to the pleasure of the moment**;

through the fetwa' of feelings *which have gone astray*, he will languish in prison for a year, because of one hour's pleasure.

He will suffer ten years' punishment on account of one minute's **arrogance** or **revenge**.

Simply, like an **idle** child who sells his *lesson book containing the last thirtieth part of the Qur'an** for a single sweet,

**Trans. note: When learning the Qur'an, children start with this last section of the Qur'an.*

in order to gratify his senses, **indulge** his fancies, and **satisfy** his desires, he will make his good works, **which are as valuable as diamonds**, the means for egotistical pleasures, **which resemble valueless fragments of glass**, he will make a loss in what could be **profitable**.

Oh God! Preserve us from the evil of the soul and Satan, and from the evil of jinn and men. Amen

ve kusuru nefesine almaz; belki avukat gibi kendini **müdafaa** ve **tebrîe eyler**.

Mübalağalar ile, belki yalanlarla nefisini **medh ü tenzih** ederek âdeta takdis eder

ve derecesine göre

مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوِيَهُ

âyetinin bir tokadını yer.

Temeddühü ve sevdirmesi ise, **aksü'l-amel** ile **istiskali celbeder**, soğuk düşürtür.

Hem **amel-i uhrevîde ihlası** kaybeder, **riyayı** karıştırır.

Âkıbeti görmeyen ve neticeleri düşünmeyen ve **lezzet-i hazıraya mübtela** olan hisse ve heva-yı nefse mağlub olup,

yolunu şaşırılmış hissin fetvasıyla, bir saat lezzet için bir sene hapiste yatar.

Bir dakika **gurur** veya **intikam** yüzünden on sene ceza görür.

Âdeta ders aldığı **Amme Cüz'ünü** bir tek şekerlemeye satan **hevaî** bir çocuk gibi,

elmas kıymetinde bulunan hasenatını, hissini okşamak için ve hevasını **memnun etmek** için ve hevesini **tatmin etmek** için, **ehemmiyetsiz cam parçaları hükmündeki** lezzetlere, enaniyetlere vesile edip, **kârlı** işlerde hasaret eder.

اللَّهُمَّ احْفَظْنَا مِنْ شَرِّ النَّفْسِ وَالشَّيْطَانِ وَمِنْ شَرِّ الْجِنَّ وَالْإِنْسَانِ

#97

False Awakening

Know, Oh friend! I am among those included in the **poem** the meaning of which is:

"My eyes were sleeping during my youth, which resembles night. I awoke only with the morning of old age."

For I thought I had risen to the highest **peak** of **awakening** in youth,

İ'lem Eyyühel-aziz!

Geceye benzeyen gençliğim zamanında gözlerim uyumuş idi, ancak ihtiyarlık sabahıyla uyandım, mealinde olan:

وَعَيْنِي قَدْ نَامَتْ بِلَيْلِ شَبِيبَتِي وَلَمْ تَنْتَبِهِ إِلَّا بِصُبْحِ

مَشِيبِ

şiirin şümulüne dâhilim.

Çünkü gençliğimde en yüksek bir **intibah şâhikasına** çıktığımı sanıyordum.

but now I understand that that awakening was not awakening, **it consisted** only of being in the deepest sleep.

Therefore, the illumination of awakening which the 'cultured' talk of pretentiously and with pride must be the sort I experienced in my youth.

The example of such people is that of the sleeper who as though awake in his dream, tells the dream to others.

Whereas, his waking up in his dream indicates that he has passed from an insubstantial veil of sleep to a thick and profound one.

Such a sleeper is as though dead. How can he arouse people who are half asleep?

Oh you who consider yourselves to be in full possession of your senses while being asleep! Do not incline towards the 'cultured', nor be tolerant towards them in matters of religion, nor try to resemble them.

For the gulf between us is of great depth. You will not be able to fill it up and establish a line of communication. You will either join them, or fall into misguidance, and drown.

#98

A Strange Aspect Of Man

Third Sign: Oh man! A most strange aspect which the always Creator has included in your make-up is this:

although sometimes you cannot settle in the world, and like a man whose throat is constricted in prison you gasp and long for somewhere broader than the world,

at other times you enter into some miniscule matter, a memory, a moment, and settle there.

Your heart and thought, which cannot be situated in the vast world, are situated in those miniscule matters. You wander around with your most powerful emotions in that fragment of time, in that tiny memory.

And He has given you such immaterial tools and subtle faculties that if some of them consumed the world, they would not be satisfied. Some of them cannot situate a minute particle within themselves.

Although the head can raise a load of stones, like the eye cannot raise a single hair, a faculty such as those cannot sustain the weight of a hair;

that is, they cannot bear even a slight condition arising from heedlessness and misguidance. Sometimes even they are extinguished and die.

Since it is thus, be on the alert, tread carefully, be wary of sinking! Do not drown in a mouthful, a word, a seed, a flash, a sign, a kiss!

Do not plunge all your subtle faculties, which can swallow the world, into them! For there are very small things which in some respect swallow very large things.

Şimdi anlıyorum ki, o intibah intibah değilmiş. Ancak uykunun en derin kuyusunda bulunmaktan ibaret imiş.

Binaenaleyh medenilerin iftihar ile dem vurdukları tenevvür-ü intibahları, benim gençlik zamanımdaki intibah kabilesinden olsa gerektir.

Onların misali, rü'yasında güya uyanıp, rü'yasını halka hikâye eden naim meselidir.

Halbuki rü'yasında onun o intibahı, uykunun hafif perdesinden derin ve kalın bir perdeye intikal ettiğine işaretir.

Böyle bir naim ölü gibidir. Yarıbuçuk uykuda bulunan insanları nasıl ikaz edebilir?

Ey uykuda iken kendilerini ayık zannedenler! Umûr-u diniyede müsamaha veya teşebbühle medenilere yanaşmayın.

Çünkü aramızdaki dere pek derindir. Doldurup hatt-ı muvasalayı temin edemezsiniz. Ya siz de onlara iltihak edersiniz veya dalalete düşer boğulursunuz.

Üçüncü Remiz

Ey insan! Fâtır-ı Hakîm'in senin mahiyetine koyduğu en garib bir halet şudur ki:

Bazan dünyaya yerleşemiyorsun. Zindanda boğazı sıkılmış adam gibi "of, of" deyip dünyadan daha geniş bir yer istediğin halde,

bir zerrecik bir iş, bir hatıra, bir dakika içine girip yerleşiyorsun.

Koca dünyaya yerleşemeyen kalb ve fikrin, o zerrecikte yerleşir. En şiddetli hissiyatınla o dakikacık, o hatıracıkta dolaşıyorsun.

Hem senin mahiyetine öyle manevî cihazat ve latifeler vermiş ki; bazıları dünyayı yutsa tok olmaz. Bazıları bir zerreyi kendinde yerleştiremiyor.

Baş, bir batman taşı kaldırdığı halde; göz, bir saçı kaldıramadığı gibi; o latife, bir saç kadar bir sıklete,

yani gaflet ve dalaletten gelen küçük bir halete dayanamıyor. Hattâ bazan söner ve ölür.

Madem öyledir; hazer et, dikkatle bas, batmaktan kork. Bir lokma, bir kelime, bir dane, bir lem'a, bir işarette, bir öpmekte batma!

Dünyayı yutan bütün letaiflerini onda batırma. Çünkü çok küçük şeyler var, çok büyükleri bir cihette utar.

Just as the sky together with all its stars may enter into a small piece of glass and **drown** in it,

and **most** of **the pages of your deeds** and **leaves** of your life enter your **faculty of memory**, which is as tiny as a mustard seed,

so too there are many small particular things that in one respect **swallow** and **contain** large things such as those.

#99

On Taqwa (This Letter Is Most Important)

In His Name, be He glorified.

My Dear and Loyal Brothers! I have been thinking recently of the **principles** of taqwa and **good deeds**, which, *after belief, are taken most often as fundamentals in the view of the Qur'an.*

Taqwa is to **avoid sins** and **what is forbidden**,

and a good deed is to act within **the sphere of what is commanded** and in the way of gaining God's pleasure.

While **repelling evil** and **attracting benefit** always **take precedence**,

in these times of **destruction**, extravagance, and **enticing sensuality**, **the repelling of evil-doing** and **giving up of grave sins**, which constitute taqwa, have become essential and **have gained priority**.

Since destruction and **negative currents** have reached horrific proportions at this time, taqwa forms the strongest foundation in the face of them.

One who performs **the obligatory religious duties** and does not commit **grave sins** will be saved.

Good deeds performed *with sincerity* among grave sins such as those are **successful** to only a very small degree. Also, under these difficult **conditions**, an insignificant good deed becomes like much.

#100

Furthermore, within taqwa is **a sort of** good deed. For it is **compulsory** to give up what is **unlawful**. Performing a compulsory act gains a **reward** equal to many acts that are Sunna.

In times such as these, through a small act and giving up hundreds of sins, **avoiding** a single unlawful act *in the face of the attacks of thousands of sins* is equal to performing hundreds of compulsory acts.

With the **intention** and **aim of** avoiding sins in the name of taqwa, this important point constitutes a significant **good deed proceeding from 'negative' worship**.

Nasıl küçük bir cam parçasında; gök, yıldızlarıyla beraber içine girip **garkoluyor**.

Hardal gibi küçük **kuvve-i hâfızanda**, senin **sahife-i a'malinin ekseri** ve **sahaif-i ömrünün ağılebi** içine girdiği gibi;

çok cüz'î küçük şeyler var, öyle büyük eşyayı bir cihette **utar, istiab eder**.

(Bu Mektub Gayet Ehemmiyetlidir)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim! Bugünlerde *Kur'an-ı Hakîm'in nazarında imandan sonra en ziyade esas tutulan* takva ve **amel-i sâlih esaslarını** düşündüm.

Takva, **menhiyattan** ve **günahlardan içtinab etmek**;

ve amel-i sâlih, **emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır**.

Her zaman **def-i şer**, **celb-i nef'a racih olmakla** beraber;

bu **tahribat** ve sefahet ve **cazibedar hevesat** zamanında bu **takva olan def-i mefasid** ve **terk-i kebair** üssü'l-esas olup, büyük bir **rüchaniyet kesbetmiş**.

Bu zamanda tahribat ve **menfî cereyan** dehşetlendiği için, takva bu tahribata karşı en büyük esastır.

Farzlarını yapan, **kebireleri işlemeyen**, kurtulur.

Böyle kebair-i azîme içinde amel-i sâlih **ihlasla muvaffakiyeti** pek azdır. Hem az bir amel-i sâlih, bu ağır **şerait** içinde çok hükmündedir.

Hem takva içinde **bir nevi** amel-i sâlih var. Çünkü bir **haramın terki vâcibdir**. Bir vâcibi işlemek, çok sünnetlere mukabil **sevabı** var.

Takva, böyle zamanlarda, **binler günahın tehacümünde** bir tek **içtinab**, az bir amelle, yüzer günahın terkiyle, yüzer vâcib işlenmiş olur.

Bu ehemmiyetli nokta **niyet** ile, takva nâmıyla, günahattan kaçınmak **kasdiyla**, **menfî ibadetten gelen** ehemmiyetli **a'mal-i sâlihadır**.

The most **important** duty of **Students** of the Risale-i Nur at this time must be to take taqwa as the basis of their conduct.

Since in the present-day form of **social life** every minute a person is confronted with hundreds of sins,

for sure, through taqwa and **the intention of avoiding** them, it is as though hundreds of good works have been performed.

It is well-known that twenty men cannot construct in twenty days a palace *which one man destroys in one day*.

And while it is necessary for twenty men to work in the face of one man's destruction,

in the face of thousands of destructive agents at the present time, the very great **resistance** and **effectiveness** of a **repairer** like the Risale-i Nur is truly **extraordinary**.

If these two reciprocal forces were at the same level, the **success** and **triumph** in the repairs it would achieve would be **miraculous**.

Risale-i Nur **şakirdlerinin** bu zamanda en **mühim** vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvayı esas tutup davranmak gerektir.

Madem her dakikada, şimdiki tarz-ı **hayat-ı içtimaiyede** yüz günah insana karşı geliyor;

elbette takva ile ve **niyet-i içtinab** ile yüz amel-i sâlih işlenmiş hükmündedir.

Malûmdur ki; *bir adamın bir günde harab ettiği* bir sarayı, yirmi adam yirmi günde yapamaz

ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken;

şimdi binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir **tamircinin** bu derece **mukavemeti** ve **tesirâtı** pek **hârikadır**.

Eğer bu iki mütekabil kuvvetler bir seviyede olsaydı, onun tamirinde **mu'cizevari** **muvaffakiyet** ve **fütuhat** görülecekti.

www.risaleglobal.com

In short: **Respect** and **compassion**, the most important principles in administering social life, have been badly shaken.

In some places, the results have been most **grievous** and **dreadful** -concerning aged parents.

Thanks be to God that wherever the Risale-i Nur **confronts** this **fearsome** destruction, it offers resistance and repairs the damage.

Just as **Gog and Magog** caused **corruption** and disorder in the world through destroying 'the barrier of Zu'l-Qarnayn',

so too with **the barrier of the Qur'an** formed by the Shari'a of Muhammad **being shaken**, a dark anarchy and tyrannous **irreligion in morality and life more fearsome than God and Magog** have begun corrupting and **subverting**.

Like at the time of the Companions of the Prophet when a small acts were the means of great rewards, **God willing**, the moral and spiritual **struggles** of the Students of the Risale-i Nur in a situation such as this will be the means of good works and great reward.

The Second Topic Of The Second Point

When **the representative of the people of misguidance** could find no support or basis *on which to build his misguidance* and was thus **defeated in argument**, he said the following,

"I consider **happiness** in this world and life's pleasures, and **the progress of civilization** and **perfection of arts** as all lying in refusal to think of the hereafter and to know God, in **love of this world**,

in absolute freedom and license and in relying exclusively on myself. And in so doing I have drawn most men onto this path, **through the assistance of Satan**, and continue to do so."

The Answer: We say, in the name of the Qur'an: Oh wretched mankind! Come to your senses! Do not listen to the representative of the people of misguidance.

If you do listen to him, **your loss** will be so great that your intelligence, spirit and heart **will shudder** even to **imagine** it. There are two paths in front of you.

The First: The path of **wretchedness** laid out in front of you by the representative of the people of misguidance.

The Second: The path of **happiness** defined for you by the All-Wise Qur'an.

You will have noted and understood **numerous comparisons** between these two paths in the Words, **particularly** the Short Words.

Ezcümle: Hayat-ı içtimaiyeyi idare eden en mühim esas olan **hürmet** ve **merhamet** gayet sarsılmış.

Bazı yerlerde gayet **elîm** ve bîçare ihtiyarlar ve peder ve vâlideler hakkında **dehşetli** neticeler veriyor.

Cenab-ı Hakk'a şükür ki; Risale-i Nur bu **müdhîş** tahribata karşı, girdiği yerlerde **mukavemet ediyor**, tamir ediyor.

Sedd-i Zülkarneyn'in tahribiyle, **Ye'cüc ve Me'cüclerin** dünyayı **fesada** vermesi gibi;

şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan **sedd-i Kur'anînin tezeli**yle **Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müdhîş** olarak **ahlakta ve hayatta** zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir **dinsizlik** fesada ve **ifsada** başlıyor.

Risale-i Nur şakirdlerinin böyle bir hâdisede manevî **mücadeleleri**, **inşâallah zaman-ı Sahabedeki gibi** az amelle, pek çok büyük sevab ve a'mal-i sâlihaya medar olur.

İkinci Noktanın İkinci Mebhası

Ehl-i dalaletin vekili, tutunacak ve **dalaletini ona bina edecek** hiçbir şey bulamadığı ve **mülzem** kaldığı zaman şöyle diyor ki:

"Ben, **saadet-i dünyayı** ve lezzet-i hayatı ve **terakkiyat-ı medeniyeti** ve **kemal-i san'atı**; kendimce, âhireti düşünmemekte ve Allah'ı tanımamakta ve **hubb-u dünyada**

ve hürriyette ve kendine güvenmekte gördüğüm için, insanın ekserisini bu yola **şeytanın himmetiyle** sevkettim ve ediyorum."

Elcevab: Biz dahi Kur'an namına diyoruz ki: Ey bîçare insan! Aklını başına al! Ehl-i dalaletin vekilini dinleme!

Eğer onu dinlersen **hasaretin** o kadar büyük olur ki, **tasavvurundan** ruh, akıl ve kalb **ürperir**. Senin önünde iki yol var:

Birisi: Ehl-i dalaletin vekilinin gösterdiği **şekavetli** yoldur.

Diğeri: Kur'an-ı Hakîm'in tarif ettiği **saadetli** yoldur.

İşte o iki yolun **pek çok muvazenelerini**, çok Sözlerde, **hususan** Küçük Sözlerde gördün ve anladın.

So, note and understand now one of those thousands of comparisons that is suitable to this discussion.

The path of **assigning partners to God**, **misguidance**, **dissipation** and **vice** causes man to **fall** to the lowest degree.

Afflicted with infinite **pains**, he is forced to bear an infinitely heavy load on his **weak** and powerless shoulders.

For if man does not recognize God and place his trust in Him,

he becomes extremely weak and impotent, **needy** and **impoverished**, a suffering, grieving and **ephemeral** animal, *exposed to endless misfortunes*.

Suffering continuously the pain of separation from all the objects of love and attachment, he will **ultimately** abandon all of his loved ones and go alone to the **darkness** of the grave.

Throughout his life, he **struggles vainly**, with an extremely limited **will**, slight power, a short life-span and **dull** mind, against **infinite pains and hopes**.

To no avail, he strives to **attain** innumerable desires and goals.

Even though he is unable to bear the burden of his own being, he takes the load of the vast world onto his wretched shoulders and mind.

#103

He suffers the torment of Hell before even arriving there.

Indeed, in order to avoid feeling this **grievous pain**, this awesome **spiritual torment**,

the people of misguidance have recourse to a drunkenness that is like a form of **stupor** and thus are **temporarily** able to avoid feeling their pain.

But when they do feel it, they suddenly feel the proximity of the grave.

For whoever is not a true **bondsman** of **God Almighty** will imagine that he owns himself.

But with his partial and limited **will** and his petty **power** and strength, he is unable to administer and control his being in this **tempestuous** world.

He sees thousands of different sorts of enemy **attacking** his life, from **harmful** microbes to earthquakes.

In an awesome state of **painful** fear he looks towards the door of the grave, that at all times appears **dreadful** to him.

Şimdi makam münasebetiyle binde bir muvazenelerini yine gör, anla. Şöyle ki:

Şirk ve **dalalet**in ve **fısk** ve **sefahet**in yolu, insanı nihayet derecede **sukut** ettiriyor.

Hadsiz **elem**ler içinde nihayetsiz ağır bir yükü **zaif** ve âciz beline yükletir.

Çünkü insan, Cenab-ı Hakk'ı tanımazsa ve Ona tevekkül etmezse,

o vakit insan, gayet derecede âciz ve zaif, nihayet derecede **muhtaç**, **fakir**, *hadsiz musibetlere maruz*, elemli, kederli bir **fâni** hayvan hükmünde olup,

bütün sevdiği ve alâka peyda ettiği bütün eşyadan mütemadiyen **firak** elemi **çeke çeke**, **nihayette**, bâki kalan bütün ahbabını bir firak-ı elîm içinde bırakıp, kabrin **zulûmat**ına yalnız olarak gider.

Hem **müddet-i hayatında** gayet cüz'î bir **ihtiyar** ve küçük bir iktidar ve kısacık bir hayat ve az bir ömür ve **sönük** bir fikir ile **nihayetsiz elem**ler ile ve **emeller** ile **faydasız çarpışır**

ve hadsiz arzuların ve **makas**dın **tahsil**ine, semeresiz **boşu boşuna** çalışır.

Hem kendi vücudunu yüklenemediği halde, koca dünya yükünü biçare beline ve kafasına yüklenir.

Daha cehenneme gitmeden cehennem azabını çeker.

Evet şu **elîm elemi** ve dehşetli **manevî azabı** hissetmemek için,

ehl-i dalalet **ibtal-i his** nev'inden gaflet sarhoşluğuyla **muva**kkaten hissetmez.

Fakat hissedeceği zaman yani kabre yakın olduğu vakit birden hisseder.

Çünkü **Cenab-ı Hakk'a** hakikî **abd** olmazsa, kendi kendine mâlik zannedecek.

Halbuki o cüz'î **ihtiyar**, o küçük **iktidar** ile şu **fırtınalı** dünyada vücudunu idare edemiyor.

Hayatına **muzır** mikroptan tut, tâ zelzeleye kadar binler taife düşmanları, hayatına karşı **tehacüm** vaziyetinde görür.

Elîm bir korku dehşeti içinde her vakit kendine **müdhîş** görünen kabir kapısına bakıyor.

While in this state, man will also be **troubled** by the state of the world and of mankind, for *as a human* being he is attached to both.

But, he does not imagine them to be in the control of One **All-Wise, All-Knowing, All-Powerful, Merciful** and **Generous**, and has attributed them instead **to chance and to nature**.

And so, together with his own pains, he suffers also the pains of the world and of mankind. Earthquakes, **plagues**, storms, **famine and scarcity, separation and decease**; all of this **torments** him *in the most painful and somber fashion*.

But such a man is not worthy of **pity** and sympathy, for he himself is responsible for it.

In the Eighth Word is a **comparison** between two brothers who entered a **well**.

One was not content with a refreshing, sweet, **reputable, pleasant** and **licit** drink at a splendid **feast** with pleasant friends in a beautiful garden

and so drank some ugly and **unclean** wine *in order to obtain illicit and impure pleasure*.

He became **drunk** and then **imagined** himself to be in some **foul** place in the middle of winter surrounded by wild **beasts**, and trembling cried out.

But such a man is not worthy of pity, for he imagined his **honorable** and **blessed** companions to be **monsters**, and thus **insulted** them.

He also imagined the **delicious** foods and clean **dishes** at the feast to be **impure** and **filthy** stones and began smashing them.

And the **respected** books and profound writings there to be meaningless and **banal** designs, and so ripped them up and trod on them.

Such a person is not merely unworthy of sympathy, rather, he deserves a good beating.

In exactly the same way, a person who, through **incorrect choice** and **the lunacy of misguidance**, is intoxicated with **unbelief**,

imagines this hospice of the world, which belongs to the **All-Wise Maker**, to be the plaything of chance and natural forces.

He fancies the passage of creatures into **the World of the Unseen**, *that is in fact renewing the manifestation of the Divine Names*, to be **execution and annihilation**.

He supposes the echoes of those creatures' **glorification of God**, *who are accomplishing their duties with the passing of time*, to be **the lamentations of death and eternal separation**.

Hem bu vaziyette iken *insaniyet itibariyle nev'-i insanî ile ve dünya ile alâkadar olduğu halde,*

dünyayı ve insanı **Hakîm, Alîm, Kadîr, Rahîm, Kerim** bir zâtın tasarrufunda tasavvur etmediği ve onları **tesadüf ve tabiata** havale ettiği için, dünyanın ehvali ve insanın ahvali onu daima **iz'ac** eder.

Kendi elemiyle beraber insanların elemi de çeker. Dünyanın zelzelesi, **taunu**, tufanı, **kaht u galâsı, fena ve zevali**, ona *gayet müz'ic ve karanlıklı birer musibet suretinde* onu **tazib** eder.

Hem şu haldeki insan, **merhamet** ve şefkate lâıyk değildir. Çünkü kendi kendine bu dehşetli vaziyeti veriyor.

Sekizinci Söz'de **kuyu**ya girmiş iki kardeşin **muvazene-i** halinde denildiği gibi;

nasıl bir adam, güzel bir bahçede, güzel bir **ziyafette**, güzel ahbablar içinde, nezahetli, tatlı, **namuslu, hoş, meşru** bir lezzet ve eğlenceye kanaat etmeyip,

gayr-ı meşru ve mülevves bir lezzet için çirkin ve **necis** bir şarabı içse,

sarhoş olup kendini kış ortasında, **pis** bir yerde ve hattâ **canavarlar** içinde **tahayyül** etse, titreyip bağırip çağırsa

nasıl merhamete lâıyk değil. Çünkü **ehl-i namus** ve **mübarek** arkadaşlarını **canavar** tasavvur eder, onlara karşı **hakaret** eder.

Hem ziyafetteki **leziz taamları** ve temiz **kapları mülevves, pis** taşlar tasavvur eder, kırmağa başlar.

Hem mecliste **muhterem** kitabları ve manidar mektupları manasız ve **âdi** nakışlar tasavvur eder, yırtarak ayak altına atar ve hâkeza...

Böyle bir şahıs, nasıl merhamete müstehak değil, belki tokata müstehaktır.

Öyle de: **Sû'-i ihtiyarından** neş'et eden **küfür** sarhoşluğuyla ve **dalalet divaneliğiyle**

Sâni'-i Hakîm'in şu misafirhane-i dünyasını, tesadüf ve tabiat oyuncağı olduğunu **tevehhüm** edip

ve cilve-i esma-i İlahiyeyi tazelandiren masnuatın, zamanın geçmesiyle vazifelerinin bittiğinden âlem-i gayba geçmelerini, adem ile i'dam tasavvur ederek

ve **tesbihat** sadâlarını, **zeval ve firak-ı ebedî vaveylâsı** olduklarını tahayyül ettiğinden

He deems the pages of created beings, *which are inscriptions of the Eternally Besought One*, to be meaningless and **confused**.

He imagines the door of the grave, *which opens onto the world of mercy*, to be the entrance to **the darkness of non-existence**.

And he deems **the appointed hour**, *which is in reality an invitation to join his true friends*, to be the onset of **separation** from all of them.

Such a person both brings upon himself **grievous** and **ghastly** torments, and denies, **denigrates** and **insults** all beings and **God's Names** and His inscriptions.

He is, therefore, not only unworthy of compassion and sympathy but also deserving of severe **punishment**. He is not in any way worthy of pity.

And so, Oh wretched people of misguidance and dissipation!

What **accomplishment** of yours, what art, what **perfection**, what civilization, what **progress**, can confront this awesome silence of the grave, this **crushing despair**?

Where can you find that true consolation that is the most urgent need of the **human spirit**?

What **nature**, what **causality**, what **partner ascribed by you to God**, what **discovery**, what nationality, what **false object of worship**, *in each of which you place so much trust and to which you attribute God's works and His sustaining bounties*,

which of them can deliver you from the darkness of **death** *that you imagine to be eternal annihilation*?

Which of them can enable you to cross the **frontiers** of the grave, the **boundaries** of **the intermediate realm**, the **marches** of *the plain of resurrection*, the Bridge of Sirat? Or can bring about your eternal happiness?

But know that most definitely you will travel on this path for you cannot close the door of the grave.

And a traveler on such a path ought to rely on one whose **control** and command embraces all this **vast sphere** and its extensive boundaries.

Oh wretched people of misguidance and neglect! In accordance with the principles that *'the consequence of an illicit love is suffering a merciless torment'*,

you are suffering a **fully justified** punishment, for you are **unlawfully** employing your innate capacity for love, **knowledge**, thanks and worship *that relate properly to the essence, attributes and Names of God Almighty*, on your own soul and the life of this world.

You have lavished the love that belongs to God Almighty on yourself. Your own soul has become your **beloved** and will cause you endless suffering: you are not giving true peace to that beloved.

ve *mektubat-ı Samedaniye olan* şu mevcudat sahifelerini, manasız, **karmakarışık** tasavvur ettiğinden

ve *âlem-i rahmete yol açan* kabir kapısını **zulümat-ı adem** ağzı tasavvur ettiğinden

ve **eceli**, *hakikî ahbablara visal daveti* olduğu halde, bütün ahbablardan **fırak** nöbeti tasavvur ettiğinden;

hem kendini **dehşetli** bir azab-ı **elimde** bırakıyor, hem mevcudatı, hem **Cenab-ı Hakk'ın esmasını**, hem mektubatını inkâr ve **tezyif** ve **tahkir** ettiğinden,

merhamete ve şefkate lâıyk olmadığı gibi, şiddetli bir **azaba** da müstehaktır. Hiçbir cihette merhamete lâıyk değildir.

İşte ey bedbaht ehl-i dalalet ve sefahet!

Şu dehşetli sukuta karşı ve **ezici me'yusiyete** mukabil; hangi **tekemmülünüz**, hangi fünununuz, hangi **kemaliniz**, hangi medeniyetiniz, hangi **terakkiyatınız** karşı gelebilir?

Ruh-u beşerin eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olduğu hakikî teselliği nerede bulabilirsiniz?

Hem *güvendiğiniz ve bel bağladığınız ve âsâr-ı İlahiyeyi ve ihsanat-ı Rabbaniyeyi onlara isnad ettiğiniz* hangi **tabiatınız**, hangi **esbabınız**, hangi **şerikiniz**, hangi **keşfiyatınız**, hangi milletiniz, hangi **bâtıl mabudunuz**,

sizi **sizce i'dam-ı ebedî olan** **mevtin** zulümatından kurtarıp,

kabir **hududundan**, **berzah hududundan**, **mağşer hududundan**, sırat köprüsünden hâkimane geçirebilir, saadet-i ebediyeye mazhar edebilir?

Halbuki kabir kapısını kapamadığınız için, siz kat'î olarak bu yolun yolcususunuz.

Böyle bir yolcu, öyle birisine dayanır ki, bütün bu **daire-i azîme** ve bu geniş hududlar, onun taht-ı emrinde ve **tasarrufundadır**.

Hem dahi, ey bedbaht ehl-i dalalet ve gaflet! *"Gayr-ı meşru bir muhabbetin neticesi, merhametsiz azab çekmektir."* kaidesi sırımca,

siz, fıtratınızdaki **Cenab-ı Hakk'ın zât ve sıfât ve esmasına sarfedilecek** muhabbet ve **marifet** istidadını ve şükür ve ibadat cihazatını, nefsinize ve dünyaya **gayr-ı meşru bir surette** sarfettiğinizden, **bil-istihkak** cezasını çekiyorsunuz.

Çünkü Cenab-ı Hakk'a ait muhabbeti, nefsinize verdiniz. **Mahbubunuz** olan nefsinizin hadsiz belasını çekiyorsunuz. Çünkü hakikî bir rahatı o mahbubunuza vermiyorsunuz.

You are suffering constantly because you do not hand it over to **the Possessor of Absolute Power** *Who is the only true beloved* and you do not **trust** wholly in Him.

You suffer further **misfortunes** because you give to the world the love *that belongs to God Almighty's Names and attributes* and **divide up the works of His art** among **causes** in the world.

One group of those innumerable beloveds of yours will turn their backs on you and leave you without even saying good-bye.

Another group will not even recognize you, or if they do, they will not love you. Or if they love you, their love will be of no use.

You will constantly suffer from innumerable **separations** and farewells without hope of return.

#105

This, then, is the essence and **true nature** of what the people of misguidance call **life's happiness, human perfection, the advantages of civilization** and the pleasure of freedom.

And dissipation and intoxication are but a veil; they **temporarily** block all feeling. So, say, "I spit on the intelligence of those who follow such a path".

But as for **the luminous highway** of the Qur'an, it **cures** with **the truths of faith** all the wounds of the people of misguidance.

It disperses all the gloom and darkness of that first path. It closes the door on all misguidance and **perdition**.

It cures man's **weakness**, powerlessness, **poverty** and need with trust in One All-Powerful and Compassionate.

For, **handing over** the burden of his life and being to His power and mercy instead of loading it on himself, man finds ease and comfort as if he were riding on his own life and **soul**.

The Qur'an states that he is not a 'rational animal', but rather a true man and a **well-accepted** guest of the **All-Merciful One**.

It gently cures man of the **wounds inflicted on him by the transience of the world, the ephemeral nature of things and the love of them**, and delivers him from **the darkness of delusion** and fancy. It does this by showing the world to be a guest-house of the All-Merciful One, and the beings in it to be **mirrors to the Divine Names** and **ever-fresh inscriptions of the Eternally Besought One**.

It shows death and the appointed hour to be the bridge to **the intermediate realm** and the **prelude** to **joining** and **meeting** beloved ones already in the world of eternity.

It **thus** cures the wounds inflicted by the notion of death as **eternal separation**, as held by the people of misguidance. It demonstrates that separation is in fact **the truest form of meeting**.

Hem onu, *hakikî mahbub olan Kadîr-i Mutlak'a tevekkül* ile teslim etmiyorsunuz, daima elem çekiyorsunuz.

Hem *Cenab-ı Hakk'ın esma ve sıfâtına ait muhabbeti, dünyaya verdiniz ve âsâr-ı san'atını, âlemin esbabına taksim* ettiniz; **belasını** çekiyorsunuz.

Çünkü o hadsiz mahbublarınızın bir kısmı size *Allaha ismarladık* demeyip, size arkasını çevirip, bırakıp gidiyor.

Bir kısmı sizi hiç tanımıyor, tanısa da sizi sevmiyor. Sevse de size bir fayda vermiyor.

Daima hadsiz **firaklardan** ve ümitsiz dönmek üzere zevallerden azab çekiyorsunuz.

İşte ehl-i dalaletin **saadet-i hayatiye** ve **tekemmülât-ı insaniye** ve **mehasin-i medeniyet** ve lezzet-i hürriyet dedikleri şeylerin içyüzleri ve **mahiyetleri** budur.

Sefahet ve sarhoşluk bir perdedir, **muvaakkaten** hissettirmez. "Tuh onların aklına!" de...

Amma Kur'an'ın **cadde-i nuraniyesi** ise: Bütün ehl-i dalaletin çektiği yaraları, **hakaik-i imaniye** ile **tedavi eder**.

Bütün evvelki yoldaki zulümatı dağıtır. Bütün dalalet ve **helâket** kapılarını kapatır.

Şöyle ki: İnsanın **zaaf** ve aczini ve **fakr** u ihtiyacını, bir Kadîr-i Rahîm'e tevekkül ile tedavi eder.

Hayat ve vücudun yükünü, Onun kudretine, rahmetine **teslim edip**; kendine yüklemeyip belki kendisi o hayatına ve **nefsine** biner hükmünde bir rahat makam bulur.

Kendisinin "nâtık bir hayvan" değil, belki hakikî bir insan ve **makbul** bir misafir-i **Rahman** olduğunu bildirir.

Dünyayı, bir misafirhane-i Rahman olduğunu göstermekle ve dünyadaki mevcudat ise, **esma-i İlahiyenin âyineleri** olduklarını ve masnuatı ise, **her vakit tazelenen mektubat-ı Samedaniye** olduklarını bildirmekle, insanın **fena-i dünyadan ve zeval-i eşyadan ve hubb-u fâniyattan gelen yaralarını** güzelce tedavi eder ve **evhamın zulümatından** kurtarır.

Hem mevt ve eceli, **âlem-i berzaha** giden ve âlem-i bekada olan ahablara **visal** ve **mülâkat mukaddemesi** olarak gösterir.

Ehl-i dalaletin nazarında bütün ahabından bir **firak-ı ebedî** telakki ettiği ölüm yaralarını **böylece** tedavi eder. Ve o firak, **ayn-ı lika** olduğunu isbat eder.

Further, by establishing that the grave is a door opening onto **the world of mercy**, an abode of happiness, a **garden of paradise**, the **luminous realm** of the All-Merciful One,

it **dispels** man's most terrifying fear and shows that the apparently painful, **troublesome** and **unpleasant** journey to the intermediate realm is in fact the most pleasurable, enjoyable and **joyous** of journeys.

With the grave, it shows that the grave is not a **dragon's** mouth but is, rather, a door opening onto **the garden of mercy**.

The Qur'an also says to the believer, "Since you have only **partial** and restricted **choice**, hand over your affairs to your Owner's **universal will**.

Since your power is slight, **rely on** that of the Possessor of Absolute Power. Since your life is brief, think of **eternal life**.

Do not fret! There is an unending life. If your mind is **dull**, let the sun of Qur'an shine on you. Look with the light of belief,

and instead of the **firefly** of your own mind, each verse of the Qur'an will illumine you like a star.

"Since you have innumerable **hopes** and **pains**, know that infinite reward and limitless mercy await you.

Since you have innumerable desires and **aims**, do not think of them and become **disturbed**.

This world cannot contain them; the proper place for them is another **realm**, and the one who will grant them is one other than Yourself"

#106

The Qur'an also says, "Oh man! You do not own yourself. Rather, you are totally owned by One **Whose power is infinite**, an All-Compassionate One of Glory **Whose mercy is infinite**.

Therefore, do not trouble yourself by shouldering the burden of your life, for it is He **Who grants you life and administers it**."

Also, the world is not without an owner. So do not be anxious thinking of the state of it and load that burden onto your mind,

for the world's Owner is **All-Wise** and **All-Knowing**. You are a guest so do not be officious and meddlesome.

"Furthermore, creatures such as men and animals have not been left to their own devices, rather, they are all **officials** with specific duties.

They are watched over by an All-Wise and Compassionate One. Do not distress your spirit thinking of their **pains** and afflictions.

Hem kabrin **âlem-i rahmete** ve dâr-ı saadete ve **bağistan-ı cinana** ve **nuristan-ı** Rahman'a açılan bir kapı olduğunu isbat etmekle,

beşerin en müdhiş korkusunu **izale edip**, en elîm ve **kasavetli** ve **sıkıntılı** olan berzah seyahatini, en leziz ve ünsiyetli ve **ferahlı** bir seyahat olduğunu gösterir.

Kabir ile **ejderha** ağzını kapatır, güzel bir bahçeye kapı açar.

Yani kabir ejderha ağzı olmadığını, belki **bağistan-ı rahmete** açılan bir kapı olduğunu gösterir.

Hem mü'mine der: "**İhtiyarın cüz'î** ise; kendi mâlikinin **irade-i külliyesine** işini bırak.

İktidarın küçük ise, Kadîr-i Mutlak'ın kudretine **itimad et**. Hayatın az ise, **hayat-ı bâkiyeyi** düşün.

Ömrün kısa ise; ebedî bir ömrün var, merak etme. Fikrin **sönük** ise; Kur'anın güneşi altına gir, imanın nuruyla bak ki:

Yıldız böceği olan fikrin yerine herbir âyet-i Kur'an, birer yıldız misillü sana ışık verir.

Hem hadsiz **emellerin**, **elemelerin** varsa, nihayetsiz bir sevab ve hadsiz bir rahmet seni bekliyor.

Hem hadsiz arzuların, **makasın** varsa, onları düşünüp **muztarib** olma.

Onlar bu dünyaya sığmaz. Onların yerleri başka **diyardır** ve onları veren de başkadır."

Hem der: "Ey insan! Sen kendine mâlik değilsin. Sen, **kudreti nihayetsiz** bir Kadîr, **rahmeti hadsiz** bir Rahîm-i Zât-ı Zülcelal'in memluküsün.

Öyle ise sen, kendi hayatını kendine yükleyip zahmet çekme; Çünkü **hayatı veren** O'dur, **idare eden** de O'dur.

Hem dünya sahipsiz değil ki, sen kendi kafana dünya yükünü yüklettirerek ehvalini düşünüp merak etme;

Çünkü onun sahibi **Hakîm**'dir, **Alîm**'dir. Sen de misafirsin; fuzulî olarak karışma, karıştırma.

Hem insanlar, hayvanlar gibi mevcudat, başı boş değiller; belki vazifedar **memurdurlar**.

Bir Hakîm-i Rahîm'in nazarındadırlar. Onların **âlâm** ve meşakkatlerini düşünüp, ruhuna elem çekirme.

Do not try to be more sympathetic and kind-hearted than their **All-Compassionate Creator**. "

Also, the **reins** of all those things *that are hostile to you*, from microbes to **plagues**, storms, **famine** and earthquakes, are in the hands of that All- Compassionate All-Wise One.

Being **All-Wise**, He does nothing in vain. Being **All-Compassionate**, His mercy is superabundant. There is a form of grace and **favor** contained in everything He does."

The Qur'an also says, "This world is indeed **ephemeral**, nevertheless, it produces the **necessities** for an everlasting world.

It is **transient** and fleeting, but it yields eternal fruits, and displays the **manifestations** of **an Eternal Being's** eternal Names.

Its pleasures are **indeed** few and its pains many, but the **favors** of the All-Merciful and Compassionate One are **everlasting** and true pleasures.

And as for the pains of this world, they, too, yield a sort of pleasure by reason of the **reward** to be had for enduring them.

"Since **the sphere of the licit** is **sufficient** for all the pleasures, **delights** and joys of the spirit, heart and soul, do not approach the sphere of the **illicit**.

For one pleasure within that sphere sometimes leads to a thousand pains. It will also cause the loss of **the All-Merciful One's favors**, *which are true and lasting pleasures*.

"Furthermore, *as described above*, illicit pleasure on the path of misguidance causes man to **fall to the lowest of the low**.

Then no civilization, no philosophy can provide a remedy for him, and no **human progress** and **scientific advances** can deliver him from that deep, dark pit.

Whereas, the All-Wise Qur'an elevates man, through belief and good deeds, from the lowest of the low to **the highest of the high**, and demonstrates that it does this with **clear proofs**.

And it fills in that deep pit with **rungs** of inner **development** and **spiritual progress**.

"Moreover, it **facilitates** man's long, stormy and **troublesome** journey towards eternity. It shows him the **means** for traversing a distance of a thousand years, or rather of fifty thousand years, in a single day.

"Also, through making known the All-Glorious One, *Who is the Monarch of Pre-Eternity and Post- Eternity*, it confers on man the position of a **bondsman**, guest and official **entrusted with specific duties**.

Ve onların **Hâlık-ı Rahîm**'inin rahmetinden daha ileri şefkatini sürme.

Hem *sana düşmanlık vaziyetini alan* mikroptan tâ **taun** ve tufan ve **kaht** ve zelzeleye kadar bütün eşyanın **dizginleri**, o Rahîm-i Hakîm'in elindedirler.

O **Hakîm**'dir, abes iş yapmaz. **Rahîm**'dir, rahîmiyeti çoktur. Yaptığı her işinde bir nevi **lütuf** var."

Hem der: "Şu âlem çendan **fânî**dir, fakat ebedî bir âlemin **levazimatını** yetiştiriyor.

Çendan **zâil**dir, geçicidir; fakat bâki meyveler veriyor, **bâki bir zâtın** bâki esmasının **cilvelerini** gösteriyor.

Ve **çendan** lezzetleri az, elemeleri çoktur; fakat Rahman-ı Rahîm'in **iltifatatı**, **zevalsiz** hakikî lezzetlerdir.

Elemeler ise **sevab** cihetiyle manevî lezzet yetiştiriyor.

Madem **meşru daire**; ruh ve kalb ve nefsin bütün lezzetlerine, **safalarına**, keyiflerine **kâfidir**. **Gayr-ı meşru** daireye girme.

Çünkü o dairedeki bir lezzetin bazen bin elemi var. Hem *hakikî ve daimî lezzet olan iltifatat-ı Rahmaniye*yi kaybetmeğe sebebidir."

Hem dalaletin yolunda **sâbıkan beyan edildiği gibi esfel-i safilîne** insanı öyle bir **sukut** ettiriyor ki;

hiçbir medeniyet, hiçbir felsefe ona çare bulamadıkları ve o derin zulümat kuyusundan hiçbir **terakkiyat-ı beşeriye**, hiçbir **kemalât-ı fenniye** insanı çıkaramadığı halde,

Kur'an-ı Hakîm iman ve amel-i sâlih ile o esfel-i safilîne sukuttan insanı **a'lâ-yı illiyyîne** çıkarır ve **delail-i kat'iyye** ile çıkarmasını isbat ediyor

ve o derin kuyuyu **terakkiyat-ı maneviye**nin **basamaklarıyla** ve **tekemmülât-ı ruhiye**nin cihazatıyla dolduruyor.

Hem beşerin uzun ve fırtınalı ve **dağdağalı** olan ebed tarafındaki yolculuğunu gayet derecede **teshil eder** ve kolaylaştırır. Bin, belki ellibin senelik mesafeyi bir günde kestirecek **vesaiti** gösterir.

Hem *Sultan-ı Ezel ve Ebed olan Zât-ı Zülcelal*'i tanıttırmakla, insanı ona bir memur **abd** ve bir **vazifedar** misafir vaziyetini verir.

And it ensures that he travels *with the greatest ease* both in the guest-house of this world and in the stages and **stopping-places** of the intermediate realm and the hereafter.

"A loyal official will travel in his monarch's kingdom and pass through the frontiers of each **province with ease**, journeying by the fastest means, such as by airplane, ship or **train**.

#107

So, too, one *who forms a relation* with **the Pre-Eternal Monarch** through belief and obeys Him through good works

will pass with the speed of **lightening** or of Buraq* through the stages of this guest-house of the world, **the spheres of the intermediate realm and the world of resurrection** and the extensive frontiers of all the realms that are beyond the grave,

**Trans. Note. The Prophet (PBUH)'s mount during his Ascension.*

until he attains eternal happiness." The Qur'an proves this truth decisively and points it out to those who are purified and to **the saints**.

The truth of the Qur'an also says, "Oh believer! Do not give your infinite capacity for love to your ugly, **defective, evil**, and for you, harmful **instinctual soul**.

Do not take it as your **object of love** and its **whims** as your **object of worship**. Take rather the One who has bestowed on you that infinite **capacity for love**.

He will also make you infinitely happy in the future, and, **through His bounties**, all those to whom you are attached and whose happiness makes you **happy**.

"Take for your object of love and worship One Who possesses infinite perfection and a beauty *that is infinitely sacred, exalted, transcendent, faultless, flawless and unfading.*

The **beauty of His mercy** and **the mercy of His beauty** are demonstrated by all the beauties and bounties of Paradise. All of His Names are infinitely beautiful and in each of them are abundant **lights of fairness and beauty**.

His beauty and perfection are indicated to and pointed to by all the **fairness, beauty, virtue** and perfection of all lovable and loved objects in the cosmos."

The Qur'an also says, "Oh man! Do not squander your infinite **capacity to love, which properly belongs to His Names and attributes**, on other transient creatures.

For the **works** and **creatures** of God are ephemeral, but **the Beautiful Names, whose impress and manifestation may be seen on them**, are eternal and permanent.

Hem dünya misafirhanesinde, hem berzahî ve uhrevî **menzillerde kemal-i rahatla** seyahatini **temin eder**.

Nasıl ki bir padişahın müstakim bir memuru, onun daire-i memleketinde, hem her **vilayet**in hududlarından **suhuletle** ve tayyare, gemi, **şimendifer** gibi sür'atli vasıta-i seyahatle gezer, geçer.

Öyle de: **Sultan-ı Ezeli'**ye iman ile *intisab eden* ve amel-i sâlih ile itaat eden bir insan,

şu misafirhane-i dünya menzillerinden ve **âlem-i berzah ve âlem-i mahşer dairelerinden** ve hâkeza kabirden sonraki bütün âlemlerin geniş hududlarından **berk** ve burak sür'atinde geçer.

Tâ saadet-i ebediyeyi bulur. Ve şu hakikatı kat'î isbat eder ve asfiya ve **evliyaya** gösterir.

Hem de Kur'anın hakikatı der ki: "Ey mü'min! Sendeki nihayetsiz muhabbet kabiliyetini, çirkin ve **noksan** ve **şerûr** ve sana muzır olan **nefs-i emmarene** verme.

Onu **mahbub** ve onun **hevasını** kendine **mabud** ittihaz etme. Belki sendeki o nihayetsiz **muhabbet kabiliyetini**, nihayetsiz bir muhabbete lâyıq,

hem nihayetsiz sana ihsan edebilen, hem istikbalde seni nihayetsiz mes'ud eden, hem bütün alâkadar olduğun ve onların saadetleriyle **mes'ud** olduğun bütün zâtları, **ihsanatıyla** mes'ud eden,

hem nihayetsiz kemalâtı bulunan ve **nihayetsiz derecede kudsî, ulvî, münezzeh, kusursuz, noksansız, zevalsiz** cemal sahibi olan

ve bütün esması, nihayet derecede güzel olan ve her isminde pek çok **envâr-ı hüsün ve cemal** bulunan ve cennet bütün güzellikleriyle ve nimetleriyle, onun **cemal-i rahmetini** ve **rahmet-i cemalini** gösteren

ve sevimli ve sevilen bütün kâinattaki bütün **hüsün** ve cemal ve **mehasin** ve kemalât, onun cemaline ve kemaline işaret eden ve delalet eden ve emare olan bir zâtı, **mahbub ve mabud ittihaz et...**"

Hem der: "Ey insan! **Onun esma ve sıfâtına ait** istidad-ı **muhabbetini**, sair bekasız mevcudata verme; faidesiz mahlukata dağıtma.

Çünkü **âsâr** ve **mahlukat** fânidirler. Fakat *o âsârda ve o masnuatta nakışları, cilveleri görünen esma-i hüsna* bâkidirler, daimîdirler.

And in each of His Names and attributes there are thousands of degrees of bounty and beauty, perfection and love.

Look only at the Name of **All-Merciful**: Paradise is a **manifestation** of it, eternal happiness, a **flash** of it, and all the sustenance and bounty in the world, a mere **drop** of it".

Consider carefully, then, this verse which indicates the true nature of the people of misguidance and that of the people of belief, with regard to their lives and duties:

*Verily We have created man in the fairest of forms, then sent him down to the lowest of the low, except for those who believe and do good deeds.**

* *Qur'an 95:44.*

And this verse that indicates their final result and outcome:

*The heavens and the earth wept not over them.**

* *Qur'an 44:29.*

#108

How **sublimely** and **miraculously** they express the **comparison** we have made.

Since the truth expressed **miraculously** and **concisely** in the first verse is explained **in detail** in the Eleventh Word, we refer our readers to that part of the Risale-i Nur for a discussion of it.

As for the second verse, we shall show, through a brief indication, how sublime a truth it expresses. It is as follows.

The explicit **meaning** of the verse is that the **heavens** and the **earth** do not weep when the people of misguidance die.

The implied meaning is that the heavens and the earth do weep when **the people of belief** depart this world.

For the people of misguidance, through their denial of the duties and functions of the heavens and earth, their ignorance of their meaning,

their rejection of their value, their refusal to recognize their **Maker**, are in fact acting insultingly and with hostility toward them.

So, of course, the heavens and earth will not weep over them, but in fact **curse** them and rejoice at their death.

As for the implied meaning, that the heavens and earth weep over the death of the people of belief,

this is because they know the duties and functions of the heavens and earth, **assent** to their true realities and understand, through belief, the meanings **they express**.

Ve esma ve sıfâtın herbirisinde binler meratib-i ihsan ve cemel ve binler tabakat-ı kemal ve muhabbet var.

Sen yalnız **Rahman** ismine bak ki: Cennet bir **cilvesi** ve saadet-i ebediye bir **lem'ası** ve dünyadaki bütün rızık ve nimet, bir **katresidir**."

İşte şu muvazene, ehl-i dalaletle ehl-i imanın hayat ve vazife cihetindeki mahiyetlerine işaret eden

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

hem netice ve âkıbetlerine işaret eden

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ

olan âyete *dikkat et*.

Ne kadar **ulvî**, **mu'cizane**, beyan ettiğimiz **muvazeneyi** ifade ederler.

Birinci âyet, Onbirinci Söz'de **tafsilen** o âyetin **i'caz-kârane** ve **icaz-kârane** ifade ettiği hakikatı, o Sözde beyan edildiğinden, onu oraya havale ederiz.

İkinci âyet ise, yalnız bir küçük işaretle göstereceğiz ki, ne kadar **ulvî** bir hakikatı ifade ediyor. Şöyle ki:

Şu âyet, **mefhum**-u muvafık ile şöyle ferman ediyor: "Ehl-i dalaletin ölmesiyle, **semavat** ve **zemin**, onların üstünde ağlamıyorlar."

Ve mefhum-u muhalif ile delalet ediyor ki: "**Ehl-i iman**ın dünyadan gitmesiyle, semavat ve zemin, onların üstünde ağlıyor."

Yani: Ehl-i dalalet, madem semavat ve arzın vazifelerini inkâr ediyor. Manalarını bilmiyor.

Onların kıymetlerini iskat ediyor. **Sâni**'lerini tanımıyor. Onlara karşı bir hakaret, bir adavet ettiğinden

elbette semavat ve zemin, onlara ağlamak değil, belki onlara **nefrin** eder, onların gebermesiyle memnun olurlar.

Ve mefhum-u muhalif ile der: "Semavat ve arz, ehl-i imanın ölmesiyle ağlarlar."

Zira ehl-i iman ise (Çünkü) semavat ve arzın vazifelerini bilir. Hakikî hakikatlarını **tasdik** ediyor. Ve onların **ifade ettikleri** manaları iman ile anlıyor.

They say, "How beautifully they have been made, how finely they are carrying out their duties". They **respect** them and assign them their true worth.

They love them and the Names they mirror **for the sake of God Almighty**.

And so it is for this reason that the heavens and earth **grieve** over the death of the people of belief as if weeping.

An Important Question

You say, "Love is not **voluntary**. And, as a consequence of **innate need**, I love delicious foods and fruits.

I love my father, mother and children, my **wife**, and my friends and **companions**.

I love the **prophets** and the **saints**. And I love my life and my youth, the spring, beautiful things and the world. How may I not love these things?

So how should I rather give all this love to God Almighty's **essence**, **attributes** and **Names**? What does this mean?

The Answer: Listen to four 'Points.

First Point

Indeed, love is not voluntary but **by means of the will** love's face may turn from **one object of love** to another.

For example, when a beloved displays some ugliness or shows that he is a veil or mirror to another beloved, **who is truly worthy of love**,

then love's face may be turned from the **metaphorical** to the true **beloved**.

#109

Second Point

We do not tell you not to love the things **you enumerated**, but rather to love **them for God Almighty's sake** and in the name of His love.

For example, to love delicious foods and luscious fruits as being the bounty of God Almighty, **the All-Merciful and Compassionate One**,

is to love His Names of **All-Merciful** and **Bestower of Bounties**, and, moreover, takes on the meaning of thanks.

This love is to seek gain **contentedly** within the sphere of the licit, **which shows that it is not only for the sake of the instinctual soul but is in the name of the All-Merciful One**. It is to eat **thoughtfully** and **with gratitude**.

Furthermore, love and respect for parents, when for the sake of the wisdom and mercy **that compassionately fitted you out and caused them to bring you up with tender care**, **pertain** to God Almighty's love.

"Ne kadar güzel yapılmışlar, ne kadar güzel hizmet ediyorlar." diyor. Ve onlara lâıyk kıymeti veriyor ve **ihtıram ediyor**.

Cenab-ı Hak hesabına onlara ve onlar âyine oldukları esmaya muhabbet ediyor.

İşte bu sır içindir ki, semavat ve zemin, ağlar gibi ehl-i imanın zevaline **mahzun oluyorlar**.

Mühim Bir Sual

Diyorsunuz ki: "Muhabbet, **ihtıyarî** değil. Hem **ihtıyac-ı fıtrîye** binaen, leziz taamları ve meyveleri severim.

Peder ve vâlide ve evlâdlarımı severim. **Refika-i hayatımı** severim. Dost ve **ahbablarımı** severim.

Enbiya ve **evliya**yı severim. Hayatımı, gençliğimi severim. Baharı ve güzel şeyleri ve dünyayı severim. Nasıl bunları sevmeyeceğim?

Nasıl bütün bu muhabbetleri, Cenab-ı Hakk'ın **zât** ve **sifât** ve **esmasına** verebilirim? Bu ne demektir?

Elcevab: "Dört Nükte"yi dinle.

Birinci Nükte

Muhabbet, **çendan** ihtiyarî değil. Fakat **ihtıyar ile**, muhabbetin yüzü, bir **mahubdan** diğer bir mahbuba dönebilir.

Meselâ: Bir mahubun çirkinliğini göstermekle veyahut **asil lâıyk-ı muhabbet olan** diğer bir mahbuba perde veya âyine olduğunu göstermekle,

muhabbetin yüzü, **mecazî** mahubdan hakikî **mahbuba** çevrilebilir.

İkinci Nükte

Ta'dad ettiğin sevdiklerini, sevme demiyoruz. Belki onları **Cenab-ı Hakk'ın hesabına** ve onun muhabbeti namına sev, deriz.

Meselâ: Leziz taamları, güzel meyveleri, Cenab-ı Hakk'ın ihsanı ve o **Rahman-ı Rahîm**'in in'amı cihetinde sevmek,

"**Rahman**" ve "**Mün'im**" isimlerini sevmektir, hem manevî bir şükürdür.

Şu muhabbet, **yalnız nefis hesabına olmadığını ve Rahman namına olduğunu gösteren**; meşru dairesinde **kanaatkârane** kazanmak ve **mütefekkirane**, **müteşekkirane** yemektir.

Hem **peder ve vâlideyi şefkat ile teşhiz eden ve seni onların merhametli elleriyle terbiye ettiren** hikmet ve rahmet hesabına onlara hürmet ve muhabbet, Cenab-ı Hakk'ın muhabbetine **aittir**.

The sign that this love, respect and compassion are for God's sake is that

when they are old and are of no more use to you and bring you only trouble and difficulty, you are even more loving, kind and compassionate towards them.

The verse,

*'Should one of them, or both, attain to old age in your care, never say to them a word of contempt,**

** Qur'an 17:23.*

summons children to respect and be kind to their parents in five degrees,

and demonstrates how important are the rights of parents in the eyes of the Qur'an, and how ugly ingratitude towards them.

A father desires only his son, and no one else, to be much better than himself, however, the son cannot claim any rights over his father in return for this.

That is to say, there is no inherent cause for dispute between parents and child. This is because dispute arises from envy and jealousy and there is nothing of this in the father towards his son.

Or it arises from abuse of rights and the son has no rights that he can claim against his father. If he considers his father to be unjust, he may not rebel against him.

That is to say, one who does rebel against his father and cause him pain is a monster, a corrupted human being.

And, to love and protect children with perfect compassion and tenderness because they are gifts of the All-Compassionate and Generous One once again pertains to God.

The sign indicating that that love is for Almighty God's sake is patience and thankfulness should they die, rather than crying out in despair.

It is to say, "He was a lovable little being created and owned by my Creator, Who entrusted him to my supervision. Now that His wisdom requires it to be thus,

He has taken him from me, taken him to a better place. If I had one apparent share in that little creature, a thousand true shares belonged to his Creator."

It is to submit saying, "All authority is with God".

And as for friends and acquaintances, if they are friends of God Almighty by reason of their belief and good works, according to the meaning of 'love for God's sake', that love, too, pertains to God.

#110

Furthermore, love and cherish your wife as a companionable and gracious gift of divine mercy.

But do not fasten your love to her physical beauty, which swiftly fades.

O muhabbet ve hürmet, şefkat lillah için olduğuna alâmeti şudur ki:

Onlar ihtiyar oldukları ve sana hiçbir faydeleri kalmadığı ve seni zahmet ve meşakkate attıkları zaman, daha ziyade muhabbet ve merhamet ve şefkat etmektir.

إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٌّ

âyeti beş mertebe hürmet ve şefkate evlâdı davet etmesi;

Kur'anın nazarında vâlideynin hukukları ne kadar ehemmiyetli ve ukukları ne derece çirkin olduğunu gösterir.

Madem peder; kimseyi değil, yalnız veledinin kendinden daha ziyade iyi olmasını ister. Ona mukabil veled dahi, pedere karşı hak dava edemez.

Demek vâlideyn ve veled ortasında fitraten sebep-i münakaşa yok. Zira münakaşa, ya gıpta ve hasedden gelir. Pederde oğluna karşı o yok.

Veya münakaşa, haksızlıktan gelir. Veledin hakkı yoktur ki, pederine karşı hak dava etsin. Pederini haksız görse de, ona isyan edemez.

Demek pederine isyan eden ve onu rencide eden, insan bozması bir canavardır.

Ve evlâdlarını, o Zât-ı Rahîm-i Kerim'in hediyeleri olduğu için kemal-i şefkat ve merhamet ile onları sevmek ve muhafaza etmek, yine Hakk'a aittir.

Ve o muhabbet ise, Cenab-ı Hakk'ın hesabına olduğunu gösteren alâmet ise: Vefatlarında sabır ile şükürdür, me'yusane feryad etmemektir.

"Hâlıkımın benim nezaretine verdiği sevimli bir mahluku idi, bir memlukü idi, şimdi hikmeti iktiza etti,

benden aldı, daha iyi bir yere götürdü. Benim o memlukte bir zahirî hissem varsa, hakikî bin hisse onun Hâlıkına aittir.

"El-Hükmü Lillah" deyip teslim olmaktır.

Hem dost ve ahbab ise: Eğer onlar iman ve amel-i sâlih sebebiyle Cenab-ı Hakk'ın dostları iseler, "El-Hubbu Fillah" sırınca o muhabbet dahi, Hakk'a aittir.

Hem refika-i hayatını, rahmet-i İlahiyenin munis, latîf bir hediyesi olduğu cihetiyle sev ve muhabbet et.

Fakat çabuk bozulan hüsn-ü suretine muhabbetini bağlama.

Rather, woman's most attractive and agreeable beauty is the fineness of character that accompanies the delicacy and refinement peculiar to her.

And as for her most precious and sweet beauty, it is her earnest, sincere, sublime and luminous compassion.

Thus beautiful tenderness and fineness of character continues and increases until the end of her days.

Moreover, that weak and delicate creature's rights of respect will be protected by that love.

Otherwise, when her superficial beauty fades the poor woman will lose her rights, even when she most needs them.

And to love the prophets and saints as God Almighty's most esteemed bondsmen is to do so for the sake and in the name of God Almighty, and from that point of view it pertains to Him.

And to love and preserve life as most precious wealth and capital that will gain eternal life, and a comprehensive treasury yielding eternal perfections, which Almighty God has given to you and to all humanity,

and to employ it in His service, is, once again, in one respect, love that pertains to the True Object of Worship.

Also, to admire, love and put to proper use the grace and beauty of youth as being a fine, sweet and beautiful bounty of Almighty God is a sort of licit and thankful love.

And to love the spring thoughtfully as being the page of the subtlest and most beautiful inscriptions of Almighty God's luminous Names and the most finely adorned and glittering exhibition of the All-Wise Maker's antique artis to love His Names.

And to love this world as being the tillage for the hereafter, as a mirror of the Divine Names and a missive of God Almighty, and as a temporary guest house, on condition that the evil-commanding soul does not interfere, is to do so for God Almighty's sake.

In short: Love this world and the creatures in it as pointing to a meaning beyond themselves, like a word. Do not love them just for themselves.

Say, "How beautifully they have been made." Do not say, "How beautiful they are."

Do not give any opportunity to other loves to enter into your inner heart because the inner heart is the mirror of the Eternally Besought One and pertains only to Him.

Say,

"Oh God, grant us love for You, and love for that which will draw us closer to You."

Belki kadının en cazibedar, en tatlı güzelliği, kadınlığa mahsus bir letafet ve nezaket içindeki hüsn-ü sîretidir.

Ve en kıymetdar ve en şirin cemali ise; ulvî, ciddî, samimî, nuranî şefkatidir.

Şu cemal-i şefkat ve hüsn-ü sîret, âhir hayata kadar devam eder, ziyadeleşir.

Ve o zaîfe, latîfe mahlukun hukuk-u hürmeti, o muhabbetle muhafaza edilir.

Yoksa hüsn-ü suretin zevaliyle, en muhtaç olduğu bir zamanda bîçare hakkını kaybeder.

Hem enbiya ve evliyayı sevmek, Cenab-ı Hakk'ın makbul ibadî olmak cihetiyle, Cenab-ı Hakk'ın namına ve hesabınadır ve o nokta-i nazardan ona aittir.

Hem hayatı, Cenab-ı Hakk'ın insana ve sana verdiği en kıymetdar ve hayat-ı bâkiyeyi kazandıracak bir sermaye ve bir defîne ve bâki kemalâtın cihazatını câmi' bir hazine cihetiyle onu sevmek, muhafaza etmek,

Cenab-ı Hakk'ın hizmetinde istihdam etmek, yine o muhabbet bir cihette Mabud'a aittir.

Hem gençliğin letafetini, güzelliğini; Cenab-ı Hakk'ın latîf, şirin, güzel bir nimeti nokta-i nazardan istihsan etmek, sevmek, hüsn-ü istimal etmek, şâkirane bir nevi muhabbet-i meşruadır.

Hem baharı; Cenab-ı Hakk'ın nurani esmalarının en latîf, güzel nakışlarının sahifesi ve Sâni'-i Hakîm'in antika san'atının en müzeyyen ve şaşaalı bir meşher-i san'atı olduğu cihetiyle mütefekkirane sevmek, Cenab-ı Hakk'ın esmasını sevmektir.

Hem dünyayı; âhiretin mezraası ve esma-i İlahiyenin âyinesi ve Cenab-ı Hakk'ın mektubatı ve muvakkat bir misafirhanesi cihetinde sevmek, -nefs-i emmare karışmamak şartıyla- Cenab-ı Hakk'a ait olur.

Elhasıl: Dünyayı ve ondaki mahlukatı mana-yı harfiyle sev. Mana-yı ismiyle sevmek.

"Ne kadar güzel yapılmış" de. "Ne kadar güzeldir" deme.

Ve kalbin bânına, başka muhabbetlerin girmesine meydan verme. Çünkü bâtın-ı kalb, âyine-i Samed'dir ve ona mahsustur.

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا حُبَّكَ وَحُبَّ مَا يُقَرِّبُنَا إِلَيْكَ

de.

Thus, if in this form, all the loves that you have enumerated will give a pain-free pleasure, and, in one respect, an unending union.

İşte bütün ta'dad ettiğimiz muhabbetler, eğer bu suretle olsa, hem elemsiz bir lezzet verir, hem bir cihette zevalsiz bir visaldir.

www.risaleglobal.com

Moreover, they will increase **love of God**. They are licit loves. And are, furthermore a sort of **gratitude** *which is pure pleasure*, and thought, *which is pure love*.

For example, if a **mighty king*** were to bestow an apple on you, there would be two loves for that apple and two pleasures in it.

** Once two tribal chiefs entered the presence of a king. They were in exactly the same situation as is described here.*

The first of these is that the apple would be loved because it is an apple, and there would be a pleasure **peculiar** to and to the extent of the apple. This love does not concern the king.

On the contrary, the man *who puts the apple to his mouth and eats it in the King's presence* loves the apple itself and his own soul rather than the king.

It sometimes happens that the king is not pleased with that love *which nourishes the instinctual soul*; in fact, he detests it.

Moreover, the pleasure that the apple gives is very limited and passes quickly. After the apple is eaten it is gone, only **regret** remains.

As for the second love, it is for **the royal favor** that is demonstrated by means of the apple.

One *who holds the apple precious as if it were the sample and embodiment of a royal favor* shows that he loves his king.

Moreover, the pleasure in that fruit, *which is a sort of container for the favor*, is such that it is far greater than the pleasure obtained from a thousand apples.

This pleasure, then, is **the essence of thankfulness**. This love is a **respectful** love for the king.

In exactly the same way, if all bounties and fruits are loved **for themselves**, if they are **thoughtlessly** delighted in only for the material pleasures that they yield, that love is merely love of self.

Also, those pleasures are transient and bring pain. But, if they are loved *as favors proceeding from Almighty God's mercy* and *as fruits of His munificence*,

and if pleasure is obtained from them *with good appetite by appreciating the degree of kindness in that munificence and favor*, then it has both the meaning of gratitude and is a **pain-free** pleasure.

Third Point

There are **levels** in the love for God Almighty's Names.

As we explained above, sometimes the Names are loved with a love for finely made objects.

Hem **muhabbet-i İlahiye**yi ziyadeleştirir. Hem meşru bir muhabbettir. Hem **ayn-ı lezzet** bir şükürdür. Hem **ayn-ı muhabbet** bir fikirdir.

Meselâ: Nasıl ki bir **padişah-ı âlî**, sana bir elmayı ihsan etse, o elmaya iki muhabbet ve onda iki lezzet var:

(Haşiye): Bir zaman iki aşiret reisi, bir padişahın huzuruna girmişler, yazılan aynı vaziyette bulunmuşlar.

Biri; elma, elma olduğu için sevilir ve elmaya **mahsus** ve elma kadar bir lezzet var. Şu muhabbet padişaha ait değil.

Belki *huzurunda o elmayı ağzına atıp yiyen* adam, padişahı değil, elmayı sever ve nefsine muhabbet eder.

Bazen olur ki; padişah o **nefisperverane olan** muhabbeti beğenmez, ondan nefret eder.

Hem elma lezzeti dahi cüz'îdir. Hem zeval bulur; elmayı yedikten sonra o lezzet dahi gider, bir **teessüf** kalır.

İkinci muhabbet ise: Elma içindeki elma ile gösterilen **iltifat-ı şahane**dir.

Güya o elma, *iltifat-ı şahanenin numunesi ve mücessemidir diye başına koyan* adam, padişahı sevdiğini **izhar eder**.

Hem **iltifatın gılaflı olan** o meyvede öyle bir lezzet var ki, bin elma lezzetinin fevkindedir.

İşte şu lezzet **ayn-ı şükran**dır. Şu muhabbet, padişaha karşı **hürmetli** bir muhabbettir.

Aynen onun gibi bütün nimetlere ve meyvelere, **zâtları için** muhabbet edilse, yalnız maddî lezzetleriyle **gafilane** telezüz etse, o muhabbet nefsanîdir.

O lezzetler de geçici ve elemlidir. Eğer **Cenab-ı Hakk'ın iltifat-ı rahmeti** ve **ihsanatının meyveleri cihetiyle** sevsen

ve *o ihsan ve iltifatın derece-i lütuflarını takdir etmek suretinde kemal-i iştihâ ile* lezzet alsan; hem manevî bir şükür, hem **elemsiz** bir lezzettir...

Üçüncü Nükte

Cenab-ı Hakk'ın esmasına karşı olan muhabbetin **tabakatı** var:

Sâbıkan beyan ettiğimiz gibi, bazen âsâra muhabbet suretiyle esmayı sever.

Sometimes they are loved as being titles of the **divine perfections**.

Sometimes, man is needy and **desirous** of the Names by **reason of the comprehensiveness of his true nature** together with his having endless needs. It is through those needs that he loves.

For example, **if someone was to come forward and do a kindness to all your relations, and the poor, the weak and the needy, for all of whom you feel sympathy** although you are powerless to meet their need for help,

how that person's **favor-granting title** and **generous** name would please you, how you would love that person through that title.

So, too, think only of God Almighty's Names of **All-Merciful and Compassionate**.

They make happy all the believing **fathers** and **forefathers**, relations and friends **whom you love and feel sympathy for**, in this world by means of all **kinds** of bounties, and in Paradise by means of all **kinds of delights**. They cause happiness by showing you in eternal bliss to them, and them in eternal bliss to you.

#112

So, how **deserving** of being loved is the Name of All-Merciful and the title of All - Compassionate. And you can see for yourself just how needy of those two Names is the **human spirit**.

And you can understand just how appropriate is the phrase,

'Praise be to God for His mercifulness and His compassionateness.'

You are connected to the world and as a result are afflicted by its wretchedness, so **if you consider care- fully, you may understand just how needy and desirous is your spirit** for the Name of **All-Wise** and for the title of **Nurturer**. For the Owner of those Names orders, regulates and sustains with perfect wisdom the world, **which is like a sort of house for you, and the creatures within it, which are its familiar furniture and lovable decorations**.

And you are altogether connected to other human beings and grieve when they die. So, **if you consider carefully, you may understand just how needy is your spirit** for the Names of **Inheritor and Resurrector**, and for the titles **Eternal, All-Generous, Giver of Life, and Munificent**. For the Owner of these Names saves human beings **at the time of their death** from **the darkness of non-existence** and establishes them in a far finer place than this world.

Thus, since man's nature is exalted and his disposition comprehensive,

he is, **by his very nature**, needy with thousands of different **sorts of needs** for the innumerable Divine Names, each of which has many degrees.

Bazen esmayı, **kemalât-ı İlahiyenin** unvanları olduğu cihetle sever.

Bazen insan, **câmiyet-i mahiyet cihetiyle** hadsiz ihtiyacat noktasında esmaya muhtaç ve **müştak** olur ve o ihtiyaçla sever.

Meselâ: Sen **bütün şefkat ettiğin akraba ve fukara ve zaîf ve muhtaç mahlukata karşı**, âcizane istimdad ihtiyacını hissettiğin halde; **biri çıksa**, istediğin gibi **onlara iyilik etse**,

o zâtın **in'am edici unvanı** ve **kerim** ismi ne kadar senin hoşuna gider, ne kadar o zâtı, o unvan ile seversin.

Öyle de: Yalnız Cenab-ı Hakk'ın **Rahman ve Rahîm** isimlerini düşün ki:

Sen **sevdiğin ve şefkat ettiğin** bütün mü'min **âbâ ve ecdadını** ve akraba ve ahababını dünyada nimetlerin **enva'ıyla** ve Cennet'te **enva'-ı lezaiz** ile ve saadet-i ebediyede onları sana gösterip ve kendini onlara göstermesiyle mes'ud ettiği cihette

o "Rahman" ismi ve "Rahîm" unvanı, ne kadar sevilmeğe **lâyıktırlar** ve ne derece o iki isme **ruh-u beşer** muhtaç olduğunu kıyas edebilirsin.

Ve ne derece,

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى رَحْمَانِيَّتِهِ وَعَلَى رَحِيمِيَّتِهِ

yerindedir anlarsın.

Hem alâkadar olduğun ve perişanîyetlerinden müteessir olduğun; **senin bir nevi hanen** ve **içindeki mevcudat, senin o hanenin ünsiyetli levazimatı ve sevimli müzeyyenatı hükümünde olan** dünyayı ve içindeki mahlukatı kemal-i hikmet ile tanzim ve tedbir ve terbiye eden zâtın "**Hakîm**" ismine ve "**Mürebbi**" unvanına **senin ruhun ne kadar muhtaç, ne kadar müştak olduğunu dikkat etsen anlarsın**.

Hem bütün alâkadar olduğun ve zevalleriyle müteellim olduğun insanları, **mevtleri hengâmında adem zulûmatından** kurtarıp şu dünyadan daha güzel bir yerde yerleşiren bir zâtın "**Vâris, Bâis**" isimlerine, "**Bâki, Kerim, Muhyî ve Muhsin**" unvanlarına **ne kadar ruhun muhtaç olduğunu dikkat etsen anlarsın**.

İşte insanın mahiyeti ulviye, fıtratı câmia olduğundan;

binler **enva'-ı hâcat** ile binbir esma-i İlahiyeye, herbir ismin çok mertebelerine **fitraten** muhtaçtır.

Intensified need is **longing**. Intensified longing is love. And intensified love is **passion**.

As the spirit is perfected, the degrees of love **unfold** according to **the degrees of the Names**.

Furthermore, *since the Names are the titles and manifestations of the One of Glory*, love of them will be transformed into love of the divine essence.

Now, just as an example, we shall explain one of the innumerable degrees of the Names of **All-Just**, **All-Wise**, **Truth**, and **All-Merciful**.

If you wish to see the Names of **All-Merciful and Compassionate**, and **Truth** *within wisdom and justice* to the utmost extent, consider the following comparison.

Let us suppose there is an army in which there are four hundred **different sections**.

And the uniforms that each section prefers are different, the **provisions** that please them, the weapons *they will carry with ease* and the **medicines** to cure their particular ills are all different.

And, furthermore, rather than being **separated** into **squads** and **companies**, they are all **intermingled**.

If the **peerless** and single king, then, *out of perfect compassion and solicitude, wonderful power, miraculous all-embracing knowledge and extraordinary justice and wisdom,*

without confusing or forgetting any of them were himself, in person, **without helper**, to give all of them their completely different though **appropriate** uniforms, provisions, medicines and weapons,

would you not see what a powerful, **solicitous**, **just** and generous personage that king is.

Because, if there were **individuals** from ten nations in one **battalion**, it would be extremely **difficult** to clothe and **equip** them all differently.

Whatever people they were from they would of necessity have to be fitted out in the same way.

#113

So, too, if you wish to see the manifestation of the Names of **Truth and All-Merciful and Compassionate** within the justice and wisdom of **God Almighty**,

look at **the plant and animal armies comprising four hundred thousand magnificent nations** with their **tents** pitched on the face of the earth in springtime.

For those groups and sections are all one within the other. And the uniform of each one is different, and the provisions, weapons, **way of life**, **drill** and **demobilization** are all different.

Furthermore, they do not have the power to **provide** for those **needs** and the tongues to ask for those **wishes**.

Muzaaf ihtiyaç, **iştiyaktır**. Muzaaf iştiyak, muhabbettir. Muzaaf muhabbet dahi **aşktır**.

Ruhun tekemmülatına göre meratib-i muhabbet, **meratib-i esmaya** göre **inkişaf eder**.

Bütün esmaya muhabbet dahi *-çünkü o esma Zât-ı Zülcelal'in unvanları ve cilveleri olduğundan-* muhabbet-i zâtiyeye döner.

Şimdi yalnız numune olarak binbir esmadan yalnız "**Adl**" ve "**Hakem**" ve "**Hak**" ve "**Rahîm**" isimlerinin binbir mertebelerinden bir mertebeyi beyan edeceğiz.

Şöyle ki: *Hikmet ve adl içindeki "Rahmanurrahîm" ve "Hak" ismini a'zamî bir dairede görmek istersen, şu temsile bak:*

Nasıl ki bir orduda dört yüz **muhtelif taifeler** bulunduğunu farz ediyoruz ki;

herbir taife beğendiği elbiseleri ayrı, hoşuna gittiği **erzakı** ayrı, *rahatla istimal edeceği* silâhları ayrı ve mizacına deva olacak **ilâçları** ayrı oldukları halde;

bütün o dört yüz taife, ayrı ayrı **takım**, **bölük** **tefrîk** edilmeyerek, belki birbirine **karışık** olduğu halde

onları *kemal-i şefkat ve merhametinden ve hârikulâde iktidarından ve mu'cizane ilim ve ihtasından ve fevkalâde adalet ve hikmetinden, misilsiz* bir tek padişah

onların hiçbirini şaşırılmayarak, hiçbirini unutmuyarak, bütün ayrı ayrı **onlara lâyık** elbise, erzak, ilâç ve silâhlarını **muînsiz olarak** bizzât kendisi verse,

o zât acaba ne kadar muktedir, **müşfik**, **âdil**, kerim bir padişah olduğunu anlarsın.

Çünkü bir **taburda** on milletten **efrad** bulunsa, onları ayrı ayrı giydirmek ve **teçhiz etmek** çok **müşkil** olduğundan,

bilmecburiye ne cinsten olursa olsun, bir tarzda teçhiz edilir.

İşte öyle de: **Cenab-ı Hakk**'ın adl ve hikmet içindeki İsm-i "**Hak ve Rahmanurrahîm**"in cilvesini görmek istersen,

bahar mevsiminde zeminin yüzünde **çadır**ları kurulmuş, **muhteşem dört yüzbin milletten mürekkep nebatat ve hayvanat ordusuna** bak ki;

bütün o milletler, o taifeler, birbiri içinde oldukları halde, herbirinin libası ayrı, erzakı ayrı, silâhı ayrı, **tarz-ı hayatı** ayrı, **talimatı** ayrı, **terhisatı** ayrı oldukları halde

ve o **hâcat**larını **tedarik** edecek iktidarları ve o **metalibi** isteyecek dilleri olmadığı halde,

So, watch and see the titles of **Truth, All-Merciful, Provider, Compassionate and Generous** together with order and equilibrium *within the sphere of wisdom and justice*.

See how, without confusing, obscuring or forgetting any of them, He **sustains, regulates** and **administers** them all.

Could another hand, therefore, interfere in a matter performed with such amazing and **all-encompassing order** and **balance**?

What, apart from the One Who is **Single and Unique, Absolutely Wise**, and **Powerful over all things**, could even stretch out its hand towards this art, this **organizing**, this **sustaining**, this **administering**? What cause could interfere?

Fourth Point

You ask, "**So long as they are in the form that the Qur'an commands**, what are the results and benefits of all my different and **various** loves? That is, my love for **food**, myself, my wife, **parents** and children, my friends, the saints, the prophets, beautiful things, the spring and this world?"

The Answer: It would be necessary to write a thick book in order to **explain** all the results. For now only one or two results will be **briefly** alluded to.

Firstly, the **immediate** results in this world will be explained, then those that will **become apparent** in the hereafter will be mentioned.

As was explained above, loves such as those of the people of neglect and **those attached to this world**, that are for the sake of the evil-commanding soul,

bring many **tribulations**, and much pain and suffering in this world. While the ease, pleasures and enjoyment they bring are little and few.

For example, compassion becomes a painful calamity on account of **impotence**.

Love becomes a calamitous misfortune on account of **separation**.

Pleasure becomes a poisoned cup on account of its **transience**.

And in the hereafter, *because they were not for God Almighty's sake*, they will either be without benefit or will be torment. (If they were illicit.)

Question: How might love for the prophets and saints be without benefit?

The Answer: In the same way that the love of **the Christians** for Jesus (upon whom be peace), and the heretics for Ali (may God be pleased with him) remain without benefit.

daire-i hikmet ve adl içinde, mizan ve intizam ile "**Hak**" ve "**Rahman**", "**Rezzak**" ve "**Rahîm**", "**Kerim**" unvanlarını seyret, gör.

Nasıl hiçbirini şaşırılmayarak, unutmuyarak, iltibas etmeyerek **terbiye** ve **tedbîr** ve **idare** eder.

İşte, böyle hayret verici **muhit** bir **intizam** ve **mizan** ile yapılan bir işe, başkalarının parmakları karışabilir mi?

Vâhid-i Ehad, Hakîm-i Mutlak, Kâdir-i Külli Şey'den başka, bu san'ata, bu **tedbîre**, bu rububiyete, bu **tedvire** hangi şey elini uzatabilir? Hangi sebep müdahale edebilir?

Dördüncü Nükte

Diyorsun: Benim **taamlara**, nefsim, refikama, **vâlideynime**, evlâdıma, ahabıma, evliyaya, enbiyaya, güzel şeylere, bahara, dünyaya müteallik ayrı ayrı **muhtelif** muhabbetlerimin (**Kur'anın emrettiği tarzda olsa**) neticeleri, faideleri nedir?

Elcevab: Bütün neticeleri **beyan etmek** için büyük bir kitab yazmak lâzım gelir. Şimdilik yalnız **icmalen** bir iki neticeye işaret edilecek.

Evvelâ, dünyadaki **muaccel** neticeleri beyan edilecek. Sonra âhirette **tezahür eden** neticeleri zikredilecek.

Şöyle ki: Sâbıkan beyan edildiği gibi; ehl-i gaflet ve **ehl-i dünya** tarzında ve nefis hesabına olan muhabbetlerin;

dünyada **belaları**, elemeleri, meşakkatleri çoktur. Safaları, lezzetleri, rahatları azdır.

Meselâ: Şefkat, **acz** yüzünden elemli bir musibet olur.

Muhabbet, **firak** yüzünden belalı bir hırkat olur.

Lezzet, **zeval** yüzünden zehirli bir şerbet olur.

Âhirette ise; *Cenab-ı Hakk'ın hesabına olmadıkları için*, ya faidesizdir veya azabdır. (Eğer harama girmiş ise.)

Sual: Enbiya ve evliyaya muhabbet, nasıl faidesiz kalır?

Elcevab: **Ehl-i Teslis**'in İsa Aleyhisselâm'a ve Râfızîlerin Hazret-i Ali Radiyallahu Anh'a muhabbetleri faidesiz kaldığı gibi.

If that love is in the form that the Qur'an **directs**, for God Almighty's sake and in the name of the All-Merciful One's love, then it has favorable results both in this world and in the hereafter.

Now, to return to our subject, the results in this world of your love for **delicious foods** and luscious fruits will be that they are a pain-free bounty and a pleasure that is **the essence of gratitude**.

Your love of your instinctual soul. The result will be pity it, to **train** it, and to prevent harmful **desires**.

Then the soul will not ride you, it will not make you a prisoner of its desires, rather, you will ride it.

You will drive your soul, not to **whims** and fancies, but to **right-guidance**.

Your love for your wife. Since it will be built on her being a **mine of tenderness**, a **gift of compassion** and on her fineness of character,

if you have sincere love and affection for her, she, too, will have earnest love and respect for you.

As the two of you approach old age these sentiments **will increase**, you will pass your life **happily**.

But if it is otherwise, if it is love of a **pretty face** and for the sake of the instinctual soul, then that love will be quickly destroyed and so too will be **good relations**.

Your love for your father and mother. Since it will be for God Almighty's sake, it will be both **worship** and the older they grow the more your love and respect for them will increase.

If you **earnestly** desire and pray, **with the noblest of sentiments and most manly zeal**, that they will live far into old age,

and even kiss their hands with sincere respect and say, "**Let me gain even more reward on their account**", it will obtain for you a most elevated **pleasure of the spirit**.

But if it is otherwise, and for the sake of the soul and this world, when they grow old and approach the time of becoming a **burden** for you,

if you show them, **with the most base and despicable sentiment**, that they are a nuisance and then wish for the deaths of those respected people, **who were the cause of your life**, it will be **savage** and grievous pain for the spirit.

Your love for your children. As for love for those **lovable, friendly** creatures **whom God Almighty entrusts to your supervision and upbringing**, it will be a most happy love, a most happy bounty.

Neither shall you suffer too much pain at their **misfortunes**, nor shall you cry out **with despair** at their deaths.

Eğer o muhabbetler, Kur'anın **irşad** ettiği tarzda ve *Cenab-ı Hakk'ın hesabına ve muhabbet-i Rahman namına olsalar*, o zaman hem dünyada, hem âhirette güzel neticeleri var.

Amma dünyada ise **leziz taamlara**, güzel meyvelere muhabbetin, elemsiz bir nimet ve **ayn-ı şükür** bir lezzettir.

Nefsine muhabbet ise: Ona acımak, **terbiye etmek**, zararlı **hevesattan** men'etmektir.

O vakit nefis sana binmez, seni hevasına esir etmez. Belki sen nefisine binersin.

Onu **hevaya** değil, **hüdaya** sevkedersin.

Refika-i hayatına muhabbetin, madem hüsn-ü sîret ve **maden-i şefkat** ve **hediye-i rahmet** olduğuna bina edilmiş.

O refikaya samimî muhabbet ve merhamet edersen, o da sana ciddî hürmet ve muhabbet eder.

İkiniz ihtiyar oldukça o hal **ziyadeleşir**, **mes'udane** hayatını geçirirsin.

Yoksa **hüsn-ü surete** muhabbet nefsanî olsa, o muhabbet çabuk bozulur, **hüsn-ü muaşeret**i de bozar.

Peder ve vâlideye karşı muhabbetin, Cenab-ı Hak hesabına olduğu için hem bir **ibadet**, hem de onlar ihtiyarlandıkça hürmet ve muhabbeti ziyadeleştirirsin.

En âlî bir his ile, en merdane bir himmet ile onların tûl-ü ömrünü **ciddî** arzu edip bekalarına dua etmek,

tâ **onların yüzünden daha ziyade sevab kazanayım** diye samimî hürmetle onların elini öpmek, ulvî bir **lezzet-i ruhanî** almaktır.

Yoksa nefsanî, dünya itibariyle olsa, onlar ihtiyar oldukları ve sana **bâr** olacak bir vaziyete girdikleri zaman;

en süflî ve en alçak bir his ile vücudlarını istiskal etmek, **sebeb-i hayatın olan** o muhterem zâtların mevtlerini arzu etmek gibi **vahşi**, kederli, ruhanî bir elemidir.

Evlâdına muhabbet ise: **Cenab-ı Hakk'ın senin nezaretine ve terbiyene emanet ettiği sevimli, ünsiyetli** o mahluklara muhabbet ise; saadetli bir muhabbet, bir nimettir.

Ne **musibet**leriyle fazla elem çekersin, ne de ölümleriyle **me'yusane** feryad edersin.

As was stated above you will say, "*Since their Creator is both All-Wise and Compassionate, as far as they are concerned, that death is happiness*".

Moreover, *concerning yourself*, you will think of the mercifulness of the One *Who gave them to you* and you will be saved from the pain of separation.

Your love for your friends. Since it is for **God's sake**, because separation from those friends, and even their deaths, will not be an **obstacle** to your conversing and your **brotherhood**, you will benefit from that immaterial love and **relation** of the spirit.

And the pleasure of **meeting** will be permanent. If it is not for the sake of God, the pleasure of one day's meeting will result in the pain of a hundred days' **separation**.*

**One second's meeting for God's sake is a year. Whereas, if it is for the sake of this world, a year is a second.*

#115

Your love for the prophets and saints. Since **the intermediate realm**, *which seems to the people of neglect to be a dark, lonely and desolate place*, appears to you as a **stopping-place illuminated** by the presence of those luminous beings,

the fact that you will go there will not induce **terror** and **fright**, but, on the contrary, an **inclination** towards it and a feeling of **longing**; it will not drive away the pleasure of worldly life.

But if it is otherwise, if love for the prophets and saints is of the same sort as the love of **the subscribers to modern culture** for their idols and heroes,

on thinking of the death and disappearance of those perfect human beings and of their rotting in that **mighty grave known as the past**, it will add one more sorrow to lives *that are already painful*.

That is to say, each will say to himself, "I, too, will end up in the grave, *which rots even such perfect men*".

Whereas, when they are seen from the first point of view, they are thought of with complete ease of mind, for they have discarded the clothes of their bodies in the past

and now their dwelling-place is the intermediate realm, *which is the waiting-room for the future*. And the graveyard will be seen as having a familiarity and friendliness.

Your love for beautiful things. Since it is for the sake of **the One Who fashioned them**, it will be in the manner of, "*How beautifully they have been made*".

This love is **pleasurable thought** and it causes the gaze of **beauty-worshipping** delight to see the more elevated and **holy** and thousand times more beautiful treasures of the degrees of God's beauty.

Sâbikan geçtiği gibi; *onların Hâlikları hem Hakîm, hem Rahîm olduğundan, onlar hakkında o mevz bir saadettir* dersin.

Senin hakkında da, onları sana veren zâtın rahmetini düşünürsün, firak eleminden kurtulursun.

Ahbablara muhabbetin ise: Madem "**Lillah**" içindir. O ahbabların firakları, hattâ ölümleri, sohbetinize ve **uhuvvetinize mani** olmadığı için, o manevî muhabbet ve ruhanî **irtibattan** istifade edersin.

Ve **mülâkat** lezzeti daimî olur. "Lillah" için olmazsa, bir günlük mülâkat lezzeti, yüz günlük **firak** elemi netice verir.

(Haşiye): Lillah için bir sâniye mülâkat, bir senedir. Dünya için olsa; bir sene, bir sâniyedir.

Enbiya ve evliyaya muhabbetin ise: *Ehl-i gaflete karanlıklı bir vahşetgâh görünen âlem-i berzah*, o nuranîlerin vücudlarıyla **tenevvür etmiş menzilgâhları** suretinde sana görüldüğü için

o âleme gitmeğe **tevahhuş**, **tedehhüş** değil; belki bilakis **temayül** ve **iştîyak** hissini verir; hayat-ı dünyeviye'nin lezzetini kaçırmaz.

Yoksa onların muhabbeti, **ehl-i medeniyetin** meşahir-i insaniyeye muhabbeti nev'inden olsa;

o kâmil insanların fena ve zevallerini ve **mazi denilen mezar-ı ekberinde** çürümelerini düşünmekle, **elemli hayatına** bir keder daha ilâve eder.

Yani "*Öyle kâmilleri çürüten* bir mezara, ben de gideceğim" diye düşünür; mezaristana endişeli bir nazarla bakar. "Ah!" çeker.

Evvelki nazarda ise: Cisim libasını mazide bırakıp,

kendileri **istikbal salonu olan** berzah âleminde kemal-i rahatla ikametlerini düşünür, mezaristana ünsiyetkârane bakar.

Hem güzel şeylere muhabbetin, madem **Sâni'leri** hesabınadır. "*Ne güzel yapılmışlar*" tarzındadır.

O muhabbetin bir **leziz tefekkür** olduğu halde, **hüsün-perest**, cemal-perest zevkinin nazarını daha yüksek, daha **mukaddes** ve binler defa daha güzel cemal mertebelerinin definelerine yol açar, baktırır.

This love opens up a way to these treasures because it **transfers** the eye from those beautiful **works** to the beauty of **the divine actions**.

And it opens a way from them to the beauty of the Names, and from them to the beauty of the **attributes**, and from them to the One of Glory's **peerless beauty**; it opens a way to the heart.

Thus, if this love is in this form, it is both pleasurable, and it is worship, and it is thought.

Your love of youth. Since you have loved it as a beautiful bounty of God Almighty, you have, of course, done so in worship, you have not drowned it in **dissipation** and destroyed it.

Since this is the case, the worship you have gained during your youth is the undying fruit of that transient state.

As you grow older, because you will have obtained the enduring fruits that are the positive aspect of youth, you will have been saved from its harm and **excesses**.

Also, in old age you will see that you have achieved **success** in performing more worship, and so will be more worthy to receive **divine mercy**.

Unlike the people of neglect, you will not feel sadness for the pleasures of youth that lasted five or ten years, then **wail** for fifty years, "*Alas, my youth has fled!*"

Neither will you be like one of them who said,

"If only my youth would return one day, I would tell it of the woes old age has brought me."

#116

Your love for **finely adorned exhibitions** like the spring. Since it is in the form of **contemplating** divine artistry, when the spring ends **the pleasure of the spectacle** does not fade.

For the meanings that the spring delivers, *like a gilded missive*, may be contemplated all the time.

Both your imagination and time are like films in the cinema, they both cause the pleasure of that contemplation to **continue** for you, and they renew the spring's meanings and beauties.

Your love, therefore, cannot be temporary and **full of regret** and pain. Rather, it will be full of pleasure and enjoyment.

Your love of this world. Since it is in the name of God Almighty, the **formidable** creatures of this world will be like **familiar** friends for you.

Since you love it **as the tillage for the hereafter**, you will be able to find in everything **capital** or a fruit that will produce benefits in the hereafter.

Çünkü o güzel **âsârdan ef'al-i İlahiyenin** güzelliğine **intikal ettirir**.

Ondan esmanın güzelliğine, ondan **sıfâtın** güzelliğine, ondan Zât-ı Zülcelal'in **cemal-i bîmisaline** karşı kalbe yol açar.

İşte bu muhabbet bu surette olsa, hem lezzetlidir, hem ibadettir ve hem tefekkürdür.

Gençliğe muhabbetin ise: Madem Cenab-ı Hakk'ın güzel bir nimeti cihetinde sevmişsin; elbette onu ibadette sarfedersin, **sefahette** boğdurup öldürmezsin.

Öyle ise o gençlikte kazandığın ibadetler, o fâni gençliğin bâki meyveleridir.

Sen ihtiyarlandıkça, gençliğin iyilikleri olan bâki meyvelerini elde ettiğin halde, gençliğin zararlarından, **taşkınlıklar**ından kurtulursun.

Hem ihtiyarlıkta daha ziyade ibadete **muvaaffakiyet** ve **merhamet-i İlahiyeye** daha ziyade liyakat kazandığını düşünürsün.

Ehl-i gaflet gibi beş-on senelik bir gençlik lezzetine mukabil, elli senede "*Eyvah gençliğim gitti!*" diye **teessüf** edip, gençliğe ağlamayacaksın.

Nasıl ki, öylelerin birisi demiş:

لَيْتَ الشَّبَابَةَ يَعُودُ يَوْمًا فَأُخْبِرُهُ بِمَا فَعَلَ الْمَشِيبُ

Yani: Keşke gençliğim bir gün dönse idi; ihtiyarlık benim başıma neler getirdiğini şekva ederek haber verecektim."

Bahar gibi **zînetli meşher**lere muhabbet ise: Madem san'at-ı İlahiyeyi **seyran** itibariyledir. O baharın gitmesiyle, **temaşa lezzeti** zâil olmaz.

Çünkü bahar *yaldızlı bir mektub gibi*, verdiği manaları her vakit temaşa edebilirsin.

Senin hayalin ve zaman, ikisi de sinema şeridleri gibi sana o temaşa lezzetini **idame ettirmekle** beraber o baharın manalarını, güzelliklerini sana tazelandirirler.

O vakit muhabbetin **esefli**, elemli, muvakkat olmaz. Lezzetli, safalı olur.

Dünyaya muhabbetin ise: Madem Cenab-ı Hakk'ın namınadır. O vakit dünyanın **dehşetli** mevcudatı, sana **ünsiyetli** bir arkadaş hükmüne geçer.

Mezraa-i âhiret cihetiyle sevdiğin için, her şeyinde, âhirete faide verecek bir **sermaye**, bir meyve alabilirsin.

Neither will its **disasters** frighten you, nor will its **transience** and **ephemerality** trouble you. You will pass your **sojourn** in this guest-house with the greatest of ease.

But should you love it as the people of neglect do, then as we have said to you a hundred times:

you will drown and perish in a fruitless love, **condemned** to a **depressing**, **crushing** and **suffocating** transitoriness.

Thus we have shown only one subtle point out of hundreds from each of the loves you enumerated, when they are in the form that the Qur'an directs.

And we have indicated one hundredth of the **harm** they cause if they are not in this way.

Now, if you want to hear and understand the results of these loves **in the eternal realm**, **in the world of the hereafter**, the results to which the All-Wise Qur'an points *with its clear and distinct verses*,

then we shall show **briefly** by means of an Introduction and nine Indications the results and one hundredth of **the benefits of those various licit loves** in the world of the hereafter.

An Introduction

God Almighty, *with His glorious divinity, His beautiful mercy, His mighty dominicality, His generous benevolence, His immense power, and His subtle wisdom,*

has equipped and adorned tiny man with many **senses and feelings**, **limbs** and systems, **members** and faculties, and **subtle and immaterial aspects**

so that through them **He might cause man to perceive, know, taste and recognize** the limitless varieties and **levels** of His bounty, munificence and mercy.

And so that, through those tools, He might cause man to ponder over, know and love the endless **kinds of manifestations** of His thousand and one Names.

And, just as each of man's great many members and faculties performs a completely different service and worship,

so, too, do they have completely different pleasures, pains, duties and rewards.

For example, the eye beholds the beauty of forms and the varieties of the beautiful miracles of power **in the world of things seen**.

Its duty, *taking its lesson from these*, is gratitude to its Maker. The pleasures and pains peculiar to **sight** are known, there is no need to enlarge upon them.

And, for example, the ear perceives the different sorts of **voices** and their melodious songs, and the **subtle instances** of God Almighty's mercy **in the world of things heard**. Its worship, pleasures and rewards are all different.

Ne **musibetleri** sana dehşet verir, ne **zeval** ve **fenası** sana sıkıntı verir. Kemal-i rahatla o misafirhanede **müddet-i ikametini** geçirirsin.

Yoksa ehl-i gaflet gibi seversen, yüz defa sana söylemişiz ki:

Sıkıntılı, ezici, boğucu, fenaya **mahkûm**, neticesiz bir muhabbet içinde boğulur, gidersin.

İşte bazı mahbubların, Kur'anın irşad ettiği surette olduğu vakit, herbirisinden yüzde ancak bir letafetini gösterdik.

Kur'anın gösterdiği yolda olmazsa, yüzden bir **mazaratına** işaret ettik.

Şimdi şu mahbubların **dâr-ı bekada, âlem-i âhirette**, Kur'an-ı Hakîm'in *âyât-ı beyyinatıyla* işaret ettiği neticeleri işitmek ve anlamak istersen,

işte **o çeşit meşru muhabbetlerin** dâr-ı âhiretteki neticelerini bir Mukaddeme ve dokuz "İşaret"le yüzden bir **faidesini icmalen** göstereceğiz:

Mukaddeme

Cenab-ı Hak *celil uluhiyetiyle, cemil rahmetiyle, kebir rububiyetiyle, kerim re'fetiyle, azîm kudretiyle, latîf hikmetiyle,*

şu küçük insanın vücudunu bu kadar **havâs ve hissiyat** ile, bu derece **cevarih** ve cihazat ile ve muhtelif **a'zâ** ve âlât ile ve mütenevvi **letaif ve maneviyat** ile, **techiz ve tezyin etmiştir** ki;

tâ, mütenevvi ve pekçok âlât ile, hadsiz enva'-ı nimetini, aksam-ı ihsanatını, **tabakat-ı rahmetini**, o insana **ihsas etsin, bildirsin, tattırsın, tanıtırsın**.

Hem tâ binbir esmasının hadsiz **enva'-ı tecelliyatlarını**, insana o âlât ile bildirsin, tattırsın, sevdirdin.

Ve o insandaki pek kesretli âlât ve cihazatın herbirisinin ayrı ayrı hizmeti, ubudiyeti olduğu gibi,

ayrı ayrı lezzeti, elemi, vazifesi ve mükâfatı vardır.

Meselâ göz, suretlerdeki güzellikleri ve **âlem-i mubsıratta** güzel mu'cizat-ı kudretin enva'ını temaşa eder.

Vazifesi, *nazar-ı ibretle* Sâni'ine şükrandır. **Nazara** mahsus lezzet ve elem malûmdur, tarife hâcet yok.

Meselâ kulak, **sadâların** enva'larını, latîf nağmelerini ve **mesmuat âleminde** Cenab-ı Hakk'ın **letaif-i rahmetini** hisseder. Ayrı bir ubudiyet, ayrı bir lezzet, ayrı da bir mükâfatı var.

And, for example, **the sense of smell** perceives the subtle instances of mercy within the realm of scents. It has a **duty of gratitude** and pleasure peculiar to itself. And, of course, it has a reward, too.

And, for example, **the sense of taste**, which is in the tongue, through appreciating **the taste of all foods**, performs its duty with a truly **diverse** thankfulness. And so on.

All man's faculties, *including his important subtle aspects, such as the heart, intellect and spirit*, have quite distinct duties, pleasures and pains.

Thus, God Almighty, **the Possessor of Absolute Wisdom**, will certainly give suitable **recompense** to each one of those faculties, *which He employs in human beings*.

Everyone may perceive with his **conscience** the **immediate** results in this world of those **numerous varieties of love**, as was explained above, and they may be confirmed through experience.

As for the results in the hereafter, their existence and **reality** have been conclusively, through **briefly**, proved by the decisively clear Twelve Truths of the Tenth Word, and by the six self-evident Fundamental Points of the Twenty-Ninth Word.

They are also clearly demonstrated **in detail by the distinct verses** and the explanations, **allusions, symbols** and indications of the All-Wise Qur'an, which is,

'The most truthful of all words, most eloquent in its order, the Word of God -The Lord, The Mighty, The All-Knowing'.

There is no need to present more extensive proofs. In any case, there are further proofs in other Words: in the Second Station of the Twenty- Eighth Word, *which is about Paradise*, and is in Arabic, and in the Twenty-Ninth Word.

First Indication

According to the Qur'an, the result in the hereafter of licit and **thankful** love for delicious foods and fruits is again delicious food and fruit, but **in a form appropriate for Paradise**.

And this licit love desires those foods and fruits of the hereafter.

So much so, that when you utter the phrase **'Praise be to God'** over the fruit you eat in this world, it will **be embodied** as a fruit of Paradise and presented to you there.

Here you eat fruit, while there you will eat 'Praise be to God'.

Meselâ **kuvve-i şâmme**, kokular taifesindeki letaif-i rahmeti hisseder. Kendine mahsus bir **vazife-i şükranıyesi**, bir lezzeti vardır. Elbette mükâfatı dahi vardır.

Meselâ dildeki **kuvve-i zaika**, **bütün mat'umatın ezvakını** anlamakla gayet **mütenevvi** bir şükür-ü manevî ile vazife görür ve hâkeza...

Bütün cihazat-ı insaniyenin *ve kalb ve akıl ve ruh gibi büyük ve mühim letaifin* böyle ayrı ayrı vazifeleri, lezzetleri ve elemleri vardır.

İşte Cenab-ı Hak ve **Hakîm-i Mutlak**, bu *insanda istihdam ettiği* bu cihazatın elbette her birerlerine lâyük **ücret**lerini verecektir.

O **müteaddid enva'-ı muhabbetin** sâbıkan beyan edilen dünyadaki **muaccel** neticelerini, herkes **vicdan** ile hisseder ve bir hads-i sadık ile isbat edilir.

Âhiretteki neticeleri ise; kat'iyen vücudları ve **tahakkukları, icmalen** Onuncu Söz'ün oniki hakikat-i kâtia-i sâtiasıyla ve Yirmidokuzuncu Söz'ün altı esas-ı bahiresiyle isbat edildiği gibi,

tafsilen

أَصْدَقُ الْكَلَامِ وَأَبْلَغُ النَّظَامِ كَلَامُ اللَّهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ
الْعَلَامِ

olan Kur'an-ı Hakîm'in **âyât-ı beyyinatıyla** tasrih ve **telvih** ve **remiz** ve işaratiyle kat'iyen sabittir.

Daha uzun bürhanları getirmeğe lüzum yok. Zâten başka Sözlerde *ve Cennet'e dair* Yirmisekizinci Söz'ün arabî olan ikinci makamında ve Yirmidokuzuncu Söz'de çok bürhanlar geçmiştir.

Birinci İşaret

Leziz taamlara, hoş meyvelere **şâkirane** muhabbet-i meşruanın uhrevî neticesi, Kur'anın nassıyla, **Cennet'e lâyük bir tarzda** leziz taamları, güzel meyveleridir.

Ve o taamlara ve o meyvelere müştehiyane bir muhabbettir.

Hattâ dünyada yediğin meyve üstünde söylediğin **"Elhamdülillah"** kelimesi, cennet meyvesi olarak **tecessüm** ettirilip sana takdim edilir.

Burada meyve yersin, orada "Elhamdülillah" yersin.

And since you see **divine munificence** and **the All-Merciful One's favors** in bounty and **food**, it is established by Hadith, the indications of the Qur'an, and the requirements of wisdom and mercy *that that pleasurable gratitude will be given to you in Paradise in the form of a truly delicious food.*

Second Indication

Licit love for your instinctual soul in this world is not a love built on its **good qualities**,

but rather one that sees its **short-comings** and **trains** it with a **compassion** that seeks to perfect it, and that impels it towards good.

This love results in giving to the soul objects of love worthy of it in Paradise.

As is explicitly stated and proved by a great number of verses in the Qur'an, when the soul **utilizes** its desires and wishes **correctly** and **employs** its faculties and senses **in the best way** in this world, that is, *in the way of God Almighty*,

as a result of this licit and **worshipful** love **the Absolutely Generous One** will bestow on it houris in Paradise, the ever-lasting realm. He will clothe these houris in seventy all different **varieties of the finery** and **subtle exquisiteness** of Paradise.

He will adorn their beings with seventy different **kinds of beauty** that will carries and gratify all the senses of the soul. Each houri will be like a miniature animated Paradise.

Furthermore, your love of youth in this world, that is, **the result of expending the power of youth in worship**, will be eternal youth **in the realm of bliss**.

#118

Third Indication

Licit love for your wife in this world is sincere love in consequence of her **delicate tenderness**, **fine virtues** and **good character**, together with your protecting her from disobeying God obstinately and sinning.

The Absolutely Merciful One has promised that as a result of this licit love your wife shall be given to you as an eternal wife in the hereafter, the realm of bliss. She will be **in a form more beautifully adorned and attractive than the houris**.

You will relate to one another **in delight** your former **adventures** in the world, bringing to mind old **memories**.

She will be an intimate, **gracious** and eternal friend, **who loves and is beloved**. And, most certainly, that which He Promises shall definitely be given.

Fourth Indication

Ve nimette ve **taam** içinde **in'am-ı İlahîyi** ve **iltifat-ı Rahmanîyi** gördüğünden **o lezzetli şükr-ü manevî**, *Cennet'te gayet leziz bir taam suretinde sana verileceği*, hadîsin nassıyla, Kur'anın işaretıyla ve hikmet ve rahmetin iktizasıyla sabittir.

İkinci İşaret

Dünyada meşru bir surette nefesine muhabbet, yani **mehasinine** bina edilen muhabbet değil,

belki **noksaniyetlerini** görüp tekmil etmeğe bina edilen **şefkat** ile onu **terbiye etmek** ve onu hayra sevk etmek

neticesi; o nefse lâıyk mahubları, Cennet'te veriyor.

Nefis, madem dünyada heva ve hevesini **Cenab-ı Hak yolunda hüsn-ü istimal etmiş**. Cihazatını, duygularını **hüsn-ü suretle istihdam etmiş**.

Kerim-i Mutlak, ona dünyadaki meşru ve **ubudiyetkârane** muhabbetin neticesi olarak Cennet'te, Cennet'in yetmiş ayrı ayrı **enva'-ı zînet** ve **letafetinin** numuneleri olan yetmiş muhtelif hulleyi giydirip,

nefisteki bütün hâseleri memnun edecek, okşayacak yetmiş **enva'-ı hüsn** ile vücudunu süslendirip; herbiri, ruhlu küçük birer cennet hükmünde olan hurileri, o dâr-ı bekada vereceği, **pek çok âyât ile tasrih ve isbat edilmiştir**.

Hem dünyada gençliğe muhabbet, yani **ibadette gençlik kuvvetini sarfetmenin neticesi**: **Dâr-ı saadette** ebedî bir gençliktir.

Üçüncü İşaret

Refika-i hayatına meşru dairesinde, yani **latîf şefkatine**, **güzel hasletine**, **hüsn-ü sîretine** binaen samimî muhabbet ile, refika-i hayatını da naşizelikten, sair günahlardan muhafaza etmenin netice-i uhreviyesi ise:

Rahîm-i Mutlak, o refika-i hayatı, **hurilerden daha güzel bir surette ve daha zînetli bir tarzda, daha cazibedar bir şekilde**, ona dâr-ı saadette ebedî bir refika-i hayatı

ve dünyadaki eski **maceraları** birbirine **mütelezzizane** nakletmek ve eski **hatıratı** birbirine tahattur ettirecek

enis, **latîf**, ebedî bir arkadaş, bir **muhîb ve mahub** olarak verileceğini va'detmiştir. Elbette va'dettiği şeyi kat'î verecektir.

Dördüncü İşaret

The result of licit love for parents and children is this. According to the Qur'an, **the Most Merciful of the Merciful** will bestow on that happy family, even though their **stations** may be quite different,

the pure pleasure of each other's company in the everlasting realm.

He will return children *who die before reaching the age of fifteen years, that is, the age of puberty*, once more to the embrace of their fathers and mothers, *in a manner appropriate to Paradise*. They will be most beautifully adorned and lovable, in the form of the children of Paradise, who are known as, *immortal youths*!*

*Qur'an 76:19. 56:17

He will gratify their **child-cherishing** sentiments and will give them that pleasure and delight eternally.

Since those children had not reached **the age of responsibility**, they will remain eternally as lovable and sweet children.

Every pleasurable thing in this world will be found in its highest form in Paradise.

Some people surmise that *since Paradise is not appropriate for reproduction*, there will be none of this cherishing of children, which is so sweet, that is, the pleasure of **loving and carressing** them.

But it will be there, too. and in the most delightful and sweet form. This, then, is good news for those whose children die **before puberty**.

Fifth Indication

The result of love for **righteous** friends in this world, according to the decree of, 'Love for God's sake' is, as the Qur'an states,

'Facing one another on thrones of happiness'.*

*Qur'an 15:47, 37:44.

God Almighty will seat them on the **chairs** of Heaven *facing one another*. He will cause them to meet with their **friends, pleasantly, agreeably and sweetly**. They will enjoy themselves recounting their **old memories** and adventures in this world, with a pure love and companionship that will not be subject to separation.

#119

Sixth Indication

The result of love for the prophets and saints is as the Qur'an explains. That is, it will be both to benefit **in the intermediate world** and **at the resurrection** from the **intercession** of the prophets and saints,

and, also, to profit abundantly, **through that love**, from the station and blessings that befit them.

Vâlideyn ve evlâda muhabbet-i meşruanın neticesi: (Nass-ı Kur'an ile) Cenab-ı **Erhamürrahîmîn**, onların **makamları** ayrı ayrı da olsa

yine o mes'ud aileye safi olarak lezzet-i sohbeti, Cennet'e lâıyk bir hüsn-ü muaşeret suretinde, dâr-ı bekada ebedî mülâkat ile ihsan eder.

Ve *onbeş yaşına girmeden, yani hadd-i bülüğa vâsıl olmadan vefat eden* çocuklar,

وَلَدَانِ مُخَلَّدُونَ

ile tabir edilen Cennet çocukları şeklinde ve **Cennet'e lâıyk bir tarzda** gayet süslü, sevimli bir surette, onları Cennet'te dahi peder ve vâlidelerinin kucaklarına verir.

Veledperverlik hislerini memnun eder. Ebedî o zevki ve o lezzeti onlara verir.

Zira çocuklar **sinn-i teklife** girmediklerinden; ebedî, sevimli, şirin çocuk olarak kalacaklar.

Dünyadaki her lezzetli şeyin en a'lâsı Cennet'te bulunur,

yalnız çok şirin olan veledperverlik, yani çocuklarını **sevip okşamak** zevki -**Cennet tenasül yeri olmadığından**- Cennet'te yoktur **zannedilirdi**.

İşte bu surette o dahi vardır. Hem en zevkli ve en şirin bir tarzda vardır. İşte **kable'l-bülüğ** evlâdı vefat edenlere müjde...

Beşinci İşaret

Dünyada "El-hubbu fillah" hükmünce **sâlih** ahbablara muhabbetin neticesi: Cennet'te

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ

ile tabir edilen,

karşı karşıya kurulmuş Cennet **iskemlelerinde** oturup **hoş, şirin, güzel, tatlı bir surette**, dünya maceralarını ve **kadîm olan hatıratlarını** birbirine nakledip eğlendirmeleri suretinde; firaksız, safi bir muhabbet ve sohbet suretinde **ahbablarıyla görüştüreceği**, Kur'anın nassıyla sabittir.

Altıncı İşaret

Enbiya ve evliyaya Kur'anın tarif ettiği tarzda muhabbetin neticesi: O enbiya ve evliyanın **şefaatlarından berzahta**, **haşirde** istifade etmekle beraber;

gayet ulvî ve onlara lâıyk makam ve füyuzattan **o muhabbet vasıtasıyla** istifaza etmektir.

Indeed, according to the meaning of

'a person will be together with whom he loves',

an ordinary man may approach the highest station by following an exalted person *whom he loves*.

Seventh Indication

The result of licit love for beautiful things and the spring. That is, to see with the eye of, *'how beautifully they have been made',*

and to love the beauty and order of the actions, which are behind those works of art.

To love the manifestations of the Beautiful Names, *which are behind the order and harmony of the actions*, and to love the manifestations of the attributes *behind those Beautiful Names*. And so on.

The result will be to see in Paradise, the ever-lasting realm, *the manifestation of the Names*, and the beauty and attributes within the Names, *in a form a thousand times more beautiful than the beautiful creatures to be seen here*.

More than-this even, Imam-i Rabbani (may God be pleased with him) said, *"The subtle exquisiteness of Paradise will be the similitude of the manifestation of God's Names."*

Just think of it!

Eighth Indication

The result in the hereafter of thoughtful love in this world for the two beautiful faces of the world, *which are, the tillage for the hereafter and the mirror of the Divine Names*.

An everlasting Paradise will be given that is as large as the world but is not ephemeral and transient like this world.

And the Names, *only pale shadows of which are shown in this world*, will be displayed in the mirror of Paradise in a most brilliant form.

Moreover, the result of loving the world as being the tillage of the hereafter is as follows.

When the world is seen thus, that is, as a seed-bed or small place of cultivation that produces only shoots, it results in a Paradise where those shoots burgeon and blossom.

For in this world *man's senses and faculties* are tiny shoots and in Paradise they will *unfold* in the most perfect form.

And his *abilities*, *which are here like tiny seeds*, will be given to him there in a form *that will blossom* with all sorts of delights and perfections.

Evet

الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ

sırrınca,

âdi bir adam, en yüksek bir makama, *muhabbet ettiği âli* makam bir zâtın *tebaiyetiyle* girebilir.

Yedinci İşaret

Güzel şeylere ve bahara meşru muhabbetin, yani *"ne kadar güzel yapılmış"* nazarıyla,

o âsârın arkasındaki *ef'al*in güzelliğini ve *intizam*ını

ve *intizam-ı ef'al arkasındaki* güzel esmanın cilvelerini ve o *güzel esmanın arkasında* sıfâtın tecelliyatını ve hâkeza sevmekliğin

neticesi ise:

Dâr-ı bekada *o güzel gördüğü masnuattan bin defa daha güzel bir tarzda esmanın cilvesini* ve esma içindeki cemal ve sıfâtını, Cennet'te görmektir.

Hattâ İmam-ı Rabbânî (Radıyallahu Anhü) demiş ki: *"Letaif-i Cennet, cilve-i esmanın temessülâtıdır."*

(Teemmel!..)

Sekizinci İşaret

Dünyada, *dünyanın âhiret mezraası ve esma-i İlahiye âyinesi olan* iki güzel yüzüne karşı *mütefekkirane* muhabbetin uhrevî neticesi:

Dünya kadar, fakat fâni dünya gibi fâni değil, bâki bir Cennet verilecektir.

Hem *dünyada yalnız zaîf gölgeleri gösterilen* esma, o Cennet'in âyinelerinde *en şaşıklı bir surette* gösterilecektir.

Hem dünyayı, *mezraa-i âhiret* yüzünde sevmenin neticesi:

Dünyayı fidanlık, yani ancak fidanları bir derece yetiştiren küçük bir mezraası hükmünde olacak öyle bir Cennet'i verecek ki:

Dünyada *havâs ve hissiyat-ı insaniye*, küçük fidanlar olduğu halde, Cennet'te en mükemmel bir surette *inkişaf*

ve *dünyada tohumcuklar hükmünde olan istidadları*, enva'-ı lezaiz ve kemalât ile *sünbüllenecek* surette ona verileceği,

This is proved by the indications of the Qur'an and by Hadith, and is necessitated by mercy and wisdom.

For it is not **blameworthy** love of the world, *which is the source of every fault*,

but, rather, love of its two faces that look to God's Names and to the hereafter, and is for the sake of the Names and the hereafter.

It is to cultivate those faces with thoughtful worship, **as if** taking the whole world as the means for worship.

It is, therefore, most definitely necessitated by mercy and wisdom that a reward should be given *that is as large as the world*.

#120

And, therefore, one who, through love of the hereafter, has loved **its seed-bed**, and through love of Almighty God, has loved **the mirror of His Names**,

will most certainly desire a beloved like the world. and that, too, will be a Paradise as great as the world.

Question: What is the use of such a vast and **empty** Paradise?

Answer: If it was possible for you to travel **with speed of imagination** round **all the regions** of the earth and **most of** the stars, you would be able to say, "*The whole universe is mine*".

And the fact that the **angels**, other human beings and the animals share the world with you would not quash your claim.

In the same way, if Paradise, also, was to be thus full, you would be able to say, "*Paradise is mine*".

The meaning of the Hadith, *A five hundred year Paradise will be given to some of those in Paradise*, has been explained in the Twenty-Eighth Word and the Twentieth Flash, the Treatise on Sincerity.

Ninth Indication

The result of faith and love of God. It is proved by the **consensus** of **the people of unveiling and verification**, *by certain Hadith**, and *by the Qur'an* that a thousand years of **happy life** in this world is not worth one hour of life in Paradise.

And that a thousand years of **heavenly life** is not worth one hour's **vision** and **contemplation** of **the All-Glorious One**, Who possesses incomparable beauty and perfection.

**Included in the Hadith is the following: 'That vision far surpasses all the other delights of Paradise, so much so that it causes them to be forgotten.'*

And after the vision the loveliness and beauty of those who experience it will have increased to such a degree that

rahmetin ve hikmetin muktezası olduğu gibi, hadisin nususuyla ve Kur'anın işaretıyla sabittir.

Hem madem dünyanın; *her hatanın başı olan mezzum* muhabbeti değil,

belki esmaya ve âhirete bakan iki yüzünü, esma ve âhret için sevmiş

ve ibadet-i fikriye ile o yüzleri ma'mur etmiş, **güya** bütün dünyasıyla ibadet etmiş.

Elbette *dünya kadar* bir mükâfat alması, mukteza-yı rahmet ve hikmettir.

Hem madem âhiretin muhabbetiyle onun **mezraasını** sevmiş ve Cenab-ı Hakk'ın muhabbetiyle **âyine-i esmasını** sevmiş.

Elbette dünya gibi bir mahbub ister. O da, dünya kadar bir Cennet'tir.

Sual: O kadar büyük ve **hâli** bir Cennet neye yarar?

Elcevab: Nasıl ki eğer mümkün olsa idi, **hayal sür'atıyla** zeminin **aktarını** ve yıldızların **ekserini** gezen, "*Bütün âlem benimdir*" diyebilirsin.

Melaike ve insan ve hayvanların iştirakleri, senin o hükmünü bozamaz.

Öyle de: O Cennet dahi dolu olsa, "*O Cennet benimdir*" diyebilirsin.

Hadîste bazı ehl-i Cennet'e verilen beşyüz senelik bir Cennet sırrı, Yirmisekizinci Söz'de ve İhlas Lem'asında beyan edilmiştir.

Dokuzuncu İşaret

İman ve muhabbetullahın neticesi: **Ehl-i keşif ve tahkikin ittifakıyla**; dünyanın bin sene **hayat-ı mes'udanesi**, bir saatine değmeyen Cennet hayatı

ve **Cennet hayatının** dahi bin senesi, bir saat **müşahedesine** değmeyen bir kudsi, münezzeh cemel ve kemal sahibi olan **Zât-ı Zülcelal**'in müşahedesini, rü'yetidir ki; *hadîs-i kat'î ile ve Kur'anın nassıyla* sabittir.

(Haşiye): Hadîsin nassıyla "O şuhud, bütün lezaiz-i Cennet'in o derece fevkindedir ki, onları unutturur.

Ve şuhuddan sonra ehl-i şuhudun hüsn-ü cemali o derece fazlalaşır ki;

when they return, it will be only with difficulty and scrutiny that their families in their mansions will recognize them.

Everyone may perceive through his **conscience** a great longing for the **vision** of a personage famous for his magnificence and perfection, like the Prophet Solomon (upon whom be peace), and a great **yearning to behold** a personage **distinguished** by his beauty, like the Prophet Joseph (upon whom be peace).

And to, if you can, compare how longed-for, **sought after**, and **desire-arousing** is the vision of One, **one manifestation of Whose beauty and perfection are all the virtues and perfections of Paradise, which are thousands of times more elevated than all the virtues and perfections of this world.**

Oh God, bestow upon us in this world love for You and love for that which will draw us closer to You, and the right-gidedness that You have commanded, and, in the next world Your mercy and the vision of You.

*Glory be unto You, we have no knowledge save that which You have taught us. You are indeed All-Knowing, All-Wise.**

**Qur'an 2:32.*

Oh God, grant blessings and peace on him whom You sent as a mercy to all the worlds, and on all his family and companions. Amen.

döndükleri vakit, saraylarındaki aileleri çok dikkat ile zor ile onları tanıyabilirler." hadîste vârid olmuştur.

Hazret-i Süleyman Aleyhisselâm gibi muhteşem bir kemal ile meşhur bir zâtın **rü'yetine** iştiyaklı bir merak, Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm gibi bir cemal ile **mümtaz** bir zâtın **şuhuduna** meraklı bir **iştiyak**; herkes **vicdanen** hisseder.

Acaba **dünyanın bütün mehasin ve kemalâtından binler derece yüksek olan Cennet'in bütün mehasin ve kemalâtı, bir cilve-i cemali ve kemali olan** bir zâtın rü'yeti, ne kadar **mergub**, merak-aver ve şuhudu ne derece matlub ve **iştiyak-aver** olduğunu kıyas edebilirsen et...

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا فِي الدُّنْيَا حُبَّكَ وَ حُبَّ مَا يُقَرِّبُنَا إِلَيْكَ وَ
الْإِسْتِقَامَةَ كَمَا أَمَرْتَ وَ فِي الْآخِرَةِ رَحْمَتَكَ وَ رَوْعِيَّتَكَ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مَنْ أَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ وَ عَلَى
إِلِهِ وَ صَحْبِهِ أَجْمَعِينَ آمِينَ

www.risaleglobal.com

The Second Station of the Fourteenth Flash

This, which has been included here because of its relevance, concerns six of the thousands of mysteries contained in “In the Name of God, the Merciful, the Compassionate”.

NOTE: A bright light from “In the Name of God, the Merciful, the Compassionate” concerning divine mercy appeared to my dull mind from afar.

I wanted to record it for myself in the form of notes,

to hunt it down and capture it, and circumscribe the light with twenty to thirty mysteries.

But unfortunately I was not able to do this at the present time and the twenty or thirty mysteries were reduced to five or six.

When I say: “O man!”, I mean myself.

Although this lesson addresses my own soul in particular, I refer it as the Second Station of the Fourteenth Flash for the approval of my meticulous brothers in the hope that it may benefit those with whom I am connected spiritually and whose souls are more discerning than mine.

This lesson looks to the heart more than the reason, and to spiritual pleasure and perception rather than rational proofs.

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

[The Queen] said: “Ye chiefs! Here is – delivered to me – a letter worthy of respect. It is from Solomon, and is [as follows]: In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.” (27:29-30)

A number of mysteries will be mentioned in this station.

First Mystery

I saw one manifestation of “In the Name of God, the Merciful, the Compassionate” as follows:

On the face of the universe, the face of the earth, and the face of man are three stamps of dominicality one within the other and each showing samples of the others:

The First is the great stamp of Godhead, which is manifested through the mutual assistance, co-operation, and embracing and corresponding to one another of beings in the totality of the universe. This looks to “In the Name of God”.

On Dördüncü Lem'a'nın İkinci Makamı

(Makam münasebeti ile buraya alınmıştır.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

in binler esrarından altı sırrına dairdir.

İHTAR: Besmele'nin rahmet noktasında parlak bir nuru, sönük aklıma uzaktan görüldü.

Onu, kendi nefsim için nota suretinde kaydetmek istedim.

Ve yirmi otuz kadar sırlar ile o nurun etrafında bir daire çevirmek ile avlamak ve zaptetmek arzu ettim.

Fakat maatteessüf şimdilik o arzuma tam muvaffak olamadım. Yirmi otuzdan beş altıya indi.

"Ey insan!" dediğim vakit nefsimi murad ediyorum.

Bu ders kendi nefsimde has iken ruhen benimle münasebetar ve nefsi nefsimden daha hüşyar zatlara belki medar-ı istifade olur niyetiyle, On Dördüncü Lem'a'nın İkinci Makamı olarak müdakkik kardeşlerimin tasviplerine havale ediyorum.

Bu ders akıldan ziyade kalbe bakar, delilden ziyade zevke nâzırdır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْاِئِ الْقِيِّ اِلَى كِتَابٍ كَرِيْمٍ اِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٰنَ وَاِنَّهُ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

Şu makamda birkaç sır zikredilecektir.

Birinci Sır

Bismillahirrahmanirrahîm'in bir cilvesini şöyle gördüm ki:

Kâinat simasında, arz simasında ve insan simasında birbiri içinde birbirinin numunesini gösteren üç sikke-i rububiyet var:

Biri: Kâinatın heyet-i mecmuasındaki teavün, tesanüd, teanuk, tecavübden tezahür eden sikke-i kübra-yı uluhiyettir ki "Bismillah" ona bakıyor.

The Second is the great stamp of divine mercifulness, which is manifested through the mutual resemblance and proportion, order, harmony, favour and compassion in the disposal, raising and administration of plants and animals on the face of the earth. This looks to “In the Name of God, the Merciful”.

Then is the exalted stamp of divine compassionateness, which is manifested through the subtleties of divine beneficence, fine points of divine clemency, and rays of divine compassion on the face of man’s comprehensive nature. This looks to “the Compassionate” in “In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.”

That is to say, “In the Name of God, the Merciful, the Compassionate” is the sacred title of three stamps of divine oneness, which form a luminous line on the page of the world, and a strong cord, and shining filament.

That is, by being revealed from above, the tip of “In the Name of God, the Merciful, the Compassionate” rests on man, the fruit of the universe and miniature copy of the world;

it binds the lower world to the divine throne; it is a way for man to ascend to the human throne.

Second Mystery

In order not to overwhelm minds by divine unity, which is apparent in the boundless multiplicity of creatures, the Qur’an of Miraculous Exposition

constantly points out the manifestation of divine oneness within divine unity.

For example, the sun encompasses numberless things with its light.

A truly extensive conceptual ability and comprehensive view is necessary to behold the sun itself in the totality of its light.

So, lest the sun be forgotten, it is displayed in every shining object by means of its reflection.

And in accordance with their capacities, all lustrous objects reflect the sun’s attributes, such as its light and heat and the seven colours in its light, together with the manifestation of its essence. So too, the sun’s attributes encompass all the things facing it.

In exactly the same way, “And God’s is the highest similitude” (16:60) -but let there be no mistake in the comparison- just as divine oneness and eternal besoughtness have a manifestation together with all the divine names in everything, in animate creatures in particular, and especially in man’s mirror-like essence;

so too through divine unity each of the divine names connected to beings encompasses all things.

İkincisi: Küre-i arz simasında nebatat ve hayvanatın tedbir ve terbiye ve idaresindeki teşabüh, tenasüp, intizam, insicam, lütuf ve merhametten tezahür eden sikke-i kübra-yı rahmaniyettir ki "Bismillahirrahman" ona bakıyor.

Sonra insanın mahiyet-i câmiasının simasındaki letaif-i re'fet ve dekaik-ı şefkat ve şuât-ı merhamet-i İlahiyeden tezahür eden sikke-i ulyâ-i rahîmiyettir ki Bismillahirrahmanirrahîm'deki "Er-Rahîm" ona bakıyor.

Demek Bismillahirrahmanirrahîm sahife-i âlemde bir satır-ı nurani teşkil eden üç sikke-i ehadiyetin kudsi unvanıdır ve kuvvetli bir haytıdır ve parlak bir hattıdır.

Yani Bismillahirrahmanirrahîm yukarıdan nüzul ile semere-i kâinat ve âlemin nüsha-i musağğarası olan insana ucu dayanıyor.

Ferşi arşa bağlar, insanî arşa çıkmaya bir yol olur.

İkinci Sır

Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan, hadsiz kesret-i mahlukatta tezahür eden vâhidiyet içinde ukûlü boğmamak için

daima o vâhidiyet içinde ehadiyet cilvesini gösteriyor.

Yani, mesela nasıl ki güneş, ziyasıyla hadsiz eşyayı ihata ediyor.

Mecmu-u ziyasındaki güneşin zatını mülâhaza etmek için gayet geniş bir tasavvur ve ihatalı bir nazar lâzım olduğundan;

güneşin zatını unutturmamak için her bir parlak şeyde güneşin zatını aksi vasıtasıyla gösteriyor.

Ve her parlak şey, kendi kabiliyetince güneşin cilve-i zatîsiyle beraber ziyası, harareti gibi hâssalarını gösteriyor. Ve her parlak şey güneşi bütün sıfâtıyla kabiliyetine göre gösterdiği gibi, güneşin ziya ve hararet ve ziyadaki elvan-ı seb'a gibi keyfiyatlarının her birisi dahi umum mukabilindeki şeyleri ihata ediyor.

Öyle de **وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** -temsilde hata olmasın-

ehadiyet ve samediyet-i İlahiye, her bir şeyde, hususan zîhayatta, hususan insanın mahiyet âyinesinde bütün esmasıyla bir cilvesi olduğu gibi;

vahdet ve vâhidiyet cihetiyle dahi mevcudat ile alâkadar her bir ismi bütün mevcudatı ihata ediyor.

Thus, lest minds become overwhelmed by divine unity and hearts forget **the Most Pure and Holy Essence**,

the Qur'an constantly draws attention to **the stamp of divine oneness within divine unity**.

And that stamp, with its **three salient points**, is "In the Name of God, the Merciful, the Compassionate."

#123

Third Mystery

What makes this boundless universe rejoice is **clearly** divine mercy.

What illuminates these dark beings is **self-evidently** divine mercy.

What fosters and raises creatures struggling with their endless **needs** is self-evidently again divine mercy.

What causes the whole universe to be **turned** towards man, like a tree together with all its parts is turned towards its fruit, and causes it to look to him and run to his **assistance** is clearly divine mercy.

What fills and illuminates boundless **space** and the empty, vacant world and makes it rejoice is **self-evidently** divine mercy.

And what designates ephemeral man for eternity and makes him the **addressee** and beloved of the Pre-Eternal and Post-Eternal One is self-evidently divine mercy.

O man! Since divine mercy is such a powerful, **inviting**, sweet, **assisting lovable truth**,

say: "In the Name of God, the Merciful, the Compassionate," adhere to this truth and be saved from **absolute desolation** and the pains of unending needs!

Draw close to the throne of **the Pre-Eternal and Post-Eternal Monarch**, and availing yourself of the compassionate and **rays** of divine mercy, become His addressee, friend, and beloved.

All the realms of beings in the universe are purposively gathered around man and are made to hasten to meet all his needs **with the utmost order and wisdom**, which clearly arises from one of two situations.

Either each realm of beings knows man, obeys him, and runs to help him,

which just as it is completely irrational is also impossible in many respects;

or an **absolutely impotent being** like man has to possess the power of **the mightiest absolute sovereign**;

or this assistance occurs through the knowledge of an **Absolutely Powerful One** behind the veil of the universe.

That is to say, it is not that the different beings in the universe know man,

İşte vâhidîyet içinde ukûlü boğmamak ve kalpler **Zat-ı Akdes**'i unutmamak için

daima **vâhidîyetteki sikke-i ehadiyeti** nazara veriyor ki

o sikkenin **üç mühim ukdesini** irae eden Bismillahirrahmanirrahîm'dir.

Üçüncü Sır

Şu hadsiz kâinatı şenlendiren, **bilmüşahede** rahmettir.

Ve bu karanlıklı mevcudatı ışıklandıran, **bilbedahe** yine rahmettir.

Ve bu hadsiz **ihtiyacat** içinde yuvarlanan mahlukatı terbiye eden, bilbedahe yine rahmettir.

Ve bir ağacın bütün heyetiyle meyvesine müteveccih olduğu gibi bütün kâinatı insana **müteveccih** eden ve her tarafta ona baktıran ve **muavenetine** koşturan, bilbedahe rahmettir.

Ve bu hadsiz **fezayı** ve boş ve hâlî âlemi dolduran, nurlandıran ve şenlendiren, **bilmüşahede** rahmettir.

Ve bu fânî insanı ebede namzet eden ve ezeli ve ebedî bir zata **muhatap** ve dost yapan, bilbedahe rahmettir.

Ey insan, madem rahmet böyle kuvvetli ve **cazibedar** ve sevimli ve **mededkâr** bir **hakikat-i mahbubedir**.

"Bismillahirrahmanirrahîm" de, o hakikate yapış ve **vahşet-i mutlakadan** ve hadsiz ihtiyacatın elemelerinden kurtul

ve o Sultan-ı **ezel ve ebed**'in tahtına yanaş ve o rahmetin şefkatiyle ve şefaatiyle ve **şuâatıyla** o Sultan'a muhatap ve halil ve dost ol!

Evet, kâinatın envanını hikmet dairesinde insanın etrafında toplayıp bütün hâcatına **kemal-i intizam ve inayet ile** koşturmak, bilbedahe iki haletten birisidir:

Ya kâinatın her bir nev'i kendi kendine insanı tanıyor, ona itaat ediyor, muavenetine koşuyor.

Bu ise yüz derece akıldan uzak olduğu gibi çok muhalatı intac ediyor.

İnsan gibi bir **âciz-i mutlakta**, en kuvvetli bir **sultan-ı mutlak**'in kudreti bulunmak lâzım geliyor.

Veyahut bu kâinatın perdesi arkasında bir **Kadîr-i Mutlak**'in ilmi ile bu muavenet oluyor.

Demek kâinatın envaı, insanı tanıyor değil;

but that they are the evidences of a Knowing, Compassionate One who is acquainted with him and knows him.

O man! Come to your senses!

Is it at all possible that the All-Glorious One, who causes all the varieties of creatures to turn towards you and stretch out their hands to assist you, and to say: "Here we are!" in the face of your needs – is it possible that He does not know you, is not acquainted with you, does not see you?

Since He does know you, He informs you that He knows you through His mercy. So you should know Him too, and with respect let Him know that you know Him

and understand with certainty that what subjugates the vast universe to an absolutely weak, absolutely impotent, absolutely needy, ephemeral, insignificant creature like you, and despatches it to assist you,

is the truth of divine mercy, which comprises wisdom, favour, knowledge, and power.

Most certainly, a mercy such as this requires universal and sincere thanks, and earnest and genuine respect.

Therefore, say: "In the Name of God, the Merciful, the Compassionate", which is the interpreter and expression of such sincere thanks and genuine respect.

Make it the means of attaining to the mercy, and an intercessor at the court of the All-Merciful One.

#124

The existence and reality of divine mercy are as clear as the sun.

For just as a woven tapestry centred on one point is formed by the order and situation of the threads of its warp and weft coming from all directions,

so too the luminous threads extending from the manifestation of a thousand and one divine names in the vast sphere of the universe weave such a seal of compassionateness, tapestry of clemency, and seal of benevolence within a stamp of mercy that

it demonstrates itself to minds more brilliantly than the sun.

The Beauteous All-Merciful One, who orders the sun and moon, the elements and minerals, and plants and animals like the warp and weft of a vast woven tapestry through the rays of His thousand and one names,

and causes them to serve life; and demonstrates His compassion through the exceedingly sweet and self-sacrificing compassion of mothers, plant and animal;

and subjugates animate creatures to human life, and from this demonstrates man's importance and a most lovely large tapestry of divine dominicality,

belki insanı bilen ve tanıyan, merhamet eden bir zatın tanınmasının ve bilmesinin delilleridir.

Ey insan! Aklını başına al.

Hiç mümkün müdür ki: Bütün enva-ı mahlukatı sana müteveccihen muavenet ellerini uzattıran ve senin hâcetlerine "Lebbeyk!" dedirten Zat-ı Zülcelal seni bilmesin, tanımasın, görmesin!

Madem seni biliyor, rahmetiyle bildiğini bildiriyor. Sen de onu bil, hürmetle bildiğini bildir

ve kat'iyen anla ki: Senin gibi zayıf-ı mutlak, âciz-i mutlak, fakir-i mutlak, fâni, küçük bir mahluka koca kâinatı musahhar etmek ve onun imdadına göndermek;

elbette hikmet ve inayet ve ilim ve kudreti tazammun eden hakikat-i rahmettir.

Elbette böyle bir rahmet, senden küllî ve hâlis bir şükür ve ciddi ve safi bir hürmet ister.

İşte o hâlis şükürün ve o safi hürmetin tercümanı ve unvanı olan Bismillahirrahmanirrahîm'i de.

O rahmetin vusulüne vesile ve o Rahman'ın dergâhında şefaathî yap.

Evet, rahmetin vücudu ve tahakkuku, güneş kadar zahirdir.

Çünkü nasıl merkezî bir nakış, her taraftan gelen atkı ve iplerin intizamından ve vaziyetlerinden hasıl oluyor.

Öyle de bu kâinatın daire-i kübrasında bin bir ism-i İlahînin cilvesinden uzanan nurani atkılar, kâinat simasında öyle bir sikke-i rahmet içinde bir hâtem-i rahîmiyeti ve bir nakş-ı şefkati dokuyor ve öyle bir hâtem-i inayeti nescediyor ki

güneşten daha parlak kendini akıllara gösteriyor.

Evet, şems ve kameri, anâsır ve maadini, nebatat ve hayvanatı bir nakş-ı a'zamın atkı ipleri gibi o bin bir isimlerin şualarıyla tanzim eden

ve hayata hâdim eden ve nebatî ve hayvanî olan umum validelerin gayet şirin ve fedakârane şefkatleriyle şefkatini gösteren

ve zevil-hayati hayat-ı insaniyeye musahhar eden ve ondan rububiyet-i İlahiyenin gayet güzel ve şirin bir nakş-ı a'zamını ve insanın ehemmiyetini gösteren

and manifests His brilliant mercy; – that **Most Merciful One** has, in the face of His own **absolute lack of need**, made His mercy **an acceptable intercessor** for animate creatures and man.

O man! If you are truly a human being, say: "In the Name of God, the Merciful, the Compassionate." Find that intercessor!

For sure, it is clearly, self-evidently, divine mercy which, **without forgetting or confusing any of them**, raises, nurtures, and administers the innumerable plant and animal species on the earth **at precisely the right time** and **with perfect order**, wisdom, and beneficence, and stamps **the seal of divine oneness** on the face of the globe of the earth.

The existence of divine mercy is as certain as the existence of the beings on the face of the earth,

so do the beings offer evidences of its reality to their own number.

Just as there is this **seal of mercy** and **stamp of divine oneness** on the face of the earth,

so on the face of man's nature is a stamp of divine mercy

that is not inferior to **the stamp of compassion** and **vast stamp of mercy** on the face of the universe.

Simply, man has so comprehensive a nature he is as though **the point of focus** of a thousand and one divine names.

#125

*O man! Is it at all possible that the One who gives you this face, and **places** such a stamp of mercy and seal of oneness on it*

would leave you to your own devices, attach no importance to you, pay no attention to your actions,

*make the whole universe, which is turned towards you, futile and pointless, and make **the tree of creation** rotten and insignificant with decayed fruit?*

*Would He cause His mercy to be denied, although it is as obvious as the sun, as well as His wisdom, which is as clear as daylight, and neither of which can in any way be doubted, nor are in any way **deficient**? God forbid!*

O man! Understand that there is a way to ascend to the throne of divine mercy, and that is, "In the Name of God, the Merciful, the Compassionate."

If you want to understand the importance of this ascent, look at the beginning of the one hundred and fourteen Suras of the Qur'an of Miraculous Exposition, and at the **beginnings** of all estimable books, and at the **start** of all good works.

ve en parlak rahmetini izhar eden o **Rahman-ı Zülcemal**, elbette kendi **istiğna-i mutlak**ına karşı, rahmetini ihtiyac-ı mutlak içindeki zihayata ve insana **makbul bir şefaatchi** yapmış.

Ey insan, eğer insan isen Bismillahirrahmanirrahîm de, o şefaatchiyi bul!

Evet, zeminde dört yüz bin muhtelif ayrı ayrı nebatatın ve hayvanatın taifelerini, **hiçbirini unutmuyarak, şaşırmayarak, vakti vaktine kemal-i intizam ile** hikmet ve inayet ile terbiye ve idare eden ve küre-i arzın simasında **hâtem-i ehadiyeti** vaz'eden, bilbedahe belki bilmüşahede rahmettir.

Ve o rahmetin vücudu, bu küre-i arzın simasındaki mevcudatın vücudları kadar kat'î olduğu gibi

o mevcudat adedince tahakkukunun delilleri var.

Evet, zeminin yüzünde öyle bir **hâtem-i rahmet** ve **sikke-i ehadiyet** bulunduğu gibi

insanın mahiyet-i maneviyesinin simasında dahi öyle bir sikke-i rahmet vardır ki

küre-i arz simasındaki **sikke-i merhamet** ve kâinat simasındaki **sikke-i uzma-yı rahmetten** daha aşağı değil.

Âdeta bin bir ismin cilvesinin bir **nokta-i mihrakıyesi** hükmünde bir câmiyeti var.

*Ey insan, hiç mümkün müdür ki: Sana bu simayı veren, o simada böyle bir sikke-i rahmeti ve bir hâtem-i ehadiyeti **vaz'eden** zat,*

seni başı boş bıraksın, sana ehemmiyet vermesin, senin harekâtına dikkat etmesin,

*sana müteveccih olan bütün kâinatı abes yapsın, **hilkat şeceresini** meyvesi çürük, bozuk, ehemmiyetsiz bir ağaç yapsın!*

*Hem hiçbir cihetle şüphe kabul etmeyen ve hiçbir vechile **noksaniyeti** olmayan, güneş gibi zahir olan rahmetini ve ziya gibi görünen hikmetini inkâr ettirsin. Hâşâ!*

*Ey insan! Bil ki o rahmetin arşına yetişmek için bir mi'rac var. O mi'rac **Bismillahirrahmanirrahîm'dir**.*

Ve bu mi'rac ne kadar ehemmiyetli olduğunu anlamak istersen, Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın yüz on dört surelerinin başlarına ve hem bütün mübarek kitapların **iptidalarına** ve umum mübarek işlerin **mebdelerine** bak.

A clear proof of the God-determined grandeur of “In the Name of God” is that

Imam Shafi‘i (May God be pleased with him), one of the very foremost Islamic scholars, said:

“In the Name of God, the Merciful, the Compassionate is only one verse, yet it was revealed one hundred and fourteen times in the Qur’an.”

**{See, al-Shafi‘i, al-Umm, i, 208; al-Jassas, Ahkam al-Qur’an, i, 8; al-Ghazzali, al-Mustafa, i, 82; Ibn al-Jawzi, al-Tahqiq fi Ahadith al-Khilaf, i, 345-7; al-Zayla‘i, Nasb al-Raya, i, 327.}*

Fourth Mystery

In the face of the manifestation of divine unity within boundless multiplicity, declaring: “You alone do we worship” (1:5) is not sufficient for everyone; the mind wanders.

One’s heart would have to be as broad as the globe to observe the Single One behind the unity in the totality of beings, and to say: “You alone do we worship, and from You alone do we seek help!” (1:5)

In consequence, so that the seal of divine oneness should be apparent on all species and realms of beings just as it is shown clearly on individual objects, and that they should call to mind the Single One, it is shown within the stamp of divine mercy.

Thus everyone at every level may turn to the Most Pure and Holy One, and saying: “You alone do we worship, and from You alone do we seek help”, address Him directly.

It is in order to express this mighty mystery and clearly point out the seal of divine oneness that the All-Wise Qur’an suddenly mentions the smallest sphere and most particular matter when describing the vastest sphere of the universe, for example, the creation of the heavens and the earth.

That is, so that the mind does not wander, nor the heart drown, and the spirit may find its True Object of Worship directly, while mentioning the creation of the heavens and earth it opens a discussion of man’s creation and voice, and the subtle details of the bounties and wisdom in his features, for example.

#126

This truth is demonstrated in miraculous fashion by the verse, “And among His signs is the creation of the heavens and the earth, and the variations in your languages and in your colours.” (30:22)

Ve Besmele'nin azamet-i kadrine en kat'î bir hüccet şudur ki,

İmam-ı Şafîî (ra) gibi çok büyük müçtehidler demişler:

"Besmele tek bir âyet olduğu halde, Kur'an'da yüz on dört defa nâzil olmuştur."

Dördüncü Sır

Hadsiz kesret içinde vâhidiyet tecellisi, hitab-ı **إِيَّاكَ نَعْبُدُ** demekle herkese kâfi gelmiyor. Fikir dağılıyor.

Mecmuundaki vahdet arkasında Zat-ı Ehadiyeti mülâhaza edip **إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ دَسْتَعِينُ** demeye, küre-i arz vüs'atinde bir kalp bulunmak lâzım geliyor.

Ve bu sırta binaen cüz'iyatta zahir bir surette sikke-i ehadiyeti gösterdiği gibi her bir nevide sikke-i ehadiyeti göstermek ve Zat-ı Ehad'i mülâhaza ettirmek için hâtem-i rahmaniyet içinde bir sikke-i ehadiyeti gösteriyor;

tâ külfetsiz herkes her mertebede **إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ دَسْتَعِينُ** deyip doğrudan doğruya Zat-ı Akdes'e hitap ederek müteveccih olsun.

İşte Kur'an-ı Hakîm, bu sır-ı azîmi ifade içindir ki kâinatın daire-i a'zamından mesela, semavat ve arzın hilkatinden bahsettiği vakit, birden en küçük bir daireden ve en dakik bir cüz'iden bahseder; tâ ki zahir bir surette hâtem-i ehadiyeti gösterebilir.

Mesela, hilkat-i semavat ve arzdan bahsi içinde hilkat-i insandan ve insanın sesinden ve simasındaki dekaik-i nimet ve hikmetten bahis açar; tâ ki fikir dağılmasın, kalp boğulmasın, ruh mabudunu doğrudan doğruya bulsun.

Mesela

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاخْتِلَافُ

أَلْسِنَتِكُمْ وَالأَوَانِكُمْ âyeti mezkûr hakikati mu'cizane bir surette gösteriyor.

Within innumerable creatures and infinite multiplicity, there are stamps of unity like concentric circles of many sorts and degrees from the greatest stamp to the smallest.

But however clear the unity is, it is still unity within multiplicity; it does not truly address observers.

Hence, there has to be the stamp of divine oneness behind unity

so that unity does not call to mind multiplicity and before the Most Pure and Holy One a way may be opened up to the heart directly.

Furthermore, a truly captivating design, shining light, agreeable sweetness, pleasing beauty, and powerful truth – which is the stamp of divine mercy and seal of divine compassion – has been placed on the stamp of divine oneness in order to direct gazes towards it and attract hearts.

Yes, it is the strength of that mercy that attracts the gazes of conscious beings, draws them to it, and causes them to reach the seal of oneness and to observe the Single One,

and from that to truly manifest the address of “You alone do we worship, and from You alone do we seek help”.

It is because “In the Name of God, the Merciful, the Compassionate” is the index of Sura al-Fatiha and a concise summary of the Qur’an that

it is the sign and interpreter of this mighty mystery.

The person who clasps it may travel through the levels of divine mercy.

And the person who causes this interpreter to speak may learn about the mysteries of divine mercy and behold the lights of divine compassion and pity.

Fifth Mystery

There is a Hadith which goes something like this: “God created man in the form of the Most Merciful.” {See, Bukhari, Isti’dhan, 1; Muslim, Birr, 115; Janna, 28; Musnad, ii, 244, 251, 315, 323, 434, 463, 519.}

It has been interpreted by some Sufis in an extraordinary way, unfitting for the tenets of belief.

Some of them who were ecstatics even considered man’s spiritual nature to be in the form of the All-Merciful.

Since ecstatics are mostly immersed in contemplation and confused, they are perhaps to be excused in holding views contrary to reality.

But on consideration, people in their right senses cannot accept ideas of theirs that are contrary to the fundamentals of belief. If they do, they are in error.

Evet, hadsiz mahlukatta ve nihayetsiz bir kesrette vahdet sikkeleri, mütedâhil daireler gibi en büyüğünden en küçük sikkeye kadar envai ve mertebeleri vardır.

Fakat o vahdet ne kadar olsa yine kesret içinde bir vahdettir, hakiki hitabı tam temin edemiyor.

Onun için vahdet arkasında ehadiyet sikkesi bulunmak lâzımdır.

Tâ ki kesreti hatıra getirmesin. Doğrudan doğruya Zat-ı Akdes’e karşı kalbe yol açsın.

Hem sikke-i ehadiyete nazarları çevirmek ve kalpleri celbetmek için o sikke-i ehadiyet üstünde gayet cazibedar bir nakış ve gayet parlak bir nur ve gayet şirin bir halâvet ve gayet sevimli bir cemel ve gayet kuvvetli bir hakikat olan rahmet sikkisini ve rahîmiyet hâtemini koymuştur.

Evet, o rahmetin kuvvetidir ki zîşuurun nazarlarını celbeder, kendine çeker ve ehadiyet sikkesine îsal eder ve Zat-ı Ehadiyeyi mülâhaza ettirir

ve ondan İيَاكَ نَعْبُدُ وَيَاكَ نَسْتَعِينُ deki hakiki hitaba mazhar eder.

İşte Bismillahirrahmanirrahîm Fatiha'nın fihristesi ve Kur'an'ın mücmel bir hülâsası olduğu cihetle,

bu mezkûr sırr-ı azîmin unvanı ve tercümanı olmuş.

Bu unvanı eline alan, rahmetin tabakatında gezebilir.

Ve bu tercümanı konuşuran, esrar-ı rahmeti öğrenir ve envar-ı rahîmiyeti ve şefkati görür.

Beşinci Sır

Bir hadîs-i şerifte vârid olmuş ki:

إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَى صُورَةِ الرَّحْمَنِ

Bu hadîsi, bir kısım ehl-i tarikat, akaid-i imaniyeye münasip düşmeyen acib bir tarzda tefsir etmişler.

Hattâ onlardan bir kısım ehl-i aşk, insanın sima-yı manevîsine bir suret-i Rahman nazarıyla bakmışlar.

Ehl-i tarikatın ekserinde sekr, ehl-i aşkın çoğunda istiğrak ve iltibas olduğundan, hakikate muhalif telakkilerinde belki mazurdurlar.

Fakat akli başında olanlar, fikren onların esas-ı akaide münafî olan manalarını kabul edemez. Etse hata eder.

Indeed, **the Most Pure and Holy Deity**, who administers **with order** the whole universe as though it were a palace or house, and spins the stars as though they were particles and causes them to travel through space **with wisdom** and ease, and employs **minute particles** as though they were orderly officials,

has no partner, match, opposite, or **equal**. So too, according to the meaning of the verse: **There is nothing whatever like unto Him, and He hears and sees [all things](42:11)** He has no **form**, like, or **peer**, and there is nothing resembling Him or similar to Him.

#127

However, according to the meaning of the following verse and its parabolic comparison, **And His is the highest similitude in the heavens and the earth, and He is Exalted in Might, Full of Wisdom (30:27)** His **actions**, attributes, and names may be considered.

That is to say, **allegory** and comparison may be used in connection with His actions.

One of the many things intended by the above-mentioned Hadith is:

“Man is in a form that displays the divine name of All-Merciful in its entirety.”

Yes, as we explained before, the divine name of All-Merciful is manifested through the rays of a thousand and one names on the face of the universe,

and is apparent through the innumerable manifestations of **God’s absolute dominicality** on the face of the earth.

Similarly, its **complete manifestation** is apparent in a small measure in **man’s comprehensive form**, the same as on the faces of the earth and universe.

The Hadith suggests also that the evidences of **the Necessarily Existent One** offered by such proofs, mirrors, and manifestations of the Most Merciful as **animate creatures** and man are so certain, **clear**, and obvious that

just as it may be said of a shining mirror which reflects the image of the sun: “That mirror is the sun,” indicating **the clarity** of its brilliance and **evidence**,

so it has been said and may be said: “Man is in the form of the All-Merciful One,” indicating the clarity of his evidence and **completeness of his relation**.

It is in consequence of this mystery that the more **moderate** of **those who believed in the Unity of Existence** said: “**There is no existent but He**”, as a way of expressing the clarity of this evidence and perfection of the relation.

Evet, bütün kâinatı bir saray, bir ev gibi **muntazam** idare eden ve yıldızları zerreler gibi **hikmetli** ve kolay çeviren ve gezdiren ve **zerrati** muntazam memurlar gibi istihdam eden **Zat-ı Akdes-i İlahî**’nin

şeriki, naziri, zıddı, **niddi** olmadığı gibi
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ
sırrıyla **sureti**, misli, **misali**, şebihî dahi olamaz.

Fakat

وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

sırrıyla, mesel ve temsil ile **şuunat**ına ve sıfât ve esmasına bakılır.

Demek **mesel** ve temsil, şuunat nokta-i nazarında vardır.

Şu mezkûr hadîs-i şerifin çok makasından birisi şudur ki

“İnsan, ism-i Rahman’ı tamamıyla gösterir bir surettedir.”

Evet, sâbıkan beyan ettiğimiz gibi kâinatın simasında bin bir ismin şuâlarından tezahür eden ism-i Rahman görüldüğü gibi

zemin yüzünün simasında **rububiyet-i mutlaka-i İlahiyenin** hadsiz cilveleriyle tezahür eden ism-i Rahman gösterildiği gibi

insanın suret-i câmiasında küçük bir mikyasta zeminin siması ve kâinatın siması gibi yine o ism-i Rahman’ın **cilve-i etemmini** gösterir demektir.

Hem işaretir ki: Zat-ı Rahmanı’r-Rahîm’in delilleri ve âyineleri olan **zihayat** ve insan gibi mazharlar o kadar o **Zat-ı Vâcibül-Vücut**’a delâletleri kat’î ve **vâzih** ve zahirdir ki

güneşin timsalini ve aksini tutan parlak bir âyine parlaklığına ve **delâletinin vuzuhuna** işaretten “O âyine güneştir.” denildiği vakit,

“İnsanda suret-i Rahman var.” vuzuh-u delâletine ve **kemal-i münasebetine** işaretten denilmiş ve denilir.

Ve **ehl-i vahdetü'l-vücutun mutedil** kısmı “**Lâ mevcude illâ hû**” bu sırta binaen, bu delâletin vuzuhuna ve bu münasebetin kemaline bir unvan olarak demişler.

O God! O Most Merciful One! Most Compassionate One!
For the sake of “In
the Name of God, the Merciful, the Compassionate” have
mercy on us as befits Your Compassionateness, and allow
us to understand the mysteries of “In the Name of God,
the Merciful, the Compassionate” as befits Your
Mercifulness. Amen.

Sixth Mystery

O unhappy man afflicted by boundless impotence and
endless wants!

See from the following how valuable and acceptable an
intercessor is divine mercy.

For it is a way to know **the All-Glorious Sovereign** in
whose army both the stars and minute particles serve
together **in perfect order and obedience**

– the Glorious **Monarch of Pre-Eternity and Post-Eternity**,
who is **self-sufficient** and utterly without need.

He is **rich without limit** and in no way in need of the
universe and its beings.

The whole cosmos is **under His command and direction**,
utterly obedient beneath His **majesty and grandeur**,
submissive before His sublimity.

#128

That is divine mercy for you, O man! It raises you to the
presence of **the One who lacks all need, the Eternal
Sovereign**, and makes you His friend, addressee, and
well-loved servant.

But just as you cannot reach the sun and are far from it

although it fills your mirror with its light, reflection, and
manifestation, and you can in no way draw near to it;

in the same way you are infinitely distant from **the Most
Pure and Holy One, the Sun of Pre-Eternity and Post-
Eternity**, and cannot draw near to Him,

but the light of His mercy brings Him nearer to us.

O man! Anyone who finds this mercy finds an eternally
unfailing treasury of light.

And the way to find it is by following the practices of **the
Most Noble Messenger** (Upon whom be blessings and
peace), **who was the most brilliant exemplar and
representative of mercy, its most eloquent tongue and
herald, and was described in the Qur'an as a “Mercy to
All the Worlds”**.

The way to attain to this **embodiment of mercy who is a
mercy to all the worlds** is to utter the prayer calling down
God's blessings upon him.
Indeed, the meaning of this prayer is mercy.

اللَّهُمَّ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ارْحَمْنَا كَمَا يَلِيْقُ بِرَحِيْمِيَّتِكَ وَفَهْمَنَا أَسْرَارَ بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كَمَا يَلِيْقُ بِرَحْمَانِيَّتِكَ آمِينَ

Altıncı Sır

Ey hadsiz acz ve nihayetsiz fakr içinde yuvarlanan biçare
insan!

Rahmet, ne kadar kıymetli bir vesile ve ne kadar makbul
bir **şefaati** olduğunu bununla anla ki

o rahmet, öyle bir **Sultan-ı Zülcelal**'e vesiledir ki yıldızlarla
zerrat beraber olarak **kemal-i intizam ve itaatle** -beraber-
ordusunda hizmet ediyorlar.

Ve O Zat-ı Zülcelal'in ve o **Sultan-ı ezel ve ebed**'in **istiğna-i**
zatîsi var ve istiğna-i mutlak içindedir.

Hiçbir cihetle kâinata ve mevcudata ihtiyacı olmayan bir
Ganiyy-i Ale'l-ıtlak'tır.

Ve bütün kâinat **taht-ı emir ve idaresinde** ve **heybet ve
azameti** altında nihayet itaatte, celaline karşı tezellüdedir.

İşte rahmet seni ey insan! O **Müstağni-i Ale'l-ıtlak**'ın ve
Sultan-ı Sermedî'nin huzuruna çıkarır ve ona dost yapar
ve ona muhatap eder ve sevgili bir abd vaziyetini verir.

Fakat nasıl sen güneşe yetişemiyorsun, çok uzaksın, hiçbir
cihetle yanaşamıyorsun.

Fakat güneşin ziyası, güneşin aksini, cilvesini senin âyinen
vasıtasıyla senin eline verir.

Öyle de o **Zat-ı Akdes**'e ve o **Şems-i Ezel ve Ebed**'e biz
çendan nihayetsiz uzağız, yanaşamayız.

Fakat onun ziya-i rahmeti, onu bize yakın ediyor.

İşte ey insan! Bu rahmeti bulan, ebedî tükenmez bir
hazine-i nur buluyor.

O hazineyi bulmasının çaresi: **Rahmetin en parlak bir
misali ve mümessili ve o rahmetin en belîğ bir lisanı ve
dellâli olan ve Rahmeten li'l-âlemîn unvaniyla Kur'an'da
tesmiye edilen Resul-i Ekrem** aleyhissalâtü vesselâmın
sünnetidir ve tebaiyetidir.

Ve bu **Rahmeten li'l-âlemîn olan rahmet-i mücessemeye**
vesile ise salavattır.
Evet, salavatın manası, rahmettir.

As a prayer of mercy for that **living** embodiment of divine mercy, it is a means of **reaching** the Mercy to All the Worlds (UWBP).

{See, Muslim, Salat, 11, 70; Tirmidhi, Witr, 21; Abu Da'ud, Salat, 36, 210; Witr, 26; Nasa'i, Jum'a, 5; Adhan, 37; Sahw, 55; Ibn Maja, Iqama al-Salat, 79; Darimi, Salat, 206; Riqaq, 58; Musnad, ii, 168, 375, 485; iii, 102, 445: iv, 8.}

So, make this prayer the means to the mercy to all the worlds for yourself, and at the same time make him the means of reaching **the mercy of the Most Merciful One**.

The whole Muslim community in all its vastness uttering this prayer which is synonymous with mercy for the Mercy to All the Worlds (UWBP)

proves in brilliant fashion what a precious gift is divine mercy, and how broad is its sphere.

To Conclude: Just as the most precious jewel in the treasury of mercy is the Prophet Muhammad (Upon whom be blessings and peace), its doorkeeper,

so is its first key "In the Name of God, the Merciful, the Compassionate",

and its most easy key the prayer for the Prophet (UWBP).

O God! Through the truth of "In the Name of God, the Merciful, the Compassionate" grant blessings and peace to the one whom You sent as a mercy to all the worlds as befits Your mercy, and in veneration of him, and to all his Family and Companions.

And grant us mercy so as to make us free of want for the mercy of any other than You from among Your creatures. AMEN.

Ve o **zihayat** mücessem rahmete, rahmet duası olan salavat ise o Rahmeten li'l-âlemîn'in **vusulüne** vesiledir.

Öyle ise sen salavatı kendine, o Rahmeten li'l-âlemîn'e vesile yap ve o zatı da **rahmet-i Rahman**'a vesile ittihaz et.

Umum ümmetin Rahmeten li'l-âlemîn olan Aleyhissalâtü vesselâm hakkında hadsiz bir kesretle rahmet manasıyla salavat getirmeleri,

rahmet ne kadar kıymettar bir hediye-i İlahiye ve ne kadar geniş bir dairesi olduğunu parlak bir surette ispat eder.

Elhasıl: Hazine-i rahmetin en kıymettar pırlantası ve kapıcısı Zat-ı Ahmediye aleyhissalâtü vesselâm olduğu gibi

en birinci anahtarı dahi Bismillahirrahmanirrahîm'dir.

Ve en kolay bir anahtarı da salavattır.

اللَّهُمَّ بِحَقِّ أَسْرَارِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ صَلَّى وَسَلَّمَ
مَنْ أَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ كَمَا يَلِيقُ بِرَحْمَتِكَ وَبِحُرْمَتِهِ
وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ □ وَارْحَمْنَا رَحْمَةً تُغْنِينَا بِهَا
عَنْ رَحْمَةِ مَنْ سِوَاكَ مِنْ خَلْقِكَ آمِينَ

#129

The Twenty-third Word

[This Word contains Two Chapters]

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

*Indeed, We have created man on the most excellent of patterns, * Then sent him down to the lowest of the low, * Except those who believe and do good deeds. Qur'an, 95:4-6.*

First Chapter

We shall explain in five 'Points' only five of the virtues of belief out of thousands.

First Point

Through **the light of belief**, man rises to **the highest of the high** and acquires a **value** worthy of Paradise.

Yirmiüçüncü Söz

[Şu sözün iki mebhası vardır.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ □ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ
أَسْفَلَ سَافِلِينَ □ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

Birinci Mebhas

İmanın binler mehasininden yalnız beşini "Beş Nokta" içinde beyan ederiz.

Birinci Nokta

İnsan, **nur-u iman** ile **a'lâ-yı illiyîne** çıkar; Cennet'e lâayık bir **kıymet** alır.

And through **the darkness of unbelief**, he descends to **the lowest of the low** and falls to a position fit for Hell.

For belief **connects** man to the All-Glorious Maker; **it is a relation**.

Thus, man **acquires value** by virtue of **the Divine art** and inscriptions of **the dominical Names** which become apparent in him through belief.

Unbelief **severs** the relation, and due to that severance **the dominical art** is *concealed*.

His value then is only in **respect to** the matter of his physical being.

And since this matter has only a transitory, passing, **temporary animal life**, its value is virtually nothing.

We shall explain this **mystery** by means of a **comparison**:

For example: among man's arts, **the value of the materials used** and that of **the art** are entirely different.

Sometimes they are **equal**, sometimes the material is more valuable, and **sometimes it happens that** five liras' worth of art is to be found in material like iron **worth five kurush**.

Sometimes, even, **an antique work of art** is worth a million while the material of which it is composed is not worth five kurush.

If such a work of art is taken to the antiques market and **ascribed** to a **brilliant** and *accomplished* artist of former times, and announced **mentioning** the artist and that art, it may be sold for a million liras.

Whereas if it is taken to **the scrap-dealers**, the only price received will be for the five kurush's worth of iron.

#130

Thus, man is such an antique work of art of **Almighty God**. He is a most subtle and graceful **miracle of His power** whom He created to **manifest** all his Names and *their inscriptions*, **in the form of a miniature specimen of the universe**.

If the light of belief enters his being, all the **meaningful inscriptions** on him may be read.

As **one who believes**, he reads them **consciously**, and **through that relation**, causes others to read them.

That is to say, **the dominical art** in man becomes apparent through meanings like, "I am the creature and artefact of the All-Glorious Maker. **I manifest His mercy and munificence.**"

That is, belief, which **consists of** being connected to the Maker, makes apparent all the works of art in man.

Man's value is *in accordance with* that dominical art and by virtue of being a mirror to **the Eternally Besought One**.

Ve **zulmet-i küfür** ile, **esfel-i safilîne** düşer; Cehennem'e ehil (olacak) bir vaziyete girer.

Çünkü iman, insanı Sâni'-i Zülcelal'ine **nisbet ediyor**; iman, **bir intisabdır**.

Öyle ise insan, iman ile insanda tezahür eden **san'at-ı İlahiye** ve nukuş-u **esma-i Rabbaniye** itibariyle bir **kıymet alır**.

Küfür, o nisbeti **kat'eder**. O kat'dan **san'at-ı Rabbaniye** *gizlenir*.

Kıymeti dahi yalnız madde **itibariyle olur**.

Madde ise, hem fâniye, hem zâile, hem **muvakkat bir hayat-ı hayvanî** olduğundan, kıymeti hiç hükmündedir.

Bu **sırrı** bir **temsil** ile beyan edeceğiz.

Meselâ: İnsanların san'atları içinde nasilki **maddenin kıymeti** ile **san'atın** kıymeti ayrı ayrıdır.

Bazan **müsavi**, bazan madde daha kıymettar, **bazan oluyor ki**; **beş kuruşluk** demir gibi bir maddede beş liralık bir san'at bulunuyor.

Belki bazan, **antika olan bir san'at**, bir milyon kıymeti aldığı halde, maddesi beş kuruşa da değmiyor.

İşte öyle antika bir san'at, antikacıların çarşısına gidilse, **hârika-pişe** ve pek eski *hünerver* san'atkârına **nisbet ederek** o san'atkârı **yâd etmekle** ve o san'atla teşhir edilse, bir milyon fiatla satılır.

Eğer **kaba demirciler çarşısına** gidilse, beş kuruşluk bir demir bahasına alınabilir.

İşte insan, **Cenab-ı Hakk'ın** böyle antika bir san'atıdır ve en nazik ve nazenin bir **mu'cize-i kudretidir** ki; insanı, bütün esmasının cilvesine **mazhar** ve *nakışlarına* medar ve **kâinata bir misal-i musaggar suretinde** yaratmıştır.

Eğer nur-u iman, içine girse, üstündeki bütün **manidar nakışlar**, o ışıkla okunur.

O **mü'min**, **şuur ile** okur ve o **intisabla** okutur.

Yani: "Sâni'-i Zülcelal'in masnuuyum, mahlukuyum, **rahmet ve keremine mazharım**" gibi manalarla insandaki **san'at-ı Rabbaniye** tezahür eder.

Demek Sâni'ine intisabdan **ibaret olan** iman; insandaki bütün âsâr-ı san'atı izhar eder.

İnsanın kıymeti, o san'at-ı Rabbaniyeye göre olur ve âyine-i **Samedaniye** itibariyledir.

In this respect **insignificant** man becomes **God's addressee** and a guest of the Sustainer worthy of Paradise superior to all other creatures.

However, should unbelief, **which consists of the severance of the relation**, enter man's being, then all those **meaningful inscriptions of the Divine Names** are plunged into darkness and become illegible.

For if the Maker is forgotten, the **spiritual aspects** which look to Him will not be comprehended, they will be as though reversed.

The majority of those **meaningful sublime** arts and **elevated** inscriptions will be hidden.

The remainder, those that may be seen with the eye, will be attributed to **lowly causes**, nature, and **chance**, and will become utterly devoid of value.

While they are all **brilliant diamonds**, they become *dull* pieces of glass.

O halde şu **ehemmiyetsiz** olan insan, şu itibarla bütün mahlukat üstünde bir **muhabat-ı İlahî** ve Cennet'e lâyık bir misafir-i Rabbanî olur.

Eğer **kat'-ı intisabdan ibaret olan** küfür, insanın içine girse; o vakit bütün o **manidar nukuş-u esma-i İlahiye** karanlığa düşer, okunmaz.

Zira Sâni' unutulsa, Sâni'a müteveccih **manevî cihetler** de anlaşılmaz. Âdeti baş aşağı düşer.

Manidar âlî san'atların ve manevî **âlî** nakışların **çoğu** gizlenir.

Bâki kalan ve göz ile görülen bir kısmı ise; **süfli esbaba** ve tabiata ve **tesadüfe** verilip, nihayet sukut eder.

Herbiri birer **parlak elmas** iken, birer *sönük* şişe olurlar.

www.risaleglobal.com

His importance looks only to his animal, physical being.

And *as we said*, **the aim and fruit of his physical being** is only to pass a *brief* and **partial** life as **the most impotent**, needy, and grieving of animals.

Then it **decays** and departs.

See how unbelief destroys **human nature**, and **transforms it from diamonds into coal**.

Second Point

Just as belief is a light which **illuminates** man and makes legible all **the missives of the Eternally Besought One** *inscribed upon him*,

so too it illuminates **the universe**, and delivers the past and the future from darkness.

I shall explain *this mystery* with a comparison I saw **during a vision**, which concerns one meaning of **the verse**: *God is the Protector of those who believe; He leads them out of darkness into light.* *Qur'an, 2:257.*

It was like this: I saw **in a vision** an **awesome** bridge built between two high mountains situated opposite one another.

Beneath the bridge was a **valley** of great depth.

I was on the **bridge**.

A dense darkness had enveloped every part of the world.

I looked to my right and saw **a vast grave** swathed in an unending dense gloom, that is, I **imagined** it.

I looked to my left and *as though saw* **violent storms** and calamities gathering amid **terrifying waves of blackness**.

I looked **beneath the bridge** and imagined I saw **a profound abyss**.

I had **a dim torch in the face of this terrifying darkness**.

I used it and could see a little with its light.

A most **horrific situation** appeared to me.

In fact, such **awful dragons**, lions, and **monsters** appeared around me and on the bridge in front of me that **I wished I had no torch** and I have not witnessed **these horrifying things**.

Whichever way I directed it, **I felt the same horror**.

Ehemmiyeti yalnız madde-i hayvaniyeye bakar.

Maddenin gayesi ve meyvesi ise; **-dediğimiz gibi-kısacık** bir ömürde hayvanatın **en âcizi** ve en muhtacı ve en kederlisi olduğu bir halde yalnız **cüz'î** bir hayat geçirmektir.

Sonra **tefessüh eder** gider.

İşte küfür, böyle **mahiyet-i insaniyeyi** yıkar, **elmastan kömüre kalbeder**.

İkinci Nokta

İman nasilki bir nurdur, insanı **ışıklandırıyor**, *üstünde yazılan* bütün **mektubat-ı Samedaniyeyi** okutturuyor.

Öyle de, **kâinatı** dahi ışıklandırıyor. Zaman-ı mazi ve müstakbeli, zulümattan kurtarıyor.

Şu sırrı, **bir vakıada**

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

âyet-i kerimesinin bir sırrına dair gördüğüm bir temsil ile beyan ederiz.

Şöyle ki: **Bir vakıa-i hayaliyede** gördüm ki: İki yüksek dağ var birbirine mukabil. Üstünde **dehşetli** bir köprü kurulmuş.

Köprünün **altında** pek derin bir **dere**.

Ben o **köprünün** üstünde bulunuyorum.

Dünyayı da, her tarafı karanlık, **kesif bir zulümat** istila etmişti.

Ben sağ tarafıma baktım; nihayetsiz bir zulümat içinde **bir mezar-ı ekber** gördüm, yani **tahayyül ettim**.

Sol tarafıma baktım; **müdhiş zulümat dalgaları** içinde **azim fırtınalar**, dağdağalar, dâhiyeler hazırlandığını *görüyor gibi oldum*.

Köprünün altına baktım; **gayet derin bir uçurum** görüyorum zannettim.

Bu müdhiş zulümata karşı sönük bir cep fenerim vardı.

Onu istimal ettim, yarım yamalak ışığıyla baktım.

Pek **müdhiş** bir **vaziyet** bana göründü.

Hattâ önümdeki köprünün başında ve etrafında öyle **müdhiş ejderhalar**, arslanlar, **canavarlar** göründü ki; **keşke bu cep fenerim olmasa idi, bu dehşetleri** görmese idim, dedim.

O feneri hangi tarafa çevirdim ise, **öyle dehşetler aldım**.

I exclaimed: “Oh! This torch brings me only **trouble!**”, and I angrily cast it to the ground and **broke it**.

Then on smashing it, **the darkness suddenly dispersed** as though I had turned on **the switch for a huge electric lamp** that lit up the whole world.

Everywhere was filled with **the lamp’s light**.

It showed everything as it was in reality.

I saw that the bridge I had seen was a highway **through a plain** passing over even ground.

The vast grave I had seen on my right I realized consisted from top to bottom of beautiful, verdant gardens and **gatherings** for **worship**, service, conversation, and **the remembrance of God** under the direction of **luminous men**.

The **precipices and peaks** on my left which I had imagined to be tempestuous and stormy I now saw **fleetingly** to be a vast, lovely, and elevated place of feasting, recreation, and enjoyment *behind mountains that were adorned and pleasant*.

And the creatures I had thought to be **terrifying monsters and dragons**, I saw were **familiar domestic animals** like camels, oxen, sheep, and goats.

Declaring, “All praise be to God for the light of belief,” I recited **the verse**,
God is the Protector of those who believe; He leads them out of darkness into light,
Qur’an, 2:257.
and I awoke from my vision.

Thus, the two mountains were the beginning and end of life; that is, this world and **the Intermediate Realm**.

#133

The bridge was **the road of life**.

To the right was the past, and to the left, the future.

As for the small torch, it was **the human ego**, which is **egotistical**, *relies on what it knows*, and does not heed **the heavenly revelation**.

The things imagined to be the monsters were **the events** and **strange creatures** of the world.

Thus, one who relies on his ego, **who falls into the darkness of heedlessness** and is afflicted with *the blackness of misguidance* **resembles** my first state in the vision,

which, like with the **pocket-torch** and due to *deficient* and misguided knowledge, saw the past in the form a **huge grave** amid darkness **imbued with non-existence**.

“Eyvah! **Şu fener, başıma beladır**” dedim. Ondan kızdım; o cep fenerini yere çarptım, **kırdım**.

Güya onun kırılması, dünyayı ışıklandıran **büyük elektrik lâmbasının düğmesine** dokundum gibi **birden o zulümat boşandı**.

Her taraf **o lâmbanın nuru** ile doldu.

Herşeyin hakikatını gösterdi.

Baktım ki: O gördüğüm köprü, gayet muntazam yerde, **ova içinde** bir caddedir.

Ve sağ tarafımda gördüğüm mezar-ı ekber; baştan başa güzel, yeşil bahçelerle *nuranî insanların taht-ı riyasetinde* **ibadet** ve hizmet ve sohbet ve **zikir meclisleri** olduğunu farkettim.

Ve sol tarafımda, fırtınalı, dağdağalı zannettiğim **uçurumlar, şahikalar** ise; *süslü, sevimli cazibedar olan dağların arkalarında* azim bir ziyafetgâh, güzel bir seyranğâh, yüksek bir nüzhetgâh bulunduğunu **hayal meyal** gördüm.

Ve o **müdhiş canavarlar, ejderhalar** zannettiğim mahluklar ise, munis deve, öküz, koyun, keçi gibi **hayvanat-ı ehliye** olduğunu gördüm.

“Elhamdülillahi alâ nur-il iman” diyerek

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
âyet-i kerimesini okudum, o vakıadan ayıldım.

İşte o iki dağ; mebde-i hayat, âhir-i hayat.. yani âlem-i arz ve **âlem-i berzaktır**.

O köprü ise, **hayat yoludur**.

O sağ taraf ise, geçmiş zamandır. Sol taraf ise, istikbaldir.

O cep feneri ise, **hodbin** ve *bildiğine itimad eden* ve **vahy-i semavîyi** dinlemeyen **enaniyet-i insaniyedir**.

O canavarlar zannolunan şeyler ise âlemin **hâdisatı** ve **acıb mahlukatıdır**.

İşte enaniyetine itimad eden, **zulümat-ı gaflete düşen**, *dalalet karanlığına* mübtela olan adam; o vakıada evvelki halime **benzer** ki:

O **cep feneri** hükmünde *nâkıs* ve dalalet-âlûd malûmat ile zaman-ı maziyi, bir **mezar-ı ekber** suretinde ve **adem-âlûd** bir zulümat içinde görüyor.

It showed the future to be a stormy and *desolate wasteland governed by coincidence*,

and events and **beings**, which are all submissive officials of **One All-Wise and All-Compassionate** to be monsters.

Such a person as though manifests the verse, *And those who reject belief, their protectors are the evil ones; they lead them out of light into darkness.*
Qur'an, 2:257.

But if **Divine guidance reaches him** and belief enters his heart, and if *the tyranny of his soul* is smashed and **he heeds God's Book**, he will resemble my second state in the vision.

Then the universe will suddenly take on the colour of day and be filled with **Divine light**.

The world will recite **the verse**, *God is the light of the heavens and the earth.*
Qur'an, 24:35.

Then he will see with the eye of the heart that the past is not a vast grave, but where *the groups of purified spirits* who each century having performed **their duties of worship** under the leadership of a **prophet** or **saint** exclaim, "**God is Most Great!**" on completion of the duties of their lives, and fly to elevated abodes, moving on to the future.

#134

He will look to the left, and through the light of belief **distinguish in the distance** a feasting-place of the Most Merciful set up in palaces of bliss in the gardens of Paradise, beyond the mountainous *revolutions of the Intermediate Realm* and the hereafter.

And he will **realize** that the storms and earthquakes and tempestuous events are **all submissive officials**,

and understand that they are the means for **instances of wisdom** which though **apparently harsh** are in fact most gentle, like the storms and rains of spring.

He will even see **death** to be the introduction to **eternal life**, and the grave, the door to *everlasting happiness*.

You can deduce further aspects for yourself. Apply the **reality** to **the comparison!**

Third Point

Belief is both **light** and **strength**.

Yes, *one who acquires true belief* may **challenge** the whole universe and be saved from **the pressure of events** in accordance with the strength of his belief.

Saying, "**I place my trust in God,**" he travels through **the mountainous waves of events** in the ship of life in complete safety.

İstikbali, gayet fırtınalı ve **tesadüfe bağlı** bir *vahşetgâh* gösterir.

Hem herbirisi, bir **Hakim-i Rahim'in** birer memur-u müsaaharı olan hâdisat ve **mevcudatı**, muzır birer canavar hükmünde bildirir.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ
النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ

hükmüne mazhar eder.

Eğer **hidayet-i İlahiye yetişse**, iman kalbine girse, *nefsin firavuniyeti* kırılrsa, **Kitabullah'ı dinlese**, o vakiada ikinci halime benzeyecek.

O vakit birden kâinat bir gündüz rengini alır, **nur-u İlahî** ile dolar.

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
âyetini okur.

O vakit zaman-ı mazi, bir mezar-ı ekber değil, belki herbir asrı bir **nebinin** veya **evliyanın** taht-ı riyasetinde **vazife-i ubudiyeti** îfa eden *ervah-ı sâfiye cemaatlarının* vazife-i hayatlarını bitirmekle "**Allahü Ekber**" diyerek makamât-ı âliyye uçmalarını ve müstakbel tarafına geçmelerini kalb gözü ile görür.

Sol tarafına bakar ki; dağlar-misal bazı *inkılabat-ı berzahîye* ve uhrevîye arkalarında Cennet'in bağlarındaki saadet saraylarında kurulmuş bir ziyafet-i Rahmanîyeyi o nur-u iman ile **uzaktan uzağa fark eder**.

Ve fırtına ve zelzele, taun gibi hâdiseleri, **birer müsahhar memur bilir**.

Bahar fırtınası ve yağmur gibi hâdisatı; **sureten haşin**, manen çok latif **hikmetlere** medar görüyor.

Hattâ **mevti**, **hayat-ı ebediyenin** mukaddemesi ve kabri, *saadet-i ebediyenin* kapısı görüyor.

Daha sair cihetleri sen kıyas eyle. **Hakikatı temsile** tatbik et.

Üçüncü Nokta

İman hem **nurdur**, hem **kuvvettir**.

Evet *hakikî imanı elde eden adam*, kâinata **meydan okuyabilir** ve imanın kuvvetine göre **hâdisatın tazyikatından** kurtulabilir.

"**Tevekkeltü alallah**" der, sefine-i hayatta kemal-i emniyetle **hâdisatın dağlarvari dalgaları** içinde seyran eder.

He **entrusts all his burdens** to the hand of power of the Absolutely Powerful One, voyages through the world in ease, then takes his rest in the Intermediate Realm.

Later he may fly up to Paradise in order to enter **eternal happiness**.

Otherwise, **if he does not rely on God**, rather than flying, the burdens of the world will **drag** him down to the *lowest of the low*.

That is to say, belief *necessitates* **affirmation of Divine unity, affirmation of Divine unity** *necessitates* **submission to God, submission to God** *necessitates* **reliance on God**, and **reliance on God** necessarily leads to happiness in this world and the next.

#135

But do not misunderstand this, reliance on God is not to reject causes

altogether; it is rather to know that **causes** are a **veil** to the hand of power and *have recourse* to them. Knowing that attempting causes is **a sort of active prayer**,

it is to seek **the effects** only from Almighty God, recognize that the results are from Him alone, and to be **thankful to Him**.

Those **who place their trust in God** and those who **do not**, resemble the two men in this story:

One time two men loaded **heavy burdens** onto both their backs and heads, and buying tickets, boarded a large ship.

As soon as they boarded it, one of them left **his load** on the deck, and sitting on it guarded it.

The other, however, since he was **both stupid and arrogant**, did not put down his load. **When he was told:**

“Leave that heavy load on the deck and be comfortable,” **he replied:**

“No, I won’t put it down, it might get lost.

I am strong, **I’ll guard** my property by carrying it on my head and back.”

He was told again: “*This reliable royal ship* which is carrying you and us is stronger, **it can protect** it better than you.

You may get giddy and fall into the sea together with your load.

Anyway you will gradually lose your strength, and by degrees those loads will get heavier and **your bent back** and **brainless head** will not have the power to bear them.

Bütün ağırlıklarını Kadîr-i Mutlak’ın yed-i kudretine **emanet eder**, rahatla dünyadan geçer, berzahta istirahat eder.

Sonra **saadet-i ebediyeye** girmek için Cennet’e uçabilir.

Yoksa **tevekkül etmezse**, dünyanın ağırlıkları uçmasına değil, belki *esfel-i safilîne* **çeker**.

Demek iman **tevhidî, tevhid teslimî, teslim** **tevekkülü, tevekkül** saadet-i dareyni *iktiza eder*.

Fakat yanlış anlama. Tevekkül, esbabı bütün bütün reddetmek değildir.

Belki **esbabı** dest-i kudretin **perdesi** bilip *riayet ederek*; esbaba teşebbüs ise, **bir nevi dua-i fiilî** telakki ederek;

müsebbebatı yalnız Cenab-ı Hak’tan istemek *ve neticeleri ondan bilmek* **ve ona minnettar olmaktan ibarettir.**

Tevekkül eden ve etmeyenin misalleri, şu hikâyeye benzer:

Vaktiyle iki adam *hem bellerine, hem başlarına ağır yükler* yüklenip, büyük bir sefineye bir bilet alıp girdiler.

Birisi girer girmez **yükünü** gemiye bırakıp, üstünde oturup nezaret eder.

Diğeri **hem ahmak, hem mağrur** olduğundan yükünü yere bırakmıyor. **Ona denildi:**

“Ağır yükünü gemiye bırakıp rahat et.” **O dedi:**

“Yok, ben bırakmayacağım. Belki zayi’ olur.

Ben kuvvetliyim. Malımı, belimde ve başımda **muhafaza edeceğim.**”

Yine ona denildi: “Bizi ve sizi kaldıran *şu emniyetli sefine-i sultaniye* daha kuvvetlidir, daha ziyade iyi **muhafaza eder.**

Belki başın döner, yükün ile beraber denize düşersin.

Hem gittikçe kuvvetten düşersin. **Şu bükülmüş belin, şu akılsız başın** gittikçe ağırlaşan şu yüklere tâkat getiremeyecek.

And if the Captain sees you in this state, he will either say that you are crazy and expel you from the ship, or he will think you are **ungrateful, accusing** our ship and **jeering at** us, and he will order you to be put into prison.

Also you are making a fool of yourself in front of everyone.

#136

For *the perceptive see* that you are displaying **weakness** through **your conceit**, impotence through **your pride**, and abasement and hypocrisy through **your pretence**, and have thus made yourself a laughing-stock in the eyes of the people.

Everyone's laughing at you. "Whereupon the unfortunate man **came to his senses**.

He put down his load on the deck and sat on it.

He said to the other: "**Ah! May God be pleased with you.** I've been saved from that **difficulty**, from prison, and from making a fool of myself."

O man who does not place his trust in God! You too **come to your senses** like that man and **place your trust in Him**,

so that you may be delivered from *begging before all the universe*, **trembling before every event**, from pride, making a fool of yourself, **misery in the hereafter**, and *the prison of the pressures of this world...*

Fourth Point

Belief makes man into man, indeed, it makes him into a **king**.

Since this is so, **man's basic duty** is belief and **supplication**.

Unbelief makes him into an **extremely impotent beast**.

Out of thousands of proofs of this matter, the differences in the ways animals and man come into the world are **a clear indication** and **decisive proof**.

Yes, these differences show that humanity becomes humanity through belief.

For *when animals come into the world*, they come complete in all points in accordance with **their abilities** as though having been perfected **in another world**; that is, they are sent.

#137

They learn *all the conditions of their lives*, **their relationships with the universe**, and **the laws of life** in either two hours or two days or two months, and become **proficient in** them.

Kaptan dahi eğer seni bu halde görse, ya divanedir diye seni tardedecek. Ya **haindir**, gemimizi **ittiham ediyor**, bizimle **istihza ediyor**, hapis edilsin, diye emredecektir.

Hem herkese maskara olursun.

Çünkü *ehl-i dikkat nazarında*, **za'fı** gösteren **tekebbürün** ile, aczi gösteren **gururun ile**, riyayı ve zilleti gösteren **tasannuun** ile kendini halka mudhike yaptın.

Herkes sana gülüyor. "denildikten sonra o biçarenin **aklı başına geldi**.

Yükünü yere koydu, üstünde oturdu.

"**Oh!..Allah senden razı olsun. Zahmetten**, hapisten, maskaralıktan kurtuldum." dedi.

İşte ey tevekkülsüz insan! Sen de bu adam gibi **aklına başına al, tevekkül et**.

Tâ bütün kâinatın dilenciliğinden ve **her hâdisenin karşısında titremekten** ve hodfüruşluktan ve maskaralıktan ve **şekavet-i uhreviyeden** ve **tazyikat-ı dünyeviye hapsinden** kurtulasın.

Dördüncü Nokta

İman, insanı insan eder. Belki insanı **sultan** eder.

Öyle ise, **insanın vazife-i asliyesi**, iman ve **duadır**.

Küfür, insanı **gayet âciz** bir *canavar hayvan* eder.

Şu mes'elenin binler delillerinden yalnız hayvan ve insanın dünyaya gelmelerindeki farkları, o mes'eleye **vâzıh bir delildir** ve bir **bürhan-ı katı'dır**.

Evet insanîyet, iman ile insanîyet olduğunu; insan ile hayvanın dünyaya gelişindeki farkları gösterir.

Çünkü *hayvan dünyaya geldiği vakit* âdetâ **başka bir âlemde** tekemmül etmiş gibi **istidadına** göre mükemmel olarak gelir, yani gönderilir.

Ya iki saatte, ya iki günde veya iki ayda, *bütün şerait-i hayatiyesini* ve **kâinatla olan münasebetini** ve **kavanin-i hayatını** öğrenir, **meleke** sahibi olur.

Animals like **sparrows** and bees acquire in twenty days the power to survive **and proficiency in their actions** that man only acquires in twenty years; that is, **they are inspired with them.**

This means that the animals' **fundamental duty** is not to **be perfected through learning** and progress **by acquiring knowledge**, nor to seek help and offer supplications *through displaying their impotence*,

but in accordance with **their abilities** to work and act.

Their duty is **active worship.**

As for man, he needs to learn everything when he comes into the world; he is **ignorant**, and cannot even learn completely **the conditions of life** in twenty years.

Indeed, he needs to go on learning till the end of his life.

Also he is sent to the world *in a most weak and impotent form*, and can only rise to his feet in one or two years.

Only in fifteen years can he *distinguish* between **harm** and **benefit**,

and **with the help of mankind's experience attract** things advantageous to him and **avoid** others that are harmful.

This means that **man's innate duty** is to **be perfected** through learning and to proclaim his worship of God and servitude to Him through supplication.

That is to say, it is to know the answers of the questions: "Through **whose compassion** is my life so wisely administered in this way? Through **whose generosity** am I so kindly raised? Through whose graciousness am I so delicately *nurtured* and ministered to?"

And regarding his needs, which his hands cannot reach even one out of a thousand; *it is to beseech* **the Provider of Needs** through **the tongue of impotence and poverty**; and to supplicate and beg from Him.

#138

It is to fly to the high station of worship and servitude to God **on the wings of impotence and poverty.**

This means that man came to this world to **be perfected by means of knowledge and supplication.**

In regard to its **nature** and abilities everything **is tied to knowledge.**

And **the foundation**, source, light, and *spirit* of all true knowledge is **knowledge of God**, and its essence and basis is **belief in God.**

Furthermore, since man is subject to **endless tribulations** and afflicted with innumerable enemies **despite his boundless impotence**, and suffers from endless needs and has *innumerable desires* **despite his boundless poverty**, after belief, **his fundamental innate duty** is supplication.

İnsanın yirmi senede kazandığı iktidar-ı hayatiyeyi **ve meleke-i ameliyeyi**, yirmi günde **serçe** ve arı gibi bir hayvan tahsil eder, yani **ona ilham olunur.**

Demek hayvanın **vazife-i asliyesi; taallümlle tekemmül etmek** değildir ve **marifet kesbetmekle** terakki etmek değildir *ve aczini göstermekle* meded istemek, dua etmek değildir.

Belki vazifesi; **istidadına** göre taammüldür, amel etmektir,

ubudiyet-i fiiliyedir.

İnsan ise dünyaya gelişinde herşeyi öğrenmeye muhtaç ve hayat kanunlarına **cahil**, hattâ yirmi senede tamamen **şerait-i hayatı** öğrenemiyor.

Belki âhir-i ömrüne kadar öğrenmeye muhtaç,

hem gayet âciz ve zaif bir surette dünyaya gönderilip bir-iki senede ancak ayağa kalkabiliyor.

Onbeş senede ancak **zarar** ve **menfaatı** farkedir.

Hayat-ı beşeriyenin muavenetiyle, ancak menfaatlarını **celb** ve zararlardan **sakinabilir.**

Demek ki, **insanın vazife-i fitriyesi**; taallümlle **tekemmüldür**, dua ile ubudiyettir.

Yani: "**Kimin merhametiyle** böyle hakîmane idare olunuyorum? Kimin **keremiyle** böyle müşfikane terbiye olunuyorum? Nasıl birisinin lütuflarıyla böyle nazeninane *besleniyorum* ve idare ediliyorum?" bilmektir.

Ve binden ancak birisine eli yetişemediği hacatına dair **Kadı-ül Hacat'a lisan-ı acz ve fakr** ile *yalvarmaktır* ve istemek ve dua etmektir.

Yani **aczin ve fakrın cenahlarıyla** makam-ı a'lâ-yı ubudiyete uçmaktır.

Demek insan bu âleme **ilim ve dua vasıtasıyla tekemmül etmek** için gelmiştir.

Mahiyet ve istidad itibariyle herşey ilme **bağlıdır.**

Ve bütün ulûm-u hakikiyenin **esası** ve madeni ve nuru ve *ruhu*; **marifetullahtır** ve onun üss-ül esası da **iman-ı billahtır.**

Hem insan, **nihayetsiz acziyle nihayetsiz beliyata** maruz ve hadsiz a'danın hücumuna mübtela ve **nihayetsiz fakrıyla** beraber nihayetsiz hacata giriftar ve *nihayetsiz metalibe* muhtaç olduğundan, **vazife-i asliye-i fitriyesi**, imandan sonra "dua"dır.

As for supplication, it is the basis of worship of God and servitude to Him.

In order to secure a **desire** or **wish** he cannot obtain, a child will either cry or ask for it, that is,

he will supplicate through the tongue of his impotence either **actively** or **verbally**,

and will **be successful** in securing it.

In the same way, man is like a **delicate**, petted child in the world of living creatures.

He has to either weep **at the Court of the Most Merciful and Compassionate One** through his weakness and impotence, or supplicate through his poverty and need,

so that the things he wants **may be made subject to him**, or he may offer thanks for their being made so.

Otherwise like a silly child who creates a fuss over a fly, saying: "With my own strength I subjugate things it is not possible to subjugate and things a thousand times more powerful, and I make them obey me through my own ideas and measures," he displays **ingratitude** for the bounties.

And just as this is **contrary to man's innate nature**, so he makes himself deserving of **severe punishment**.

#139

Fifth Point

Belief **necessitates** supplication as a certain means of securing needs, and both **human nature** has an intense desire for it,

and **Almighty God** decrees, Say: My Sustainer would not concern Himself with you but for your supplication, *Qur'an, 25:77.*

which has the meaning of:

What importance would you have if you did not offer Me supplications?

He also commands: Call upon Me and I will answer you. *Qur'an, 40:60.*

If you say: We frequently **offer supplications**, but they are not accepted.

But the **verse** is general, it states that every **supplication** is answered.

The Answer: To answer is one thing, to accept is something quite different.

Every supplication is answered, but its being accepted and exactly what was sought being given **is dependent on Almighty God's wisdom**.

Dua ise, esas-ı ubudiyettir.

Nasıl bir çocuk, eli yetişmediği bir **meramını**, bir **arzusunu** elde etmek için, ya ağlar, ya ister.

Yani ya **fiilî**, ya **kavlî** lisan-ı acziyle bir dua eder.

Maksuduna **muvaffak olur**.

Öyle de: İnsan bütün zihayat âlemi içinde **nazik**, nazenin, nazdar bir çocuk hükmündedir.

Rahmanürrahîm'in dergâhında; ya za'f u acziyle ağlamak veya **fakr u ihtiyacıyla** dua etmek gerektir.

Tâ ki, makasıdı **ona müsahhar olsun** veya teshirin şükürünü eda etsin.

Yoksa bir sinekten vaveylâ eden ahmak ve haylaz bir çocuk gibi; ben kuvvetimle bu kabil-i teshir olmayan ve bin derece ondan kuvvetli olan acib şeyleri teshir ediyorum ve fikir ve tedbirimle **kendime itaat ettiriyorum** deyip **küfran-ı nimete** sapmak,

insaniyetin fitrat-ı asliyesine zıd olduğu gibi, **şiddetli bir azaba** kendini müstehak eder.

Beşinci Nokta

İman duayı bir vesile-i kat'iyeye olarak **iktiza ettiği** ve **fitrat-ı insaniye**, onu şiddetle istediği gibi;

Cenab-ı Hak dahi "Duanız olmazsa ne ehemmiyetiniz var?" mealinde

قُلْ مَا يَعْزُبُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ

ferman ediyor.

Hem

أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

emrediyor.

Eğer desen: "Birçok defa **dua ediyoruz**, kabul olmuyor.

Halbuki **âyet** umumîdir, her **duaya** cevap var ifade ediyor."

Elcevab: Cevab vermek ayrıdır, kabul etmek ayrıdır.

Her dua için cevap vermek var; fakat kabul etmek, hem ayn-ı matlubu vermek **Cenab-ı Hakk'ın hikmetine tâbi'dir**.

For example, if a **sick child** calls the doctor, saying: “Doctor! Doctor!”, and he replies: “Here I am, what do you want?”, and the child says: “**Give me that medicine!**”,

the doctor will either give him **exactly what he asks for** or something better and more beneficial for him.

Or knowing that medicine is **harmful for his illness**, he will give him nothing.

Thus, since Almighty God is **all-present** and **all-seeing**, He *responds* to **the supplications of His servants**.

Through His **presence and response**, He transforms **the desolation** of loneliness and solitude into *familiarity*.

But He does this, not in accordance with man’s capricious and importunate demands, but in accordance *with the requirements of dominical wisdom*; He gives either **what is sought** or **what is better than it**, or He gives nothing at all.

Also, **supplication** is a form of worship and recognition of man’s servitude to God.

The fruits of this **pertain to the hereafter**.

#140

The aims pertaining to this world are the times of a particular sort of supplication and worship.

For example, **the prayers and supplications for rain** are a form of worship.

Drought is the time for such worship.

Worship and supplications of this sort are not in order to bring rain.

If they are performed with that **intention alone** they are not *worthy of acceptance*, for they are not **sincere** worship.

Sunset is the time of the evening prayers.

And **eclipses** of the sun and moon are the times of two **particular prayers** known as salat al-kusuf and salat al-khusuf.

That is to say, *with the veiling* of the two **luminous** signs of the night and day, **God’s tremendousness** is proclaimed, so Almighty God calls **his servants** to a sort of worship at those times.

The prayers are not so that **the sun and moon** will *be revealed* (whose appearance and how long the eclipses will continue have anyway been reckoned by astronomers).

In just the same way, **drought** is the time for *the prayers for rain*,

Meselâ: **Hasta bir çocuk** çağırır: “Ya Hekim! Bana bak.” Hekim: “Lebbeyk” der.. “Ne istersin?” cevap verir. Çocuk: “**Şu ilâcı ver bana**” der.

Hekim ise; ya **aynen istediğini** verir, yahut onun maslahatına binaen ondan daha iyisini verir,

yahut **hastalığına zarar** olduğunu bilir, hiç vermez.

İşte Cenab-ı Hak, Hakîm-i Mutlak **hazır, nâzır** olduğu için, **abdin duasına cevap verir**.

Vahşet ve kimsesizlik **dehşetini**, **huzuruyla ve cevabıyla ünsiyete** çevirir.

Fakat insanın hevaperestane ve heveskârane tahakkümüyle değil, belki *hikmet-i Rabbaniyenin iktizasıyla* ya **matlubunu** veya **daha evlâsını** verir veya hiç vermez.

Hem, **dua** bir ubudiyettir.

Ubudiyet ise semeratı **uhreviyedir**.

Dünyevî **maksadlar** ise, o nevi dua ve ibadetin vakitleridir. O maksadlar, gayeleri değil.

Meselâ: **Yağmur namazı ve duası** bir ibadettir.

Yağmursuzluk, o ibadetin vaktidir.

Yoksa o **ibadet** ve o dua, yağmuru getirmek için değildir.

Eğer **sırf** o **niyet** ile olsa; o dua, o ibadet **hâlis** olmadığından *kabule lâayık* olmaz.

Nasılki **güneşin gurubu**, akşam namazının vaktidir.

Hem Güneş’in ve Ay’ın **tutulmaları**, küsuf ve husuf namazları denilen iki **ibadet-i mahsusanın** vakitleridir.

Yani gece ve gündüzün **nurani** âyetlerinin *nikablanmasıyla* bir **azamet-i İlahiye** ilâna medar olduğundan, Cenab-ı Hak **ibadını** o vakitte bir nevi ibadete davet eder.

Yoksa **o namaz**, (açılması ve ne kadar devam etmesi, müneccim hesabıyla muayyen olan) **Ay ve Güneş**’in husuf ve küsuflarının *inkışafları* için değildir.

Aynı onun gibi; **yağmursuzluk** dahi, *yağmur namazının* vaktidir.

and the visitation of **calamities** and *infliction* of harmful things the times of certain supplications **when man realizes his impotence** and through his supplication and **entreaty** seeks refuge **at the Court** of One Possessing Absolute Power.

Even if **the calamities** *are not lifted* **despite** many supplications, it may not be said that they were not accepted.

It should rather be said that the time for the supplication is not yet over.

If **through His graciousness and munificence** Almighty God **removes** the calamity, *light upon light*, then the time for that supplication is over and done with.

That is to say, **supplication** has the meaning of worship and man's acknowledging his servitude to God.

As for worship and servitude to God, it should be **purely and sincerely for God's sake**.

Man should only proclaim **his impotence** and **seek refuge** with Him through supplication,

he should not **interfere in His dominicality**.

Ve **beliyyelerin** istilası ve muzır şeylerin *tasallutu*, bazı duaların evkat-ı mahsusalarıdır ki; **insan o vakitlerde aczini anlar**, dua ile **niyaz** ile Kadîr-i Mutlak'ın **dergâhına** iltica eder.

Eğer dua çok edildiği **halde beliyyeler** *def' olunmazsa* denilmeyecek ki: "Dua kabul olmadı."

Belki denilecek ki: "Duanın vakti, kaza olmadı."

Eğer Cenab-ı Hak **fazl u keremiyle** belayı **ref'etse**; *nurun alâ nur..* O vakit dua vakti biter, kaza olur.

Demek **dua**, bir sırr-ı ubudiyettir.

Ubudiyet ise, **hâlisen livechillah** olmalı.

Yalnız **aczini** izhar edip, dua ile ona **iltica etmeli**.

Rububiyetine karışmamalı.

www.risaleglobal.com

He should leave the taking of measures to Him and **rely on His wisdom.**

He should not accuse His Mercy.

Indeed, what is in reality established by the Qur'an's clear verses is that just as **all beings** offer their own particular **glorification** and worship, so what rises **to the Divine Court** from all the universe is supplication.

This is either through the tongue of innate ability

like the supplication of plants, through which they **seek forms** from the **Absolute Bestower** and to display and manifest His Names.

Or it is through the tongue of **innate need.**

These are the supplications for all their **essential needs** – beyond their power to obtain– offered by **animate beings.**

Through this tongue, the animate beings seek certain things from **the Absolutely Generous One** for the continuance of their lives, like **a sort of sustenance.**

Or it is supplication through **the tongue of exigency**, through which **all beings with spirits** who find themselves in some plight or predicament make supplication and seek urgent refuge with **an unknown protector**; indeed, they turn to the All-Compassionate Sustainer.

If there is nothing to **prevent** it, these three sorts of supplication are always accepted.

The fourth sort of supplication is the most **well-known**; it is our supplication.

This too is of two sorts: one is active and **by disposition**, and the other, **verbal** and with the heart.

For example, having recourse to causes is an active prayer.

To gather together causes is not in order to **create the effect**, but through *the tongue of disposition* to take up **an acceptable position** in order to seek the effect from Almighty God.

To plough a field is to knock at the door of the **treasury of mercy.**

Since this sort of active supplication *is directed towards* the Absolutely Generous One's **Name and title**, it is accepted in **the great majority of cases.**

The second sort is to offer supplication **with the tongue** and the heart.

It is to seek **certain wishes** which the hand cannot reach.

Tedbiri ona bırakmalı. **Hikmetine itimad etmeli.**

Rahmetini ittiham etmemeli.

Evet hakikat-ı halde âyât-ı beyyinatın beyanıyla sabit olan: **Bütün mevcudat**, herbirisi birer mahsus **tesbih** ve birer hususî ibadet, birer has secde ettikleri gibi; bütün kâinattan **dergâh-ı İlahiye** giden, bir duadır.

Ya istidad lisanıyladır.

(Bütün nebatatın duaları gibi ki; herbiri lisan-ı istidadıyla **Feyyaz-ı Mutlak'tan** bir *suret* **taleb ediyorlar** ve esmasına bir mazhariyet-i münkeşife istiyorlar.)

Veya **ihtiyac-ı fitrî** lisanıyladır.

(Bütün **zîhayatın**, iktidarları dâhilinde olmayan **hacat-ı zaruriyeleri** için dualarıdır ki;

her birisi o ihtiyac-ı fitrî lisanıyla **Cevvad-ı Mutlak'tan** idame-i hayatları için **bir nevi rızık** hükmünde bazı metalibi istiyorlar.)

Veya **lisan-ı ızdırarıyla** bir duadır ki: Muhtar kalan herbir **zîruh**; kat'î bir iltica ile dua eder, **bir hâmi-i meçhulüne** iltica eder, belki Rabb-ı Rahîm'ine teveccüh eder.

Bu üç nevi dua, bir **mani** olmazsa daima makbuldür.

Dördüncü nevi ki; en **meşhurdur**, bizim duamızdır.

Bu da iki kısımdır: Biri, fiilî ve **halî**; diğeri, kalbî ve **kalîdir.**

Meselâ: Esbaba teşebbüs, bir dua-yı fiilîdir.

Esbabın içtimaı; **müsebbebi icad etmek** için değil, belki *lisan-ı hal* ile müsebbebi Cenab-ı Hak'tan istemek için **bir vaziyet-i marziye** almaktır.

Hattâ çift sürmek **hazine-i rahmet** kapısını çalmaktır.

Bu nevi dua-yı fiilî, Cevvad-ı Mutlak'ın **isim ve ünvanına müteveccih olduğundan**, kabule mazhariyeti **ekseriyet-i mutlakadır.**

İkinci kısım; **lisan ile**, kalb ile dua etmektir.

Eli yetişmediği **bir kısım metalibi** istemektir.

The most important aspect, the most beautiful aim, the sweetest fruit of this is this: “The one who offers the supplications knows that **there is Someone** Who hears the wishes of his heart, Whose hand can reach all things, Who can bring about each of his desires, Who takes pity on his impotence, and answers his poverty.”

O impotent, needy man! **Do not neglect a means** like supplication, which is *the key to the treasury of mercy* and to **an inexhaustible strength**. **Cling to it!** Rise to the highest peaks of humanity!

Include in your supplication those of all the universe, **like a king!**

Say, “From You alone do we seek help, Qur’an, 1:4.

like **an universal servant** and **deputy** representing all the universe!

Be on the Most Excellent Pattern of creation!

Second Chapter

Including five remarks with respect to man’s **happiness** and **misery**

[Since man has been created **on the most excellent of patterns** and has been given most **comprehensive** abilities, he has been cast into **an arena of trial and examination** in which he may rise or fall to stations, ranks, and degrees from the lowest of the low to the highest of the high, from the earth to **the Divine Throne**, and *from minute particles to the sun*.

He has been sent to this world as **a miracle of Divine Power**, **the result of creation**, and **a wonder of Divine art** before whom have been opened two roads leading either to **infinite ascent** or **infinite descent**.

We shall explain **the mystery** of this awesome progress and decline of man’s in five ‘Remarks’.]

#143

First Remark

Man stands in need of **most of the varieties** of beings in the universe and is connected to them.

His needs **spread** through every part of the world, and **his desires** extend to **eternity**.

As he wants a flower, so he wants the spring.

As he desires a garden, so does he also desire **everlasting Paradise**.

As he longs to see a friend, so does he **long to** see the All-Beauteous One of Glory.

Bunun en mühim ciheti, en güzel gayesi, en tatlı meyvesi şudur ki: “Dua eden adam anlar ki: **Birisi var**; onun hatırat-ı kalbini iştir, herşeye eli yetişir, her bir arzusunu yerine getirebilir, aczine merhamet eder, fakrına meded eder.”

İşte ey âciz insan ve ey fakir beşer! Dua gibi *hazine-i rahmetin anahtarı* ve **tükenmez bir kuvvetin** medarı olan **bir vesileyi elden bırakma, ona yapış**, a’lâ-yı illiyyîn-i insaniyete çık.

Bir sultan gibi bütün kâinatın dualarını, kendi duan **içine al**.

Bir **abd-i küllî** ve bir **vekil**-i umumî gibi

إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

de.

Kâinatın güzel bir takvimi ol.

İkinci Mebhas

İnsanın **saadet** ve **şekavetine** medar beş nükteden ibarettir.

[İnsan **ahsen-i takvimde** yaratıldığı ve ona gayet **câmi’** bir istidad verildiği için; esfel-i safilînden tâ a’lâ-yı illiyyîne, ferşten tâ **arşa**, *zerreden tâ şemse* kadar dizilmiş olan makamata, meratibe, derecata, derekata girebilir ve düşebilir **bir meydan-ı imtihana atılmış**,

nihayetsiz sukut ve *suuda* giden iki yol onun önünde açılmış **bir mu’cize-i kudret** ve **netice-i hilkat** ve **acube-i san’at** olarak şu dünyaya gönderilmiştir

İşte insanın şu dehşetli terakki ve tedennisinin **sırrını** “Beş Nükte”de beyan edeceğiz.]

Birinci Nükte

İnsan, kâinatın **ekser enva’ına** muhtaç ve alâkadardır.

İhtiyacatı âlemin her tarafına **dağılmış**, **arzuları ebede** kadar uzanmış..

Bir çiçeği istediği gibi, koca bir baharı da ister.

Bir bahçeyi **arzu ettiği gibi**, **ebedî Cennet’i** de arzu eder.

Bir dostunu görmeğe müştak olduğu gibi, Cemil-i Zülcelal’i de görmeye **müştaktır**.

Just as in order to visit one he loves who lives somewhere else, he is in need for his beloved's door to be opened to him, so too in order to visit the ninety-nine per cent of his friends who have travelled to **the intermediate realm** and so be saved **from eternal separation**, he needs to seek refuge at the court of an Absolutely Powerful One.

For it is He Who will close the door of this huge world and open **the door of the hereafter**, which is an **exhibition of wonders**, *remove this world and establish the hereafter in its place.*

Thus for man in this position **the only True Object of Worship** will be One in Whose hand are the reins of all things, with Whom are the treasures of all things, *Who sees all things*, and is present everywhere, *Who is beyond space*, exempt from impotence, **free of fault**, and far above all defect; an All-Powerful One of Glory, an All-Compassionate One of Beauty, an All-Wise One of Perfection.

One who **will fulfill** the unlimited needs of mankind can only be One who has **infinite Power** and **All-Encompassing Knowledge**.

Thus, He is the only One worthy of worship.

O man, if you are **the slave** of Him alone, you will earn a place **superior to all creatures**.

But if you **hold back** from this servitude to Him, you will become **an abased slave** to *impotent creatures*.

If you **rely on** your ego and own power and **abandoning reliance on God** and supplication, *deviate* into pride and boasting,

#144

then you will fall lower than an ant or bee **in regard to goodness** and creation, and become weaker than a spider or a fly.

You will become heavier than a mountain in regard to **evil** and **destruction**, and more *harmful* than a pestilence.

Yes, O man! You have two aspects: one is that of creation, **good**, acts, and **positivity**.

The other is the aspect of destruction, **non-existence**, evil, **negativity**, and **passivity**.

In regard to the first aspect, you are lower than a bee or sparrow, and weaker than a spider or fly.

Whereas in regard to the second aspect, you **surpass** the mountains, earth, and skies;

you take on a **burden** before which they **expressed their impotence** and **from** which they **shrank**,

and you **assume** a **sphere** more extensive and vaster than them.

Başka bir menzilde duran bir sevdiğini ziyaret etmek için o menzilin kapısını açmaya muhtaç olduğu gibi; **berzaha** geçmiş yüzde doksandokuz ahababını ziyaret etmek ve **firak-ı ebedîden** kurtulmak için

koca dünyanın kapısını kapayacak ve **bir mahşer-i acaib** olan **âhiret kapısını** açacak, *dünyayı kaldırıp âhireti yerine kuracak ve koyacak* bir Kadîr-i Mutlak'ın dergâhına ilticaya muhtaçtır.

İşte şu vaziyette bir insana **hakikî Mabud** olacak; yalnız, herşeyin dizgini elinde, herşeyin hazinesi yanında, *herşeyin yanında nâzır*, her mekânda hazır, **mekândan münezzeh**, acizden müberra, **kusurdan mukaddes**, nakıstan muallâ bir Kadîr-i Zülcelal, bir Rahîm-i Zülcemal, bir Hakîm-i Zülkemaal olabilir.

Çünkü nihayetsiz hacat-ı insaniyeyi **îfa edecek**, ancak **nihayetsiz bir kudret** ve **muhit bir ilim sahibi** olabilir.

Öyle ise, mabudiyete lâayk yalnız odur.

İşte ey insan! Eğer yalnız ona **abd** olsan, **bütün mahlukat üstünde** bir mevki kazanırsın.

Eğer ubudiyetten **istinkaf etsen**, *âciz mahlukata* **zelil bir abd** olursun.

Eğer enanîyetine ve iktidarına **güvenip tevekkül** ve duayı **bırakıp**, tekebbür ve davaya *sapsan*;

o vakit **iyilik** ve icad **cihetinde** arı ve karıncadan daha aşağı, örümcek ve sinekten daha zaîf düşersin.

Şer ve **tahrib** cihetinde; dağdan daha ağır, taundan daha *muzır* olursun.

Evet ey insan! Sende iki cihet var: Birisi, icad ve vücud ve **hayır** ve **müsbet** ve fiil cihetidir.

Diğeri; tahrib, **adem**, şer, **nefy**, **infial** cihetidir.

Birinci cihet itibariyle; arıdan, serçeden aşağı, sinekten, örümcekten daha zaîfsin.

İkinci cihet itibariyle; dağ, yer, göklerden **geçersin**.

Onların **çekindiği** ve **izhar-ı acz ettikleri** bir **yükü** kaldırırsın.

Onlardan daha geniş, daha büyük bir **daire alırsın**.

For **when you create and do good**, you are able to do so only to **the extent** of your own power and strength and to the degree your hand can reach.

But **when you commit evil and destruction**, then your evil overwhelms and your destruction **spreads**.

For example, unbelief is an evil, a destruction, an **absence of affirmation**.

But that single evil **comprises** *insulting* the whole universe, **belittling** all the Divine Names, and **abusing** all humanity.

For these beings have **elevated positions** and **important duties**;

they are **dominical missives**, Divine *mirrors*, and Divine **officials**.

But unbelief **dismisses them from their rank of being mirrors**, officials charged with duties, and **bearing meanings**,

and reduces them to **the level of futility** and being **the playthings of chance**. *And through the destruction of death and separation*, it lowers them to the degree of being swiftly decaying ephemeral matter lacking all importance and value, to being nothing.

So too through *denial* it **insults** the Divine Names, **the inscriptions, manifestations**, and beauties of which are to be seen throughout the universe and **in the mirrors of beings**.

#145

And it **casts down** to a position *more abased and weaker*, more powerless and needy than **the lowliest transient animal** the one who holds the rank of vicegerent of the earth, **known as man**.

For man is a well-composed ode of wisdom proclaiming the **manifestations of the Sacred Divine Names**,

and a seed-like self-evident miracle of Divine power containing all the members of **an eternal tree**, and who, *with assuming the 'Supreme Trust'*, rose to being higher than the earth, sky and mountains and gained superiority over the angels.

It **reduces him** to the level of being a common sign-board **lacking all meaning**, confused, and *swiftly decaying*.

In Short: In regard to destruction and evil, **the evil-commanding soul** may **commit infinite crimes**, but concerning creativity and good, its power is extremely little and partial.

Yes, he may **destroy** a house in one day, while it cannot be built in a hundred.

Çünkü **sen iyilik ve icad ettiğin vakit**, yalnız vüs'atın nisbetinde, elin ulaşacak derecede, kuvvetin yetiyecek **mertebede** iyilik ve icad edebilirsin.

Eğer **fenalık ve tahrib etsen**, o vakit fenalığın tecavüz ve tahribin **intişar eder**.

Meselâ: Küfür bir fenalıktır, bir tahribdir, bir **adem-i tasdiktir**.

Fakat o tek seyyie; bütün kâinatın *tahkirini* ve bütün esma-i İlahiyenin *tezyifini*, bütün insanîyetin **terzilini tazammun eder**.

Çünkü şu mevcudatın **âli bir makamı, ehemmiyetli bir vazifesi** vardır.

Zira onlar, **mektubat-ı Rabbanîye** ve *meraya-yı Sübhaniye* ve **memurîn-i İlahiyedirler**.

Küfür ise; onları **âyinedarlık** ve vazifedarlık ve **manidarlık makamından düşürüp**,

abesiyet ve **tesadüfün oyuncağı** derekesine *ve zeval ve firakın tahribiyle* çabuk bozulup değişen mevadd-ı fâniyeye ve ehemmiyetsizlik, kıymetsizlik, hiçlik mertebesine indirdiği gibi

bütün kâinatta ve *mevcudatın âyinelerinde* **nakişları** ve **cilveleri** ve cemalleri görünen esma-i İlahiyeyi *inkâr ile tezyif eder*.

Ve insanlık denilen, bütün **esma-i kudsiye-i İlahiyenin cilvelerini** güzelce ilân eden

bir kaside-i manzume-i hikmet ve **bir şecere-i bâkiyenin** cihazatını câmi' çekirdek-misal bir mu'cize-i kudret-i bahire ve **emanet-i kübrayı** *uhdesine almakla* yer, gök, dağa tefevvuk eden ve melaikeye karşı rüchaniyet kazanan bir sahib-i mertebe-i hilafet-i arziyeyi;

en zelil bir **hayvan-ı fâni-i zâilden** *daha zelil, daha zaîf, daha âciz, daha fakir bir derekeye* **atar**.

Ve **manasız**, karmakarışık, *çabuk bozulur* bir âdi levha derekesine **indirir**.

Elhasıl: Nefs-i emmare tahrib ve şer cihetinde *nihayetsiz cinayet işleyebilir*, fakat icad ve hayırda iktidarı pek azdır ve cüz'îdir.

Evet, bir haneyi bir günde **harab eder**, yüz günde yapamaz.

However, if the soul gives up egoism and seeks good and **existence** from **Divine assistance**,

and if it foregoes evil and destruction and **relying on the soul**, and **seeking forgiveness** becomes a true slave of God's,

then *it will manifest the meaning of the verse, God will change their evil into good.*
Qur'an, 25:70.

Its infinite **capacity for evil** will be transformed into an infinite **capacity for good**.

It will acquire the value of **the Most Excellent of Patterns** and **ascend** to the highest of the high.

O heedless man! **See Almighty God's munificence and generosity!** Although it would be justice to record one **evil** as a thousand and a single **good deed** as one or not at all,

He records a single **evil** as one, and a single **good deed** as ten, and sometimes as seventy or seven hundred, or even sometimes as seven thousand.

You will also understand from this Remark that **to be sent to Hell**, which is so dreadful, is retribution for the **deed** and **pure justice**,

while **to be sent to Paradise** is pure generosity.

#146

Second Remark

Man has two faces: one, **concerning his ego**, looks to the life of this world.

The other, concerning worship and servitude to God, looks to **eternal life**.

In respect to the first face he is **a wretched creature** whose **capital** consists only of the following:

of will he has only a partial **power of choice** like a hair; of power, a weak **ability to acquire**; of life, a fast dying flame; of a life-span, a fleeting brief spell; and of being, a swiftly decaying small body.

Together with this, he is **one delicate, weak individual** out of the innumerable **individuals** of the numberless **varieties** of beings *dispersed through the levels of the universe*.

In respect of the second face and **especially** his impotence and poverty, *which are turned towards worship*, man has truly great breadth and **vast importance**.

For the All-Wise Creator *has included* in man's nature **an infinitely vast impotence** and **boundlessly huge poverty**,

Lâkin eğer enaniyeti bıraksa, hayrı ve **vücudu tevfik-i İlahiyeden** istese,

şer ve tahribden ve **nefse itimaddan** vazgeçse, **istiğfar ederek** tam abd olsa;

o vakit

يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ
sırrına mazhar olur.

Ondaki nihayetsiz **kabiliyet-i şer**, nihayetsiz **kabiliyet-i hayra** inkılab eder.

Ahsen-i takvim kıymetini alır, a'lâ-yı illiyyîne **çıkartır**.

İşte ey gafil insan! **Bak Cenab-ı Hakk'ın fazlına ve keremine!** **Seyyieyi** bir iken bin yazmak, **haseneyi** bir yazmak veya hiç yazmamak adalet olduğu halde;

bir **seyyieyi** bir yazar, bir **haseneyi** on, bazan yetmiş, bazan yediyüz, bazan yedi bin yazar.

Hem şu nükteden anla ki; o müdhiş **Cehennem'e girmek** ceza-yı *ameldir*, *ayn-ı adildir*.

Fakat **Cennet'e girmek**, mahz-ı fazıldır.

İkinci Nükte

İnsanda iki vecih var. Birisi, **enaniyet cihetinde** şu hayat-ı dünyeviyeye nâzırdır.

Diğeri ubudiyet cihetinde **hayat-ı ebediyeye** bakar.

Evvelki vecih itibariyle öyle **bir bîçare mahluktur** ki; **sermayesi** yalnız

ihtiyardan bir şa're(saç) gibi cüz'î bir **cüz'-i ihtiyarî** ve iktidardan zaîf bir **kesb** ve hayattan çabuk söner bir şa'le ve ömürden çabuk geçer bir müddetçik ve mevcudiyetten çabuk çürür küçük bir cisimdir.

O haliyle beraber *kâinatın tabakatında serilmiş* hadsiz **enva'ın** hesabsız **efradından nazik zaîf bir ferd** olarak bulunuyor...

İkinci vecih itibariyle ve **bilhâssa** *ubudiyete müteveccih* acz ve fakr cihetinde pek büyük bir vüs'ati var, **pek büyük bir ehemmiyeti** bulunuyor.

Çünkü Fâtır-ı Hakîm, insanın mahiyet-i maneviyesinde **nihayetsiz azîm bir acz** ve **hadsiz cesîm bir fakr** *dercetmiştir*.

so that he can be **an extensive mirror** containing **the innumerable manifestations** of an All-Powerful and Compassionate One Whose power is infinite, an All-Generous All-Rich One Whose wealth is boundless.

Indeed, man **resembles** a **seed**.

This seed has been given **significant immaterial members** by Divine power and a subtle, valuable programme *by Divine Determining*,

so that it may work beneath the ground, and **emerging** from that narrow world, enter the broad world of the air, and asking its Creator **with the tongue of its disposition** to be a tree, find **a perfection worthy of it**.

If, **due to bad temperament**, the seed uses *the immaterial members* given it in attracting **certain harmful substances** under the ground, in a short time it will rot and *decay* in that narrow place without benefit.

#147

But if the seed conforms to **the creational command** of, *God is the Splitter of the seed-grain and date-stone Qur'an, 6:95*, and **employs well** *those immaterial members*,

it will emerge from that narrow world, and through becoming a large fruit-bearing tree, its tiny **particular** reality and its spirit will take on the form of **an extensive universal reality**.

Similarly, **significant members** and **valuable programmes** *have been deposited* in man's nature by Divine power and determining.

If man uses those immaterial members on *the desires of his soul* and on **minor pleasures under the soil of worldly life** in the narrow confines of this earthly world,

he will decay and decompose in the midst of difficulties **in a brief life** in a constricted place like the rotted seed, and load the responsibility **on his unfortunate spirit**, then depart from this world.

If, however, he **nurtures** the seed of his abilities with the water of Islam and light of belief under the soil of worship and servitude to God, **conforms to the commands of the Qur'an**, and **turns his faculties towards their true aims**,

they will produce **branches** and **buds** in **the World of Similitudes** and the Intermediate Realm;

he will be a seed of great value and a shining machine **containing** the members of **an everlasting tree** and **permanent truth** *which will be the means to innumerable perfections and bounties in Paradise*.

And he will be a **blessed** and **luminous** fruit of the tree of the universe.

Tâ ki, kudreti nihayetsiz bir Kadîr-i Rahîm ve gınası nihayetsiz bir Ganiyy-i Kerim bir zâtın **hadsiz tecelliyatına câmi' geniş bir âyine** olsun...

Evet insan bir **çekirdeğe benzer**.

Nasılki o çekirdeğe kudretten **manevî** ve **ehemmiyetli cihazat** ve *kaderden* ince ve kıymetli program verilmiş.

Tâ ki, toprak altında çalışıp, tâ o dar âlemden **çıkıp**, geniş olan hava âlemine girip, Hâlîkından **istidad lisanıyla** bir ağaç olmasını isteyip, **kendine lâayık bir kemal** bulsun.

Eğer o çekirdek, **sû'-i mizacından dolayı** ona verilen *cihazat-ı maneviyeyi*, toprak altında **bazı mevadd-ı muzırrayı** celbine sarfetse; o dar yerde kısa bir zamanda faidesiz tefessüh edip *çürüyecektir*.

Eğer o çekirdek, *o manevî cihazatını*

فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى

nın emr-i tekvinîsini imtisal edip **hüsn-ü istimal** etse;

o dar âlemden çıkacak, meyvedar koca bir ağaç olmakla küçük **cüz'î** hakikatı ve ruh-u manevîsi, **büyük bir hakikat-ı külliye** suretini alacaktır.

İşte aynen onun gibi; insanın mahiyetine, kudretten **ehemmiyetli cihazat** ve kaderden **kıymetli programlar** *tevdî edilmiş*.

Eğer insan, şu dar âlem-i arzîde, **hayat-ı dünyeviye toprağı altında** o cihazat-ı maneviyesini *nefsin hevesatına* sarfetse; bozulan çekirdek gibi bir **cüz'î telezzüz** için

kısa bir ömürde, dar bir yerde ve sıkıntılı bir halde çürüyüp tefessüh ederek, mes'uliyet-i maneviyeyi **bedbaht ruhuna** yüklenecek, şu dünyadan göçüp gidecektir...

Eğer o istidad çekirdeğini İslâmiyet suyu ile, imanın ziyasıyla, ubudiyet toprağı altında **terbiye ederek, evamir-i Kur'aniyeyi imtisal edip** *cihazat-ı maneviyesini hakikî gayelerine tevcih etse;*

elbette **âlem-i misal** ve berzahta **dal** ve **budak** verecek

ve âlem-i âhiret ve Cennet'te hadsiz kemalât ve nimetlere medar olacak **bir şecere-i bâkiyenin** ve bir **hakikat-ı daimenin** cihazatına **câmi'** kıymetli bir çekirdek ve revnakdar bir makine

ve bu şecere-i kâinatın **mübarek** ve **münevver** bir meyvesi olacaktır...

Yes, **true progress** is to turn the faces of the heart, *spirit*, intellect, and even the imagination and other subtle faculties given to man towards eternal life and for each to **be occupied** with the **particular** duty of worship worthy of it.

Progress is not as **the people of misguidance imagine**, to plunge into the life of this world in all its minute details and in order to taste every sort of pleasure, **even the basest**,

make subject to **the evilcommanding soul** all the subtle faculties and the heart and intellect, and make them assist it; to do this is not progress, **it is decline**.

#148

I saw this fact **in a vision** which is described in the following comparison:

I was entering a **large town** when I looked and saw it was full of **large palaces**.

At the doors of some of these palaces was **merry-making** like a brilliant theatre; it captured and held everyone's attention and **was entertaining** them.

I looked carefully and saw that **the lord** of such a palace had come to the door; he was playing with a dog and assisting the merry-making.

The ladies were indulging in sweet conversation **with stranger youths**.

Grown-up girls **were organizing** the children's games.

And the doorkeeper had taken the role of directing the others.

I then **realized** that the inside of the huge palace was **completely empty**.

Its **refined duties** all remained **undone**.

The morals of its inhabitants **had declined** so that they had taken on these roles at the door.

I passed on until I came to another large palace.

I saw that there was a **faithful** dog stretched out at the door and a **stern** and *taciturn* doorkeeper; it had an undistinguished appearance.

I was curious: why was the other the way it was and this palace like this? I went inside.

Then I saw that the inside was very **merry**.

Apartment over apartment, the people of the palace were **busy with their different refined duties**.

The men in the first apartment were overseeing **the administration** and running of the palace.

In the apartment over that, girls were teaching the children.

Evet **hakikî terakki** ise; insana verilen kalb, sır, *ruh*, akıl hattâ hayal ve sair kuvvelerin hayat-ı ebediyeye yüzlerini çevirerek, herbiri kendine lâıyk **hususî** bir vazife-i ubudiyet ile **meşgul** olmaktadır.

Yoksa **ehl-i dalaletin** terakki **zannettikleri**, hayat-ı dünyeviye'nin bütün inceliklerine girmek ve zevklerinin her çeşitlerini, **hattâ en süflisini** tatmak için

bütün letaifini ve kalb ve aklını **nefs-i emmareye** müsahhar edip yardımcı verse; o terakki değil, **sukuttur**.

Şu hakikati **bir vakıa-i hayaliyede**, şöyle bir temsilde gördüm ki..

Ben **büyük bir şehre** giriyorum. Baktım ki, o şehirde **büyük saraylar** var.

Bazı sarayların kapısına bakıyorum, gayet **şenlik**, parlak bir tiyatro gibi nazar-ı dikkati celbeder, herkesi **eğlendirir** bir cazibedarlık vardı.

Dikkat ettim ki, o sarayın **efendisi** kapıya gelmiş, it ile oynuyor ve oynamasına yardım ediyor.

Hanımlar, **yabani gençlerle** tatlı sohbetler ediyorlar.

Yetişmiş kızlar dahi, çocukların oynamasını **tanzim ediyorlar**.

Kapıcı da onlara kumandanlık eder gibi bir aktör tavrını almış.

O vakit **anladım** ki, o koca sarayın içerisi **bomboş**.

Hep **nazik vazifeler muattal** kalmış.

Ahlâkları sukut etmiş ki, kapıda bu sureti almışlardır...

Sonra geçtim, bir büyük saraya daha rast geldim.

Gördüm ki; kapıda uzanmış **vefadar** bir it ve kaba, **sert**, *sâkin* bir kapıcı ve sönük bir vaziyet vardı.

Merak ettim. Ne için o öyle? Bu böyle? İçeriye girdim.

Baktım ki, içerisi çok **şenlik**...

Daire daire üstünde, *ayrı ayrı nazik vazifeler ile* saray ehli **meşguldürler**.

Birinci dairedeki adamlar sarayın **idaresini**, tedbirini görüyorlar.

Üstündeki dairede kızlar, çocuklar ders okuyorlar.

Above that the ladies **were occupied** with fine arts and **beautiful embroideries**.

#149

And on the top floor, the lord was exchanging news with the king, and was busy with his own elevated duties in order to **maintain** the peoples' **tranquillity** and his own attainments and progress.

They did not stop me since I was not visible to them, and I was able to wander around.

Then I came out and looked around: everywhere in the town were these two sorts of palaces.

I asked about this and they told me: "The palaces where there is merry-making at the door and whose insides are empty belong to **the foremost** of the unbelievers and **people of misguidance**.

The others belong to **honourable** Muslim **notables**."

Then in one corner **I came across** a palace on which was written my name, SAID.

I was curious. I looked more closely and I as though saw **my image** on it.

Calling out in **utter bewilderment**, I *came to my senses* and **awoke**.

And now **I shall interpret** this vision for you.

May God cause good to come of it.

The town was **human social life** and the city of *man's civilization*.

Each of the palaces was a human being.

The people of the palaces were **the subtle faculties** in man like the eyes, ears, heart, inner heart, spirit, intellect, and things like the soul and caprice, and powers of **lust** and **anger**.

Each of man's faculties has a different duty of worship, and different **pleasures** and **pains**.

The **soul** and **caprice** and powers of lust and anger are like the doorkeeper and the dog.

Thus, to make the elevated subtle faculties **subject to** the soul and caprice and make them forget **their fundamental duties** is certainly decline and not progress.

You can interpret the rest for yourself.

#150

Third Remark

In regard to his acts and **deeds** and his **labour** man is a weak animal, an impotent creature.

Daha üstünde hanımlar, gayet latif san'atlar, **güzel nakışlarla iştilig ediyorlar**.

En yukarıda efendi, padişahla muhabere edip halkın **istirahatını temin** için ve kendi kemalâtı ve terakkiyatı için kendine has ve ulvî vazifeler ile iştilig ediyor gördüm.

Ben onlara görünmediğim için, "Yasak" demediler, gezebildim.

Sonra çıktım, baktım. O şehrin her tarafında bu iki kısım saraylar var.

Sordum dediler: "O kapısı şenlik ve içi boş saraylar, kâfirlerin **ileri gelenlerinin** ve **ehl-i dalaletindir**.

Diğerleri, **namuslu** müslüman **büyüklerinin**."

Sonra bir köşede bir saraya **rast geldim**. Üstünde "Said" ismini gördüm.

Merak ettim. Daha dikkat ettim, **suretimi** üstünde gördüm gibi bana geldi.

Kemal-i taaccübümden bağırarak, *aklım başıma geldi, ayıldım...*

İşte o vakıa-i hayaliyeyi sana **tabir edeceğim**.

Allah hayır etsin...

İşte o şehir ise, **hayat-ı içtimaiye-i beşeriye** ve medine-i *medeniyet-i insaniyedir*.

O sarayların herbirisi, birer insandır.

O saray ehli ise; insandaki göz, kulak, kalb, sır, ruh, akıl gibi **letaif** ve nefis ve heva ve kuvve-i **şehviye** ve kuvve-i **gazabiye** gibi şeylerdir.

Herbir insanda her bir latifenin ayrı ayrı vazife-i ubudiyetleri var. Ayrı ayrı **lezzetleri**, **elemeleri** var.

Nefis ve **heva**, kuvve-i şehviye ve gazabiye, bir kapıcı ve it hükmündedirler.

İşte o yüksek letaifi, nefis ve hevaya **müsahtar etmek** ve **vazife-i asliyelerini** unutturmak, elbette sukuttur, terakki değildir.

Sair cihetleri **sen tabir edebilirsiniz...**

Üçüncü Nükte

İnsan, fiil ve **amel** cihetinde ve **sa'y-i** maddî itibariyle zaîf bir hayvandır, âciz bir mahluktur.

The extent of **his power of disposal** and **ownership** in this respect is so narrow that it is no greater than as far as his hand can reach.

Domestic animals, even, the reins of which have been given to man, have each taken a share of his weakness, impotence, and laziness, so that

if they are compared with **their wild counterparts**, a great difference is apparent. (Like domestic **goats** and **cattle**, and wild **goats** and **cattle**).

But in regard to passivity, **acceptance**, supplication, and **entreaty**, man is **an honoured traveller** in this hostel of the world.

He is the guest of One so generous that **infinite treasures of mercy** have been opened to him and **innumerable unique beings and servants** subjugated to him.

And **a sphere so large** has been prepared for this guest's recreation, amusement, and benefit that **half its diameter** is as long and broad as the imagination can stretch.

Thus, if man relies on his ego, and making worldly life **his goal**, attempts to taste temporary pleasures while struggling to make his living, he **becomes submerged** within an extremely constricted sphere, then departs.

All the members, systems, and faculties given him **will testify** against him at **the resurrection** and *will bring a suit* against him.

Whereas if he knows himself to be a guest and spends **the capital of his life** within the sphere of permission of the Generous One of Whom he is the guest, he will strive **for a long, eternal life** within a broad sphere, then take his rest and ease.

And later, he may rise to **the highest of the high**.

Moreover, all the members and systems given to man will be happy with him and testify **in favour of him in the hereafter**.

For sure, **all the wonderful faculties** given to men were not for this *insignificant* worldly life, but for **an everlasting life** of **great significance**.

Onun o cihetteki **daire-i tasarrufatı** ve **mâlikiyeti** o kadar dardır ki; elini uzatsa ona yetişebilir.

Hattâ, insanın eline dizginini veren **hayvanat-ı ehliye**, insanın za'f ve acz ve tenbelliğinden birer hisse almışlardır ki;

yabani emsallerine kıyas edildikleri vakit, azîm fark görünür. (Ehlî **keçi** ve **öküz**, yabanî **keçi** ve **öküz** gibi).

Fakat o insan, infial ve **kabul** ve dua ve **sual** cihetinde, şu dünya hanında **aziz bir yolcudur**.

Ve öyle bir Kerim'e misafir olmuş ki **nihayetsiz rahmet hazinelerini** ona açmış. Ve **hadsiz bedî' masnuatını ve hizmetkârlarını** ona müsahhar etmiş.

Ve o misafirin tenezzühüne ve temaşasına ve istifadesine **öyle büyük bir daire** açıp müheyya etmiştir ki; **o dairenin nisf-ı kutru** -yani merkezden muhit hattına kadar- gözün kestiği miktar, belki hayalin gittiği yere kadar geniştir ve uzundur.

İşte eğer insan, enaniyetine istinad edip hayat-ı dünyeviyeyi **gaye-i hayal** ederek derd-i maişet içinde muvakkat bazı lezzetler için çalışsa, gayet dar bir daire içinde **boğulur** gider.

Ona verilen bütün cihazat ve âlât ve letaif, ondan şikayet ederek **haşirde** onun aleyhinde **şehadet edeceklerdir ve davacı olacaklardır**.

Eğer kendini misafir bilse, misafir olduğu Zât-ı Kerim'in izni dairesinde **sermaye-i ömrünü** sarfetse, öyle geniş bir daire içinde **uzun bir hayat-ı ebediye için** güzel çalışır ve teneffüs edip istirahat eder.

Sonra, **a'lâ-yı illiyyîne** kadar gidebilir.

Hem de bu insana verilen bütün cihazat ve âlât, ondan memnun olarak **âhirette lehinde** şehadet ederler.

Evet insana verilen **bütün cihazat-ı acibe**, bu *ehemmiyetsiz* hayat-ı dünyeviye için değil; belki, **pek ehemmiyetli bir hayat-ı bâkiye** için verilmişler.

For **if we compare** man with the animals, we see that man is very rich in regard to faculties and members,

a hundred times more so than the animals.

But in the pleasures of worldly life and in animal life he falls a hundred times lower.

For in each pleasure he receives is a **trace** of pain.

The pains of the past and **fears** of the future and the pain at each pleasure's passing spoil the enjoyment to had from them, and **leave a trace** in the pleasure.

But animals are not like that. They receive pleasure with no pains.

They take enjoyment with no **sorrow**.

Neither the sorrows of the past **cause them suffering**, nor the fears of the future **distress** them.

They live peacefully, and offer thanks to **their Creator**.

This means that if man, who is created on the most excellent of patterns, **restricts his thoughts** to the life of this world, although, in respect of capital he is a hundred times higher than animals, he falls a hundred times lower than a creature like a **sparrow**.

I explained this fact in another place **by means of a comparison**.

It is related to this, so I shall repeat it here. **It was like this:**

A man gave **one of his servants** ten pieces of gold and told him to have a suit of clothes **made in a particular cloth**.

Then to a second one, he gave a thousand pieces of gold, and putting in the servant's **pocket** a note on which certain things were written, sent him to a market.

The first servant bought an excellent suit of the finest cloth with the ten pieces of gold.

While the second servant did not use his head, and looking at the first servant and not reading the **account-note** in his pocket, he gave the thousand pieces of gold to a shop keeper and asked for a suit of clothes.

The dishonest shopkeeper gave him a suit of the very worst-quality cloth.

Then **the wretched servant** returned to his lord and received **a severe reprimand** and a terrible punishment.

Thus, even the most unintelligent will understand that the thousand pieces of gold given the second servant were not to buy a suit of clothes,

but for some important **trade**.

Çünkü insanı hayvana **nisbet etsek** görüyoruz ki: İnsan, cihazat ve âlât itibariyle çok zengindir.

Yüz derece hayvandan daha ziyadedir.

Hayat-ı dünyeviye lezzetinde ve hayvanî yaşayışında yüz derece aşağı düşer.

Çünkü her gördüğü lezzetinde, bir elem **izi** vardır.

Geçmiş zamanın elemeleri ve gelecek zamanın **korkuları** ve herbir lezzetin dahi elem-i zevali, onun zevklerini bozuyor ve lezzetinde **bir iz bırakıyor**.

Fakat hayvan öyle değil. Elemsiz bir lezzet alır,

kedersiz bir zevk eder.

Ne geçmiş zamanın elemeleri **onu incitir**, ne de gelecek zamanın korkuları onu **ürkütür**.

Rahatla yaşar, yatar, **Hâlıkına** şükreder.

Demek ahsen-i takvim suretinde yaratılan insan, hayat-ı dünyeviye **hasr-ı fikr etse**; yüz derece sermayece hayvandan yüksek olduğu halde, yüz derece **serçe kuşu** gibi bir hayvandan aşağı düşer.

Başka bir yerde **bir temsil ile** bu hakikatı beyan etmişim.

Münasebet geldi, yine o temsili tekrar ediyorum. **Şöyle ki:**

Bir adam, **bir hizmetkârına** on altun verip **“Mahsus bir kumaştan** bir kat elbise yaptır” emreder.

İkincisine, bin altun verir, bir pusula içinde bazı şeyler yazılı o hizmetkârın **cebine** koyar, bir pazara gönderir.

Evvelki hizmetkâr on altun ile a'lâ kumaştan mükemmel bir elbise alır.

İkinci hizmetkâr, divanelik edip, evvelki hizmetkâra bakıp, cebine konulan **hesab pusulasını** okumayarak bir dükkâncıya bin altun vererek bir kat elbise istedi.

İnsafsız dükkâncı da kumaşın en çürüğünden bir kat elbise verdi.

O bedbaht hizmetkâr, seyyidinin huzuruna geldi ve **şiddetli bir te'dib** gördü ve dehşetli bir azab çekti.

İşte edna bir şuuru olan anlar ki, ikinci hizmetkâra verilen bin altun, bir kat elbise almak için değildir.

Belki mühim bir **ticaret** içindir.

In just the same way, each of **the immaterial members** and *subtle faculties* in man **have expanded** to a degree a hundred times greater than that of the animals.

For example, consider faculties and members like man's eyes, which **can discern** all the degrees of beauty,

and **his sense of taste**, which **can distinguish** all the varieties of the particular tastes of foods,

and **his mind**, which can **penetrate** to all the subtlest points of reality, and

his heart, which **yearns** for every sort of perfection, and then consider the extremely simple members of the animals which have developed only one or two degrees.

There is just this difference, that in animals a member particular to some function and special to a particular species **develops more**.

But this development is **particular**.

The reason for man's **wealth** in regard to faculties is this: **by reason of the mind and thought**, man's senses and feelings have greatly developed and **expanded**.

And numerous **emotions** have come into being because of **the multiplicity of his needs**.

And his senses *have become extremely diverse*.

And because of the **comprehensiveness** of his nature, **desires** have appeared turned towards numerous aims.

And because he has numerous duties due to his nature, his members and faculties **have expanded** greatly.

And since he has been created with a nature **capable of** performing every sort of worship, he has been given abilities which **embrace the seeds of all perfections**.

Thus, this great wealth in faculties and abundant capital was certainly not given for **procuring** this **temporary** worldly life.

Rather, **man's fundamental duty** is to perform his duties, which look to **innumerable aims**; and **proclaim** his impotence, **poverty**, and faults **in the form of worship**;

#153

and observing **the glorifications of beings with a universal eye**, to **bear witness** to them;

and seeing the instances of the **assistance** of the Most Merciful One, to offer thanks;

and **gazing** on the *miracles* of dominical power in beings, to **contemplate** on them as objects from which lessons may be drawn.

O man who worships this world, is the lover of worldly life, and is **heedless** of the meaning of 'the most excellent of patterns'!

Aynen onun gibi: İnsandaki **cihazat-ı maneviye** ve *letâif-i insaniye* ki, herbirisi hayvana nisbeten yüz derece **inbisat etmiş**.

Meselâ; güzelliğin bütün meratibini **farked**en insan gözü ve

taamların bütün çeşit çeşit ezvak-ı mahsusalarını **teyviz eden insanın zaika-i lisaniyesi**

ve hakaikın bütün inceliklerine **nüfuz eden insanın aklı**

ve kemalâtın bütün enva'ına **müştak** insanın kalbi gibi sair cihazları, âletleri nerede? Hayvanın pek basit yalnız bir-iki mertebe inkişaf etmiş âletleri nerede?

Yalnız şu kadar fark var ki; hayvan, kendine has bir amelde (münhasıran o hayvanda bir cihaz-ı mahsus) **ziyade inkişaf eder**.

Fakat o inkişaf, **hususîdir**.

İnsanın cihazat cihetiyle **zenginliği** şu sırdandır ki: **Akıl ve fikir sebebiyle** insanın hasseleri, duyguları fazla inkişaf ve **inbisat** peyda etmiştir.

Ve **ihtiyacatın kesreti** sebebiyle çok çeşit çeşit **hissiyat** peyda olmuştur.

Ve hassasiyeti *çok tenevvü etmiş*.

Ve fitratın **câmiyeti** sebebiyle pek çok makasıda müteveccih **arzulara** medar olmuş.

Ve pek çok vazife-i fitriyesi bulunduğu sebebiyle, âlât ve cihazatı ziyade **inbisat peyda etmiştir**.

Ve ibadatın bütün enva'ına **müstaid** bir fitratta yaratıldığı için **bütün kemalâtın tohumlarına câmi'** bir istidad verilmiştir.

İşte şu derece cihazatça zenginlik ve sermayece kesret, elbette ehemmiyetsiz **muvaqqat** şu hayat-ı dünyeviye için **tahsili** için verilmemiştir.

Belki şöyle bir **insanın vazife-i asliyesi**, **nihayetsiz makasıda** müteveccih vezaifini görüp, acz ve **fakr** ve kusurunu **ubudiyet suretinde ilân etmek**

ve **küllî nazarıyla mevcudatın tesbihatını** müşahede ederek **şehadet etmek**

ve nimetler içinde **imdadat-ı Rahmaniye**yi görüp şükretmek

ve masnuatta kudret-i Rabbaniyenin *mu'cizatını* **temaşa** ederek nazar-ı ibretle **tefekkür etmektir**.

Ey dünya-perest ve hayat-ı dünyeviye âşık ve sırr-ı ahsen-i takvimden **gafil** insan!

The Old Said saw **the reality of worldly life** in a vision.

It transformed him into the New Said. You too listen to it in the form of a comparison:

I saw that I was a traveller and was going on **a long journey**; that is to say, I was being sent.

The one who was my lord **gradually** gave me some of the money from the sixty gold pieces he **had allotted** me.

I spent them, and came to a hostel where there were **amusements** of all kinds.

In one night in that hostel I spent ten pieces of gold on **gambling, amusements,** and the enjoyment of fame.

In the morning I had no money left. Moreover I had done no **trade** nor bought any **goods** for the place I was going.

All that remained to me from the money were **sins** and pains, and from the amusements, *wounds* and **sorrow**.

While **in that sorry state**, a man suddenly appeared.

He said to me: "You have **wasted** all *your capital* and **deserve** punishment.

You are going to **your destination bankrupt** and with your hands empty.

But if you have any **sense**, the door of **repentance** is open.

When you receive the fifteen pieces of gold that **remain** to you, **keep** half of them **in reserve**.

That is, **obtain** the things **necessary** for you in the place where you are going."

I looked, **my soul** did not agree to this.

#154

So he said: "A third, then." My soul still **did not obey** him. Then he said: "A quarter."

My soul *could not give up* **the habits** to which it **was addicted**, so the man

angrily turned his back on me and left. Suddenly, the scene changed.

I was in a train in a tunnel, which was travelling fast as though downwards vertically.

I took fright. But what could I do, there was no escape anywhere.

Strangely, *attractive flowers* and **enticing fruits** appeared on both sides of the train.

And I, like **the foolish** and *inexperienced*, looked at them and stretching out my hand, tried to **pick** them.

Şu **hayat-ı dünyeviye'nin hakikatını** bir vakia-i hayaliyede Eski Said görmüş.

Onu Yeni Said'e döndürmüş olan şu vakia-i temsiliyeyi dinle:

Gördüm ki, ben bir yolcuym. **Uzun bir yola** gidiyorum. Yani gönderiliyorum.

Seyyidim olan zât, bana **tahsis ettiği** altmış altundan **tedricen** birer miktar para veriyordu.

Ben de sarfedip pek **eğlenceli** bir hana geldim.

O handa bir gece içinde on altunu **kumara** mumara, **eğlencelere** ve şöret-perestlik yoluna sarfettim.

Sabahleyin elimde hiç bir para kalmadı. Bir **ticaret** edemedim. Gideceğim yer için bir **mal** alamadım.

Yalnız o paradan bana kalan elemeler, **günahlar** ve eğlencelerden gelen *yaralar, bereler, kederler* benim elimde kalmıştı.

Birden ben **o hazîn halette** iken orada bir adam peyda oldu.

Bana dedi: "Bütün bütün *sermayeni zayi*' **ettin**. Tokata da **müstehak** oldun.

Gideceğin yere de **müflis olarak** elin boş gideceksin.

Fakat **aklın** varsa, **tövbe** kapısı açıktır.

Bundan sonra sana verilecek **bâki kalan** onbeş altundan her eline geçtikçe yarısını **ihtiyaten muhafaza et**.

Yani gideceğin yerde sana **lâzım** olacak bazı şeyleri **al**."

Baktım **nefsim** razı olmuyor.

"Üçte birisini" dedi. Ona da nefsim **itaat etmedi**. Sonra "Dörtte birisini" dedi.

Baktım nefsim **mübtela olduğu âdetini** *terkedemiyor*.

O adam hiddetle yüzünü çevirdi gitti. Birden o hal değişti.

Baktım ki; ben, tünel içinde sukut eder gibi bir sür'atle giden bir şimendifer içindeyim.

Telaş ettim. Fakat ne çare ki, hiç bir tarafa kaçılmaz.

Garaibden olarak o şimendiferin iki tarafında pek *cazibedar çiçekler, leziz meyveler* görünüyordu.

Ben de **akılsız acemîler** gibi onlara bakıp elimi uzattım. O çiçekleri **koparmak**, o meyveleri **almak** için çalıştım.

But they were covered in **thorns** and tore at my hands when I touched them **making them bleed**.

With the movement of the train, my hands were **lacerated** at being parted from them. They cost me much.

Suddenly a *porter on the train* said: "Give me five kurush and I shall give you as much of the flowers and fruits as you want.

You are caused the loss of a hundred kurush with your hands **being torn**, rather than five kurush.

Also there is a **penalty**; *you cannot pick* them **without permission**."

In distress I put my head out of the window and **looked ahead** to see when the tunnel would end.

I saw that **in place of** the tunnel's entrance were numerous **holes**.

People **were being thrown** into them from the long train.

I saw a hole opposite me. On either side of it was a **gravestone**. I looked in amazement.

I saw that written on one of the gravestones was the name **SAID**.

In my bewilderment and **anxiety** I exclaimed: "Alas!"

Then suddenly I heard the voice of the man who had given me **advice** at the door of the hostel.

#155

He asked: "Have you come to your senses?" I replied: "Yes, but it is too late now." So he said: "**Repent and place your trust in God**." I replied that I would.

Then **I awoke** and saw myself as the New Said; the Old Said **had disappeared**.

So, that was the vision. **May God cause good to come of it!** I shall interpret one or two parts of it, then you can **interpret** the rest for yourself.

The journey was the journey which passes from **the World of Spirits**, through the mother's womb, youth, old age, the grave, **the Intermediate Realm**, **the resurrection**, and the Bridge of Sirat *towards eternity*.

The sixty pieces of gold were the sixty years of life. I **reckoned** I saw the vision when I was forty-five years old.

I had nothing to guarantee it, but a **sincere** student of the All-Wise Qur'an **advised** me to spend half of the fifteen that **remained** to me on the hereafter.

The hostel for me was Istanbul.

The train was time, and each year a **carriage**. As for the tunnel, it was **the life of this world**.

Fakat o çiçekler ve meyveler, **dikenli** mikenli, mülâkatında elime batıyor, **kanatıyor**.

Şimendiferin gitmesiyle müfarakatından elimi **parçalıyorlar**, bana pek pahalı düşüyorlardı.

Birden *şimendiferdeki bir hademe* dedi: "Beş kuruş ver, sana o çiçek ve meyvelerden istediğin kadar vereceğim.

Beş kuruş yerine elin **parçalanmasıyla** yüz kuruş zarar ediyorsun.

Hem de **ceza** var, **izinsiz** koparamazsın."

Birden sıkıntıdan ne vakit tünel bitecek diye başımı çıkarıp **ileriye baktım**.

Gördüm ki, tünel kapısı **yerine** çok **delikler** görünüyor.

O uzun şimendiferden o deliklere adamlar **atılıyorlar**.

Bana mukabil bir delik gördüm. İki tarafında iki **mezar taşı** dikilmiş. Merak ile dikkat ettim.

O mezar taşında büyük harflerle "**Said**" ismi yazılmış gördüm.

Teessüf ve **hayretimden** "*Eyvah!*" dedim.

Birden o han kapısında bana **nasihat** eden zâtin sesini işittim.

Dedi: "*Akılın başına geldi mi?*" Dedim: "Evet geldi fakat kuvvet kalmadı, çare yok." Dedi: "**Tövbe et, tevekkül et**." Dedim: "Ettim!"

Ayıldım.. Eski Said **kaybolmuş**. Yeni Said olarak kendimi gördüm.

İşte o vakıa-i hayaliyeyi, -Allah hayr etsin- bir-iki kısmını ben tabir edeceğim, sair cihetleri sen kendin **tabir et**.

O yolculuk ise; **âlem-i ervahtan**, rahm-ı maderden, gençlikten, ihtiyarlıktan, kabirden, **berzahtan**, **haşirden**, köprüden geçen *ebed-ül âbâd tarafına* bir yolculuktur.

O altmış altun ise, altmış sene ömürdür ki; bu vakıayı gördüğüm vakit kendimi kırkbeş yaşında **tahmin ediyordum**.

Senedim yok, fakat **bâki kalan** onbeşinden yarısını âhirete sarfetmek için Kur'an-ı Hakîm'in **hâlis** bir tilmizi beni **irşad etti**.

O han ise, benim için İstanbul imiş.

O şimendifer ise, zamandır. Herbir yıl bir **vagondur**. O tünel ise, **hayat-ı dünyeviye**dir.

The thorny flowers and fruits were **illicit pleasures** and **forbidden amusements**

which cause pain *while indulging in them* on thinking of their passing, and **on separation lacerate** the heart, making it bleed.

They also cause a punishment to be inflicted.

The porter on the train told me to give him five kurush so that he would give me as many as I wanted.

The meaning of this is as follows: the pleasures and enjoyment man receives **through licit striving within the sphere of what is lawful** are **sufficient** for him.

No need remains to **enter the unlawful**. **You may interpret** the rest for yourself.

#156

Fourth Remark

Man resembles a **delicate** and **petted** child in the universe.

There is a great strength **in his weakness** and great power **in his impotence**.

For it is through the strength of his weakness and power of his impotence that **beings have been subjected to him**.

If man understands his weakness and offers supplications **verbally** and **by state** and **conduct**, and recognizes his impotence and *seeks help*,

since he has offered thanks by exhibiting them, he **achieves** his aims and his desires are subjugated to him in a way far exceeding what he could achieve with his own power.

Only, he sometimes wrongly **attributes** to his own power *the attainment of a wish* that **has been obtained** for him through the supplications offered **by the tongue of his disposition**.

For example, the strength in the weakness of **a chick** causes **the mother hen** to attack a lion.

And its newly-born lion cub **subjugates** to itself **the savage** and hungry lioness, leaving the mother hungry and the cub full.

See this **strength in weakness** and manifestation of Divine mercy, which are worthy of notice!

Just as through crying or asking or looking unhappy, a child subjugates the strong to himself, and is so successful in getting what he wants that **he could not obtain** one thousandth of it with a thousand times his own strength.

That is to say, since weakness and impotence **excite compassion** and a sense of protection towards him, the child can subjugate **heroes** to himself with his tiny finger.

O dikenli çiçekler ve meyveler ise, **lezaiz-i nâmeşruadır** ve **lehviyat-ı muharremedir** ki;

mülâkat esnasında tasavvur-u zevaldeki elem, kalbi kanatıyor. **Müfarakatında parçalıyor**.

Cezayı dahi çektiriyor.

Şimendifer hademesi demişti: “Beş kuruş ver, onlardan istediğin kadar vereceğim.”

Onun tabiri şudur ki: İnsanın **helâl sa’yiyle meşru dairede** gördüğü zevkler, lezzetler, keyfine **kâfidir**.

Harama girmeye ihtiyaç bırakmaz. Sair kısımları **sen tabir edebilirsin...**

Dördüncü Nükte

İnsan şu kâinat içinde pek **nazik** ve **nazenin** bir çocuğa benzer.

Za’fında büyük bir kuvvet ve **aczinde** büyük bir kudret vardır.

Çünkü o za’fın kuvvetiyle ve aczin kudretiyledir ki, şu **mevcudat ona müsahhar olmuş**.

Eğer insan za’fını anlayıp, **kalen, halen, tavren** dua etse ve aczini bilip *istimdad eylese*;

o teshirin şükürünü eda ile beraber matlubuna öyle **muvaffak olur** ve maksadları ona öyle müsahhar olur ki, iktidar-ı zâtîsiyle onun öşr-i mi’şarına muvaffak olamaz.

Yalnız bazı vakit **lisan-ı hal duasıyla hasıl olan bir matlubunu** yanlış olarak kendi iktidarına **hamleder**.

Meselâ: **Tavuğun yavrusunun** za’fındaki kuvvet, **tavuşu** arslana saldırtır.

Yeni dünyaya gelen arslanın yavrusu, **o canavar** ve aç arslanı kendine **müsahhar edip** onu aç bırakıp kendi tok oluyor.

İşte cây-ı dikkat, **za’ftaki bir kuvvet** ve şâyan-ı temaşa bir cilve-i rahmet...

Nasılki nazdar bir çocuk ağlamasıyla, ya istemesiyle, ya hazîn haliyle matlublarına öyle muvaffak olur ve öyle kavîler ona müsahhar olurlar ki; o matlublardan binden birisine bin defa kuvvetçiğiyle **yetişemez**.

Demek za’f u acz, onun hakkında **şefkat** ve himayeti **tahrik ettikleri** için küçücük parmağıyla **kahramanları** kendine müsahhar eder.

Now, should such a child **with foolish conceit deny** the *compassion* and **accuse** the protection saying: "I subjugate these with my own strength", of course he will receive a slap.

#157

In the same way, if, like Qarun, man says: *I have been given it on account of the knowledge I have, Qur'an, 28:78.* that is, "I gained this through my own knowledge and my own power" in a way that demonstrates ingratitude and **denies his Creator's mercy** and **accuses His wisdom**, he will of course deserve a punishing blow.

This means that **man's domination** and **human advances** and **the attainments of civilization**, which are to be observed,

have been made subject to him not through **his attracting** them or **conquering** them or through **combat**, but due to his weakness.

He **has been assisted** because of his impotence.

They **have been bestowed on him** due to **his indigence**.

He **has been inspired** with them due to **his ignorance**.

They have been given him due to his need.

And the reason for **his domination** is not strength and the power of knowledge, but **the compassion and clemency of the Sustainer** and Divine mercy and wisdom: they have subjugated things to him.

Yes, what clothes man, who is defeated by **vermin** like *eyeless scorpions* and legless snakes, in silk from a tiny worm and feeds him honey from **a poisonous insect**

is not his own power, but **the subjugation of the Sustainer** and **the bestowal of the Most Merciful**, which are the fruits of his weakness.

O man! Since the reality of the matter is thus, give up egotism and **arrogance**.

With the tongue of seeking help proclaim your impotence and weakness **at the Divine Court**, and *with the tongue of entreaty and supplication*, your **poverty** and need.

Show that you are His slave. Say: *God is enough for us, for He is the Best Disposer of Affairs*, and rise in degree. *Qur'an, 3:173.*

#158

Also, do not say: "I am nothing. What importance do I have that the universe should **purposefully** be made subject to me by an Absolutely All-Wise One, and **universal thanks** required of me?"

Şimdi böyle bir çocuk, *o şefkati inkâr etmek* ve o himayeti **ittihâm etmek** suretiyle **ahmakane bir gurur ile** "Ben kuvvetimle bunları teshir ediyorum" dese, elbette bir tokat yiyecektir.

İşte insan dahi **Hâlîkının rahmetini inkâr** ve **hikmetini ittihâm edecek** bir tarzda küfran-ı nimet suretinde Karun gibi

إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ

yani: "Ben kendi ilmimle, kendi iktidarım ile kazandım" dese, elbette sille-i azaba kendini müstehak eder.

Demek şu meşhud **saltanat-ı insaniyet** ve **terakkiyat-ı beşeriye** ve **kemalât-ı medeniyet**;

celb ile değil, **galebe** ile değil, **cidal** ile değil, belki ona onun za'fı için teshir edilmiş,

onun aczi için ona **muavenet edilmiş**,

onun fakrı için ona **ihsan edilmiş**,

onun cehli için ona **ilham edilmiş**,

onun ihtiyacı için ona ikram edilmiş.

Ve o **saltanatın** sebebi, kuvvet ve iktidar-ı ilmî değil, belki **şefkat ve re'fet-i Rabbanîye** ve rahmet ve hikmet-i İlahiyedir ki; eşyayı ona teshir etmiştir.

Evet, *bir gözsüz akrep* ve ayaksız bir yılan gibi **haşerata** mağlub olan insana, bir küçük kurttan ipeği giydiren ve **zehirli bir böcekten** balı yediren;

onun iktidarı değil, belki onun za'fının semeresi olan **teshir-i Rabbanî** ve **ikram-ı Rahmanîdir**.

Ey insan! Madem hakikat böyledir; **gururu** ve enaniyeti bırak.

Uluhiyetin dergâhında acz u za'fını, istimdad lisanıyla; **fakr** u hacatını, *tazarru' ve dua lisanıyla* ilân et

ve abd olduğunu göster. Ve

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

de, yüksel.

Hem deme ki: "Ben hiçbir; ne ehemmiyetim var ki, bu kâinat bir Hakîm-i Mutlak tarafından **kasdî olarak** bana teshir edilsin, benden bir **şükr-ü küllî** istenilsin?"

Because for sure you are **as though nothing with respect to** your soul and form,

but from the point of view of duty and rank, you are **an observant spectator** of this majestic universe,

an eloquent, articulate tongue of these beings so full of wisdom,

a discerning reader of this book of the universe,

a supervisor of these creatures full of wonder at their glorifications,

and like **a foreman** of these beings full of respect for their worship.

Yes, O man! In regard to your **vegetable** physical being and animal soul, you are a tiny particle, a contemptible atom, a needy creature, a weak animal, who, *tossed on* the **awesome** waves of **the flood of beings**, is *departing*.

But being perfected through the light of belief, **which comprises** *the radiance of Divine love*,

and through the **training of Islam**, which is enlightened, in regard to humanity

and servitude to God, you are a king, and a **universal** within **particularity**,

and within your insignificance, a world,

and **within your contemptibility**, a supervisor of such high **rank** and extensive sphere that you can say:

“My Compassionate Sustainer has made the world a house for me,

the sun and **moon** lamps for it, and **the spring**, a **bunch** of flowers for me,

and summer, a table of bounties, and the animals, He has made my servants.

And He has made **plants** the decorated furnishings of my house.”

To conclude: If you heed **Satan** and your soul, you will fall to *the lowest of the low*.

But if you heed **Truth** and **the Qur’an**, you will rise to *the highest of the high* and become the Most Excellent Pattern of the universe.

#159

Fifth Remark

Man has been sent to this world as an **official** and guest, and has been given abilities of great **significance**.

And he **has been entrusted** with important duties **in accordance with** those abilities.

Çünkü sen çendan, nefsin ve suretin **itibariyle hiç hükmündesin**.

Fakat vazife ve mertebe noktasında, sen şu haşmetli kâinatın **dikkatli bir seyircisi**,

şu hikmetli mevcudatın **belâgatlı bir lisan-ı nâtıkı**

ve şu kitab-ı âlemin **anlayışlı bir mütalaacısı**

ve şu tesbih eden mahlukatın hayretli **bir nâzırı**

ve şu ibadet eden masnuatın hürmetli **bir ustabaşısı** hükmündesin.

Evet ey insan! Sen, **nebatî** cismaniyetin cihetiyle ve hayvanî nefsin itibariyle; sagir bir cüz, hakir bir cüz’î, fakir bir mahluk, zaîf bir hayvansın ki; bütün **dehşetli mevcudat-ı seyyalenin** dalgaları içinde *çalkanıp gidiyorsun*.

Fakat *muhabbet-i İlahiyenin ziyasını* **tazammun eden** imanın nuruyla

münevver olan **İslâmiyetin terbiyesiyle** tekemmül edip; insaniyet cihetinde,

abdiyetin içinde bir sultansın ve **cüz’iyetin** içinde bir **küllisin**,

küçüklüğün içinde bir âlemsin

ve hakaretin içinde öyle **makamın** büyük ve daire-i nezaretin geniş bir nâzırsın ki, diyebilirsiniz:

“Benim Rabb-ı Rahîm’im dünyayı bana bir hane yaptı.

Ay ve **güneşi**, o haneme bir lâmba; ve **baharı**, bir **deste** gül;

ve yazı, bir sofr-a-i nimet; ve hayvanı, bana hizmetkâr yaptı.

Ve **nebatatı**, o hanemin zînetli levazımatı yapmıştır.”

Netice-i kelâm: Sen eğer nefis ve **şeytanı** dinlersen, *esfel-i safilîne* düşersin.

Eğer **Hak** ve **Kur’an’ı** dinlersen, *a’lâ-yı illiyîne çıkar*, kâinatın bir güzel takvimi olursun.

Beşinci Nükte

İnsan, şu dünyaya bir **memur** ve misafir olarak gönderilmiş, çok **ehemmiyetli** istidad ona verilmiş.

Ve o istidadata **göre** ehemmiyetli vazifeler **tevdi edilmiş**.

In order to employ man in fulfilling those aims and duties, powerful **encouragement** and severe **threats** have been made.

We shall here **summarize the fundamentals of worship** and of man's duties, which we have explained at length elsewhere,

so that **the mystery** of 'the Most Excellent of Patterns' may be understood.

On coming into the universe man has two **aspects** of worship and being a slave of God's.

One is worship and **contemplation** in the absence of the Object of Worship.

The other is worship and supplication in **His presence** and **addressing Him** directly.

First Aspect: It is to **affirm** *submissively* **the sovereignty of dominicality** apparent in the universe and

to observe **its perfections** and **virtues** in wonder.

Then **it is to proclaim and herald** the unique arts which consist of **the inscriptions of the Sacred Divine Names** and to display them to others.

Then it is to weigh on **the scales of perception** the jewels of the dominical Names, which are all like hidden **spiritual** treasures;

it is to **appreciatively** affirm their value **with the discerning heart**.

Then it is to study and **ponder** over in wonder the pages of beings and *leaves* of the earth and sky, which are like **missives of the pen of power**.

Then through **beholding admiringly** *the adornment* and subtle arts in beings, it is to feel love for **knowledge of their All-Beauteous Creator**,

and to **yearn** to ascend to **the presence** of their All-Perfect Maker and to receive **His favours**.

#160

Second Aspect: This is the station of **presence** and **address** wherein man passes from the work to the producer of the work

and he sees that **an All-Beauteous Maker** wants to make himself known and acquainted through **the miracles of His art**,

and he **responds** with **knowledge** and belief.

Then he sees that **an All-Compassionate Sustainer** wants to make himself loved through the fine fruits of His mercy.

So **confining his love and worship to Him**, he makes himself love Him.

Ve insanı, o gayeye ve o vazifelere çalıştırmak için, şiddetli **teşvikler** ve dehşetli **tehdidler** edilmiş.

Başka yerde izah ettiğimiz vazife-i insaniyetin ve **ubudiyetin esasatını** şurada **icmal edeceğiz**.

Tâ ki, "ahsen-i takvim" **sırrı** anlaşılınsın.

İşte insan, şu kâinata geldikten sonra "iki **cihet** ile" ubudiyeti var:

Bir ciheti; gaibane bir surette bir ubudiyeti, bir **tefekürü** var.

Diğeri; **hazırane, muhataba** suretinde bir ubudiyeti, bir münacatı vardır.

Birinci vecih şudur ki: Kâinata görünen **saltanat-ı rububiyeti, itaatkârane tasdik edip**

kemalâtına ve **mehasinine** hayretkârane nezaretidir.

Sonra, **esma-i kudsiye-i İlahiyenin nukuşlarından** ibaret olan bedî' san'atları, birbirinin nazar-ı ibretlerine gösterip **dellâllik ve ilâncılıktır**.

Sonra, herbiri birer gizli hazine-i **maneviye** hükmünde olan esma-i Rabbaniyenin cevherlerini **idrak terazisiyle** tartmak,

kalbin kıymet-şinaslığı ile takdirkârane kıymet vermektir.

Sonra, **kalem-i kudretin mektubatı** hükmünde olan mevcudat sahifelerini, arz ve sema *yapraklarını* **mütalaa edip** hayretkârane tefekkürdür.

Sonra, şu mevcudattaki *zînetleri* ve latif san'atları **istihsankârane temaşa etmekle onların Fâtır-ı Zülcelal'inin marifetine** muhabbet etmek

ve onların Sâni'-i Zülkemat'ının **huzuruna** çıkmağa ve **iltifatına** mazhar olmaya bir **iştiahtır**.

İkinci Vecih, **huzur** ve **hitab** makamıdır ki; eserden müessire geçer, görür ki:

Bir Sâni'-i Zülcelal, kendi **san'atının mu'cizeleri** ile kendini tanıttırmak ve bildirmek ister.

O da iman ile, **marifet** ile **mukabele eder**.

Sonra görür ki: **Bir Rabb-ı Rahîm**, rahmetinin güzel meyveleriyle kendini sevdirmek ister.

O da **ona hasr-ı muhabbetle, tahsis-i taabbüdle** kendini ona sevdirebilir.

Then he sees that an All-Generous Bestower **is nurturing** him **with the delights of bounties** material and immaterial,

and in return **he offers Him thanks and praise** with his actions, **conduct**, words, and as far as he can, with all **his senses** and faculties.

Then he sees that an All-Beauteous and Glorious One is announcing His **tremendousness** and perfections, and **glory** and beauty in the mirrors of these beings, and *is drawing attentive gazes* to them.

So in response he declares: **“God is Most Great! Glory be to God!”**, and *in humility prostrates* in love and wonder.

Then he sees that a **Possessor of Absolute Riches** is displaying His boundless wealth and treasures amid an **absolute munificence**.

So in response, **exalting** and **praising** Him, he entreats and asks for them, **expressing his utter need**.

Then he sees that **the All-Glorious Creator** has made the face of the earth like an **exhibition** and displayed on it all His antique works of art.

So in response he exclaims in appreciation: **“What wonders God has willed!”**, and in admiration: **“What blessings God has bestowed!”**, and in wonder: *“Glory be to God!”*, and in astonishment: **“God is Most Great!”**

Sonra görüyor ki: Bir Mün'im-i Kerim, maddî ve manevî nimetlerin lezzetleriyle onu **perverde ediyor**.

O da ona mukabil; fiiliyle, **haliyle**, kaliyle, hattâ elinden gelse bütün **hasseleri** ile, cihazatı ile **şükür ve hamd ü sena eder**.

Sonra görüyor ki: Bir Celil-i Cemil, şu mevcudatın âyinelerinde **kibriya** ve kemalini ve **celal** ve cemalini izhar edip **nazar-ı dikkati celbediyor**.

O da ona mukabil: **“Allahü Ekber, Sübhanallah”** deyip, *mahviyet içinde* hayret ve muhabbet ile **secde eder**.

Sonra görüyor ki: Bir Ganiyy-i Mutlak, bir **sehavet-i mutlak** içinde nihayetsiz servetini, hazinelerini gösteriyor.

O da ona mukabil, **ta'zim** ve **sena** içinde **kemal-i iftikar** ile sual eder ve ister.

Sonra görüyor ki: **O Fâtır-ı Zülcelal**, yeryüzünü bir **sergi** hükmünde yapmış. Bütün antika san'atlarını orada teşhir ediyor.

O da ona mukabil: **“Mâşâallah”** diyerek takdir ile, **“Bârekâllah”** diyerek tahsin ile, **“Sübhanallah”** diyerek hayret ile, **“Allahü Ekber”** diyerek istihsan ile mukabele eder.

Then he sees that in His palace of the universe **a Single One of Unity** has struck seals of unity on all beings *with His inimitable signature*, and with His stamps, signets, and cyphers particular to Him;

that **He inscribes the signs of His unity**; and **planting the banner of unity** in every region of the world, He proclaims His dominicality.

And he responds with **assent**, belief, **submission**, worship, and *affirmation of His unity*.

Thus, through worship and **contemplation** of this kind he becomes **a true man**.

He shows that he is on the Most Excellent of Patterns.

Through the auspiciousness of belief he becomes a **reliable vicegerent of the earth** worthy of bearing the Trust.

O **heedless man** created on the Most Excellent of Patterns, who, **through the misuse of his will** is descending to the lowest of the low! **Listen to me!**

In the heedlessness induced **by the intoxication of youth** I, like you, thought the world was fine and lovely.

Then the moment I awoke in the morning of old age, I saw how **ugly** was the world's face **that was not turned towards the hereafter**, which I had previously imagined to be beautiful.

To see this and how beautiful was its true face, **which looks to the hereafter**, you may refer to the two 'Signboards' in the Second Station of the Seventeenth Word, and see for yourself.

The First Signboard **depicts** the reality of the world of **the people of neglect**, which long ago, like **the people of misguidance**, I saw *through the veil of heedlessness*, but without being intoxicated.

The Second Signboard **indicates** the reality of the worlds of the people of guidance.

I left it in the form it was written long ago. It **resembles poetry**, but it is not truly that...

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed You are All-Knowing, All-Wise.
Qur'an, 2:32.

*O My Sustainer! Expand for me my breast * Make easy for me my affair * And loosen the knot on my tongue * That they may understand my words.*
Qur'an, 20:25-8.

Sonra görüyor ki: **Bir Vâhid-i Ehad**, şu kâinat sarayında *taklid edilmez sikkeleriyle*, ona mahsus hâtemleriyle, ona münhasır turalarıyla, ona has fermanlarıyla bütün mevcudata damga-i vahdet koyuyor

ve **tevhidin âyâtını nakşediyor**. Ve âfâk-ı âlemin aktarında **vahdaniyetin bayrağını dikiyor** ve rububiyetini ilân ediyor.

O da ona mukabil; **tasdik** ile, iman ile, *tevhid* ile, **iz'an** ile, şehadet ile, ubudiyet ile mukabele eder.

İşte bu çeşit ibadat ve **tefeküratla hakikî insan** olur,

ahsen-i takvimde olduğunu gösterir.

İmanın yümnüyle emanete lâayık, **emin** bir **halife-i arz** olur.

Ey ahsen-i takvimde yaratılan ve **sû'-i ihtiyarıyla** esfel-i safilîn tarafına giden **insan-ı gafil! Beni dinle.**

Ben de senin gibi **gençlik sarhoşluğuyla** gaflet içinde dünyayı hoş ve güzel gördüğüm halde,

gençlik sarhoşluğundan ihtiyarlık sabahında ayıldığım dakikada, o güzel zannettiğim **âhirete müteveccih olmayan** dünyanın yüzünü nasıl **çirkin** gördüğümü

ve âhirete bakan hakikî yüzü ne kadar güzel olduğunu, Onyedinci Söz'ün İkinci Makamının 219-220'nci sahifelerinde yazılan iki levha-i hakikate bak, sen de gör:

Birinci Levha: **Ehl-i dalalet** gibi, fakat sarhoş olmadan *gaflet perdesiyle* eskiden gördüğüm **ehl-i gaflet** dünyasının hakikatını **tasvir eder**.

İkinci Levha: Ehl-i hidayet ve huzurun hakikat-ı dünyalarına **işaret eder**.

Eskiden ne tarzda yazılmış, o tarzda bıraktım. **Şiire benzer**, fakat şiir değildir.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ
لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي

*O God! Grant blessings to the subtle unitary
Muhammadan essence, the Sun in the skies of mysteries
and manifestation of lights, the centre of the orbit of glory
and the pole of the sphere of beauty.*

*O God! By his mystery in Your presence and by his
journeying to You, succour my fear, and right my
stumbling, and dispel my grief and my greed, and be
mine, and take me from myself to Yourself, and bestow
on me annihilation from myself, and do not make me
captivated by my soul and veiled by my senses, and
reveal to me all hidden secrets, O Ever- Living and Self-
Subsistent One! O Ever-Living and Self-Subsistent One! O
Ever- Living and Self-Subsistent One! And grant mercy to
me and to my companions and to the people of belief
and the Qur'an. Amen.*

*O Most Merciful of the Merciful and Most Generous of the
Generous! And the close of their prayer will be: All Praise
be to God, the Sustainer of All the Worlds.*

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى الدَّاتِ الْمُحَمَّدِيَّةِ اللَّطِيفَةِ
الأَحَدِيَّةِ شَمْسِ سَمَاءِ الأَسْرَارِ وَمَظْهَرِ الأَنْوَارِ وَمَرْكَزِ
مَدَارِ الجَلَالِ وَقُطْبِ فَلَكِ الجَمَالِ

اللَّهُمَّ بِسِرِّهِ لَدَيْكَ وَبِسَيْرِهِ إِلَيْكَ آمِنٌ خَوْفِي وَأَقْلٌ عُثْرَتِي
وَأَذْهَبُ حُزْنِي وَحَرِصِي وَكُنْ لِي وَخُذْنِي إِلَيْكَ مِنِّي
وَارْزُقْنِي الفَنَاءَ عَنِّي وَلَا تُجْعَلْنِي مَفْتُونًا بِنَفْسِي
مُحْجُوبًا بِجِسِّي وَاكْشِفْ لِي عَن كُلِّ سِرٍّ مَكْتُومٍ يَا حَيُّ يَا
قَيُّومُ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ وَارْحَمْنِي وَارْحَمِ
رُفَقَائِي وَارْحَمِ أَهْلَ الأَيْمَانِ وَالأَقْرَانَ آمِينَ

يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَيَا أَكْرَمَ الأَكْرَمِينَ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ
أَنِ الحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ العَالَمِينَ

www.risaleglobal.com